דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

יום שלישי, א' בסיון תשמ"ח, 17 במאי 1988 ● גליון 19420

היום 14 עמודים ● המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

היום בדבר

- הסכם שמן/עליזה ולך
- לשיטה הישנה/אמנון אטד
- על הראשומון/אולק נצר
- הירהורי ירידה צעירים/רוד מושיב
- בחזרה ליער קאטין/ראול טייטלבאום
- כלכלה (4–5); ספורט (6); כל הארץ (10)

מזג האויר

התחזית למחר: ירידה משמעותית בטמפרטורות ועלייה בלחות.
תשקיף: ירידה נוספת בטמפרטורות. הטמפרטורות החזויות:
ירושלים 16־30; רמת הגולן 15־31; צפת 15־28; חיפה 22־30;
טבריה 17־34; נצרת 16־30; עפולה 15־30; השרון 16־32;
הקריה ת"א 17־30; נתב"ג 16־33; ירחו 15־36; עזה 17־28;
באר־שבע 16־33; אילת 22־38 מעלות.

נזקי מיליונים מהשרב והאש ● אלפי דונאם מטע וחורש נשרפו ● מהיום – הפוגה זמנית

האש והעצים

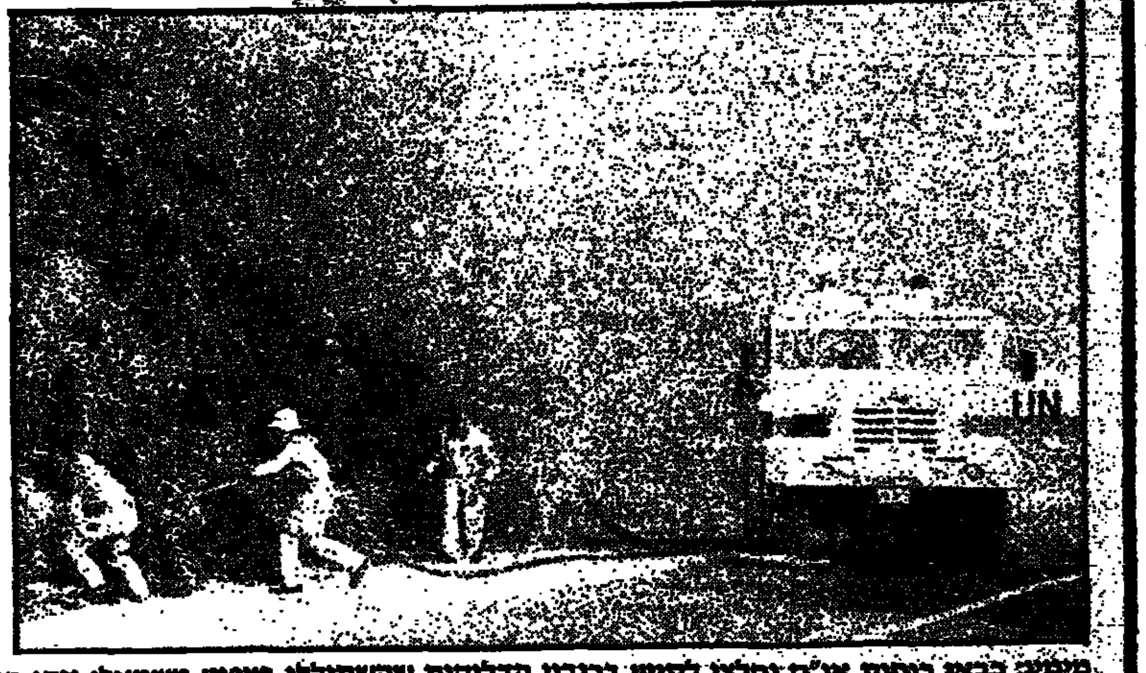

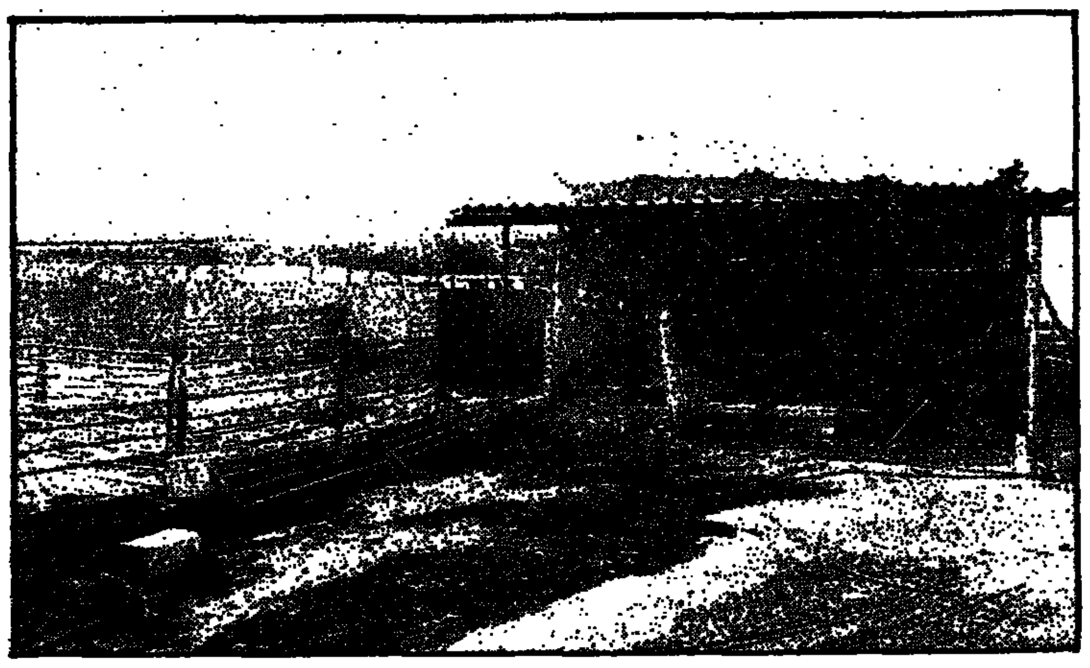

מימין: כבאי כוחות או"ם נחלצו לסייע בכיבוי הדליקות שהשתוללו בצפון; משמאל: נזקי האש באחד הישובים. (צילום: אורי נבו)

מאת אריה אורן, יוסי ליברביץ, יורם לוי, שמעון חיים, יוסף מיכולסקי, אריאלה רינגל־הופמן, אבי שרביט, סופרי „דבר" וכתבי עתים.

נזק עצום נגרם אתמול לבתים, לרכוש ולצמחייה בחבלי הארץ כשעשרות מוקדי אש השתוללו זה היום השני, בעיקר בגליל המערבי. עד כה עלו באש יותר מ־2,000 דונאם של שטח נטוע וכ־6,000 דונאם של שטחי חורש וצמחיית בר. לפי הקביעות נגרמו נזקים ישירים של יותר מ־1.5 מיליון דולאר, והנזקים בכלל ישובי הגליל המערבי מוערכים במיליוני שקלים.

עם זאת, נמסר כי השרב החל להישבר אמש, והיום יהיו מעלות החום נמוכות ב־10 מעלות בממוצע לעומת שלושת הימים האחרונים. גם אתמול סיפקה מקורות כמות שיא של 4.5 מיליון מ"ק מים ויכלה לספק יותר, אלמלא השיבושים התמורים באספקת החשמל. עם זאת, ישנם רמזים לעלייה חדשה של מידות החום לקראת חג השבועות שיחול בסוף השבוע.

הדליקה החמורה ביותר פרצה אתמול בשולי המטעים של מושב יערה שעל גבול הצפון. עם התפשטות האש והעשן קבע רופא שיש לפנות את התושבים מן המקום ואוטובוס פינה את הילדים מהפעוטון. משני בתים במושב פונו בלוני הגאז ברגע האחרון ושני מטוסי כיבוי עזרו לכבאים המתשים להשתלט על הדליקות. ביערה נשרפו עשרות דונאמים של אבוקדו וכמה מאות תרנגולות מתו מהחום. לאחר כמה שעות הוחזרו התושבים לבתיהם. שלושם בלילה פרצו שלוש דליקות ביער אחיהוד ובסמוך לכפרים תמרה וג'דיידה. שריפת ענק התלקחה פעם נוספת על גב הר מעל קיבוץ ראש הנקרה.

במושב ספחות שבגליל נפלה אתמול תקרת הפעוטון, העשויה אזבסט קשיח, אך כל הילדים בפעוטון הולצו ללא פגע. ההערכה היא שהאזבסט התפוצץ כתוצאה מן החום הכבד שהגיע אתמול ל־38 מעלות באיזור זה.

הסוכנות היהודית מסרה כי למצפה כליל, בו נשרפו שישה בתים, יועברו שישה קראוונים וציוד ביתי כדי לסייע למשפחות שבתיהם נשרפו.

נזקים בשווי של מיליוני שקלים

(המשך בעמוד 2)

לפתע – גשם קל

מאת סופר „דבר"

טפטופים קלים של גשם במקומות שונים בנגב בישרו אתמול אחה"צ את שבירת השרב. באיזור קיבוץ צאלים בנגב ירד אחה"צ מטר שוטף במשך 20 דקות רצופות.

גם בירושלים החל לרדת גשם אתמול אחה"צ. הגשם, מלווה במשב רוח, שבר את השרב ששרר בעיר מאז יום שבת. המטמטרים גרמו לכבישים חלקים ואנשים מופתעים שהלכו ברחובות חיפשו מחסה מפני הגשם הקיצי המפתיע.

כוננות ארבה בנגב

(ע). – חשש שארבה ינחת היום בנגב הועלה אתמול, בעקבות זאת הוקם מטה חירום על ידי משרד החקלאות כדי להערך לבואו. אפשרות הגיעתו לארץ תלויה בכיוון הרוח.

עיקרון תחילה

- בסמטיבלים: ידיעות ורשימות ביקורת – עמ' 3
- חשש למהומות בכלא של האסירים הבטחוניים בגדה – עמ' 3
- חילופי דברים חריפים בין ח"כ מנחם הכהן לראש הממשלה יצחק שמיר בוועדת חו"ב – עמ' 2.
- נבחנות הצעות של יזמים פרטיים לרכישת „תגור" בכרמיאל – עמ' 14.

קארלוצ'י: גדל יצוא נשק ישראלי לארה"ב

וואשינגטון, (עסט"א). – היקף ייצוא הנשק הישראלי לארצות־הברית גדל מ־9 מיליון דולאר ב־1983 ל־250 מיליון ב־1987 – על כך הודיע שר ההגנה האמריקאי פרנק קרלוצ'י.

בנאום שהשמיע במושב הפתיחה של הוועידה ה־29 של הוועד האמריקאי־ישראלי לענייני ציבור הבטיח קרלוצ'י, כי מגמה זו של גידול משלוחי הנשק הישראליים לארה"ב תימשך ותתרחב.

בוועידה מופיעים אישים מרכזיים, וביניהם שר החוץ שמעון פרס וחברי הקונגרס האמריקני.

עוד אמר קרלוצ'י כי הפנטגון מוציא 54 אחוז מההקצבה להערכת איכות כלי נשק זרים, על בדיקת כלי נשק מתוצרת ישראל.

הוא הוסיף ואמר, כי כספים אמריקאיים מנוצלים עתה כדי לשפר את היכולת של משמר החופים הישראלי.

לא נמצאו חריגי נוהל בתאונת משאית הברום

מאת אמיר רוזנבליט סופר „דבר"

ועדת הבדיקה שמונתה לחקירת נסיבות התאונה בה התהפכה בכביש הערבה משאית הברום המשותפת לחברת הברום – ים המלח ולמפעלי תובלה, קובעת כי לא היו שם חריגות בתהליך ההובלה של הברום וזו נעשתה על פי כל נהלי ותקני הבטיחות.

הדו"ח שהוגש להנהלת כימיקלים לישראל, כולל סעיף המלצות, אולם הנהלת הקונצרן מסרבת לפרסמם בטענה שמדובר בשלב ראשוני של סיכום ההמלצות אשר טרם גובשו.

מנכ"ל כימיקלים לישראל חיים ארון, מינה ועדת בדיקה של הקונצרן המהווה למעשה ועדת המשך שתפקידה לבחון את ההמלצות שהוגשו בדו"חות ולהגיש להנהלה מסקנות ולקחים לגבי מקרים אפשריים בעתיד.

נכד נולד לנשיא

(ע). – נכד נולד אתמול לנשיא המדינה חיים הרצוג בבית החולים "אסותא" בתל־אביב.

הנכד הוא בנו הבכור של בנו הצעיר של הנשיא. לאחר הלידה ביקרו הנשיא ורעייתו אצל כלתם מיכל בבית החולים וראו את הרך הנולד.

מיכל הרצוג שכבה בחדר פרטי בבית החולים. לאחר הלידה זרמו אל בית החולים ברכות ופרחים ואיחולי מזל טוב להורים הצעירים.

175,000 תלמידי תיכון יושבים לבחינות בגרות

(עש"ת). – כ־175,000 תלמידים יחלו היום בבחינות הבגרות לשנת תשמ"ח. זה המספר הגדול ביותר של נבחנים לשנה אחת מאז קום המדינה. הבחינות יסתיימו ב־8.7.88.

מנהלת המחלקה לבחינות במשרד החינוך, שלומית עמיחי, מסרה, כי הנבחנים יגשו לבחינות בכ־125 מקצועות. לשם כך הכין המשרד כ־520 שאלונים, ובנוסף הוכנו כ־200 שאלונים למקצועות לימוד יהודיים שאינם נכללים בתוכנית הלימוד הרשמית.

השנה יבדקו 575,000 בחינות. כל בחינה תיבדק על־ידי שני מעריכים, וכ־2,500 מורים ישתתפו בבדיקת הבחינות.

השנה ינקטו צעדים חריפים ביוזמת שר החינוך כדי להקפיד על טוהר הבחינות. הוראות מיוחדות בנושא ואיגרת אישית לכל תלמיד יופצו במוסדות החינוך.

חריש ימליץ בכל זאת על הסרת חסינות כהנא

מאת מובה ציטוקי, סופרת „דבר" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש ממליץ להתחיל בהליכים לשם הסרת חסינותו של מנהיג „כך" ח"כ מאיר כהנא.

לאחר שקיים שימוע בנושא הגשת כתב־האישום נגד כהנא לעורך דינו, ד"ר בארי, החליט חריש בכל זאת לבקש את הסרת החסינות, כפי שהוגשה ליו"ר הכנסת.

ח"כ כהנא חשוד בכך שהשתמש בדואר הכנסת כדי להפיץ כרוזים המופנים לערביי ישראל והמבקשים מהם לעזוב את הארץ. כהנא חשוד גם במריחת ביצה על שוטר, לאחר שזו השליכה.

המעצר לתושבת ביתא הוארך – בלי שאפשרו לסניגורית שלה לפגשה

מאת דני רובינשטיין, סופר „דבר"

בית המשפט הצבאי בשכם האריך אתמול ב־18 יום את מעצרה של מנירה בני־שמסה מכפר ביתא, שאחיה נהרג והיא חשודה שהשליכה אבן על רומם אלדובי. כתוצאה מירוי האבן ירה אלדובי, על־פי ממצאי ועדת החקירה, ופגע בשוגג בתרצה פורת, שנהרגה.

את האישה מתכוונים להגיש לדין על גרימת מוות ועורכת הדין שלה פליציה לנגר מתלוננת כי קשיות לב של השלטונות מונעת ממנה להגן עליה.

בתלונתה של עו"ד לנגר, שהועברה אל הפרקליטות הצבאית נאמר, כי כאשר נקבע דיון בבקשתה לשחרור בערבות לא הביאו את הנאשמת לבית המשפט ונאמר כי היו שיבושים במספר תעודת הזהות שלה ועל־כן לא מצאו אותה.

אתמול נתבקשה עו"ד לנגר לבוא לכלא קישון, כדי לפגוש בנאשמת והיא נסעה לשם עם בעלה. בהגיעם לכלא נאמר להם שהנאשמת נלקחה לבית המשפט להארכת מעצר. עו"ד לנגר לא היתה יכולה לנסוע לשכם ועל־כן בעלה נסע לשם, אולם בהגיעו לעיר נאסרה כניסתו בשל העוצר. באותה שעה התקיים הדיון בהארכת מעצרה בבית המשפט הצבאי והתובע אמר שהסנגורית לא הופיעה. המאסר הוארך, אפוא, ללא הגנה משפטית לנאשמת.

פרס ושולץ נועצו איך לקיים יוזמתם עד הבחירות כאן ושם

שמיר דחה את הצעת שווארנדזה – אך מוכן לפגוש אותו

מאת אמנון דנקנר סופר „דבר" בארה"ב ושלמה גינוסר, סופר „דבר" בכנסת

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – שרי החוץ של ישראל ושל ארה"ב טיכסו אתמול עצה לגבי השאלה כיצד להשאיר את יוזמת השלום בחיים עד הבחירות בארה"ב ובישראל בנובמבר הקרוב.

בחילופי הדעות שהיו בפגישה שערכו שמעון פרס וג'ורג' שולץ בביתו של שולץ ליד וואשינגטון הועלו, לדברי שר החוץ, "שני רעיונות חדשים" אך לא דרמאטיים לקידום התהליך, אולם לא הייתה אופטימיות רבה באשר לסיכויים לפריצת דרך בעתיד הקרוב, ובכלל זה בעת ביקורו של שולץ. שני המנהיגים הביעו חשש מהכינוס הקרוב של הליגה הערבית בראשית החודש הבא, וסברו כי היא עלולה, כדרכן של ועידות פסגה ערביות לתת לגיטימאציה לעמדות קיצוניות.

מזכיר המדינה של ארה"ב הבהיר לפרס כי הוא יוצא לאיזור בתחילת החודש הבא רק כדי לחזק את הרושם כי התהליך נמשך, אך בלי תקוות גדולות באשר להישגים ממשיים. השניים הסכימו כי גוויעה מופגנת של יוזמת השלום תאיץ תהליך של הקצנת עמדות באיזור. בפגישה עם כתבים ישראליים אמר פרס אתמול "ברור לנו, כי הרושם של תהליך שלום מת יוליד תהליך אחר. איננו רוצים ליצור בית קברות לשלום, כי אז יתחיל תהליך של מירוץ חימוש והאסקלציה כללית באיזור".

נודע כי בשיחת שולץ־פרס אתמול, שנמשכה שעה ורבע בארבע עיניים, העריכו השניים כי לא צפוי שינוי משמעותי בעמדותיה של ברה"מ עד לאחר ועידת הפסגה, שלאחריה ייערכו דיונים חשובים בברה"מ ובהם ייבחן תוקפו של גורבאצ'וב. בין השאר, צפויות שם החלטות חשובות בתחום מדיניות החוץ של ברה"מ, ובכלל זה מדיניותה כלפי הסכסוך במזה"ת.

אחרי השיחה התארחו השניים לארוחת צהריים במעונו של שגריר ישראל בוואשינגטון, שבה התקבל פרס על־ידי האורחים האמריקאים בידידות מופגנת. בארוחה נכחו שולץ, שר ההגנה קארלוצ'י ראש הסגל בבית הלבן הווארד בייקר וכן ריצ'ארד מרפי, השגריר המיוחד מאקס קמפלמן וראש מחלקת המזרח התיכון במועצה לבטחון לאומי רוברט אוקלי. במקום היתה גם נוכחות גדולה של סנאטורים וחברי בית הנבחרים.

מזכיר המדינה שולץ אמר בדברי ברכתו כי הנוכחות הרבה היא תעודת כבוד לשמעון פרס. הוא אמר עוד כי פרס היה גורם מרכזי בתהליך השלום, בכוח נחישותו, דמיונו היוצר ותבונתו, ועל כך יש להצדיע לו. שולץ אמר עוד כי ישראל חזקה היא תנאי מוקדם לכל תהליך שלום, מכיוון שישראל חלשה עלולה להחיות מחדש בלב הערבים את האופציה הצבאית.

(המשך בעמוד 2)

פועלי אליאנס הפגינו

ראש עיריית חדרה יחיאל כהנא (שני משמאל) בראש פועלי "אליאנס" המפגינים ליד בית ההסתדרות בתל־אביב. (צילום: ישראל סאן)

קיסר עשוי להיקרא לפסוק במחלוקת בסכסוך אליאנס

מאת אבי שרביט

מאות עובדי מפעל הצמיגים אליאנס הפגינו אתמול מול בית "כור" בתל־אביב להביע את מורת רוחם מהגררות ההסתבכות בטיפולה של ההסתדרות ושל הנהלת "כור" בחידוש העבודה במפעל.

העובדים הגיעו מחדרה באוטובוסים שהועמדו לרשותם על־ידי ראש עיריית חדרה יחיאל כהנא, שהביע את הזדהותו עם מאבקם. במשך שעה ארוכה – למרות החום הכבד ששרר – הריעו העובדים ליו"ר ועד העובדים רפי בוהדנה, שאמר כי 'אליאנס' היה מפעל לתפארת שהצטיין במשך שנים רבות ואף חילק רווחים לעובדיו.

בוהדנה הוסיף, "במשא ומתן עד כה ויתרנו בנושאים רבים אך לא נוותר יותר. לא ניתן פרוטה נוספת". העובדים הריעו ממושכות, וקראו קריאות קצובות בגנות ההסתדרות.

עשרות שוטרים ואנשי משמר הגבול נערכו סביב בית "כור" בתגבור פרשים ותותחי מים שוצבו בפינות הרחוב. העובדים שמרו על איפוק במהלך ההפגנה, ולאחר שנשאו דברים ראש עיריית חדרה, יחיאל כהנא ויו"ר ועד העובדים – התפזרה ההפגנה.

בתום ההפגנה נפגשו חברי ועד עובדי "אליאנס" עם ממלא מקום מנכ"ל כור, ד"ר שמעון רביד, בנוכחות ראש עיריית חדרה ושניים מסגניו.

בפגישה הבהיר רביד לנציגי העובדים כי מטרת כור להבטיח את המשך קיום המפעל כעסק כלכלי, ובכך לשמור על מקור הפרנסה של העובדים. בסיום המפגש אמר רביד, כי הוא מקווה שההסכם אליו יגיעו יאפשר את פתיחת המפעל מחדש תוך תפעולו הכלכלי.

אתמול בשעות הבוקר נפגשו נציגי האגף לאיגוד מקצועי עם הנהלת "אליאנס". בפגישה הציגו חברי הנהלת המפעל תוכנית הבראה שונה באופן ניכר לעומת תוכנית ההבראה שהציגו שלושה אנשי האגף לאיגוד מקצועי.

סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, אפרים ז'ילוני, אמר אמש, כי קיימים חילוקי דעות בין האגף לאיגוד מקצועי לבין הנהלת "כור" ו"אליאנס" בנושא תוכנית ההבראה. "אם לא נצליח לגשר על הפערים, נפנה לפסיקתו של מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר".

בעוד ההסתד' פותחת במאבק ציבורי

האוצר תולה האשם ברופאים וצופה הסלמת משבר האשפוז

מאת אמנון אגור ודנקה הרניש, סופרי „דבר"

ראשי משרד האוצר יצאו אתמול בהתקפה חריפה על הרופאים בשירות הציבורי ועל העיצומים שהם נוקטים בהם. במסיבת עתונאים שכינסו בירושלים כינה הממונה על התקציבים דוד ברודט, את התנהגות הרופאים יצירת אווירה שוחרים ועלילת דם כלפי האוצר.

לדבריו, הבליג האוצר עד היום על האשמות הרופאים, כדי להימנע מהקצנת העמדות ולתת לרופאים פתח לנסיגה.

הממונה על השכר יעקב דנון, אמר כי אנחנו קרובים להסלמה במצב הבריאות. התורים לניתוחים הלכו והתארכו לא באשמת האוצר, אלא בשל העיצומים שבהם נקטו הרופאים והמורדים.

בינתיים החלה ההסתדרות בהיערכות למאבק ציבורי נגד מדיניות האוצר ונגד מדיניות הריסת מערכת הבריאות. במאבק ישתתפו מועצות פועלים, מועצות מקומיות ועיריות (ראה ידיעה בעמ' 2).

בהסתדרות הועלתה אתמול תביעה לכנס את מרכז מפלגת העבודה לדיון במשבר.

השבתת מרפאות־החוץ בשבעה בתי חולים ממשלתיים תסתיים מחר בבוקר, אולם במקביל ייסגרו מרפאות־החוץ בשישה בתי־חולים אחרים.

עוד שני הרוגים בשטחים – ביום ראשון לחג הקרבן עיד אל־פיטר

18 מצבות חוללו

(יורם לוי). – 18 מצבות חוללו בראשית השבוע בחלקה הזמנית בבית הקברות שעל הר הזיתים בירושלים. אלמונים שברו את לוחות השיש ואת דמויות הקברים. משטרת ירושלים פתחה בחקירה. החלקה הזמנית נמצאת בקצה המזרחי של בית הקברות, קרוב לכפר אל־עזריה. בעבר כבר חוללו במקום קברים, ובעקבות זאת נעצרו חשודים ערבים, שאחדים מהם נתפסו בשעת מעשה. (צילום: יצחק הררי)

מאת דני רובינשטיין, דני צדקוני, יורם לוי וסוכנויות הידיעות

שני צעירים ערבים נהרגו אתמול בשטחים, ביום הראשון ל„עיד אל־פיטר", („חג הקרבן"). צעיר אחר נהרג בתקרית עזה ונער בן 15 נהרג ליד שכם. ההפגנות אתמול נערכו בשטחים על־פי הנחיות בכרוז מספר 16 של מנהיגות ההתקוממות, שקראו לערוך בחג תהלוכות אבל לבתי הקברות.

בכפר עזמות ליד אלון־מורה (מזרחה לשכם) היו אתמול הפגנות של צעירים. משמר של צה"ל שהגיע למקום השתמש בגאז מדמיע ובאש חיה כדי לפזר את המפגינים. זמן קצר לאחר מכן עצר צה"ל במתחם

(המשך בעמוד 2)

ברכות לערבים

מאת יוסי מלמן ומוטכבה הלבי, סופרי „דבר"

ראשי המדינה בירכו אתמול את תושבי ישראל המוסלמים לרגל החג המסיים של חודש צום הרמדאן עיד אל־פיטר. ושרי כנסת ואישי ציבור שיגרו מברקי ברכה אל ראשי העדה המוסלמית וכולם הביעו תקוותם כי בשנה הקרובה כבר ישרור שלום בין ישראל לבין שכנותיה.

مكان الأصل

פסק־זמן סורי לאיראן – לקראת כניסת חייליה לשכונות השיעיות

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים והמזרח התיכון

סוריה החליטה אתמול להעניק לאיראן „פסק זמן" בטרם תציב אלפי חיילי קומנדו סורים בשכונות השיעיות בדרום מערב ביירות שעל רובן השתלטו לוחמי "חזבאללה" במאבק הדמים שנמשך כבר 12 יום נגד אנשי „אמל". שר החוץ הסורי פארוק אל־שרע נועד אתמול בדמשק עם כמה נציגים איראנים בכירים בנסיון להגיע עמם להבנה על כניסת חיילי הקומנדו הסורים למעוזי "חזבאללה" בביירות.

למטרה זו הוא נפגש עם מחסין ראפיק דוסט השר האיראני הממונה על משמרות המהפכה ועם שני סגני שר החוץ האיראני מוחמד עלי בשארתי וחסין שיח' אל־איסלאם. שיח' אל־איסלאם מבקש להיוועד היום עם הנשיא אסד בנסיון לשנות את החלטתו להתערב באופן פיזי בסכסוך בין "חזבאללה" ל„אמל", או לפחות להגיע להבנה שהתייצבות החיילים הסורים בשכונות השיעיות תתבצע ללא שפיכות דמים.

המגעים הללו הביאו לכך שהצבא הסורי דחה את כניסתו לפרברים אלה מאתמול למועד מאוחר יותר. יחד עם זאת אמצעי ההסברה הסורים נתנו להבין שההחלטה בדבר הצבת החיילים הסורים בפרברים השיעים תתבצע בכל מקרה וכי כל מי שסבור אחרת – טועה. מקור לבנוני מסר כי הסורים ייערכו בפרבר הדרומי בין אם בהסכמת "חזבאללה" והאיראנים ובין אם אלה לא יתנו הסכמתם, וכי במקרה השני הסורים עלולים לנקוט טקטיקה אכזרית ולהפגיז באש ארטילרית את השכונות השיעיות בטרם יחדרו לתוכן.

מקור שיעי מסר בינתיים, כי שליח סורי מקיים מגעים בטהראן בעניין גורלם של בני הערובה הזרים המוחזקים על־ידי "חזבאללה" בדרום־מערב ביירות, לקראת היערכות הצבא הסורי באיזור זה. יצויין שככל הידוע מוחזק בפרבר הדרומי גם נוחת היל האמריקאי סרן רון שנפל בשעתו כשבי אנשיו של מוספפה ד־ראני ששימש ראש מנגנון המיבצעים של תנועת „אמל" הודח לאחרונה מתפקידו.

בינתיים המשיכו כוחות צבא סוריים גדולים, הכוללים בעיקר חיילי קומנדו, להיערך מסביב לפרבר הדרומי של מערב ביירות ולצור עליו מכיוון דרום וצפון. מקורות ביטחוניים לבנוניים מסרו כי המדובר בכוח המורכב משני גדודי קומנדו מתוגברים שהובאו לביירות מאיזורי הבקעה וצפון לבנון ובכוח טנקים שהגיע לפרבר הדרומי מאיזור היערכותו מדרום לביירות. בראש כוח הפריצה הסורי עומדים, לדברי אותם מקורות, הגנראלים עלי דיב והישאם מועלא שפיקדו בשעתו על הטבח שביצע הצבא הסורי במחתרת המוסלמית הקיצונית שפעלה בעיר חמה בצפון סוריה.

דוברים מטעם ארגון "חזבאללה" אמרו אתמול שאם הצבא הסורי יכנס למעוזיהם בביירות הם ילחמו בו עד חרמה. "אנו נתייצב נגד כל מי שייצא נגדנו. אין אנו מפחדים מן המוות, אנו מחכים להעלות את נפשנו קורבן, אם הסורים רוצים להיכנס בדרכי שלום נקדם את פניהם בברכה. אם לא, אנו נקריב את עצמנו". יצויין שעד עתה התקשו המתווכים האיראנים לכפות על לוחמי "חזבאללה" לחדול מהקרבות נגד אנשי „אמל" ולהגיע להסדר מדיני עמם. לכן, סבורים משקיפים, שגם אם הצבא הסורי יכנס לפרברים הדרומיים מתוך הבנה עם ההנהגה האיראנית, הוא יתקל בסופו של דבר בהתנגדות מצד לוחמי "חזבאללה".

אתמול נמשכו הקרבות בין שתי המיליציות היריבות. אנשי „אמל" הצליחו להדוף סופית את לוחמי "חזבאללה" מרובע שיאח ולהחזירו לשליטתם. אולם הישג זה לא משנה את המאזן הכללי בלחימה, שהוא בינתיים לטובת "חזבאללה" השולט ברוב הפרבר הדרומי.

תושבים רבים המשיכו להימלט מבתיהם. פקק ענקי של מכוניות טעונות חפצים אישיים חסם את הדרך הראשית המובילה מביירות לדרום לבנון.

רק בלחץ חקירה פלילית גידר המינהל את בסיס צה"ל הפרוץ

במשך שנתיים אספו נערים מאיזור חיפה אמצעי לחימה משטח הבסיס

מאת יוסי ליברמן, סופר „דבר"

במשך כשנתיים, מאז נטישתו של מחנה צבאי באיזור חיפה על־ידי צה"ל והעברתו לבעלות מינהל מקרקעי ישראל בחיפה, נשאר הבסיס פרוץ, ותלמידים מהאיזור נהגו לאסוף שם אמצעי לחימה באין מפריע. במקרים אחרים הוחבאו אמצעי הלחימה בתוך סליקים, ובמקרים אחרים טיילו איתם התלמידים ברחוב וסיכנו בכך את שלום הציבור.

ויראו זה פלא, מאז שמפקד תחנת המשטרה במקום הורה (בשבוע שעבר) לפתוח בחקירה פלילית נגד פקידים במינהל המקרקעין בחיפה בחשד, כי נהגו ברשלנות בכל הנוגע לגידור המחנה הצבאי – לא עברו אלא יומיים בלבד ובמבצע מהיר גידרו פקידי מינהל המקרקעין את כל שטח המחנה, הציבו שלטי אזהרה מאירי עיניים ואף הציבו פקחים, אשר מסיירים מסביב למחנה.

במקביל ערך קצין החבלה של משטרת מרחב חיפה, מבצע להשמדת כמות גדולה של חומרי חבלה אשר נמצאו במחנה הנטוש. משרד הבטחון פנה גם לחיל ההנדסה בפיקוד צפון כדי שיערכו סריקה יסודית לגילוי כל אמצעי הלחימה שהושארו במחנה בזמן פינויו.

לסופר "דבר" נודע, כי ביום שישי נחקר במשטרה האחראי על מדור הפיקוח במינהל המקרקעין בחיפה. הוא נתבקש למסור את גרסתו מדוע לא גודר שטח המחנה לאחר שנמסר לבעלות מינהל המקרקעין על־ידי משרד הבטחון כבר ב־1986. המשטרה מייחסת לפקידי מינהל המקרקעין בחיפה חשד למעשה רשלנות.

במשרד הקליטה תונהג שיטת „הקליטה הישירה"

כל עולה חדש יהיה רשאי לבחור את דרך הקליטה שתיראה בעיניו

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

הפיכת „הקליטה הישירה" למסלול המרכזי בקליטת העלייה והסבתם של מרכזי הקליטה בערים הגדולות להוסטלים לעולים קשישים ובודדים – שני נושאים אלו עומדים במרכזה של תוכנית הרפורמה בקליטת העלייה, המתוכננת על־ידי משרד הקליטה.

שלביה האחרונים של תוכנית הרפורמה יושלמו בחודשים הקרובים, לאחר שהממשלה וחבר הנאמנים של הסוכנות היהודית יאשרו את ההסכם הסופי להעברת נושאי הקליטה לאחריותו הבלעדית של משרד הקליטה.

במסיבת עיתונאים בירושלים הציגו אתמול שר הקליטה יעקב צור והמנכ"ל היוצא מאיר שמיר את עקרונותיה של השיטה החדשה, המבוססת על עקרון העברת האחריות על תהליך הקליטה מידי המערכת הביורוקראטית לידי העולה עצמו ובני משפחתו. מעתה יוכל כל עולה, עם הגיעו ארצה, לבחור את דרך הקליטה הנראית לו. הוא יוכל לבחור בין שכירת דירה במקום הנראה לו, או קניית דירה באמצעות משכנתה. עולים שיבקשו, יופנו למרכזי קליטה בערי השדה ובאזורים המרוחקים מן המרכז.

לכל עולה יקבע „סל קליטה" תקציבי, אשר יבטיח את צרכיו השנים בתחום הדיור השכור, השירותים השנים לעולה ודמי הקיום, עד למציאת תעסוקה. „סל הקליטה" שהוגדר על־פי השיטה החדשה למשפחה בת שלוש נפשות הוא 17,500 ש"ח לשנה וליחיד 9,000–8,000 ש"ח לשנה.

במשא ומתן המתנהל בין הממשלה לסוכנות על העברת האחריות לנושאי הקליטה, סוכם כי כ־240–200 מעובדי החטיבה לשירותי קליטה בסוכנות היהודית יעברו למשרד הקליטה במסגרת העברת הסמכויות. עוד כ־250–200 עובדים יהיו במעמד של עובדים במעבר באותם מרכזי הקליטה המיועדים לסגירה בתוך תקופת מעבר של שנתיים ועוד חמישים עובדים ימשיכו לעבוד בסוכנות היהודית בעלייה ובעידוד עלייה.

גידול בעלייה

למרות חמשת חודשי ההתקוממות בשטחים נמשכת מגמת הגידול בעלייה לישראל. בארבעת החודשים הראשונים של השנה – מינואר עד אפריל – עלו ארצה 4,258 עולים, גידול של 12 אחוז בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

שר הקליטה, יעקב צור, הדגיש כי בניגוד לפרסומים השונים, רק 1.8 אחוז מכלל העולים שהגיעו לישראל בחמש השנים האחרונות – 1410 עולים מתוך 78,170 – מתגוררים בשטחים שמעבר לקו הירוק. מבין העולים מארה"ב שהגיעו בחמש השנים האחרונות – רק 4 אחוזים מתגוררים בשטחים.

ההסתדרות החלה לארגן המחאה לעצירת ההרס במערכת האשפוז

תביעה לכנס מרכז מפלגת העבודה • קופ"ח צריכה 160 מיליון ש"ח

מאת הנקה הרניש, סופרת „דבר"

ההסתדרות החלה אתמול בכינוס ישיבות מועצות הפועלים ברחבי הארץ, שיתפתחו בהן פעולות המחאה נגד מדיניות האוצר ההורסת את מערכת הבריאות. במקביל תובע יו"ר האגף לארגון ומועצות הפועלים בהסתדרות גדעון בן ישראל, כינוס מרכז מפלגת העבודה לדיון חירום במצבה של מערכת הבריאות.

בשיחה עם סופרת „דבר" אתמול, אמר גדעון בן ישראל, כי עוד לפני מספר שבועות הוא הגיש למזכ"ל המפלגה עצומה חתומה על־ידי 400 חברי המרכז ואם כי על פי החוקה מספיקים 160 חתימות לכינוס חרום של המרכז, עד היום לא כונס המרכז לדיון במשבר במערכת הבריאות. בן ישראל סיפר, כי בישיבת לשכת המפלגה בשבוע שעבר הוא חזר על תביעתו לכינוס חרום של המרכז, אולם ההחלטה נדחתה עד לשובו של יו"ר המפלגה שמעון פרס לארץ.

במסגרת המאבק, שפתחה ההסתדרות נגד הממשלה והאוצר להצלת מערכת הבריאות, ייעשה גם מאמץ ליצור קשר עם הרשויות המקומיות והעיריות על מנת לגייס גם את הגופים הציבוריים הללו לפעולות המחאה – סיפר גדעון בן ישראל בציינו, כי דרכי המאבק יגובשו סופית בכינוס חירום ארצי, שתכנס ההסתדרות בשבוע הבא.

לקופת חולים דרושה השנה השתתפות ממשלתית בתקציבה בסך 160 מיליון ש"ח – כך מסר בישיבת הוועדה המרכזת השבוע יו"ר האגף לבטחון סוציאלי בהסתדרות דב פלג. אולם בתקציב המדינה מיועדים 29 מיליון ש"ח בלבד לתמיכה בקופת חולים. יתר על כן, האוצר החליט להחזיר 31 מיליון ש"ח מכספי המס המקביל בשל חוב של קופת חולים למשרד הבריאות עבור השירותים שניתנו למבוטחי הקופה בבתי החולים הממשלתיים, בה בשעה שמשרד הבריאות חייב 23 מיליון שקל לקופת חולים. כשנתבקשו אנשי האוצר לקזז חוב לעומת חוב – הם לא הסכימו. הם טענו, כי האוצר יקח את 31 מיליון ש"ח ואילו משרד הבריאות ישלם לקופת חולים את 23 מיליון ש"ח. האוצר דחה את טענת ההסתדרות שאם האוצר לוקח כספי עבור משרד הבריאות הרי מחובתו לקזז גם את החוב של משרד הבריאות לקופת חולים, או שכל החשבון יתנהל עם משרד הבריאות בלבד.

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו ומנהלי בתי החולים הממשלתיים התקבלו אתמול על־ידי נשיא המדינה חיים הרצוג. הם דיווחו לנשיא על ההתדרדרות המסוכנת שחלה במערכת הבריאות בעקבות מדיניות האוצר. הם ציינו, כי יש לפעול לאלתר להצלת המערכת, כי במצבה הנוכחי חיי החולים עומדים בסכנה. שרת הבריאות ביקשה את התערבותו הציבורית של נשיא המדינה לחילוץ מערכת הבריאות מהמשבר.

השבתת מרפאות החוץ בשבעה בתי החולים הממשלתיים והעירוניים, שהתחילה ביום א' תסתיים מחר בבוקר, אולם במקביל יסגרו מרפאות החוץ והמכונים בבתי החולים רמב"ם, „הלל יפה", „רוטשילד", „פוריה" ובבתי החולים בצפת ונהריה. ההשבתה תמשך עד סוף השבוע וארגון רופאי המדינה יחליט, כנראה ביום חמישי, על המשך דרכי המאבק להפעלת משמרת שנייה ולקיצור תורים לניתוחים.

בבתי החולים של קופת חולים רוב הפעילויות מושבתות. אין מבצעים ניתוחים אלקטיביים, מרפאות החוץ והמכונים סגורים, כולל מכוני צנתור הלב ב„בילינסון" וב„כרמל". אתמול נפתחו „מרפאות רופאים" ברחובות, וכמו במרפאות במלון „פאלאס" בתל אביב, הרופאים מומחים מקבלים חולים לייעוץ תמורת תשלום 45 ש"ח. לסופרת „דבר" נודע, כי ראשי ארגון הרופאים קיבלו החלטה להשבית את כל בתי החולים במקרה שקופת חולים תעמיד לדין משמעתי אפילו אחד מן הרופאים שעובדים בשעות הפנאי במרפאות.

סופרת „דבר" בכנסת מוסיפה:

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו זעקה אתמול בפעם המי יודע כמה את זעקת מערכת הבריאות המתמוטטת. בהשיבה על שבע הצעות לסדר היום של ח"כים שעניינן המשבר במערכת הבריאות עלה בהצעתם.

הפעם זעקה ארבלי־אלמוזלינו את זעקתה בפני מליאה כמעט ריקה מאדם. „עצוב לראות את מושבי הכנסת ריקים אפילו אין מנין של ח"כים. הדבר מעיד על אדישות ותוסר התעניינות בנושאי בריאות. אם כך הם פני הכנסת מה לנו כי נלין על הציבור שהוא אדיש. אני לא מבקשת רחמים מאף אחד אבל המצב מחייב זעקה: אני לא אכנע ולא איחלש אמשיך להיאבק על צדקת תביעות החולים", אמרה השרה ומיד הפנתה אצבע מאשימה „הפתרון הוא בידי אדם אחד – שר האוצר".

בהתייחסה ל„חידוש" שהנהיג האוצר לפיו מתקיימים דיונים בין האוצר לנציגות הרופאים על קיצור תורים אמרה ארבלי־אלמוזלינו, כי לא יעלה על הדעת שאנשי כלכלה וכספים יקבעו או יתדיינו בנושאים רפואיים מקצועיים עליהם מופקד משרד הבריאות בתוקף תפקידו בחוק כאשר אין להם כל הכשרה בתחום.

שמיר משבח דברי מובארק על מו"מ ישיר

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר הגיב בחיוב ובסיפוק על דברי נשיא מצרים חוסני מובארק, שהדגיש את הצורך במשא ומתן ישיר לשלום. נשיא מצרים אמר דברים אלה בראיון לעתון „אל־סיאסה" היוצא לאור בכוויית.

שמיר הזכיר, כי בראיון קודם לעתון בכוויית הודה הנשיא מובארק, כי מצרים שגתה בהפסיקה את המו"מ עם ישראל על האוטונומיה.

דבר
دافار DAVAR
מאוחד עם למרחב
העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מזכיר מערכת: מרדכי ברקאי
מנהל כללי: אמנון ברנוני
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאירה קומה ג'
טלפון 242203, ת.ד. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, ת.ד. 33104

פולארד העלה בכתב את אפשרויות שחרורו

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

בפגישה שנערכה באחרונה בין ג'ונתן פולארד ובין איש העסקים אמנון דרור בכלא שבו הוא כלוא, העלה פולארד, בכתב את האפשרויות השונות לשחרורו.

אגב כך, מתברר כי ב־23 במאי השנה יתקיים דיון משפטי נוסף מעין הליך של שימוע להפחתת עונש. בשנה שעברה אושפזה אן פולארד במרפאת בית החולים שבו היא כלואה. היעדרה מהדיון מסיבות רפואיות לא תרם במאום על ההחלטה של השופט שלא להפחית מעונשה.

חברי "ישראלים למען פולארד" – ארגון וולונטארי המקיים התכתבות ערה עם גורמים בארה"ב אמרו אתמול, כי יש לפתוח במאבק ציבורי לשינוי דעתם של האמריקאים על בני הזוג ובמיוחד על אן הנדרסון פולארד הנמקה בכלא בתוליה

1,295 הרוגים בתאונות דרכים – בשלוש שנים

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בכנסת

1295 בני אדם נהרגו בתאונות דרכים בשלוש השנים האחרונות ואלפים נפצעו קשה. כך קבע דו"ח מבקר המדינה על המלחמה בתאונות הדרכים, שהוגש אתמול על שולחנה של הוועדה לענייני ביקורת המדינה.

המבקר קבע כי הגברת המודעות לנושא והדיונים הרבים לא הביאו, בינתיים, לפעילות מערכתית כוללת ולהקצאת תקציב הולם כדי להביא לשינוי המצב. מבקר המדינה אומר עוד, כי גופים רבים מדי מטפלים בנושא מבלי שהושג תיאום ביניהם.

ח"כ יעקב גיל (מערך) קרא להפקיע ממשרד התחבורה ומגופים ממשלתיים אחרים את הטיפול בבטיחות בדרכים וליזום חוק, שיסמיך רשות ממלכתית אחת לרכז את הטיפול בנושא זה. ח"כ גיל, אשר שימש אתמול יו"ר בישיבת הוועדה לענייני ביקורת המדינה, הציע להעניק לרשות כזאת סמכויות ותקציבים.

נזקי מיליונים

(סוף מעמוד 1)

נגרמו ביומיים האחרונים בקיבוצים בעמק הירדן וברמת הגולן בעקבות הדליקות הגדולות המשתוללות באיזור. עיקר הנזקים נגרמו לשטחים חקלאיים של היישובים עין־גב, האון, תל־קציר, מבוא־חמה ויישובים נוספים. כתוצאה מהאש נערך גם מבצע פינוי של מטיילים ומתרחצים מחופי הכנרת. בין השאר עלה בלהבות מרכז המזון של ישובי מזרח הכנרת ואלפי דונאמים של מספוא עלו באש. בעין־גב עלו באש בית העלמין של המשק וכן נפגעו מטעי הבננות והאבוקדו. גם בכניסה לטבריה השתוללה אמש דליקת ענק ומכוניות כיבוי מכל האיזור עסקו בכיבויה, בנסיון למנוע מהאש להתקרב לאיזור בתי המלון. בחיפה בה נרשמו 44 מעלות חום, גדלה אתמול צריכת המים ב־30 אחוז ופרצו 25 דליקות קוצים, בהן לא נגרם כל נזק. כל הצוותים עדיין מגויסים וכוננות גבוהה נשמרת במכבי האש. משרד המסחר והתעשייה דאג אתמול לאספקת לחם לחיפה ממאפיות אחרות באיזור הצפון לאחר שמאפית דווידוביץ', המספקת כמות גדולה של לחם לעיר, שותקה שלשום בעקבות דליקה שפרצה בה.

עשרות שריפות באיזור השרון

עשרות שריפות השתוללו אתמול באיזור השרון עקב השרב הכבד. תחנת מכבי האש בכפר־סבא נאלצה לפנות לסיוע בתחנות אחרות. אחת השריפות איימה לפגוע בבית אבות „יד אסא" וצוותי כיבוי עמלו קשה כדי למנוע את התפשטות האש. שריפות אחרות השתוללו ברמת הדר ובכניסה לקלקיליה. ברמת השרון נמשכה אתמול מצוקת המים זה היום השני. החל משעות הצהריים אתמול שוב נגרמו שיבושים באספקת המים ומטה חירום שהוקם החליט לפתוח חמש נקודות לחלוקת מים בסיוע עובדי המועצה. גם צה"ל נרתם אתמול לספק מים לתושבי רמת השרון והביא חמש מיכליות ועשרה עוקבים לחלוקת־מים.

דליקות במרחב לכיש

כ־100 דליקות נרשמו ביומיים האחרונים במרחב לכיש. הדליקה החמורה ביותר נרשמה אתמול בעיירה שדרות, שם אחזה האש בשעות לפני הצהריים בשורת קוצים והתפשטה לשכונת וילות. לפחות 20 בתים פונו מתושביהם. דליקה קשה פרצה גם במושב זבדיאל, שם פונו כמה בתים ובמושב נעם נשרף שדה חיטה והכבאים איתרו את הדליקה ומנעו את התפשטות האש לעבר הבתים. דליקות נוספות פרצו ביישובים אמציה, בקרבת צומת ג'ולים ובאיזור אשדוד.

שיא בצריכת החשמל
ושיבושים באספקת המים

שיא עונתי בצריכת החשמל נרשם אתמול בשעות הצהריים ונזקף לזכות החום הכבד. דובר חברת החשמל, אברי רביב, מסר שהחברה נאלצה להפעיל את הטורבינות לשעת חירום כדי לספק את הצריכה. שיבושים באספקת המים היו אתמול בחמישה ישובים באיזור בנימינה. בעקבות בעיות ברשת החשמל לא הגיעו המים לכמה ישובים באיזור, צה"ל נחלץ לעזרתם וסיפק מים באמצעות מיכליות. חברת מקורות שאבה אתמול מהכנרת רק שליש מכמות המים שהיא שואבת בימים רגילים, מאחר שחברת החשמל לא יכלה לספק לה את כמות החשמל לה היא זקוקה לצורך השאיבה. בשל הביקוש הגדול למים הופסקה השקיית השדות החקלאיים באיזור המרכז ולאיזור סופקו מים לצורך שתייה בלבד.

צריכה חריגת תקיים
בשל עומס החום

גידול של 300 אחוז נרשם בצריכת משקאות קלים, מים מינראלים וגלידות – לעומת ימי הקיץ הרגילים. כל מלאי המאווררים אזל ותור ארוך נרשם בסוכנויות למכירת מזגנים. ב„משביר לצרכן" נמכרו במהלך היומיים האחרונים למעלה מ־1,200 מאווררים, 10,000 בגדי־ים ובכל שעה נמכרו 100 חולצות טי.

פרס ושולץ

(סוף מעמוד 1)

ראש הממשלה יצחק שמיר דחה אתמול את עמדת ברית־המועצות לגבי תהליך השלום באיזור, אך הטעים כי דעתו זאת לא צריכה למנוע פגישה בינו לבין שר החוץ הסובייטי אדוארד שוארנאדזה או גורם סובייטי בכיר אחר.

בהופיעו לפני ועדת החוץ והבטחון, התייחס ראש הממשלה גם לביקורו הצפוי של שר החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ ואמר „נמשיך לחפש דרכים, לא התייאשנו ואסור להתייאש מדרך המשא ומתן הישיר. המשך הדיבורים על ועידה בינלאומית רק מרחיק את הסיכוי למשא ומתן ישיר". בנתחו את עמדותיהן של שתי מעצמות־העל בנושא השלום אמר שמיר, כי יש פער ניכר בין שתיהן. לגבי ברית המועצות: העיקר הוא הדיון בוועידה הבינלאומית, כי ועידה זאת היא שצריכה, לדעת מוסקווה, ליישב את הסיכסוך. ברית המועצות גם עומדת על כך שאש"ף יוזמן להשתתף בוועידה ואילו ארצות הברית מתנגדת. „אבל כידוע אני מתנגד גם לעמדת ארצות־הברית במה שנוגע לעצם כינונה של ועידה בינלאומית".

שני הרוגים

(סוף מעמוד 1)

קצר לאחר מכן עצר צה"ל במחסום מחוץ לכפר מכונית פרטית, שהובילה נער שנפצע קשה מכדור בחזהו אל בית החולים בשכם. שמו של הנער – עלא אדיין צאלח. הוא מת מפצעיו וגופתו הובאה לבדיקה במכון לרפואה משפטית ביפו. משכם נמסר כי באותה תקרית נפצעו עוד שלושה צעירים. מקור צבאי אמר כי חיילי צה"ל לא הבחינו בנפגעים בעת הירי בכפר, ועתה בודקים את נסיבות מות הנער ופציעת האחרים.

חמישה פצועים מירי היו בעוד תקריות בגדה המערבית. בכפר ארנא בהר־חברון התנגשו מפגינים עם סיור מג"ב ושלושה צעירים נפצעו ואושפזו בחברון. בקלקיליה נפצעו שני תושבים מירי.

רוב התקריות היו אתמול כאשר בשורה של ערים, וביניהן טול־כרם, קלקיליה ואל־בירה, וכן בכפרים אחרים התארגנו תהלוכות עלייה לרגל לבתי הקברות, שם קבורים חללי ההתקוממות. באל־בירה חסמה תהלוכה את הכביש הפנימי המוביל להתנחלות פסגות, ומשמר של צה"ל פיזר אותם ופתח את הכביש לתנועה. במחנה הפליטים קלנדיה ניסו לחסום את הכביש ועל המחנה הוטל עוצר. עוצר הוטל גם על מחנה הפליטים בטול־כרם.

סגר הוטל על כפרים אחרים וביניהם כפר מאלכ, בית־ליד ודיר אבו־משעל.

למעלה מ־200,000 אלף מתושבי השטחים נתונים תחת עוצר וביניהם כל תושבי שכם ומחנות הפליטים הסמוכים ותושבי העיירה ענבתא. על־פי כרוז מספר 16 צפויות גם היום תהלוכות

קטל בבאר

אדם בלתי־מזוהה התפרץ אתמול לתוך באר בבלפסט, ירה, הרג שלושה ופצע שישה. הבאר, כך נודע, שייך לאירי קאתולי. בתצלום – חובש מטפל באחד מנפגעי התקרית. (צילום: א.פ.)

מצרים חותרת למזכר הבנה צבאי ערבי בנוסח אמריקאי

כווית (עים). – ממשלת מצרים חותרת בימים אלה להתום על מזכר הבנה צבאי עם מדינות ערביות ברוחה להסכם המצרי־אמריקאי אשר חתם עליו אבו־גזאלה, במהלך ביקורו האחרון בארה"ב – נודע לעתון „אלקבס".

כן נודע ל„אלקבס" כי רעיון מזכר ההבנה בא בעקבות בקשתן של מספר מדינות ערביות לאפשר להן להפיק תועלת מהידע המצרי, ולשפר את מערכות החימוש וההדרכה ואת יכולת המימוש האינטגראלית של הערבים בתחום הייצור הצבאי המשותף וניצול הידע של הטכנאים במפעלי התעשייה הצבאית, השייכים למשרדי ההגנה והייצור הצבאי, ולרשות הערבית לתיעוש.

ידוע, כי מצרים השיגה שיפור ניכר בתחומים הצבאיים השונים, ובעיקר בתחום החימוש המחקרים הטכניים ובביצוע התקנת ציוד ונשק על כלי רכב מצרים כדוגמת טילי נ"ט מדגם „מילאן" לצד ייצור מקומי מלא של נשק עיקרי של ארטילרית־קרקע־קרקע בתוספת פיתוחים לשליטה אלקטרונית לירי ולהגדלת הטווח של הטילים. כמו כן המצאה וייצור של סוגים חדישים ומתוחכמים של ראשי חץ קרביים מגוונים, דבר שמביא להגברה ניכרת של אפשרויות האש וכושר ההשמדה של אמצעי לחימה זה, ופיתוחים אחרים שלו.

עוד נמסר, כי קרוב לוודאי שאבו גזאלה יבקר במפרץ לאחר חופשת „עיד אל פיטר".

<u>חילופי דברים חריפים בוועדת חו"ב</u>

ח"כ הכהן לשמיר: אתה ופרס רצים כשנוררים למפלגותיכם

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בכנסת

חילופי דברים חריפים על הדרך שבה מגייסים ראש הממשלה שמיר וממלא־מקומו פרס כספים למפלגותיהם בחו"ל היו אתמול בוועדת החוץ והבטחון בין ראש הממשלה לבין ח"כ מנחם הכהן (מערך).

ח"כ הכהן, חבר ועדת החוץ והבטחון, ניצל את הופעתו של שמיר בוועדה, ובפנותו אל ראש הממשלה אמר: "אני רוצה להעיר על תופעה עלובה ומעליבה, שאינה מתיישבת לא עם תורתו של א"ד גורדון ולא עם ההדר הז'בוטינסקאי. גם אתה, אדוני ראש הממשלה, וגם ממלא מקומך, מתהלכים כשנוררים בקרב גבירי יהדות־העולם למען מפלגותיכם".

ראש הממשלה שמיר: „לא באתי לכאן כדי להיעלב על ידך. היזהר בלשונך".

ח"כ הכהן: „שניכם עברתם את גבול הטעם הטוב".

ראש הממשלה שמיר: „זו חוצפה וגסות־רוח לדבר כך".

ח"כ הכהן: „אני מתכוון לנסיעות הכיבוס־ממלכתיות. בעצם מדובר באיסוף כספים למפלגות. זה לא תואם את הממלא מקומך. עוד קודם היתה קיימת התופעה המגעילה, ששרים מחזרים־אחרי יורד עלוב שבא לכאן עם אשתו הגויה, והצעירה ממנו ב־30 שנה, ומקימים לכבודו מוזיאונים. הפועל היוצא הוא, שמדיניות הממשלה מתנהלת על־ידי גבירי־העיירה".

ראש הממשלה שמיר: „אתה גס רוח".

ח"כ הכהן: „אני אגיד לך מהי גסות־רוח: זה להחניף לגבירים. אייזנברג וברונפמן מארגנים פגישות עבורך ועבור פרס. ואתם מתפלאים שאין ליהודים גאווה במדינתם. לא כך נהגו בן־גוריון ובגין".

יו"ר בית"ר: שליחי ההסת' הציונית – עוזרים לשמאל

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

שלומי גרביץ, יו"ר תנועת בית"ר העולמית, וחבר ההנהלה הציונית מטעם הליכוד, מאשים את שליחי ההסתדרות הציונית העולמית בארה"ב במתן תמיכה וסיוע מאסיביים לפעילות של „שלום עכשיו" בארה"ב.

בשאילתא שהעלה אתמול בישיבת ההנהלה הציונית, טוען גרביץ כי פעילות „שלום עכשיו" בארה"ב נגד מדיניותה של ממשלת ישראל והעומד בראשה, באה לידי ביטוי קיצוני בשני אירועים מרכזיים בניו־יורק. האחד, באוניברסיטת ניו־יורק ב־15 במארס, בו הופיעה יעל דיין בפני מאות סטודנטים, ובין השאר אמרה: „במצב הנוכחי אני מתביישת בארצי ולא נראה לי כי זה הזמן המתאים לקרוא לעלייה". והאירוע השני: הפגנת „שלום עכשיו" במנהטן ב־24 באפריל, בה נטלו חלק פעילי התנועה ואוחזים בחוסות דגלי אש"ף, בלי שהונף ולו גם דגל ישראל אחד.

לטענת גרביץ זוכה תנועת „שלום עכשיו" בניו־יורק לתמיכה ולסיוע מאסיבי משליחי ההסתדרות הציונית וחמור מכך: מטה הפעולה של התק"ם – „שולחן העלייה הקיבוצי" – הממוקם בבנייני ההסתדרות הציונית העולמית, בפארק אבניו, משמש אכסניה ומטה לפעילות „שלום עכשיו" בארה"ב.

ראש מחלקת העלייה בהסתדרות הציונית, אורי גורדון, הכחיש את האשמות ואמר כי „שולחן העלייה הקיבוצי" לא סייע ל„שלום עכשיו" ולא מימן בשום צורה את פעילות התנועה. עם זאת, ציין גורדון, יש להבין כי השליחים הם אזרחי מדינת ישראל בעלי השקפת עולם משלהם ושליח קיבוצי יכול לעזור לפעילות „שלום עכשיו" באותה מידה ששליחים אחרים עוזרים לפעילות „גוש אמונים" או מחנה הימין בארה"ב.

המשטרה: יש להאשים ברצח את ישראל זאב הורג הרועה

פנייה לחקור הריגת הזקן הערבי מחברון

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

משטרת נפת יהודה דורשת להאשים את ישראל זאב משילה ברצח הרועה הערבי ג'ודה עואד לפני כשבועיים. אתמול האריך השופט בצלאל, לבקשת המשטרה, את מעצרו של זאב פעם נוספת בעשרה ימים.

בבית־המשפט נכחו אתמול אשתו של זאב ושש ילדיו וכן חברים מהתנחלות שילה. התובע המשטרתי קובי סאבו ביקש מהשופט להאריך את המעצר כדי לקבל תוצאות של בדיקות מעבדתיות, פענוח הקלטות וצילום מצב טופוגראפי של השטח.

הוא מסר כי לאחר קבלת התוצאות מעוניינת המשטרה להמשיך ולחקור את החשוד.

סנגורו של ישראל זאב, שמואל לינצר, ביקש לקצוב זמן פחות להארכת המעצר ואמר כי הוא בטוח שמרשו ישראל זאב לא יואשם ברצח. תחילה ביקש הסנגור לשחרר את ישראל זאב ממעצר בכלל, בטענה שהמשטרה גבתה עדויות מכל הנחקרים שביקשה לחקור. ואולם, לאחר מכן התייעץ הסנגור עם ראשי הישוב בשילה שנכחו בבית המשפט והחליט לבקש, כאמור, זמן פחות להארכת המעצר במקום לשחררו בכלל.

במהלך הדיון הוציא השופט בצלאל את ילדיו של ישראל זאב מן האולם ואמר שאין זה בריא שילדים יהיו נוכחים בדיון. בהחלטתו קבע השופט בצלאל: „באשר לשאלה אם העובדות יש בהן כדי להעלות חשד לאישום ברצח או עבירה אחרת כלשהי, ואם בכלל נעברה עבירה – התשובה לכך תלויה בתוצאות הבדיקה להשלמת החקירה על־ידי המשטרה. בשלב זה החשד הוא לרצח וכחשד כזה חובה להמתין עד לקבלת תוצאות הבדיקות וביצוע הפעולות ההכרחיות כדי להשלים את החקירה". השופט בצלאל נעתר לפיכך לבקשת המשטרה והאריך את מעצרו של ישראל זאב בעשרה ימים נוספים.

פנייה לחקור הריגה בחברון

ח"כ אמירה סרטני (מפ"ם) פנתה אתמול במברק לשר המשטרה חיים בר־לב בדרישה לחקור את רצח איברהים אבו־עישה מחברון שהוכה למוות על־ידי מתנחלים לטענת בנו ועל־ידי ערבים לטענת גורמים צבאיים.

בעקבות הפרסום אתמול ב„דבר" טוענת הח"כ סרטני, כי יש בידיה ראיות שאיברהים אבו־עישה בן ה־71 נרצח אכן במכות על־ידי מתנחלים והיא תובעת על כן משר המשטרה לפתוח בחקירה מיידית של האירוע.

כזכור הוכה איברהים אבו־עישה בשבוע שעבר במוטות ברזל ומת שלושה ימים לאחר מכן בבית־החולים. בנו מחמוד שהיה עימו במכונית טען ששלושה מתנחלים חמושים הם שהיכו את אביו במוטות ברזל וריסקו את גולגלתו. מקורות צבאיים אמרו בתגובה, כי ערבים הם שפגעו באיברהים אבו־עישה משום שהפר שביתה. דובר משטרת נפת יהודה אמר שלא ידוע לו דבר על הנושא וכי הוא מעריך שאין מדובר במתנחלים אלא בקטטה בין ערבים.

בשעת מסירת הידיעה טרם החלה חקירה רשמית כלשהי בנושא.

אמש בפסטיבל • אמש בפסטיבל • אמש בפסטיבל

הכוריאוגרף הצרפתי מוריס בז'אר:

אני פה בניגוד לדעותיהם של אלה המתנגדים לבואי

מאת הדה ציטרמן

"באתי לכאן עם מחשבה חיובית ועם הצהרת אהבה למדינה שאני מעריך. פרסמתי את ההצהרה משום שבאירופה היו הרבה אנשים שהתנגדו לביקורי כאן. אני לא מתחרט על מה שאמרתי, אבל אני פה, בניגוד לדעותיהם של המתנגדים לביקורי". הכוריאוגרף הנודע מוריס בז'אר שהגיע עם להקתו לישראל במסגרת פסטיבל ישראל קיים אתמול מסיבת עיתונאים.

על גילוי הדעת שקדם לביקור אינו שש לדבר, אבל הוא רדף אותו גם במסיבת העיתונאים, בשאלות ובהפגנת-זוטא של צעירי חירות. אלה ביקשו להיכנס לאולם במהלך מסיבת העיתונאים, אלא ששוטרים שהוזעקו למקום מבעוד מועד עצרו בעדם. קריאותיהם "מסייה בז'אר" נשמעו במהלך הפגישה, הצלמים מיהרו החוצה.

אולם רק בסופה הורשו כחמישה צעירים, ובראשם מיכאל רצון, יו"ר צעירי חירות, להיכנס פנימה. הם הגישו לבז'אר זר פרחים, ברכת "ברוך הבא", לחיצות ידיים וגם מחאה. "אנחנו רוצים למחות על שלמדינת ישראל מגיע אורח כל כך חשוב והוא מבקר את המציאות הקשה כאן. אנחנו חושבים שלא היית צריך לעשות מה שעשית ואנחנו מצטערים על כך. באנו עם פרחים כדי להראות לך שאנחנו מכבדים את עצם בואך לארץ ואנחנו רוצים להסביר לך את עמדתנו". תשובתו של בז'אר היא כי הוא אוהב את ישראל. הם מבקשים פגישה ועודד קוטלר, המנהל האמנותי של הפסטיבל, מבטיח להם כי פגישה כזו תיערך.

אבל זה רק חלקה הראשון של ההפגנה. צעירי חירות רכשו כרטיסים להופעות הלהקה, כמו גם להופעותיו של "תיאטרון השמש", הם מתכוונים "לשבץ אותם בבדיקת דעותיהם, כפי ששיבצו את תיאודורקיס בזמנו לפתוח את הופעתו בהמנון הלאומי הישראלי".

גם אודי אלוני, בנה של ח"כ שולמית אלוני כאן. הוא בא, כמתאמן-נגד, למחאה של צעירי חירות, הוא ניסה, הוא אומר, לבלום את קריאותיהם וניסיונות התפרצותם לאולם, ולומר לבז'אר שהוא שמח על פרסום גילוי הדעת שלו. אבל הוא בא גם לוודא שאכן בז'אר יגיע לערב שהוא עורך לכבודו בגלריה "בוגרשוב", ערב שבו יוקרנו סרטי וידאו מעבודתו ותתקיים שיחה עם קהל.

מוריס בז'אר פותח את מסיבת העתונאים בברכת "שלום" בעברית. "אנחנו שמחים מאוד להיות פה. זהו רגע גדול בחיי הלהקה" הוא אומר ועובר להסביר את התוכניות השונות שתבצע להקתו בתל-אביב, קיסריה וירושלים. "הדיבוק" הוא אומר היה תמיד קרוב ללבי ואתגר גדול". לראשונה ראה את ההצגה בשנת 1957 בביצוע תיאטרון ישראלי בפאריס. "זה היה בשבילי חלום, אבל שכחתי אותו. בשנה שעברה רקדנו בברית-המועצות. בלילה, בוילנה, היה לי חלום על הדיבוק. בבוקר ירדתי לחדר האוכל ופגשתי את גרציה גלנטה, וידעתי שהיא תהיה לאה. זה יכול להיראות מוזר שמישהו זר יעלה את הדיבוק, אבל עבדתי גם עם מסורת יפנית, או הודית ואירנית לפני כן, וזוהי בשבילי דרך להבין יותר טוב את העם והמסורת היהודית שהיא המקור לכל המסורות האחרות".

חלקה הגדול של המוסיקה המלווה את הבלט היא משל שנברג. "הבחירה בשנברג נעשתה בשל שתי סיבות. מוסיקאי גדול ואיש דתי. המוסיקה שיצר, בת 12 הטונים, היתה חייבת להיות קשורה לקבלה", אומר בז'אר. מצורפים אליה נעימות מסורתיות וקטעים מתוך המוסיקה של יואל אנגל להצגת "הבימה". יחד עם "הדיבוק" תעלה להקת המחול של בז'אר בירושלים שתי יצירות נוספות, המבטאות את הקשר שבין ירושלים לשלושת הדתות הגדולות "קנטטות מס' 51 ומס' 106" לבאך ו"אל נואר".

בתל אביב תבצע הלהקה את המחולות המזוהים עמו יותר מכל "פולחן האביב" ו"בולרו" ואת "פטיש ללא אדון" יצירה חדשה המתארת מפגש בין מישימה לאווה פרון. התוכנית בקיסריה כוללת את "דיוניסוס" ו"אור".

שתי הלאות

מוריס בז'אר עם שתי הלאות — זו של להקתו (במרכז) וזו של "הבימה"

מיקסר של מערכת הגברה

מאת ישראל וליות

נכון בהחלט לתת ביטוי, במסגרת הפסטיבל, לעובדה שארצנו משמשת נקודת-מפגש מובהקת של מסורות מוסיקליות ממזרח וממערב. בתנאי שהביטוי הרצוי עומד ברמה האמנותית הדרושה. גם החידושים והעוזה הם, כמובן, מבורכים בתנאי שיש להם כיסוי אמנותי אמיתי. האנסמבל מזרח-מערב בראשותו של ישראל בורוכוב, המתיימר לשלב יסודות מוסיקאליים מזרחיים ומערביים, נשמע לי כמערבל צלילים (מיקסר) ממערכת הגברה. והתוצאה היתה – מנה גרושה המזוגת, בצורה נסיונית, סגנונות מכל המינים.

ערבוב של מוסיקה מזרחית, ערבית, מערבית, ג'אז, רוק, ומקצבים אפריקיים, קצת מזה וקצת מזה. אין ספק שחמשת הנגנים בהרכב (בכלי פריטה, קשת, נקישה, ונשיפה) אוהבים לנגן כצוות. ההשגים הבולטים שלהם היו צירופי צלילים בלתי שגרתיים, אופייניים לאנסמבל, ושמירה על מסגרת של מרחב נגינה עם עקיבות משותפים, פחות או יותר, מבלי לגלוש לפרודיה.

"האלתורים" נשמעו מאולצים ומאופקים מדי. קטעים משכנעים ומגובשים במופע היו "זכרונות מסיני" שהקנה להרכב הכרה בהופעתו הראשונה לפני כשלוש שנים. זה עיבוד חדש ללחן של המוסיקאי המצרי הפופולארי פאריד אל-אטרש.

היום בפסטיבל

- במבעת החנק: האופרה הישראלית החדשה, אולם שרובר, 20:00
- אנסמבל מזרח-מערב: אודיטוריום על-שם רבקה קראוזן, 21.00
- מלים להצבוריה וססנתר: התיאטרון הקטן, 20:30
- אורבן בוש וויסמן: מרכז לדאר בכר, 21:15
- בלט בז'אר לוזאן: תוכנית א', היכל התרבות, תל-אביב, 20:30
- קונצ'רטו גרוסו פראנקפורט: מוצרט וסליירי, אודיטוריום רוהל. תל-אביב, 21.00

לכל המופעים האלה ניתן עדיין לרכוש כרטיסים, כולל לבלט בז'אר.

אמש בקונצרט

בלי שיווי-משקל

מאת יהודה כהן

הקונצרט החמישי למוסיקה קלאסית קלה של התזמורת הפילהרמונית הישראלית הוגש תחת שרביטו של המנצח הישראלי יוכל צליק.

צליק החל את תוכניתו בפתיחת "קרנבל" מאת דבוז'אק במפעמים ערים ונכונים, אבל בעוד מצלול של כלי הנשיפה, כשגם ביניהם לא היה שיווי משקל. וזה היה, למרבה הצער, נכון גם לגבי הפתיחה-הפנטאסיה "רומיאו ויוליה" של צ'ייקובסקי, שחתמה את הערב.

לעומת זאת, היו יוסי הצעירים טובים בשישה קטעים מתוך הסוויטה לבלט הראשונה של שוסטקוביץ', העשירה בהומור תוסס.

הכנרת הישראלית רוזה שורצברג ניגנה באופן מבריק, ובשליטה מצויינת בכלי, את הקונצ'רטו בלה-מינור של גלאזונוב.

כאן קאן • כאן קאן • כאן קאן

תקריות בהצגת סרטו של הבמאי הפולני קיסלובסקי

מאת גדעון קיץ, שליח "דבר" בקאן

קאן (מיוחד ל"דבר") – תקריות היו אתמול במהלך הקרנת סרטו של הבמאי הפולני קז'יסטוף קיסלובסקי המייצג את פולין בתחרות הרשמית – אבל לא על רקע פוליטי. צופים עזבו אתמול את ההקרנה במהלך סצינה ארוכה ואכזרית במיוחד של רצח.

גיבור הסרט, פושע צעיר וקטן בן עשרים, רוצח נהג מונית בברותן (מן הסוג שגם לנו מתחשק לרצוח לפעמים). תחילה הוא חונק אותו בחבל, אחר כך הולם בראשו במוט, וכשזה לא עוזר משלים את המלאכה באבן. סיומו של הסרט כולל את ההכנות לתלייה של העבריין ואת ביצוע העונש על-ידי אנשי חוק שנראים נהנים מן המלאכה. קיסלובסקי ביים את סרטו "סרט קצר על הריגה" במסגרת סדרה על עשרת הדברות. ה"לא תרצח" שלו מכוון בפרט לרוצח ולחברה המוציאה להורג כאחד. הסרט מצולם בצבעים דהויים ההופכים את האוירה המדכאת ממילא לסיוט.

"שוקולד" – סרטה הראשון של צרפת

צרפת הציגה את סרטה הראשון בתחרות – "שוקולד". סרט ראשון של הבמאית קלאר דניס, והוא מספר את שובה של הגיבורה לאפריקה שם בילתה את נעוריה – אבל לגרסה צרפתית זו ל"חזרה לאפריקה" אין שום סיפור לספר, והעניין היחידי שבו, הבמאית הופיעה להקרנת הגאלה תלויה על זרועו של ז'אן פול בלמונדו, שנעדר שנים ארוכות מקאן – והפעם חזר כמפיק, הוא האיש שהשקיע את כספו בסרט. וצריך לאחל לו הצלחות גדולות יותר בהפקות הבאות.

מנחם גולן יותר בצניעות

מנחם גולן חזר לקאן, אמנם קצת יותר בצניעות, אבל הוא לא משאיר מקום לספק שלמרות שינויי הבעלות האפקטיבית – הוא נשאר "מר קנון". במסיבת עתונאים לסרט "סאלומה" שביים עבורו בועז דוידזון, הוא הציג את מחזיק רוב המניות בחברה איש העסקים האיטלקי ז'אן קרלו פרטי בתור "איש שעזר לקנון". שותפו יורם גלובוס מסר, כי קנון תשלים את החזרת חובה לבנקים בארה"ב בתוך עשרה ימים. גולן הציג תכניות חדשות כמו שיתוף פעולה עם איל הטלוויזיה האיטלקי ברלוסקוני, כולל רכישת אולפני הצילום של רומא, וסרטים חדשים – "אופרה בגרוש" לפי ברכט שגולן רוצה לביים בלונדון עם מריל סטריפ, סרט של הפולני אנדז'י וידה על הרופא קורצ'אק וילדיו שעמם הלך למות בתאי הגזים, ושל הבריטי ליזנדר אנדרסון "גן הדובדבנים" שיוסרט בברית המועצות. היום יקרין גולן במסגרת שוק הסרטים את "זהו פנסו" שלא נתקבל לתחרות הרשמית. קרלו-פרטי אומר: "בעוד שנתיים-שלוש תהיה קנון חברה מסדר גודל של פראמאונט או קולומביה".

אם יקבלו הוראה

נערכים לאפשרות של מהומות גם בבתי-הכלא בשטחים

האסירים הבטחוניים ממושמעים: אם יקבלו הוראה – יבצעו אותה

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לענייני משטרה

האסירים הבטחוניים בכלא יהודה ושומרון יפתחו בשביתות רק לאחר שיקבלו הוראה לעשות כן מארגוני החבלה. הוראה על כך תעבור לאדם החשאי המשמש מנהיג האסירים הבטחוניים בכלא, שיעביר את ההוראה לאסירים – זו הערכתם של ראשי כלא יהודה ושומרון. עד כה נשמר השקט מאחורי הסורגים למעט כמה שביתות-רעב קצרות.

לראשונה מאז פתיחת שעריו של כלא יהודה ושומרון לפני שלוש שנים נפתח הכלא אתמול לביקור של עיתונאים ישראלים. האסירים הבטחוניים היו בעת טיול צהריים כשדוברם, כדורא פארס בן ה-26, הרצה בלהט את עיקרי אמונתם של "הבטחוניים" בכלא. "אנחנו חיים בכל דקה עם המאבק של אחינו והורינו, שעומדים מול הכיבוש הישראלי", אמר הדובר. "עמדנו עד עכשיו בשביתות, ואנחנו מוכנים לעמוד בכל דרישה שיציבו לנו אנשי הנהגת ה'אינתיפאדה'. אנחנו מקווים שה'אינתיפאדה' תוביל אותנו להקמת מדינה פלשתינית עצמאית. אם יבקשו מאיתנו שנתערב ב'אינתיפאדה' נענה לקריאה. אנחנו חיילים של ההנהגה המאוחדת של ה'אינתיפאדה'".

מפקד הכלא אמר, כי מזה שלושה חודשים ברציפות לא נתגלו בכלא אמצעי חבלה ולא נרשמו אירועים חמורים. "אפשר לייחס את המצב הזה למדיניות ההדברות עם מנהיגי הכלא.

טרם הוברר אם הגדנ"עי היכה נער ערבי עצור או רק סטר לו

נבון: אם אמנם הסיפור נכון – זה מקרה חמור מאין כמוהו

מאת יצחק מרידור, סופר "דבר" בעמק

"אם אמנם פרטי הידיעה בה דווח על שגדנ"עיים תלמידי תיכון, שנשלחו לשרת בבסיס צה"ל השתתפו בהכאת עצירים ערבים – יתאמתו, אין ספק שזה מקרה חמור מאין כמוהו. מערכת החינוך לא יכולה לעבור לסדר היום מבלי להסיק מכך מסקנות חינוכיות מתאימות, שהמרכזית בהן, היא הצורך להעמיק בקרב התלמידים את החינוך לדמוקראטיה, לסובלנות, לדו-קיום ולשמירת זכויות האדם באשר הוא אדם. אין להתפשר בנושא זה".

– דברים אלה אמר אתמול ל"דבר" סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, במהלך סיור שערך בבית-הספר למחוננים בכפר תבור, כאורחו של ראש המועצה המקומית של מסחה, מיכה גולדמן.

דובר משרד החינוך והתרבות מסר אתמול, שהשר שוחח עם מפקד הגדנ"ע, אל"מ אורי מנוס, עם מנהל אגף הנוער במשרד החינוך, עודד כהן, ועם מנהל מחוז הדרום של משרד, מנחם קפלן, והמידע שמסרו השלושה זהה.

המדובר במקרה שאירע בסוף פברואר, או בתחילת מארס. כ-60 תלמידים מבית-הספר "אורט" על שם ספיר שבירוחם יצאו לשירות לאומי, ושהו במחנה "עופר". כאשר הערבים שוטטו שלושה מהנערים במחנה ואחד מהם פגש סמל, שאינו איש הגדנ"ע, אלא איש היחידה המקומית, וזה הציע להם לבקר יחד איתו במכלאה, שם מצויים כמה עצורים נערים ערבים. "רק שניים מהנערים התלוו אל הסמל, וכאשר נכנסו הציע להם הסמל "לעשות משהו": אחד משני הנערים ברח בחזרה ליחידה, ועדיין לא ברור אם הנער שנשאר היכה או "רק" סטר לעציר ערבי, אך הוא כנראה "עשה משהו" לעציר הערבי...".

הדובר ביקש להדגיש שאין במחנה "עופר" מחנה מעצר, והמקרה מתייחס לתלמיד בודד, שעוד לא ברור כלל מה בדיוק עשה, אך מיד לאחר המקרה הוקמה ועדת חקירה משותפת לצה"ל, לפיקוד הגדנ"ע ולמשרד החינוך, וזאת סיימה את עבודתה והגישה כבר את מסקנותיה. הסמל הועמד לדין ונשפט, ומפקד הגדנ"ע מסר שבעקבות מה שאירע הוא דאג לחידושה של ההוראה לכל היחידות המזמינות תלמידים במסגרת השרות הלאומי, שלא לשכן תלמידים בבסיס שבו יש איזה שהוא מחנה מעצר, לאסירים מכל סוג שהוא. יצוין שהשנה יוצאים לשרות לאומי, במסגרת הגדנ"ע, כ-25,000 תלמידים, ורובם עובדים בבסיסים של צה"ל.

"את השאלה מה העונש שהוטל על אותו סמל, במשפט שנערך לו", אמר הדובר, "נא להפנות לדובר צה"ל...".

מזכ"ל הסתדרות המורים יצחק הלבר שלח מברק לשר המשטרה בבקשה לחקור, לאלתר, את מסכת הפגיעות וההתעללויות של חיילי משמר הגבול במנהל בית הספר "עמל הניכים" במזרח ירושלים סאמי אבו גוש. זאת בעקבות ראיון עם המנהל שהתפרסם ב"דבר השבוע".

רמת גן: עשר תחנות הוצתו

(ע). – 10 תחנות אוטובוס של חברת "דן" ברחוב אבא הלל ברמת-גן ניזוקו, לאחר שאלמונים השליכו אבני מרצפות בקירות הפרספקס של התחנות וניפצו אותן.

מודעות הפרסומת שהוצבו בתחנות אלה לא היו "צנועות", ועל-כן הרקע למעשים אלה נראה ברור.

משטרת מרחב "דן" פתחה בחקירה, לאחר תלונה של בעלי חברת הפרסום, שהציבה את המודעות בתחנות האוטובוסים.

ראש המשלחת מברה"מ:

הגידו כן לוועידה ואנו נחדש מיד את היחסים

מאת אריאלה ראובני, סופרת "דבר"

על אף הגישה החדשה בברה"מ בתחום היחסים הבין-לאומיים, העם הסובייטי מעריך כי עדיין לא סולקו הסיבות שהביאו לניתוק היחסים עם ישראל. עם זאת, בנושא הוועידה הבין-לאומית מצפה העם הסובייטי לתזוזה מצד ישראל ומצד בעלת בריתה העיקרית – ארה"ב. אם תאמר ישראל כן לוועידה בין-לאומית ניתן לחדש את היחסים בין ברה"מ לבין ישראל תוך רבע שעה.

דברים אלה אמר אתמול בחיפה ואסילי אוסנאץ', ראש המשלחת הרוסית השוהה עתה בארץ כאורחת של תנועת הידידות ישראל-ברה"מ, לרגל מלאת 43 שנים לנצחון על הנאצים. חברי המשלחת הרוסית היו אתמול אורחים של העיר חיפה. המשלחת כוללת ארבעה נציגים: ואסילי אוסנאץ', שהוא חבר הסובייט העליון, ונציג אוקראינה ליאוניד לידין, חתן פרס לנין לארכיטקטורה, ד"ר אלכסנדר קריווקוב, חוקר וסוציולוג, ושמעון סנדלר, סופר ממולדובה.

בארגון העבודה הבין-לאומי

ישראל פועלת למניעת הקמתה של ועדת-מעקב בי"ל למתרחש בשטחים

מאת חיים ביאור, סופר "דבר"

ישראל מנסה למנוע, בדרך פרוצדורלית, את אישורה של הצעת החלטה מצרית בוועידה של ארגון העבודה הבין-לאומי בז'נווה, שלפיה תוקם ועדה למעקב אחר המצב בגדה המערבית.

הצעת ההחלטה שגיבשה מצריים, טוענת שישראל מטילה הגבלות על ההתפתחות הכלכלית והחברתית בשטחים ואינה מאפשרת את התפתחותם של האיגודים המקצועיים שם. לפי ההצעה, תדווח ועדת המעקב מדי שנה על המתרחש בשטחים.

הצעת ההחלטה תועלה באסיפה הכללית של ארגון העבודה הבין-לאומי שתפתח ב-1 ביוני. המשלחת הישראלית תתוגבר הפעם ותכלול את יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד, חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות מטעם המגזר הדרוזי יוסף קרא, ואת נציגת נעמ"ת גלי כרכבי משפרעם. זאת בנוסף למנכ"ל משרד העבודה והרווחה יהושע דוידוביץ' ונציג המעסיקים הפרטיים, עו"ד יוסף האומן.

מנהל המחלקה לקשרי חוץ בהסתדרות, אברהם אלון, מסר ל"דבר" כי הצעת ההחלטה המצרית היא צעד נוסף בפוליטיזציה של ארגון העבודה.

100% עוצמה 100% אשראי

המחיר יורד ואתה עולה לדוקאטו

את המבצע הזה אסור להחמיץ - עכשיו סדרת פיאט דוקאטו ב-100% אשראי ל-5 שנים ברוב הדגמים.

רכוש עכשיו את אחת ממכוניות דוקאטו ותהנה מאשראי מקסימלי !... מהנחה של עד 2,000 ש"ח. כן, עכשיו פיאט דוקאטו 100% עוצמה, 100% אשראי, 100% משתלמת.

לבחירתך:

דוקאטו מסחרי: סגור, קצר, ארוך, מוגבה, או דגמים עם ארגז פתוח בקבינה אחת או בקבינה כפולה.

דוקאטו לנוסעים: להסעת 8, 10 נוסעים + נהג, דיגמי הסעה מפוארים הכוללים מערכות מותאמות להסעה.

דוקאטו מיניבוס: 12 מקומות ישיבה + נהג, פנים מפואר ביותר, מערכת חימום אישית לכל נוסע, מתלים רכים ודישוי לאוטובוס פרטי.

דוקאטו MAXI: דגמים מסחריים בכושר העמסה גדול יותר (1.8 טון - 1.9 טון), בעלי שילדה מחוזקת, צמיגים גדולים ורחבים יותר.

כמו כן, לבחירתך מבחר מנועים: בנזין (2000 סמ"ק), בנזין (2000 סמ"ק מחוזק, 85 כ"ס), דיזל (2500 סמ"ק) וטורבו דיזל (2500 סמ"ק, 92 כ"ס).

FIAT

פיאט. מילת מפתח

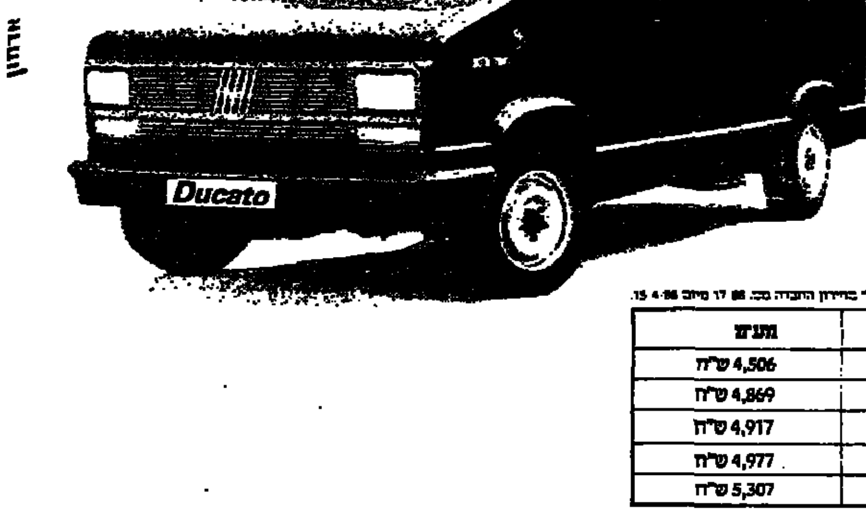

פיאט דוקאטו

סדרת מסחריות חזקה לכל מטרה

* המחירים ללא אביזרי רישוי ועפ"י מחירון החברה מס. 88 17 מיום 15.4.88

דגם	מחיר	מע"מ
* דוקאטו מסחרי סגור בנזין	29,960 ש"ח	4,506 ש"ח
* דוקאטו מסחרי גג מוגבה בנזין	32,380 ש"ח	4,869 ש"ח
* דוקאטו דבל קבינה בנזין	32,700 ש"ח	4,917 ש"ח
* דוקאטו סגור קצר בנזין	33,100 ש"ח	4,977 ש"ח
* דוקאטו מסחרי סגור דיזל	35,300 ש"ח	5,307 ש"ח

תל-אביב: המשרד הראשי יצחק שדה 20, טל. 03-330971, טומי קאר, אבן גבירול 168, טל. 03-446743; מוסך אמיר, דרך סלמה 38, טל. 03-825634. ירושלים: גולדין בע"מ, שלומציון 7, טל. 02-222231; חיפה: חברת מוסחן בע"מ, דרך יפו 146, טל. 04-522258. באר-שבע: ש.ח.ן בע"מ, קרית יהודית טל. 057-71468; קרית-שמונה: מוסך החולה, אזור התעשיה, טל. 069-40574; נהריה: סוכנות פיאט. הגעתון 7, טל. 04-925419. טבריה: חוכר גולן בע"מ, אזור התעשיה טל. 06-721941. נצרת: פריד דאהר, אזור התעשיה, טל. 065-55266. קרית-ביאליק: ש.י.א סוכנויות רכב לקריות ולצפון בע"מ דרך עכו 10, טל. 04-720108, 04-726335. עוספיה: תחנת דלק טל. 04-222543. חדרה: קריצמן, אזור התעשיה, טל. 063-35611. נתניה: רכב נתניה בע"מ, אזור תעשיה ישן, טל. 053-339942, פיאט מרכז נתניה, ברקת 6, טל. 053-23010. פתח-תקוה: אלי שלרוף בר כוכבא 15, טל. 03-919937. רמת-גן: רכב רמת-גן, ז'בוטינסקי 30, טל. 03-737736. רחובות: בוקסר את לרנר בע"מ, הרצל 208, טל. 08-471789; אשדוד: מוסך יעיר בע"מ אזור התעשיה טל. 055-22125. אשקלון: אוטו אשקלון בע"מ, אזור התעשיה, טל. 051-29191. קרית גת: אוטוגת בע"מ, אזור התעשיה, טל. 051-887870; עזה: מוחמד נאול, עומר אל חוכתר טל. 051-86... אילת: מוסך החפרע, אזור התעשיה, טל. 059-78510

هكذا من الأصل

مكان الأصل

תביעות במאות מיליוני שקלים מאיימות על התקציב

מאת אמנון אטד

משרד האוצר ניצב בשבועות האחרונים בפני תביעות לתוספות תקציב מצד משרדי הממשלה השונים. תביעות אלה, המתמקדות בעיקר

דוד בועז

במשרדי הבטחון, החקלאות והבריאות, מסתכמות בכמה מאות מיליוני שקלים.

בנוסף לתביעת משרד הבטחון לאשר לו 263 מיליוני שקלים נוספים למימון היערכותו החדשה בשטחים הגיש משרד החקלאות בקשות סיוע חדשות לענפים במצוקה ואילו משרד הבריאות דורש להגדיל את תקציבו כחלק מדיוני התקציב שטרם הסתיימו.

הממונה על התקציבים באוצר, דוד בועז אמר אתמול כי למרות תביעות אלה, אין למשרד האוצר כל כוונה לשנות את מדיניותו. לדבריו, האוצר לא יתן למשרדי הממשלה לחרוג מעבר לגרעון המקומי המתוכנן, בהיקף של 1.345 מיליארד שקלים.

לדברי בועז, טבעי שבמהלך השנה משתנים סדרי העדיפויות בתחומי אחריותם של משרדי הממשלה ולפיכך אין להם עילה לבוא ולבקש תוספת תקציב בכל פעם שמתהווה לחץ בפעילותם.

הממונה על התקציבים יצא נגד הידיעות שהושמעו אתמול, לפיהן מבשר מדד אפריל על קץ היציבות במשק. לדברי בועז, נמצא האוצר עדיין בתמונה ויש עדיין סיכוי לא רע לגמור את השנה ברמת אינפלציה דומה לזו של השנה שעברה. גם יעד התקציב להגיע לרמת אינפלציה של 12 אחוזים נמצא, לדעתו, עדיין בטווח השגה.

את השגותיו אלה ביסס בועז על הנתונים לפיהם מתחילת השנה מסתכמת עליית המדד, ללא פירות וירקות, ב־4.7 אחוזים לעומת 7.3 אחוזים בתקופה המקבילה בשנה שעברה.

על סיכסוכי העבודה עם הרופאים אמר בועז כי המאבק אינו על שכר הרופאים אלא מדובר בחזית השכר בשירות הציבורי כולו. לדבריו מספר עובדי השירות הציבורי גדול מדי ושכרם של חלק מהעובדים בו נמוך מדי.

הבורסה מתנגדת להנפקת אהליאב במקבילה למרות שמתאימה לראשית

מאת דרור שרביט

הבורסה לניירות ערך מתנגדת לרישום ניירות הערך של חברת „אהליאב" ברשימה המקבילה, זאת למרות שעל פי נתוני החברה היא אף מתאימה להיסחר ברשימה הראשית של המניות בבורסה. התנגדות סגל הבורסה נובע מהעובדה ש„אהליאב" הינה חברת בת של „מגור" ונחשבת לחברה נגזרת שלגביה סף הקריטריונים כפול מחברות רגילות.

אתמול היתה אמורה ועדת ניירות הערך של הבורסה לדון בנושא, אך דיונה נדחה לשבוע הבא.

חברת „אהליאב" העוסקת בייצור מדחסי אוויר נרכשה במחצית 1987 על ידי „מגור" (90 אחוז) ומנהלה עודד רונן (10 אחוז) תמורת 300 אלף דולר. „מגור" מבקשת עתה להנפיק את החברה בבורסה בהנפקה משולבת של זכויות לבעלי "מגור" ולציבור ולגייס כמיליון דולר. ערך החברה בהנפקה לציבור מגיע לכ־2.25 מיליון דולר. עלות עיסקת רכישתה על ידי „מגור" הגיעה למעשה למיליון דולר, זאת מאחר ובעלי מניותיה הקודמים קיבלו, לאחר המכירה, דיבידנד בסך של 700 אלף דולר מרווחי החברה.

המחלוקת עם הבורסה בעניין התאמתה של „אהליאב" להיכלל ברשימת המניות המקבילה קשור בהונה העצמי של החברה. ההון העצמי המינימאלי הנדרש מחברות כדי להיכלל ברשימה זו הינו 750 אלף דולר. לגבי חברות נגזרות, שחברת האם שלהן כבר רשומה בבורסה נדרש הון כפול. הונה העצמי של „אהליאב" הוא 900 אלף דולר. עודד רונן מנכ"ל „מגור" טוען כי למעשה הונה של „אהליאב" גדול יותר ומגיע ל־1.7 מיליון דולר. את טענתו זו הוא מבסס על כך שלחברה שני נכסים גדולים בהרצליה, אחד בשימוש עצמי ואחד המושכר לחברת „סקאנדיה" ואשר ניתן למימוש בכל עת. שוויים הנקי של שני הנכסים האלה מעל ערכם המאזני מגיע ל־800 אלף דולר.

„מגור" מציינת כי נתוני הפעילות של „אהליאב" מראים שהיא אף מתאימה להיכלל ברשימה הראשית של הבורסה. היקף מחזורה 8 מיליון דולר בעוד שהמחזור הנדרש להכללת חברות במסגרת זו מגיע ל־7.5 מיליון דולר, לחברה ערך מוסף של 3.2 מיליון דולר ושיעור הקריטריון 2.5 מיליון דולר. גם הרווח לפני מס מתאים: 900 אלף דולר בעוד שהקריטריון עומד על 300 אלף דולר בלבד.

ב„מגור" מערערים גם על הפירוש של הבורסה בעניין חברה נגזרת. התמרת הקריטריונים לחברות נגזרות נטען, מיועדת למקרים בהם מונפקות חברות בת של חברות נסחרות העוסקות בתחומים היכולים להוות ניגוד אינטרסים לחברת האם, בעוד פעילות „אהליאב" הינה בתחום שונה מזה של „מגור" הפועלת כחברת אחזקות.

עליות במניות

● הלם המדד הגבוה חלף, צפוי מעבר כספים מפיקדונות לאפיקי השקעה אלטרנטיביים ● כבר בשלב המרצ בבוקר נקלטו הצעים במשתנים במהירות, במסחר בשעות הצהריים כבר נרשמו עליות תוך שיפור באווירה. פעילות ערה באג"ח להמרה במניות ● מניות פרוטרום, אגן, סנו וסקטור הפטרוכימיה מרכזות עניין עקב ציפיות לשיפור ברווחיות, פעילות ערה וחיובית נמשכת בהסנה, יואל, אינטרגמא ונוספות ● מנהלי קופות גמל - כניסת קופות הגמל לבורסה תהוה הדרגתית ותינתן אלמנט של גיבוי מוסדי שהיה חסר בשוק עד כה ● בבורסה התרעמו על בנק גדול ומוביל המנסה לנרנר את השוק לצורך קבלת סחורה זולה יחסית כתוצאה ישירה מהתנהגותו במהלך המסחר המביאה להפחדת הסוחרים ● בנק ישראל והאוצר - „מדד אפריל חריג מדד חודש מאי כבר יהיה נמוך בהרבה ויחזיר את קצב האינפלציה לשיעורים סבירים" ● בעקבות המדד תחזורת לשוק ההון השמועות הרגילות של פיחות מתקרב ● פרשני קונצרן כלכלי גדול - עוד לפני הבחירות יתבצע פיחות בשיעור של 8% עד 12%, שוק המניות צפוי להמשיך במגמה חיובית בחודשים הבאים, מחירי חלק מהאג"ח יקרים

מאת שמואל רוזנבלום*

שוק המניות חזר למגמת עליות שערים לאחר יומיים של מימושים וירידות שערים. מדד המחירים הגבוה שפורסם שלשום בשיעור 2.7% הביא לשיקול דעת בקרב מחזיקי הפיקדונות השיקליים למיניהם אשר הפסידו ריאלית מאחזקת הון נזיל. בבורסה העריכו אתמול כי בקרוב יהיה נסיון נוסף לגוון השקעות באמצעות מעבר מפיקדונות לקרנות סולידיות ואולי במידה קלה גם לקרנות המתמחות במניות בחלקם.

מקורבי הבורסה נחלקים כיום לשני מחנות עיקריים, המחנה הראשון רואה בעין לא אוהדת את קשיי המשק המסתמנים ולפיכך הוא אינו מאמין ששוק המניות יכול לפעול בתנאי משק שכאלה. המחנה השני והגדול יותר מאמין בהמשך מגמה חיובית במניות עקב הריבית הנמוכה בפיקדונות ורמת המחירים הגבוהה באפיקי השקעה אלטרנטיביים. בנוסף טוענים האופטימיסטים שתנאי המשק יצביעו על שיפור במחצית השניה של 1988 עם ירידה נוספת בריבית וביצוע פיחות אפשרי. כניסת גורמים מוסדיים כקופות גמל למסחר במניות ותמיכה נמרצת יותר מצד חלק מהקרנות מביאה אף היא לעידוד בבורסה. במהלך המסחר אתמול בלטה פעילות ערה במניות דלק, ים המלח, דיסקונט השקעות שעלו בין 1.5% עד 3% בנפח כספי סביר. עליה חדה יותר של עד 10% נרשמה ביואל, עליות נאות בלטו בכלל אלקטרוניקה והסנה. במניות החופשיות נרשמה פעילות ערה באג"ח להמרה במניות הצמודות גם למדד והמספקות ברירת השקעה נוחה.

פעילות חיובית נמשכה בשורה ארוכה של מניות כפרוטרום, כבלים, מבני תעשיה, ישפרו ובמספר כיתבי אופציות מעניינים. הצעים קלים נרשמו בבנקאיות שכהמרד. הפסקת מסחר היתה אתמול בטבע לרגל מאזן רבעוני כבראה משופר.

ריבית שיקלית - הפסדים

מדד המחירים האחרון הביא לעוכרה ברורה מבוזנת מחזיקי הפיקדונות השיקליים, גם אלו שזכו לריבית גבוהה במיוחד (14%־15%) הפסידו ריאלית בהשוואה למדד שהסתכם כידוע ב־2.7%. בעלי פיקדונות קטנים שקיבלו תשואה בשיעור 0.8% לחודש (כ־10% בחישוב שנתי) הפסידו כמובן יותר. בשוק ההון מעריכים כי עודפי הנזילות בבנקים ימשכו ועימם שיעור ריבית נמוך - תופעה שתביא לחיפוש השקעות אלטרנטיביות כקרנות.

ענף הפטרוכימיה - בנק גדול ממליץ לרכוש

פרשני בנק גדול ממליצים בסקירות הכלכליות הפנימיות המופצות בין יועצי ניירות הערך של הבנק לפקוח עין על סקטור הפטרוכימיה ובעיקר נ"ע בפטרוכימיים, אגן, פרוטרום, סנו ונוספים. לדעת פרשני הבנק עשוי סקטור הפטרוכימיים לזכות בעניין רב בעתיד הקרוב עקב ציפיות לגידול נאה ברווחיות של חברות בסקטור זה העשויות להציג מכפילי רווח ושווי שוק סבירים להלוטין. ככל הידוע פועלים גורמים המקורבים והמסונפים לבנק במניות כפרוטרום ואגן מזה מספר שבועות.

הסנה - ברוקר פרטי גדול רוכש

מניות חברת הביטוח סנה זוכות למרבה הפלא לערנה בורסאית של ממש המהווה חידה למקורבי הבורסה. בהסתמך על המסחר נראה כי קרנות בנק גדול מוכרות סחורה לברוקר פרטי גדול תוך עליות שערים מתמשכות של עשרות אחוזים ונפח עיסקאות ער. חברת הסנה לא התברכה כידוע ברווחיות גבוהה בשנים האחרונות ופרשת אושיות־רהט בוודאי שלא תרמה לדימוי חיובי. בבורסה מלחשים כי מאונה הקרוב של הסנה, שיהיה כנראה גם המאזן האחרון של אלפרד גולץ כמנכ"ל החברה, יצביע על איזון ואולי אף על רווחיות מסויימת ומפתיעה.

הכשרת הישוב - המגבה, הפסדים הצעת רכש

פעילות ערנית נרשמת באחרונה במניות חברת הכשרת הישוב. יעקב נמרודי בעל השליטה החדש בחברה התחייב לרכוש מניות מהציבור במסגרת הצעת רכש בשער של 69000 נקודות. נמרודי הודיע לפני מספר שבועות למכור חבילות ממניות החברה במחירים הנמוכים ב־5% עד 7% ממחיר הצעת הרכש. בבורסה ניסו להסביר כי מכירות נמרודי הינן עיסקת מימון טהורה ואפילו מתוחכמת למדי. הצעת הרכש לציבור תפורסם בסוף חודש זה, יוצא לפיכך שנמרודי „משלם" ריבית של 5%־6% לחודש וחצי לערך, התחכום מוטל בספק. שלשום פירסמה החברה מאזן שהצביע על הפסד גדול יחסית ובמקביל הודיעה הכשרת הישוב על חלוקת 11900% מניות הטבה כבונוס לשנת 1988 שהינו בעצם צעד אופטי בלבד. בבורסה מתייחסים בחשדנות מסויימת למתרחש במסחר במניות הכשרת הישוב במיוחד כהתחשב בהדלפות על ההטבה והמאזן עוד בטרם פורסמו לציבור הרחב.

מדד גבוה - הציפיות לפיחות הוזרות

מדד המחירים שהתפרסם שלשום היה כידוע גבוה מהצפוי והסתכם בשיעור של 2.7%. עליית המדד חידשה כרגיל את הציפיות הבמעט רגילות לביצוע פיחות בקרוב במשק. פרשנים כלכליים שונים הכירו לשר האוצר שהקפאת שער החליפין מאז ינואר 1987 אינה פטנט המוביל להצלחה כלכלית. לדעת אותם פרשנים הירידה ברווחיות בצירוף העליה בשכר מכתיבים בעצם ביצוע פיחות מהיר במשק. כלכלנים ופוליטיקאים העריכו אתמול ושלשום כי האוצר לא יבצע פיחות לפני הבחירות על מנת לשמור על שער חליפין יציב העוזר ליצוב המדד. בו בזמן לוחצים היצואנים והתעשיינים לביצוע פיחות כאשר נראה שצעד כזה, במידה ויבוא במסגרת הבנה עם ההסתדרות, יעבור ללא קולות מחאה. באוצר טוענים כי מצב יתרות המטבע וחולשת הדולר בשווקים העולמיים אינם מחייבים ביצוע פיחות וזאת מעבר לנימוקי האינפלאציה הידועים. בבורסה מאמינים כי פיחות הפך בעצם לשאלה של זמן קצר בלבד והוא צפוי בתוך כחודש לערך. ציבור המשקיעים נוטה בשלב זה לפעול באפיקים צמודי המדד וזאת עקב חששות להאצת קצב האינפלאציה. בשוק השחור נרשמה עליה קלה בשער הדולר, מרמות של 1.64־1.63 לפני כשבוע הגיע שערו אתמול עד 1.67־1.66.

הודעות מהבורסה

מלונות דן - בעשרת החודשים שהסתיימו בדצמבר 1987 הרוויחה החברה סך של מיליון שקל לעומת הפסד בסך 8.36 מיליון שקל בשנה שהסתיימה בפברואר 1987.

הכשרת הישוב - בשנת 1987 הפסידה החברה 6.7 מיליון שקל לעומת רווח מתואם בסך 3.8 מיליון שקל במחצית השניה של 1986. ההפסד הגדול נובע מהפחתה בשיעור 1.6 מיליון שקל משווי של מלון דימונים ומהפסד בסך 1.8 מיליון שקל בגין מכירת מלון השרון. הפסדים נוספים נגרמו לחברה במלון גלי כינרת בסך 1.5 מיליון שקל והפרשה בסך 1.5 מיליון שקל למס רווחי הון. חברת הכשרת הישוב תחלק 11900% מניות הטבה כבונוס ביניים לשנת 1988.

אמישר - בשנת 1987 הרוויחה החברה 68 אלפי שקל.

בנק הספנות - עקב מכירת מניות הקיבוצים בבנק הספנות הופסק המסחר במניות החברה בבורסה.

מן - מרדכי רובינשטיין הודיע על התפטרותו ממועצת המנהלים של החברה.

נכסי אוחיון - החברה פירסמה תשקיף לגיוס הון מהציבור ומבעלי המניות.

עלית - בשנת 1987 הרוויחה עלית 228 אלפי שקל בהשוואה לרווח של 4.1 מיליון שקל ב־9 החודשים הקודמים.

אלרון - ברבעון הראשון של 1988 הפסידה החברה 735 אלפי דולר בהשוואה להפסד של 14.3 מיליון דולר ברבעון המקביל אשתקד.

* הכותב מנהל תיקי השקעות

נחמקין: הבטחת מחיר מינימום לעגבניות תמנע התייקרותן

מאת דוד מושיוב

שר החקלאות אריק נחמקין טוען, כי הכללת גידול העגבניות בהסכם המבטיח מחיר מינימום לחקלאי דוגמת ההסכם הקיים לגבי הגזר, תפוחי האדמה והבצל - יאפשר תכנון הגידול בכמויות מתאימות, אשר עשויות להבטיח אספקה רצופה של עגבניות לשווקים במחירים סבירים במשך כל חודשי השנה ובכך ימנעו התנודות החריפות הקיימות היום בגידול זה והמשפיעות על מדד המחירים לצרכן.

לדבריו ללא הבטחת מחיר מינימום לחקלאי, אי אפשר לחייב את החקלאים לגדל עגבניות.

סופר „דבר" מציין, כי בעבר ניהל משרד החקלאות מו"מ עם משרד האוצר בדבר הבטחת מחיר מינימום למגדלי העגבניות והכללת העגבניות במסגרת ההסכם הקיים לגבי הגזר, תפוחי האדמה והבצל, אולם שר האוצר משה נסים התנגד לכך. יצויין, כי בשנת 1987 עלה מדד המחירים לצרכן בשיעור 16 אחוז ואילו הירקות עלו בשיעור 12 אחוז בלבד.

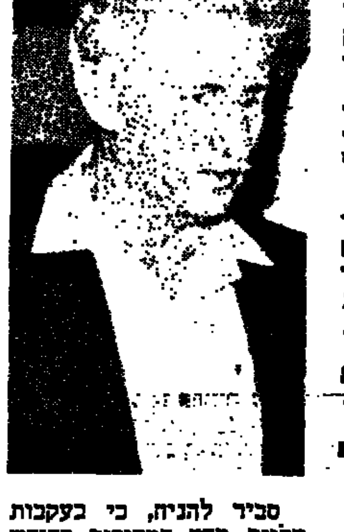

סביר להניח, כי בעקבות עליית מדד המחירים בחודש אפריל בשיעור 2.7 אחוזים ותרומת העגבניות לעלייה זו של המדד לשר האוצר לא תוותר ברירה אלא לפנות לשר החקלאות אריק נחמקין כדי לבצע תכניתו בדבר הכללת העגבניות במסגרת הגידולים המוסכמים בהם מובטח מחיר מינימום לחקלאי.

בתוך כך נמסר כי משרד החקלאות והמועצה לייצור ושיווק ירקות עיבדו תכנית לייצור עגבניות לשנת הכספים 1988/89, אשר נועדה להבטיח אספקה רצופה לשוק המקומי וכן להבטיח את ייצוא העגבניות במיוחד בחודשי החורף.

התכנית מבוססת על ההנחות הבאות:

הבטחת האספקה הרצופה של עגבניות בחודשי החורף באיכות מתאימה יכולה להתבצע אך ורק על יד המעבר לגידול עגבניות בשטחים מכוסים.

היבול לדונם, לפי דעת אנשי מקצוע, הוא 11 טונות לדונם כאשר 70 אחוז מיבול זה הוא באיכות המתאימה לייצוא.

יצוא העגבניות מהשטחים הללו ביבולים החזויים כדאי למשק הלאומי ולמשק הפרטי.

חברת אגרקסקו מתכננת לייצא כמות של 14,800 טונות עגבניות בחודשים אוקטובר 1988 ועד יולי 1989.

כאמור התכנית שהוכנה משלבת ייצוא ואספקה לשוק המקומי. היבולים החזויים הם 14,800 טונות לייצוא ועוד 7,600 טונות לשוק המקומי.

היקף השטח המתוכנן ליבולים אלה הוא 1925 דונם. כיום קיימים 955 דונם בתי צמיחה או שטח מכוסה. לכן יש להוסיף עוד 970 דונם שטחי חממות לגידול עגבניות.

התכנית קובעת, כי 560 דונם שטחים פתוחים של עגבניות יומרו לחממות ועליהם יש להוסיף 410 דונם שטחים חדשים של חממות.

משרד החקלאות יממן השקעות של גידול עגבניות לייצוא בשיעור 40 אחוז מענק מההשקעה המאושרת. מועצת הירקות תתן הלוואה בסכום שלא יעלה על 2400 שקל לדונם ואת השאר יממן החקלאי ממקורותיו.

ועדה מיוחדת תמליץ בפני ועדת המכסות של מועצת הירקות על ההקצאה האינדיבידואלית של השטחים למגדלים. לאחר קבלת היתרי הגידול מוועדת המכסות יחתמו המגדלים חוזים עם אגרקסקו.

סאיטקס ממשיכה להרוויח

מאת אבי שוברט

סאיטקס הרוויחה 2.5 מיליון דולר ברבעון הראשון של שנת 1988, בהשוואה להפסד נטו של 4.9 מיליון דולר ברבעון הראשון של שנת 1987. על נתונים לא מבוקרים אלה דיווחה סאיטקס לציבור בעלי מניותיה בארצות הברית ובישראל. זה הרבעון השלישי ברציפות שבו מציגה סאיטקס רווח נטו, לאחר תקופה של הפסדים.

רווח זה נובע מהכנסות שהסתכמו ב־43 מיליון דולר, לעומת הכנסות של 32 מיליון דולר ברבעון הראשון של 1987 .

התוצאות העיסקיות לרבעון הראשון כוללות גם הכנסה חד פעמית של 1.5 מיליון דולר הנובעת ממכירת זכויות שיווק לחברת „סויר" היפנית. סאיטקס מכרה לחברה זו זכויות בלעדיות לשווק את מוצרי קוואנטום־מערכות תיב"ם לגלופות המשמשות בתהליך הייצור של מעגלים מודפסים.

סאיטקס מכרה ציוד מתוצרתה במערב אירופה בשווי כולל של 15 מיליון דולר. בארצות הברית מכרה החברה ב־12 מיליון דולר וביפן ב־7מיליון דולר. ההכנסות משירות ברבעון זה הסתכמו ב־7 מיליון דולר.

ברבעון האחרון של 1987 רשמה סאיטקס רווח נקי של 1.8 מיליון דולר וזאת מתוך הכנסות של 9.47 מיליון דולר.

50 מיליון דולר יושקעו בהיפודרום בבאר שבע

50 מיליון דולר יושקעו בהקמת היפודרום גדול למרוצי סוסים מדרום־מזרח לבאר שבע. החלטה על כך נתקבלה בוועדת ההיגוי הממלכתית לפיתוח הנגב, בראשותו של ח"כ אברהם כ"ץ־עוז, סגן שר החקלאות. הוועדה פועלת מכוח ועדת השרים לענייני פיתוח הנגב, בראשותו של מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס.

ההיפודרום ישמש למרוצי סוסים ובסמוך לו יופעלו מכון וטרינרי לסוסים וכן חווה גדולה לגידול סוסים. בהיפודרום ייערכו מרוצי סוסים והימורים ולצורך עריכת ההימורים מתנהל עתה משא־ומתן מתקדם עם שרי האוצר החינוך והתרבות שבתחום אחריותם נתון האישור להימורים בארץ.

קבוצת יזמים מהארץ ומחו"ל תשקיע בהקמת הפרויקט ובניהולו ללא עזרה ממשלתית.לקבוצה ניסיון וידע בניהול היפודרומים ועסקי שעשועים ברחבי העולם.

שערי מטבע חוץ ביום 16.5.88

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	בנקנוטים – לאומי מכירה	בנקנוטים – הפועלים קניה	בנקנוטים – הפועלים מכירה	בנקנוטים – דיסקונט קניה	בנקנוטים – דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	העברות והמחאות – לאומי מכירה	העברות והמחאות – הפועלים קניה	העברות והמחאות – הפועלים מכירה	העברות והמחאות – דיסקונט קניה	העברות והמחאות – דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב			1.52	1.59	1.52	1.59			1.5543	1.5737	1.5769	1.5573	1.5665
1 מארק גרמני			0.91	0.95	0.90	0.95			0.9227	0.9342	0.9347	0.9231	0.9292
1 ליש"ט			2.88	3.02	2.89	3.03			2.9361	2.9727	2.9831	2.9460	2.9611
1 פרנק צרפתי			0.26	0.28	0.26	0.28			0.2714	0.2748	0.2755	0.2721	0.2738
100 ינים יפאניים			1.22	1.28	1.22	1.28			1.2442	1.2598	1.2640	1.2483	1.2550
1 גולדן הולנדי			0.81	0.85	0.81	0.85			0.8230	0.8333	0.8347	0.8245	0.8287
1 פרנק שוויצרי			1.09	1.14	1.09	1.14			1.1094	1.1233	1.1243	1.1103	1.1183
1 כתר שוודי			0.25	0.27	0.26	0.27			0.2646	0.2679	0.2684	0.2650	0.2664
1 כתר נורבגי			0.25	0.26	0.24	0.26			0.2523	0.2555	0.2561	0.2529	0.2541
1 כתר דני			0.23	0.25	0.23	0.25			0.2408	0.2439	0.2441	0.2411	0.2424
1 מארק פיני			0.38	0.40	0.38	0.40			0.3877	0.3925	0.3931	0.3883	0.3907
1 דולר קנדי			1.24	1.30	1.24	1.30			1.2603	1.2760	1.2815	1.2656	1.2718
1 דולר אוסטרלי			1.16	1.25	1.17	1.25			1.2042	1.2192	1.2189	1.2037	1.2133
1 ראנד דרא"פ			0.42	0.59	0.45	0.63			0.7055	0.7143	0.7170	0.7081	0.7108
10 פרנקים בלגיים			0.43	0.45	0.43	0.45			0.4416	0.4471	0.4477	0.4421	0.4445
10 שילינגים אוסטריים			1.29	1.35	1.29	1.35			1.3129	1.3293	1.3306	1.3141	1.3218
1000 לירטות איטלקיות			1.22	1.29	1.22	1.30			1.2410	1.2564	1.2585	1.2429	1.2491
1 „סל" (ECU)			—	—	—	—			1.9183	1.9423	—	—	1.9334
1 דינר ירדני			4.30	4.57	4.35	4.64			—	—	—	—	4.3235
10 לירות לבנוניות			0.08	0.09	0.02	0.04			—	—	—	—	0.0421
1 לירה מצרית			0.60	0.63	0.63	0.68			—	—	—	—	0.6893

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר דבר ראשון בבוקר

לחברת קרליין
דרושה
כתבנית
עברית אנגלית
עם יכולת ניסוח באנגלית
לחצי משרה, 5 ימי עבודה בשבוע
תנאים טובים למתאימה.
03־227131 לפנות לאיריס

למושב צופר בערבה
דרושות:
1. מרכזת קייטנה לגילאי 9–5 לתקופת הקיץ.
2. מזכירה לעבודה משרדית
העבודה לשנה ● מגורים במקום.
נא לפנות לטלפון 057־81483-4-5

למחלקת יצוא
שהרוד
דרושה
פקידת יצוא
★ נסיון הכרחי
★ אנגלית רהוטה.
★ תנאים טובים.
לפנות לטל. 9–8–03־7511117,
03־7520518 לאיציק או לרון.

למחלקת השיווק במפעל מתכת
דרוש
מהנדס/הנדסאי מכונות
– ידע בתהליכי עיבוד פח.
– ניסיון מוכח בתמחיר, הכנת הצעות ומכרזים
– ניסיון מוכח בניהול מו"מ טכני / מסחרי עם לקוחות
– בעל רכב. אזור מגורים במרכז הארץ
– תנאים טובים למועמד מתאים
המעוניינים יפנו בכתב יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 2121 נתניה עבור מס' 6
– סודיות מובטחת –

לקיבוץ עין גדי
דרוש
מציל
נא לפנות אל גדי
טלפון: 057־84756

BEIT-BERL COLLEGE, THE SHEIN CAMPUS, PETACH-TIKVA
THE ENGLISH DEPARTMENT
LECTURER IN APPLIED LINGUISTICS
Applications are invited for the above post. The ideal applicant will hold a Ph. D or an M.A. in applied linguistics, have a special interest in Language Acquisition, and must be able to teach a variety of foundation courses in applied linguistics. The person appointed will also be expected to teach language proficiency.
In the first instance, applicants should send a detailed curriculum vitae to: DR. Y. ENAV, BEIT-BERL COLLEGE, KFAR-SABA. 44905.

מועצה מקומית רמת השרון
דרושים
1. עובדות מוקד (לקבלת פניות מוד תושבים)
2. פקחים – למו' פיקוח ובטחון. עדיפות לבעלי רשיון על קטנוע ולתושבים מחוץ למקום.
פרטים במוקד המוקד טלפון 03־491121

למפעלי ישובי חבל מעון
ד.נ. הנגב (ליד קבוץ מגן)
דרוש
מסגר־רתך
תושב אופקים – באר שבע.
המעוניינים:
בעל נסיון לעבודה עצמאית ויכולת קריאת תוכניות.
נא לפנות להתקשר בשעות היום למלפון 057־82381-3 לגבי אמנם.

להברת ביטוח דרושה
פקידת תביעות
בכירה.
ל־5 ימי עבודה.
08.00–1600.
טל. 03־871240 לדליה.

לחברה בתחום הרכבה
פקידת גביה
עם ידע בהנה"ח + הדפסה
נא לפנות בכתב, בצירוף קורות חיים לת.ד. 1324 / 1424 תל־אביב.

לגן אירועים בפתח תקוה
דרושים
איש/ת מכירות
נסיון בתחום הכוח מלצרים־ית איש/ת נקיון.
תנאים טובים
03־9303088 למשיב

ז.ר. גלעד בע"מ
החברה לבטחון השומרון
דרושים
אנשי שיווק ומכירות
למערכות אזעקה ושרותי מוקד
טל. 03־9366631
03־936־399

לפיתוח מערכות מתקדמות בנושא רפואה
דרוש:
תכניתן מצטיין
ניסיון שנתיים ומעלה בשפת PL 1. יתרון: הכרת I.D.M.S
לפנות בצרוף קורות חיים וניסיון לת.ד. 20139 תל־אביב 61201

לקיבוץ מרום גולן
בצפון רמת־הגולן – דרושות
בנות משק
בשנת חופש
להתקשר: 06־960198 06־960105 06־960111

מוכרים/מוכרות בטלפון!
שעות העבודה
17.00–21.00
טלפון: 03־7525618

נהג מסעיל למשאית שאיבה
רשיון מעל 15 טון
1,400.־ נטו + אחזקה.
לפנות „בהנדה"
052־574474

לחברה קבלנית דרושים
נהגים מפעילים למיכליות שאיבה ושטיפה
בעלי ניסיון, מאזור פ"ת
03־9242370

דרושים
טכנים עצמאיים
בעל דאה"צ
להלוקת מכשר חדש
בשעה הגר.
03־826115 לפנות לדליה

דרושים
אנשי בטחון
בגילאים 25–35 לעבודה בתשמרות בתל־אביב
03־5449124 לאבנר.

מלכת המשרד
אם את מזכירה מקצועית מנוסה בניהול משרד לסחר בינ"ל בעברית ואנגלית, עצמאית, יוזמת, מאורגנת ומסודרת, כתבי בידך על נייר חלק לת.ד. 8173 ר"ג

ועד קרית חיים (ארלוזורוב)
מתאבל על מותו של חבר הנהלת הקריה
ראובן גוטרמן ז"ל
ומשתתף בצער המשפחה
בירהא פרשר
יו"ר ועד קרית חיים
סגן ראש העיר חיפה
חברי ההנהלה והמועצה

להברנו אמוץ אסף
אתך בצערך במות
האב ז"ל
חברי בית גוברין

לחברתנו רוזי יונה
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף מרכזי
ההנהלה והעובדים

השינויים הנדרשים בבנקים

מאת מיכאל ברונו

המשק הישראלי עומד זה זמן מה בסימן של יציאה ממשבר קיצוני של עשור שנים, כשהתייצבות מאזן התשלומים ורמת המחירים מצד אחד, תוך כדי התרחבות ריאלית ניכרת של הפעילות הכלכלית מצד שני, מאפיינות את תהליך ההבראה, אף כי עדיין לא השתרש כתופעה יציבה של קבע.

תהליכי היציאה מן המשבר צפויים היו להשפיע באורח מרחיק לכת ובאפיקים שונים על התפתחות מערכת הבנקאות בישראל. עם היציאה מן האינפלציה המהירה והצטמצם באורח דרסטי הביקוש לשירותים פיננסיים, דבר אשר חייב המשך כיווץ

מהיר של המערכת למימדים התואמים משק יציב: התהליך ההתייעלות, עדיין לא הסתיים. עוד העיקו על הבנקים קשיים פיננסיים ומבניים בחלקים של הסקטור העסקי, אשר התבטאו בנטל מוגבר של חובות מסופקים. כנגד שני גורמים אלה המצמצמים רווחיות, פועלים ההתרחבות הריאלית של המשק, וכן גידול הביקוש לנכסים ואשראים בלתי צמודים בהם קיים מירווח פיננסי גבוה, לעליה ניכרת של בסיס הרווח במערכת הבנקאות.

במהלך 1987 גברו שני הגורמים מגדילי הרווח על הגורמים המצמצמים ואליהם נוספו פעולות ממשלה בתחום הורדת מיסוי הרווח, שחרור עמלות, צעדי רפורמה בשוק ההון וכן השלכות המדיניות המוניטרית עצמה, והביאו את מערכת הבנקאות לכדי שיעור רווח שכמותו לא ראתה הרבה שנים.

ב־1986, לאחר פרסום דו"ח בייסקי, היה מקום לעודד את מערכת הבנקאות, ואף לנסות להרים קרנה בדעת הקהל. גם לפני שנה עוד היה מקום לעודד ולומר שאין שנה של העדר רווחים (1986) בהכרח סימן לבאות. היום, לאחר פרסום תוצאות העסקים של 1987, כמעט ונשכח העבר הקרוב. אך לא רק שתהיה זו טעות לשכוח על ידי הדפנה או לעסוק בטפיחה עצמית על השכם, אלא שיש מקום לעצור לבחינה מחדש של כיווני ההתפתחות של מערכת הבנקאות, לבדוק עיוותי מבנה שנתגלו במערכת המוניטרית־הבנקאית ולבחון בכובד ראש דרכים לתקנם.

זיקת הגומלין בין מערכת הבנקאות והבנק המרכזי נובעת מהפעלת הכלים של המדיניות המוניטרית באמצעות הבנקים, ממדיניותו של בנק ישראל בתחום ענף הבנקאות, המכוונת להבטחת היציבות של הבנקים ואיכות שירותים לאורח. ברור ומובן שזיקה גומלין זו ומקומה של הבנקאות בשוק הכספים ובשוק ההון הם נושאים מרכזיים לבחינה ותחות תשנית בין בנק ישראל (הממשלה) והמערכת הבנקאית.

משטר הנזילות החדש שהוכנס בסוף 1987 בא להגדיל את שליטתה של המערכת המוניטארית בנזילות של מערכת הבנקים, במקום לתת לה להתעקב באופן תוקפני. ברמות ריבית נתונה של הלוואה מוניטארית, כתוצאה מלהחליט הירצויים שלעתים הם בלתי מייצבים. התפתחות הריביות על הנכסים ועל האשראי קשורה במידה רבה במבנה המיוחד של הפעילות הבנקאית ובמשטר הנזילות שמנהיג בנק ישראל — גם לכך הקדשנו תשומת לב מיוחדת בעת האחרונה.

★

הפעילות במערכת הבנקאות הישראלית מאופיינת על־ידי קיומן של מספר רב של הגבלות והוראות מוכתבות היוצרות מחיצות בין מגזרי התיווך השונים ומצמצמות במידה רבה את המעברים ביניהם. מגבלות אלה תרמו להווצרות פערים בין הריביות על סוגי האשראי השונים שבמערכת הבנקאית. ניהול המדיניות המוניטארית נתקל במגבלות הנובעות מהסגמנטציה של הפעילות במערכת הבנקאית, שהעיקרית בהן היא היותה מופעלת על מגזר צר — אם כי גדל והולך — של פעילות האשראי השקלי החופשי, שהוא גם מקור הרווחיות העיקרי של מערכת הבנקאות. אין דבר בולט יותר בהתפתחות הבנקאות במהלך 1987 מאשר העובדה שרווחיותה הגבוהה הושגה רובה ככולה מהמגזר השקלי הבלתי־צמוד, המהווה כ־10% מן המאזן, בעוד הוא הניב כ־60% מן הרווח הפיננסי: זאת באמצעות מירווח פיננסי שהוא גבוה ביותר הן בהשוואה בינלאומית והן בהשוואה לרמתו בישראל לפני שנות המשבר. נושא זה הוא רק דוגמא אחת לתחום בו שלובים יעדי המדיניות הבנקאית והמדיניות המוניטארית זה בזה.

בזלקה נובעת בעיית הסגמנטציה מן התפקיד המיוחד שמלאה מערכת הבנקאות בעבר כמתווך פיננסי בין הממשלה לחוסך (תכניות חיסכון, קופות גמל ופנסיה) ובין הממשלה ללווה (מלווה"ת ואשראי מוכוון). הקטנת השענותה של הממשלה על שוק ההון אפשרה התחלתה של רפורמה בשוק ההון, שאחד מביטוייה הוא הורדת שיעורי הנזילות על תכניות החיסכון. מאידך יש מקום להמשיך ולצמצם את חלקו של האשראי המכוון בסך האשראי הבנקאי, וכן לשחרר הדרגתית את המגבלות החלות על הריבית שיכולים הבנקים לקצוב ללווים במסגרות האשראי המכוונות, וזאת כדי לאפשר גמישות גדולה יותר בתמחור לגבי לווים ברמות סיכון שונות. עם זאת, ראוי להדגיש שקצב הליברליזציה של שוק ההון והכספים מותנה במידה רבה בהעמקת התהליך של איזון התקציב הממשלתי ויצירת עודף אשר יביא להמשך הקטנת החוב הפנימי.

בנק ישראל פועל לפתרונות (חלקיים) של בעית הפרשי הריבית, בדרך של הפעלת צעדים להקטנת הסגמנטציה בין הפעילויות בתוך הבנקים וביניהם לבין פעילויות מחוץ למערכת הבנקאות, למשל: הנהרת מימון של אשראים בנס"ח ממקורות פת"ח והרחבת תקרת הערבויות. הורדת המחיצות הקטנת הפער בין שיעורי נזילות על נכסים בדרגות הצמדה שונות אף היא צעד באותו כיוון. עם זאת, יש לזכור שלטווח ארוך, במשק השואף להמשיך ולהוריד את קצב האינפלציה, המגזר הבלתי צמוד הוא שצריך להוות את הבסיס העיקרי של אשראי לטווח קצר.

המבנה המעוות של עלות האשראי השקלי מתווה אף היא תוצאת לוואי שלילית בולטת של המגבלות שהוטלו מפעם לפעם על הריבית הדביטורית במגזר השקלי הלא צמוד. ניתוח מרכיבי העלות האפקטיבית של אשראי בחח"ד ובחשבונות עו"ש מנקודת הראות של צרכן האשראי מצביע על כך שהפריים היווה בראשית 1988 כשליש בסך העלות, לעומת 80% בסך עלות האשראי בסוף 1984. לעומת זאת, משקלה של "תוספת הסיכון" מתקרב לכמחצית מהעלות הכוללת, לעומת אחוזים ספורים בסוף 1984. שינוי זה מצביע על המרת הפריים בתוספת הסיכון. בנק ישראל מעודד את הבנקים להקטין את תוספת הסיכון ובכך להחזיר למרכיב הפריים את המשקל המרכזי. צעדים ראשונים בכיוון זה ננקטו בתקופה האחרונה. דעתנו היא שיש לגלות את מרכיבי הריבית ברבים. פרסום על־ידי כל בנק של עלות האשראי החודשית שלו, וכן המירווחים הנקסים בו, יעזור לתחרות בין הבנקים ובכך עשוי להביא לצמצום פערי הריבית במגזרים שונים.

שינוי הרכב האשראי השקלי — הגדלת משקל האשראי לזמן קצוב והקטנת משקל החח"ד תוך שמירת הרכב מקורות תואם — לא רק שיאפשרו הקטנת הריבית המוצעת מנקודת ראות צרכן האשראי, אלא ישפרו את שליטת הבנק במצב הנזילות שלו ויקטינו את הצורך בשינויים תכופים בריבית הקרדיטורית.

אחד הגורמים המקשים על ניהול המדיניות המוניטארית, ובו בזמן מגדיל הפערים בין הריבית הקרדיטורית לדביטורית, הוא הקשיחות היחסית של הריבית על האשראי, בעוד הריבית הקרדיטורית גמישה הרבה יותר. הקשיחות הרבה יחסית של הריבית הדביטורית מוצאת ביטוי ברתיעה של צעדים להפחתתה, גם כאשר מצב הנזילות של הבנקים מאפשר זאת. לכך יש השלכות בלתי רצויות על מידת השפעתה של המדיניות המוניטארית על עלות האשראי. קשיחות זו יתכן שהיא קשורה בחשש הבנקים שלא יוכלו להעלות הריבית לאחר שהורידו אותה. רתיעת הצעדים להורדת הריבית מתאפשרת על אף תחרות רבה יותר הקיימת ביניהם כיום (בעיקר על גיוס המקורות ופחות מדי בתחום האשראי) וזאת בשל מדיניות הבטחונות שהם מפעילים, המצמצמת מאד את אפשרות המעבר של הלקוחות מבנק לבנק, ובכל מגבילה את התחרות בתחום האשראי שהפעילות הבנקים, לוקה בחסר ומחייבת שינוי. ההישענות על בטחונות לא מנעה מהבנקים כשלונות, ולא להשלימה בתהליך קבלת החלטות המבוסס על ניתוח מקיף, שוטף ואמין של מצב הלקוחות מקבלי האשראי.

מדיניות בנק ישראל בתחום המוניטארי ובנושא הפיקוח על העמלות והקטנת הזדקקות הממשלה למימון מהבנקים, יצרות תנאים נוחים יותר לפיזור מקורות הרווח, אשר ראוי כי הבנקים ישכילו לנצלם לצמצום פערי הריבית ומירווחים. המדיניות להסרת הפיקוח על העמלות ועל הפעילות החוץ־מאזנית תתבצע בהדרגה, כדי לאפשר לבנק ישראל מעקב אחר השינויים בפעילות הבנקאית בעקבות צעדים אלה.

★

אעבור לדון במספר נושאים נוספים הקשורים בשיפור הפעולה של המערכת הבנקאית, ואגע קודם כל בנושא סיכוני האשראי, שגם המפקח על הבנקים עמד עליו לאחרונה.

בשנים האחרונות הוכח שההפסדים שנבעו מסיכונים בתיק האשראי היו גורם מרכזי לשחיקה בתוצאות העסקיות של הבנקים.

היקף הכשלונות בניהול תיק האשראי מעורר שאלות מרכזיות המחייבות בחינה, ביניהן — יעילותה של מדיניות הבטחונות בה נקטו הבנקים והקשר שבין גובה הריבית הדביטורית לגובה ההפרשות לחובות מסופקים. כאן, שלא כבשאר המשק, קיצוב השירות, קרי, הגבלת כמות האשראי הניתנת ללקוח על־ידי הבנק מעבר לסף סיכון מסויים, היא התנהגות יעילה, שכן קיצוב על־ידי השוק, קרי, ריבית גבוהה, ירבה פושטי הרגל, עדיף שבנק יגביל את כמות האשראי שהוא נותן ללקוח על־פי הערכת הסיכון שלו, ולא יעשה זאת באמצעות המחיר בלבד.

ניהול הסיכונים בתיקי האשראי של הבנקים מחייב מיומנות רבה יותר מבעבר ועל הבנקים להערך לכך. במבנה תיקי האשראי של הבנקים צפויים שינויים: פירמות גדולות תוכלנה להנפיק אג"ח בשוק ההון ולהקטין את הזדקקותן לאשראי מהבנקים. אנו מקדמים שתהליך זה, שהחל ב־1986 והואט מאד לאחרונה, יתחדש. הוא יתרום לצמצום בהיקף האשראי הבנקאי ולהקטנת החשיפה של הבנקים ללווים גדולים, אך זכות יביא לגידול התחרות בין הבנקים עם הלקוחות הטובים. מן הנסיון בשנים האחרונות אף הסתבר שבניהול תיק האשראי אין הבנקים יכולים להציג, כמובן מאליו, שהממשלה תסייע ללווים, בדרך של פרעון האשראי שלקחו מהבנקים.

התפתחות האשראי הצרכני מחייבת תשומת לב מיוחדת. אף שמדובר בתופעה פיננסית רצויה, ויש להניח שאשראי צרכני מוליך בחלקו אשראי אחר, לא ניתן לומר באופן חד משמעי כי התפתחות האשראי הצרכני הביאה להקטנה של חשיפת הבנקים לסיכוני האשראי. כל התפתחות כזו ראוי לה שתהיה שקולה ומדודה. כן ראוי להזכיר שבמבנה הסיכונים של הבנקים צפויים שינויים בעקבות הגדלת חופש פעולתם במגזרים שונים, דוגמת התהליך של שחרור כספי תוכניות החסכון שכבר הוזכר, או התפתחות כשירים פיננסיים חדשים.

הקבוצות הבנקאיות עוסקות כמעט בכל הפעילויות בשוק ההון, וכך זוכים לקוחותיהם לקבל מיגוון שרותים פיננסיים תחת קורת גג אחת כישובים קטנים כבגדולים. אך אליה וקוץ בה — המיגוון הרחב של פעילותיהם ומשקלם הדומיננטי בפעילויות מעוררים שתי בעיות: 1) מידת התחרות בשוק הכספים וההון מצומצמת מדי; 2) נוצרים ניגודי אינטרסים העלולים לפגוע בטובת הלקוח. מתבקשת, לפיכך, רפורמה במבנה התיווך הפיננסי. יש לצמצם את קשת העיסוקים המותרת לבנקים ולמתווכים פיננסיים אחרים באופן שיאפשר את הרחבת מעגל המשתתפים בשוק, ובכך תגבר התחרות ויצטמצמו ניגודי האינטרסים. בנוסף לכך, יש להגדיר כללי פיקוח נאותים על כל הפעלים בשוק ההון.

★

תחת הכותרת של מרכיבי הרווחיות של הבנקים לא אוכל שלא להתייחס גם השנה לחשיבות המשך תהליך ההתייעלות שעדיין לא הסתיים. עדיין מספר העובדים בבנקאות רב מן הגודל המתחייב מן ההתייצבות היחסית של המשק. יתר על כן, מגמת קיצוץ ההוצאות בה נקטו הבנקים מאז סוף 1983 הואטה במידה רבה בשנת 1986, ובשנת 1987 נרשם לראשונה מאז משבר המניות גידול בסך ההוצאות. וזאת בשל עלית השכר הריאלי בשנה זו בהיקף ניכר ומוגזם ובשיעור העולה על הירידה במספר המשרות.

הדרישות לעלית שכר במערכת הבנקאית בשנת 1987 היו קשורות בעליה ברווחיות הבנקים שלא נבעה בעיקרה, מתהליך יעול, אלא מקיומן של ריביות דביטוריות ומרווחים גבוהים במהלך השנה, וכן גם מהקטנת מיסים ושחרור עמלות.

בהקשר זה גם ראוי לזכור שלגבי מרבית הבנקים הגדולים, בעלי המניות האמיתיים, במישרין או בעקיפין, הם הציבור הרחב של משלמי המיסים. אילו יכול היה ציבור זה להביע את העדפותיו בדרך הנאותה, כי אז היה מעדיף שאותה רמת רווחיות תשתקף באמצעות הקטנה נוספת של המירווחים הפיננסיים מהם יצא הציבור הרחב נשכר, במקום להגדיל באורח מוגזם את תקבולי הציבור העובדים של הבנקים עצמם.

אשר להסדר המניות הבעיה אינה המיחזור, אלא בתחום ניהול מערכת הבנקאות בטווח ארוך, כיצד לדאוג לכך שהבנקאות לא תישאר בידי בעלת ה"בעה" אף שאין לה "דעה". אחזור הדגיש דברים שכבר אמרתי לפני 10 חודשים:

"אין ספק שהמצב הנוכחי, בו אין שום קשר בין זכויות ההצבעה של בעלי השליטה בבנקים לבין ההשקעה בהון בעלים, הוא מצב שאין ממשלה אחראית יכולה להרשותו, הן מטעמי יעילות והן מטעמי שמירה על זכויות משלם המסים. מאידך, פתרונות השליטה בתקופת הביניים אסור להם שיראו כהלאמה של מערכת הבנקאות, וכן יש לבעלי השליטה הקיימים זכויות מסויימות מן העבר. הפתרון חייב להימצא בתחום האפשר מכירתן של מניות הבנקים לגופים עסקיים ולציבור הרחב באופן המאפשר קשר ברור וישיר בין השקעת הון לבין זכויות הצבעה, זיקה ברורה יותר בין בעלי המניות לבין ניהול הבנקים. מתוך תחום זה רצוי שתינתן אופציה ברורה לבעלי השליטה הנוכחיים לרכוש שליטה גם בהמשך, אך זאת רק בתנאי של השקעה הונית בהיקף המתבקש. כדי להבטיח שפתרון כזה אכן יתבצע יידרשו תנאים מאד ברורים, אם בחקיקה ואם בהסדרים שיושגו במשא ומתן נפרד עם בעלי השליטה הנוכחיים של כל בנק".

מאז העסקנו בפירוט הצעותינו, בפורום המתאים, באשר לכיוונים המעשיים על פיהם יש להתקדם. בנק ישראל, ראה לנכון להכין הצעות קונסטרוקטיביות בתחום זה, אך אין ביכולתו, ואף אין זה תפקידו, להביאן לכלל מימוש ומיצוי. עם עבור הזמן, ללא נקיטת צעדים מעשיים לפתרון בעית השליטה, קיים חשש של בחירת המחדל, והממשלה עלולה לאבד אופציות של פתרונות טובים יותר מאלה שיעמדו לרשותה בעתיד. בענין זה, טובת הציבור ותוספת יציבותה של מערכת הבנקאות הולכת יד ביד.

הרצאת נגיד בנק ישראל אתמול באסיפה הכללית השנתית של איגוד הבנקים.

120 יצואנים ביצעו 60 אחוז מהיצוא הישראלי ב־1987

פרס היצוא יוענק השנה לחברת "גילית"

מאת אבי שוברט

120 יצואנים ביצעו בשנת 1987 יצוא בהיקף של 4.6 מיליארד דולר, המהווים כ־60 אחוז מהיצוא השנתי הכולל שהסתכם ב־8.2 מיליארד דולר. כך עולה מסיכומי משרד התעשיה והמסחר לקראת טכס חלוקת פרס "היצואן המצטיין" שיערך מחר בבית הנשיא.

ראש המינהל לסחר חוץ במשרד התעשיה והמסחר, מקס ליבנת, ציין כי סיכומים אלה מראים שכל אחד מ־120 המפעלים האמורים ביצע יצוא של למעלה מ־10 מיליון דולר בשנה האחרונה, 17 מפעלים מתוכם הגיעו ליצוא שנתי העולה על 50 מיליון דולר, כל אחד.

מגמה זו דומה למגמה שבלטה בשנה הקודמת המצביעה על ריכוזיות היצוא בידי קבוצה מוגדרת של מפעלים.

בטכס שיתקיים מחר במשכן נשיאי ישראל בירושלים יוענקו תארי "יצואן מצטיין" 1987 ל־12 מפעלים מענפי היצוא השונים, כמו־כן יוענקו התארים הבכירים "פרס היצוא" ו"ציון מיוחד לשבח" ל־2 מפעלים שהגיעו להשגים מרשימים בתחום היצוא בשנה זו.

פרס היצוא יוענק על ידי נשיא המדינה לחברת גילית ממגדל העמק, שיצואה הגיע אשתקד ל־55 מיליון דולר. "ציון מיוחד לשבח" מוענק הפעם לפלסאון מוצרים פלסטיים מקיבוץ מעגן מיכאל, מהגדולות והמובילות בענף מוצרי הפלסטיקה בישראל. שמות היצואנים המצטיינים יפורסמו מחר.

האוצר מתקשה להעסיק את דרורי בשכר הולם

מאת דרור שרביט

משרד האוצר עדיין לא התקשר עם יהודה דרורי שתוכנן לשמש כיועץ מיוחד למכירת המניות הבנקאיות שיסדו על ידי הממשלה, זאת לנוכח מחלוקת על שכר העסקתו. במצב שנוצר קטנו הסיכויים להעסקתו של דרורי בתפקיד זה.

יהודה דרורי ששימש עד לפרישתו כממונה על שוק ההון והאוצר בבנק ישראל יועד לשמש כיועץ מיוחד של האוצר בענין הבנקאיות. אבל בבירורים מוקדמים שערך עם ראשי האוצר בענין שכר העסקתו התברר לו שהשכר המוצע לו נמוך מכפי שציפה לקבל. גורם בכיר באוצר מסר כי משרד האוצר איננו יכול לחרוג מהתעריף המקובל להעסקת יועצים שכן לאחר מכן יאמרו: "צמרת האוצר מסדרת משכורות מיוחדות לבכיריה בעבר".

נראה כי אי העסקתו של דרורי בנושא הבנקאיות מבטא גם את סדר העדיפויות הנמוך שלו מייחסים באוצר לנושא זה. למרות לחצים מצד בנק ישראל (ראה גם דברי הנגיד במדור זה), המלצת ועדת הכספים של הכנסת, ולחץ קבוע מצד ראשי בנק דיסקונט נמנע האוצר מלהיכנס לבעיה סבוכה זו והשר נסים ומנכ"ל משרדו מעדיפים כי הטיפול בנושא יידחה לאחר הבחירות.

הרווח המותאם של הבנקים ברבעון הראשון קטן מהמדווח

מאת דרור שרביט

התאמת הרווח הנקי של הבנקים לשחיקת השקעותיהם בחו"ל מעלה שברבעון הראשון חלה ירידה חדה ברווח הנקי שלהם לעומת הרבעון המקביל ב־1987, אומר הפרופסור אמיר ברנע, זאת בשעה שהבנקים הגדולים דיווחו דווקא על עליה חדה ברווח הנקי שלהם בהשוואה בין שני הרבעונים האלה.

עד כה פירסמו את מאזניהם לרבעון הראשון בשנת 1988 בל"ל, דיסקונט והבינלאומי. בל"ל הצביע על רווח נקי של 29.5 מיליון דולר ברבעון הראשון השנה לעומת 14.5 מיליון דולר בשנה הקודמת, דיסקונט הצביע על רווח של 14.7 מיליון דולר לעומת 11.3 מיליון דולר והבינלאומי על 7.4 מיליון דולר לעומת 9.3 מיליון דולר בשנה הקודמת.

הפרופסור ברנע ערך התאמה של הרווח הנקי המדווח בשני הרבעונים האלה. בשל השפעת הפיחות ברבעון הראשון ב־1987 והעדר פיחות ברבעון הראשון השנה הוא מצא שלמעשה חלה ירידה תלולה ברווח הנקי של שני הבנקים הגדולים שדווחו על עליה חדה ברווח בעוד שירידת הרווח בבנק הבינלאומי הראשון אף התחדדה. הרווח הנקי ברבעון הראשון ב־1987 לאחר התאמה, כלומר העברת השפעת התחזקות ערך ההשקעות בחו"ל מסעיף ההון לדו"ח רווח והפסד היה 34 מיליון דולר בבל"ל, 19.1 מיליון דולר בדיסקונט ו־11.2 מיליון דולר בבינלאומי. הרווח של הבנקים האלה היה אם כן גדול מהרווח עליו דווח.

לעומת זאת הרווח הנקי ברבעון הראשון השנה הושפע משחיקת ערך השקעותיהם בחו"ל ואם השפעה זו היינה מועברת מסעיף ההון לדו"ח רווח והפסד של הבנקים היו מתקבלות תוצאות רווח נקי הבאות: בל"ל 20.9 מיליון דולרא, דיסקונט 11.8 מיליון דולר והבינלאומי 6.5 מיליון דולר.

יצויין שתופעה דומה צפויה להתרחש גם בהתאמת הרווח הנקי של בנק המזרחי בעוד שבבנק הפועלים אין לכך השפעה מהותית על השוואת רווחיו מאחר ומרבית השינוי בערך השקעותיו בחו"ל נזקף לדו"ח רווח והפסד.

ירידה של 14% ביצוא הישראלי לאמריקה הלטינית

מאת אבי שוברט

היצוא הישראלי לאמריקה הלטינית הסתכם בשנת 1987 ב־160 מיליון דולר לעומת 185 מיליון דולר בשנת 1986 — זוהי ירידה של 14 אחוזים. מסר יהודה עצמוני הממונה על הסחר עם אמריקה הלטינית במשרד התעשיה והמסחר.

עצמוני הוסיף, כי היצוא לדרום אמריקה מהווה כ־2 אחוזים מהיצוא הישראלי. הוא הסביר כי דרום אמריקה מהווה יעד חשוב למוצרים כגון תשומות לחקלאות, ציוד אנרגיה, תוכנות אגרו־תעשייתיות, ציוד השקיה ואלקטרוניקה.

הירידה ביצוא למדינות דרום אמריקה נובעת, לדברי עצמוני, מהמשך הקשיים של מדינות אלה במאזן התשלומים שלהן, ובתשלום חובותיהן החיצוניים, כתוצאה מכך הן נאלצות להטיל מגבלות חדשות על היבוא אליהן. למדינות שמאזן התשלומים והחובות החיצוניים משופר הצלחנו להגביר את היצוא.

יריד מזון ישראלי "יערך בשווייץ"

יריד מזון ישראלי עומד להערך בשווייץ בקרוב. על כך סוכם במפגש שהתקיים לאחרונה בין ג.פ. קויק, שגרירה החדש של שווייץ בישראל, לבין גדעון המבורגר נשיא לשכת המסחר ישראל־שווייץ.

במפגש בו נטלו חלק נציגי משרד התעשיה והמסחר, תעשיינים ואנשי כלכלה הוחלט, כי יריד המזון "ייערך בשיתוף לשכת המסחר, משרד התעשיה והמסחר, התאחדות התעשיינים, ענף המזון ומכון היצוא.

בשנת 1987 הסתכם היצוא הישראלי לשווייץ ב־198 מיליון דולר והיבוא ב־880 מיליון דולר, כולל יהלומים.

עובדי "המשביר לצרכן" משתלמים ב"מרקס אנד ספנסר"

מאת אבי שוברט

בימים אלה יוצאות ארבע מנהלות מחלקה בכירות ב"משביר לצרכן" מבתי הכלבו דיזנגוף, קניון איילון, חורב בחיפה והרצליה להשתלמות במרכז ההדרכה של "מרקס אנד ספנסר" בלונדון.

השתלמות זו נערכת במסגרת השינויים שהחלו לבצע בחנויות "המשביר לצרכן" במסגרתם מוענק צביון מיוחד במספר בתי כלבו כשסגנון והתוכן זהה לחנויות המקבילות בלונדון.

חלקת "מרקס אנד ספנסר" מהווה כיום כ־8 אחוזים מפדיון "המשביר לצרכן", גידול של כ־20 אחוז ביחס לאשתקד.

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5555.51	5515.95	ג"א	109.06	107.45	כתר	1277.44	1259.00	עפרוני	544.79	534.13
אבקה	436.77	427.23	גיל	3478.92	3412.34	להב	5031.18	4936.32	ערמון	131.96	129.47
אגוז	—	—	גלית	679.89	671.54	[illegible]	133.56	132.12	פ"א	1745.90	1712.10
אגם	111.89	109.70	דורבן	372.03	368.45	לפיד	357.87	350.91	צבר	560.95	549.70
אדיר	1887.05	1849.96	דוכיפת	535.95	525.50	לקט	2053.30	2011.92	פנית	509.24	499.28
אדם	177.30	173.88	דולב	258.06	252.73	לשם	407.68	404.95	פיק	134.26	133.79
אופק	171.32	170.15	דורון	1663.61	1633.80	מבחר	1475.17	1445.19	צביר	1210.45	1186.28
אור	431.59	427.88	דותן	286.34	281.33	מבטח	4191.40	4164.46	צביה	—	—
אוריון	135.04	132.37	דליה	602.41	591.99	מגד	269.35	267.46	צבית	152.37	151.24
אורלי	306.78	304.52	דרור	355.39	349.17	מגוון	3948.46	3912.39	צריה	107.59	106.16
אורן	869.19	852.32	דקל	364.52	376.11	מור	1761.35	1749.62	קלע	179.58	178.68
איל	5598.93	5489.83	הדס	411.65	408.58	מזון	910.39	899.21	קשת	113.84	111.65
איריס	5787.85	5670.40	הילה	426.9	424.94	מטח	25925.86	25527.95	רננה	18715.24	18355.34
איתן	829.21	812.89	הוד	[illegible]	567.12	מיתר	1096.04	1074.98	רקיע	141.09	140.85
[illegible]	680.12	666.33	זהבית	—	—	מכלול	105.58	103.57	רעות	919.81	904.59
אלמוג	719.80	705.77	זוהר	116.57	114.86	מנוף	4930.61	4336.70	רשף	438.16	429.13
אנליסט			זיו	143.37	141.27	מעיין	789.89	775.16	שביט	487.59	478.24
אג"ח	107.94	106.49	זינוק	109.46	107.11	מקפה	411.29	408.57	שהם	359.14	355.71
אנליסט			זיק	101.57	99.27	מרווח	133.35	152.88	שחף	107.61	105.52
גמישה	102.85	100.42	זמיר	482.39	473.03	מרום	1442.74	1415.71	שיטה	474.40	470.90
אנליסט			חוחית	172.33	168.55	נגה	157.22	154.90	שמיר	443.80	435.19
בינת	101.23	98.80	חליפין	152.05	151.64	נדיב	298.55	296.53	שנהב	727.54	716.90
אפיק	109.08	107.41	חלמיש	223.38	221.89	נטע	495.99	488.56	שסק	766.18	751.37
ארז	335.49	328.23	חץ	158.23	157.60	ניל	149.49	147.28	שקד	197.22	193.37
אש	148.09	144.85	טופז	120.41	117.77	נביון	664.82	653.03	תאנה	259.40	256.95
אשל	193.38	189.59	טל	6619.17	6546.39	סגולה	147.48	144.57	תדהר	542.07	539.37
אתגר	93.49	91.69	יובל	495.67	486.11	סלע	398.87	396.21	תירוש	582.89	575.78
אתרוג	270.07	267.44	יהלום	183.45	179.99	סנונית	573.09	561.90	תנופה	110.82	108.62
בדולח	168.15	164.96	יסודות	382.26	378.85	סער	403.95	396.15	תפוח	273.05	267.79
ברוש	551.86	542.40	יערה	483.92	474.61	ספיר	176.04	175.60	תפרח	211.92	210.45
ברק	493.20	483.41	כוכב	323.31	317.03	עדיף	383.10	375.91	תרשיש	122.17	119.85
ברקת	325.72	323.53	כחל	133.94	131.33	עידית	807.51	801.66	תשרי	567.01	562.42
גביש	1658.69	1626.91	כלנית	659.30	647.77	עידן	521.71	514.14			
גבע	122.00	120.22	כספית	279.15	277.07	ענבר	115.97	113.50			
גורן	483.72	474.56	כרמל	144.11	141.86	ענת	2460.54	2442.10			

משק עולמי / ב'יל כספי

שערי הריבית בעליה

שערי הריבית במרכזים הפיננסים החשובים של העולם נמצאים בעליה ושר האוצר הבריטי ניג'אל לאוסון אומר כי בעקבות עליית שערי הריבית הדולריים יעלו גם שערי הריבית האחרים במדינות המערב. העליה בשערי הריבית הדולריים התרחשה ביום שלישי כשהבנק המרכזי הנפיק אגרות חוב ממשלתיות לפירעון בעוד שלוש שנים. הבנק וויסת את המכירה כך ששערי הריבית יעלו, והם אכן עלו ל־8.23 אחוזים לעומת 7.42 אחוזים במכרז הקודם. זה היה הסימן למערכת הבנקאית המסחרית להעלות את שערי הריבית הדולריים. הריבית הבסיסית, הפריים רייט, עלתה לתשעה אחוזים לשנה עליה של חצי אחוז.

לגבי מדינות חשובות כמו יפן, גרמניה, שוויץ וצרפת קשה להעריך אם אמנם יעלו שערי הריבית. לגבי בריטניה יש סיכוי סביר שהריבית תעלה שכן דובר של הבנק המרכזי הבריטי אמר שאין הצדקה להוריד את שערי הריבית בלונדון.

שערי ריבית דולריים	
ריבית בסיסית (PRIME)	9
ריבית לנכיון שטרות	6.0
ריבית לקרנות פדרליות	6.6
ריבית ליבור חצי־שנתי	7.88
ריבית ליבור — חצי־שנתי	
ליש"ט בריטית	8.81
מרק גרמני	3.94
פרנק שוויצרי	2.75
גילדן הולנדי	4.38
יאן יפני	4.31

עליה בשער הדולר עליה גבוהה לליש"ט

הדולר האמריקאי התחזק מאוד בשבוע שעבר ושערו ביחס למרק עלה ב־0.24 אחוזים, ביחס דולר הקנדי, ב־0.37 אחוזים וביחס ליאן ב־0.0401 אחוזים. אך למרות שהדולר עלה ירד ביחס ללירה שטרלינג שהיתה חזקה מאוד במשך השבוע.

הביקושים הדולריים הגדולים אשר חיזקו את המטבע של ארה"ב הושפעו מהעליה בשערי הריבית הדולריים וגם מכמה מדדים כלכליים, בעיקר מדד המחירים התעשייתיים של התעשיה. מדד זה עלה ב־0.45 אחוזים בחודש אפריל שיעור הנחשב לסביר לנוכח העליה של 0.6 אחוזים בחודש הקודם.

הביקושים הדולריים עלו גם לנוכח הדינמיקה של השבועות הקודמים הביקושים פשוט נמשכים מתוך הרגל.

עם זאת בסוף השבוע הורגשה פעילות זהירה מאוד כי היום, יום שלישי בשעות הצהריים, מתפרסמים מדדיה המסחריים של ארה"ב לחודש מרס ומרבית המומחים סבורים שהגרעון המסחרי יעלה שוב.

המשמעות של דולר חלש יותר במציאות של גרעון מסחרי גבוה היא שאין שום הצדקה להעלות את שערו של המטבע. האמריקאי שמוזיל את היבוא ומייקר את היצוא.

המטבע	שער	שינוי שבועי באחוזים
ליש"ט*	1.89	−1.3948
מרק גרמני	1.683	+0.2382
פרנק שוויצרי	1.40	0.2863
פרנק צרפתי	5.71	+0.0701
גילדן הולנדי	1.888	+0.2389
יאן יפני	124.75	−0.0401
דולר קנדי*	0.8113	+0.3711
שקל ישראלי	1.5663	−0.2229

השינוי בשער הדולר. * השער ביחס לדולר

מלבד העליה בשער הדולר נרשמה עליה גדולה מאוד בשער הליש"ט: 1.4 אחוזים ביחס לדולר ו־1.76 אחוזים ביחס למרק. הליש"ט הגיע ל־3.17 מרקים לאחר שהבנק המרכזי הבריטי, הבנק אוף אינגלנד פירסם סקר שקובע שהלירה שטרלינג נסחרת מתחת לערכה הריאלי. גם היקף הפעילות הכלכלית של בריטניה תרם לא מעט לעליית הביקוש ללירת שטרלינג.

עליה חדה במחירי מזון — הנפט יציב

במחירי המתכות הבסיסיות נרשמה השבוע עליות חדות לנוכח המשך הביקוש התעשייתי והיצע שאינו מספיק. דבר זה היה נכון במיוחד באלומיניום שעלה ב־15.99 אחוזים ל־1621 ליש"ט הטונה. ובמחיר הנחושת שעלה ל־1410 ליש"ט הטון עליה של 19.29 אחוזים.

המחסור באלומיניום היה ארוך טווח כי יש בעיות במכרות אך המחסור לנחושת זמני יותר והבעיות הן תחבורתיות.

עליה נרשמה גם במחירי המתכות היקרות לנוכח חוסר היציבות בשוקי הכספים. מרבית המומחים סבורים ששער הדולר ירד בעקבות פירסום הנתונים המסחריים לחודש מרס וכשהדולר יורד מחירי הזהב והפלטינה עולים.

עליה נרשמה גם במחירי המזון כי הביקושים הצרכניים טובים מאוד. בנוסף לכך הביקוש לסוכר עלה מאוד כי יש ביקושים גדולים מסין ואילו מחיר הסויה שעלה ל־7.28 דולר הבושל עליה שבועית של 5.67 אחוזים. מחיר הכותנה עלה ל־0.6515 דולרים הליברה עליה שבועית של 5.543 אחוזים.

במחיר הנפט נרשמה יציבות למרות הורפת מלחמת המיכליות לאחר שמתברר שיש מספיק נפט בעולם.

מחירי הקומודיטיס		
זהב (אונקיה)	453.7	דולר
כסף (אונקיה)	6.732	דולר
פלטינה (אונקיה)	550.3	דולר
נחושת (טונה)	1410	ליש"ט
אלומיניום (טונה)	1621	ליש"ט
קפה (טונה)	1117.5	ליש"ט
סוכר לבן (טונה)	250	דולר
גרעיני סויה (בושל)	3.15	דולר
כותנה (ליברה)	0.6515	דולר
נפט ברנט (חבית)	16.75	דולר
נפט דובאי (חבית)	15.1	דולר

חברות הביטוח יתבעו נזקי מלחמת המפרץ

הלוחמה הכלכלית במפרץ הפרסי ובמיוחד הפגיעה בכלי שייט העושים את דרכם בנתיב מים בינלאומי זה על ידי שני הצדדים עשוי להסתבך לאחר שחברות לוידס הבריטית מצאה דרך לתבוע את עירק ואת אירן על פגיעה בכלי שייט.

הישועה של חברות הביטוח הבריטיות שכבר שילמו למעלה משני מיליארד דולר לבעלי אוניות, היא בחוק אמריקאי ישן משנת 1789. החוק קובע שאפשר להתעלם ממערכת החוקים אשר אינה מאפשרת לגופים פרטיים לתבוע מדינות סוברניות בתנאי שהיו הפרות ממה שמכונה חוק העמים.

לפני שנה תבעו בעליהם של מיכלית אמריקאית, בשם "הרקולס", אשר הופצצה והוטבעה על ידי חיל האוויר הארגנטיני במלחמת פולקלנד, את ממשלת ארגנטינה לדין בבואנוס איירס: הם הפסידו ועכשיו תבעו אותה בבית משפט בארה"ב. בחוגים בריטים מאמינים שאם האירנים והעירקים ייאלצו לשלם את הנזקים שהם גורמים למיכליות יתכן שמלחמת המיכליות תפסק.

לונדון — עדיין המרכז הבנקאי הגדול בעולם

המרכז הבנקאי הגדול בעולם עדיין ממוקם בלונדון אם כי הבנקים היפנים הם הגדולים והחשובים בעולם כיום.

על פי הנתונים שפירסמו על ידי הבנק אוף אינגלנד, החזיקו הבנקים בלונדון כ־21.6 אחוזים מסך הנכסים הנזילים של העולם.

אך למרות שלונדון מהווה עדיין המרכז הפיננסי הגדול ביותר בעמדה של טוקיו מתחזק וכשנת 1987, 18 אחוזים מכל הפקדונות בעולם החוקו במרכז הפיננסי האקס טריטוריאלי של טוקיו OFF SHORE BANKING CENTRE.

בשנת 1987 סך ההלוואות הבינלאומיות שניתנו על ידי המערכת הבנקאית הגיע ל־731 מיליארדי דולרים לעומת 665 מיליארדי דולרים בשנת 1986. שני שליש מההלוואות ניתנו על ידי בנקים יפנים שרשומים בטוקיו ובלונדון.

הירידה התלולה בדינאר בגלל בעיות סחר

בשבוע שעבר נחלש הדינאר הירדני בקרוב לחמישה אחוזים ביחס לשקל ובשיעור דומה ביחס לדולר ולליש"ט. הסיבה לכך היא המשבר הפיננסי שמסתמן לנוכח מערכת הסחר המיוחדת בין ירדן ועירק. מתברר שהסכם סחר בין שני מדינות מבטיח יצוא ירדני של כ־250 מיליון דולר לשנה לעירק סכום גדול לגבי משק קטן כמו זה של ירדן.

אך בארבעת החודשים הראשונים של שנת 1988 הירדנים כבר מכרו לעירק סחורות בשווי ליותר משלוש מאות מיליון דולר ובעמאן חוששים שהעירקים לא יוכלו לעמוד בתשלומים.

המשבר המאיים על הכלכלה המסחרית הירדנית עשוי להשפיע גם על המצב בישראל שכן אין ספק שישראל מוכרת לעירק סחורות באמצעות אנשי ביניים בירדן בלי תוויות זיהוי ויתכן שגם ליצוא לא יהיה ביקוש.

בס"ד

אלומית אריזות בע"מ
הודעה על אסיפה שנתית

ניתנת בזה הודעה, כי אסיפה כללית שנתית של כל בעלי המניות בחברה תתקיים ביום 24/5/88 בשעה 10:00 במשרדי החברה, ברח' המרכבה 12, חולון

על סדר היום:
1. קבלת דו"ח המנהלים לשנה שנסתיימה ביום 31.12.87
2. אישור הדו"חות הכספיים לשנה שנסתיימה ביום 31.12.87
3. מינוי רו"ח.
4. בחירת מנהלים.
5. שונות.

כל בעל מניות שלא יוכל להשתתף אישית בהצבעה, רשאי להשתתף בה ע"י שליח שיתמנה בכתב מינוי חתום ע"י בעל המניות, בנוסח ניתן לקבל במשרדי החברה, ובתנאי שכתב המינוי יימסר במשרדה של החברה 48 שעות לפחות לפני המועד הקבוע לפתיחת האסיפה.

אם תוך חצי שעה מן המועד שנקבע לכינוס האסיפה לא יימצא מנין חוקי, תדחה האסיפה ליום 7.6.88 באותו מקום ובאותה שעה והיה המנין החוקי בכל מספר משתתפים.

בשם מועצת המנהלים
חיים אבידור — רו"ח
מזכיר החברה
אלומית אריזות בע"מ

مكرر من الأصل

هكذا من الأصل

הגליל – כח עליון

זכה לראשונה בתולדותיו בגביע המדינה בכדורסל • ברד ליף (34 נקודות) הביא למהפך כאשר הוא וחבריו מחקו פיגור של 15 נקודות (48:63) • שערוריית שיפוט בסיום • נשיא המדינה העניק הגביע

מאת משה כהן

גם החום הכבד לא גרע אמש מהטעם המתוק של הקינוח לעונת המשחקים המרתקת. קבוצות הפועל גליל־עליון ואליצור נתניה ניהלו מאבק הפכפך ומרתק, שבסיומו זכו שחקני הגליל להניף את גביע המדינה – 77:79 (42:39).

יאמר מיד, שכדורסל מעולה לא ראינו אמש, אבל השאפתנות הרבה של השחקנים, המהפכים הדראמטיים ויכולתו המעולה של ברד ליף הסבו לנו הנאה מרובה.

אלפי אוהדי הגליל, ש„הפקידו" לכמה שעות את ישובי אצבע הגליל, קיבלו פיצוי הולם על הדרך הארוכה שהם עשו בחום הכבד. הם חייבים זאת בעיקר לברד ליף, שהציג את אחד ממשחקיו הטובים ביותר בארץ.

ליף לא נבהל מפציעתו הקלה ובמו ידיו הביא את הגביע לגליל. הוא חטף כדורים רבים, חילק לחבריו מסירות פז וקלע כמכונת יריה. הנתנייתים נראו חסרי אונים מולו וכל ניסיונותיו של צבי שרף לבלום את הקטר הצפוני עלו בתוהו.

ליף חיפה על הולעתו המדהימה של ויין פרימן, שאיבד כדורים רבים והירבה להחטיא ממצבי קליעה נוחים. לא רק פרימן היה חלש. נדב הנפלד פתח את המשחק היטב, אבל בהמשך נחלש. עופר פליישר התקשה למצוא את יכולתו הרגילה ורק להיטתו הבלתי מתפשרת סייעה לחבריו מתחת לסלים. טרי מרטין התקשה להתמודד עם ענקי נתניה מתחת לסלים וגם אבי מזרחי לא הצליח להלל מפנה.

משחקה של הגליל ברקות רבות היה נרפה ויתכן שהחום הכבד השפיע לרעה על חניכיו של מולי קצורין. אולם עשר דקות הסיום הנפלאות של הגליל השכיחו את הכל וגרמו למהפך הבלתי צפוי.

גם נתניה לא היתה יציבה. לקיל גברסון היו דקות חלשות, לצד דקות מעולות. אור גורן קלע אומנם ארבעה סלי שלוש נקודות, אבל הוא הרבה להחטיא. פיל לוקאס היה טוב רק בהגנה וזהו וייסמן היה השחקן הטוב בקבוצתו, החל משלהי המחצית הראשונה, אבל החטאתו האומללה בשלהי המשחק השכיחו את קליעותיו המדויקות במחצית השניה. יואב קרמן וטרי פייר עשו את המוטל עליהם וסטיב מאלוביק לא ניצל מספיק את כושר קליעתו ממרחקים בינוניים. אולם, המזל לא עמד לצד הנתנייתים וכמו שהגליל זכתה בגביע, באותה מידה יכלו חניכיו של צבי שרף להניף בסיום את הגביע הנכסף.

ברוב דקות המחצית הראשונה חזו הצופים במשחק שקול ועצבני. החום הכבד פגע קשות בכושר הריכוז של השחקנים והם איבדו כדורים רבים. אף קבוצה לא הצליחה לברוח והמשחק היה שקול ומעניין.

פתיחת המחצית השניה היתה של נתניה. וייסמן וגברסון הסתערו על סל הגליל וללא מאמץ ניכר, הם הצליחו לעלות ליתרון של 15 נקודות – 48:63. באותן דקות עוררו שחקני הגליל רחמים. הם נראו חסרי אונים מול ההתלהבות הנתנייתית והכל נראה כבר גמור.

אולם, ברד ליף חשב אחרת. הוא נטל מנהיגות ובמבצעי כדורסל מהנים הצליחו לצמק בהדרגה את התוצאה. הנתנייתים לא הצליחו לבלום את תנופת הגליל ונתפסו לעצבנות מיותרת. שחקני הגליל המשיכו להלום ובדקה ה־35 הורה לוח התוצאות על 65:67 לגליל. וייסמן לא ויתר והמשחק המשיך להיות שקול. בדקות הסיום הורה מולי קצורין לחניכיו לעבור לשמירה אישית ואז איבדו הנתנייתים עוד שלושה כדורים. גליל־עליון כבר עלתה ליתרון של ארבע נקודות – 74:78 ואז החלה הדרמה הגדולה, שלוותה בשניות הסיום בשערוריית שיפוט.

לוקאס, בקליעת עונשין, וייסמן, בקליעה מקרוב, העלו את ברומטר המתח ביציעים – 77:78. כשנותרו 53 שניות לסיום, יצאו שחקני הגליל להתקפה ומרטין הנרגש איבד את הכדור.

נתניה מיהרה לצאת להתקפה. הגנת הגליל הצליחה להדוף את הכדור לחוץ. כשנותרו 18 שניות לסיום, ניסה וייסמן את כוחו בקליעה מ־3 מ'. הכדור היתל בו ונהדף מהחישוק הישר לידי פרימן, שהתקדם לאט עם הכדור. גברסון בניסיון נואש לחטוף ממנו את הכדור, ביצע עבירה. הוא לא השלים עם ההחלטה והשופטים פסקו גם עבירה טכנית נגד נתניה. כאן הגיעה המחלוקת הגדולה. פרימן ניצב על קו העונשין, כשנותרו 10 שניות לסיום. הוא החטיא את הזריקה הראשונה. [illegible] ע"י שולחן המזכירות ולאחר חילופי דברים קשים, ניגש ברד ליף לקלוע את כדור העונשין השני. אנשי נתניה לא השלימו עם חילופי הקלעים ורק לאחר דקות ארוכות התאפשר לליף לקלוע בהצלחה קליעת עונשין אחת – 77:79. אין ספק, כי התעוררה כאן נקודת שיפוט מעניינת. השופטים פסקו אומנם על שתי עבירות לחובת נתניה, אבל נשאלת השאלה, אם מותר להחליף את זורק כדורי העונשין, לאחר קליעת עונשין אחת.

בגלל שהעבירה השניה לחובת נתניה היתה טכנית, הוציאו שחקני הגליל את הכדור מהצד. הם הצליחו להחזיק את הכדור במשך השניות האחרונות ונתנו את האות לשמחה מרגשת, במגרש וביציעים. ראשי נתניה התקשו להשלים עם ההפסד. הם טענו נגד השופט ברוך וליגגר, שלטענתם גר בגליל וצבי שרף סירב לעלות עם השחקנים לדוכן מקבלי המדליות.

לגליל זה לא הפריע ולאחר מסירת הגביע מידי נשיא המדינה, פתחו השחקנים ואוהדיהם הנהדרים בקרנבאל שמחה מרגש. אין ספק, סיום הולם לעונה מרתקת.

גליל־עליון 79 (39)
אל' נתניה 77 (42)

המצטיין: ברד ליף
המאכזב: סטיב מאלוביק
שופטים: ורגיק הולינגר
צופים: 4000
אולם: היכל הספורט
★ גליל־עליון: ליף 34, הנפלד 16, פרימן 12, מרטין 9, פליישר 6.
★ אליצור נתניה: וייסמן 22, גברסון 16, גורן 12, לוקאס 10, קרמן 7, פייר 6, מאלוביק 4.

דעה אישית | אהרן להב

בנבגדה לגליל

הדרך מהיכל הספורט ביד־אליהו לאצבע הגליל ולכפר גלעדי היתה אמש הרבה יותר קצרה ל־2000 האוהדים של הפועל גליל עליון, שחזרו הביתה משולהבים. בקבוקי השמפניה נפתחו ביציעים אחרי הסיום המרתק, כמעט כמו משחקי הדרבי האחרונים בין הצהובים לאדומים של תל־אביב.

גם אמש נפגשו שתי הקבוצות של הגליל (באדום) ושל אליצור נתניה (בצהוב). אבל מצבע המדים ואילך לא היה שום דמיון בין מה שהתרחש בפליי־אוף למה שהיה בגביע. ניצחה דווקא הקבוצה, שעשתה המון שגיאות במהלך המשחק, בעיקר במחצית הראשונה, כאשר הכוכב המבטיח שלהם פרימאן, שעשה רושם מצוין בחימום שלפני השריקה, איכזב את אוהדיו הרבים בטעויות אידספור והיה הגורם העיקרי לכך שהלהקה הנתנייתית הובילה כבר ב־15 הפרש. אילמלא ברד ליף קר הרוח בשלבי הסיום, ספק אם גביע המדינה היה עולה לראשונה לגליל העליון.

לסיום העונה החלטנו לראות את גמר הגביע. בעצם החלטה, עוד לפני שנכנסנו בשערי ההיכל – ידענו כי אנו עושים כמה טעויות בבת־אחת. ראשית, שכחנו כי אין מיזוג והזיעה ניגרה כמים. שנית, התעלמנו מן הכלל כי אין ללכת ל„תשדיר שירות" אחרי הסרט. איפה גמר הגביע ואיפה גמר הפליי־אוף. לא דומה אפילו.

על הפרקט עצמו, לפני שריקת הפתיחה, ניגנו את התקווה. לפתע הרגשנו צורך לשיר גם את ההימנון האמריקאי. במשחק גביע של מדינת ישראל התנועעו על המשטח ארבעה שחומי־עור ואחד לבן – חמישיה אמריקאית ב„אליצור" נתניה. איש לא ידע כמובן כי"כ. ובגליל־עליון, מעוז הכדורסל של התנועה הקיבוצית, שני שחומי עור ולבן אחד – יחד שלושה אמריקאים.

סיום המחצית הראשונה וקטעים גדולים של המחצית השניה, לא הובילו את האדומים של הגליל אל מחוז חפצם. כרות עצק שפרשו האוהדים ופקה „לראשונה הגביע לגליל־עליון", אולם כמו להכעיס הלך הגביע והתרחק ועימו קולות העידוד של המקהלה הגלילית. הכוכב שלהם פרימאן עשה ככל יכולתו אבל בכיוון הלא נכון. נדבק ממנו בדקות לא מעטות העוזר כנגדו נדב הנפלד ורק ברד ליף בכבצע־יחיד, תוך שהוא משחיל שלישיות בשניות הנכונות, עשה לנו סיום מרתק של שרץ ויתרון כמו בפליי־אוף.

עשר השניות האחרונות של החזקת כדור, עד לדעיכתן על לוח התוצאות, הביאה להתפרצות השמחה הגדולה. נשיא המדינה חיים הרצוג העניק לכובשיה הגלעדית את הגביע, שעלה אחר כבוד אל גבולנו הצפוני.

ג'אבר זקן צעיר

קרים עבדול גאבר, כוכב הלייקרס, אינו נכנע בקרבות־אוויר מול צעירי הליגה המקצוענית

אורדן תעשיות בע"ם

הודעה

א. האסיפה הכללית השנתית של החברה תערך בתאריך 16 ליוני 1988 בשעה 09.00 במשרדי אורדן תעשיות בע"ם בנתניה.

על סדר היום:
1. אישור הדו"חות הכספיים של החברה לשנה שנסתיימה בתאריך 31 בדצמבר 1987.
2. אישור דירקטורין החברה.
3. מינוי רואי החשבון של החברה.
4. שונות.

הדו"חות הכספיים של החברה נתונים לעיון הצבור במשרדי החברה ובמשרדי חברי הבורסה 8 ימים לפני תאריך האסיפה הכללית השנתית הנ"ל.

סטודנט ביצע בסיאול „התאבדות אולימפית"

סטודנט דרום קוריאני, שדרש את שיתופה של צפון קוריאה באירגון המשחקים האולימפיים שיהיו הקיץ בסיאול, התאבד אתמול בקפיצה מבנין, לאחר שהחדיר פגיון לתוך בטנו, מסר בית חולים בבירת צפון קוריאה.

הסטודנט, צו סונג־מאן בן ה־23, מת מפצעיו בבית החולים בייק בסיאול. לשם הועבר במצב חמור לאחר נפילה מגובה של 20 מטר. עד ראייה מסר, כי הצעיר הופיע אחה"צ על גג של בנין הסמוך לקאתדראלה מיונגדונג בסיאול. באמצעות רמקול הוא צעק: „אירגון משותף של המשחקים האולימפיים" ו„שחררו את כל האסירים הפוליטיים".

„חשבתי, כי הוא רק יפגין, אולם לפתע הוא החדיר פגיון לגופו וקפץ מהגג", סיפר אחד מעדי הראייה.

הסטודנט למד באוניברסיטה הלאומית בסיאול. הוא הניח הצהרה על חמישה עמודים, בה הסביר את מעשהו ודרש את שיתופה של צפון קוריאה באירוח משחקי סיאול.

מהדורה חוזרת בגביע

שמשון – הפועל פ"ת / הפועל – בית"ר ת"א

מאת שמואל קליגר

שמשון ת"א מול הפועל פ"ת; „דרבי" תל־אביבי בין הפועל ובית"ר – אלה שני המשחקים החוזרים בשלב רבע הגמר בגביע המדינה בכדורגל, שיהיו היום אחה"צ החל בשעה 5 באיצטדיון ר"ג. המנצחות יצטרפו למכבי נתניה ומכבי ת"א, שכבר הבטיחו בשבוע שעבר את השתתפותן בחצי הגמר.

כדורגל

שני המשחקים החוזרים נקבעו לאחר שבשבוע שעבר לא הושגה בהם הכרעה גם לאחר הארכה. במשחק הראשון בשבוע שעבר סיימו שמשון ת"א והפועל פ"ת בתיקו 1:1 וגם בין הפועל ובית"ר ת"א לא היתה הכרעה 1:1.

אם לשפוט לפי הישגי הקבוצות בשבת הרי שטובים סיכויי הפועל ת"א והפועל פ"ת להעפיל לשלב הבא. הפועל ת"א, המוליכה את הליגה הלאומית, גברה על הפועל כ"ס 0:1 ואילו הפועל פ"ת הביסה את בית"ר ת"א 1:5 תוך שהיא מגלה כושר הבקעה מעולה. לעומת זאת נכשלו שחקני שמשון מול מכבי נתניה והובסו ב־3 שערים ללא מענה.

יש לזכור, כי למשחקי גביע חוקים משלהם ואסור לשלול מראש את גורם ההפתעה. אפשר והבית"רים מת"א, ששיתפו בשבת כמה שחקנים צעירים, יכינו הפתעה למוליכי הליגה. עם זאת, לא נראה, כי שחקני הפועל יסכימו לוותר על האפשרות לזכות ב„דאבל".

גם במשחק בין הפועל פ"ת ושמשון אנו מוכנים להמר על משחק חזק ופתוח לאחר ששתי הקבוצות איבדו כל עניין בליגה והן מתמקדות בגביע בלבד.

כדורסל

חיים זלוטיקמן זכה בתחרות 3 הנקודות

בהפסקה בין שני המשחקים נערכה תחרות קליעה משלוש נקודות. לשלב הגמר הגיעו רילי סימס, איל מסלר, גיא גודס, רונן גינצבורג וחיים זלוטיקמן. האחרון כמעט נפסל, לאחר שהגיע באיחור לתחרות המוקדמת ורק התערבותו של אמנון אבידן איפשרה את שיתופו.

בתחרות הגמר זכה זלוטיקמן במקום הראשון עם 15 נקודות. הוא הקדים את רונן גינצבורג – 12 נקודות וגיא גודס – 11 נקודות.

זלוטיקמן זכה בגביע הוקרה ובפרס כספי של 3000 שקל. גינצבורג זכה ב־1500 שקל וגודס הסתפק ב־1000 שקל.

(משה כהן)

- בהפסקת משחק הגמר לבוגרים ערך נשיא המדינה, חיים הרצוג, קבלת פנים חגיגית לשחקני העבר של נבחרת ישראל. בחדר האחורים נראו דמויות מוכרות מהעבר הקרוב והרחוק יותר.
- שחקני הפועל גליל־עליון הרגישו בהיכל הספורט כבו בבית. הם נהנו בעידוד נהדר של 2000 אוהדיהם.

מתברר, כי אוהדי הגליל הגיעו ב־17 אוטובוסים ומאות רכבים פרטיים מכל ישובי אצבע הגליל. במשחק הזה גם קיבוצניקים מדרום הארץ, שהגיעו לעודד את הגליל.

(משה כהן)

גביע הנוער למכבי חיפה
ניצחה את מכבי ת"א 81:84

במשחק גמר גביע המדינה לנוער הכינו לנו שחקני מכבי ת"א ומכבי חיפה הפתעה נעימה. הם ניהלו מאבק איתנים ורק בסיום זכתה חיפה בנצחון דראמטי – 81:84 (49:43).

המשחק היה מרתק בכל שלביו. בדקה ה־30 נדמה היה, כי מכבי ת"א תזכה בגביע בנקל, שכן לוח התוצאות הורה על 49:64 לזכותה. אולם, חיפה הצליחה לשוב בהדרגה לתמונת המשחק. כשנותרה דקה לסיום, הוליכה עדיין ת"א – 78:81. ליאור אמישה, בשני סלים מבריקים, הצליח להחל מהפך, שהותיר את כולם פעורי פה – 81:84.

- הירבו לקלוע לחיפה: קורן אמישה 29, ליאור אמישה 21, איל לייב 14.
- הירבו לקלוע לת"א: אביר כץ 25, ברגשטיין 15.

(משה כהן)

נשיא המדינה, חיים הרצוג מעניק ל„קפטן" המאושר של הפועל גליל־עליון, ברד ליף את גביע המדינה בכדורסל. משמאל, יו"ר איגוד הכדורסל, יורם אוברקוביץ.

רלף התנצל והמשבר חוסל

פרשת רלף קליין הסתיימה אמש. המאמן הוותיק התנצל והביע חרטה על התבטאותו וחברי הפועל באיגוד הכדורסל הסכימו למינויו לתפקיד המאמן הלאומי.

בעת משחק הגמר התעניין נשיא המדינה בפרשה והביע בפני יורם אוברקוביץ את דעתו שרלף צריך להיות המאמן הלאומי.

ג'ודו

נבחרות הג'ודו לאליפות אירופה

נבחרות הג'ודו של ישראל יצאו אתמול לתחרויות אליפות אירופה בפמפלונה שבספרד, שייערכו בסוף השבוע.

הודעה
לבעלי היחידות של
„אלמוג" – קרן צמודה בנאמנות לתשלומים שוטפים
„צבר" – קרן להשקעות משותפות בנאמנות

תשלום הדיבידנד החודשי במזומן פטור ממס־הכנסה לחודש מאי 1988 כדלקמן:

ב„אלמוג" – 7.1% מהערך הנקוב.
ב„צבר" – 5.5% מהערך הנקוב.

התשלום יבוצע באמצעות בנק הפועלים בע"מ החל מיום 29.5.88 בגין יחידות שתהיינה במחזור ביום 19.5.88.

לבעלי יחידות למוכ"ז המחזיקים התעודות ברשותם יבוצע התשלום כדלקמן:

ב„אלמוג" – בתמורה ולאחר הפקדת תלוש מס' 142.
ב„צבר" – בתמורה ולאחר הפקדת תעודותיהם.

תלושים ותעודות למוכ"ז ניתן להפקיד באמצעות כל אחד מסניפי הבנקים בארץ וחברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

המרת הדיבידנד ביחידות חדשות – ללא שיעור הוספה

בעלי היחידות רשאים להמיר את סכום הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי שייקבע ביום 29.5.88.

לבעלי יחידות למוכ"ז המחזיקים התעודות ברשותם תבוצע המרת הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי שייקבע ביום ההפקדה.

מנהל הקרן: פועלים – קרנות נאמנות בע"מ.
הנאמנים: בנק הפועלים בע"מ.
בנק דיסקונט לישראל בע"מ.

פועלים-קרנות נאמנות

מכבי תומך בצמצום הליגות כחלק מעיסקת שיתוף הזרים

מאת ג. אשר

מ"מ יו"ר ההתאחדות לכדורגל, עוזיקם מילצ'ן, הדהים אתמול את חברי הפועל בהנהלת ההתאחדות לכדורגל כאשר בשאירות הדיון על ההעברות הודיע בשם מרכז מכבי, כי הם החליטו לתמוך בצמצום הליגות ל־12 קבוצות כבר בעונה הבאה.

מילצ'ן כרך הודעה זו בשילוב זרים בליגה הלאומית בכדורגל. הודעתו של מילצ'ן הפתיעה את הנוכחים בישיבה מאחר וההודעה נמסרה ללא תאום מוקדם עם ראשי ההתאחדות לכדורגל.

בתגובה להודעה זו אמרו חברי ההנהלה גד אגוזי ודרור בירנבוים, כי יבוא שחקנים זרים יהווה קטסטרופה על רקע המצב הכספי הגרוע בלאו הכי של האגודות והם יתנגדו בכל תוקף לשילוב זרים.

שאול סווירי, יו"ר ההנהלה, שבעקבות ההודעה קיצר את הישיבה, יכנס את סיעת הפועל לדיון ארוך בנושא כבר ביום שני הקרוב. שכן, בעוד שבועיים זומנה ישיבת הנהלת ההתאחדות להכריע בסוגיה זו.

בירנבוים אמר עוד, כי במרכז הפועל לא התקבלה מעולם החלטה על שילוב זרים ולמעשה מה שנאמר הוא, כי לאחר הצמצום ל־12 קבוצות ידונו בשילוב זרים. בירנבוים: „השפנים של מילצ'ן לא יצילו את הספינה הטובעת של הכדורגל הישראלי, שמילצ'ן הוא אחד מקברניטיה. רק התמודדות עם המצב הקיים ושיפור המצב הכספי של האגודות יתן פתרון".

סווירי אמר לאחר הישיבה: „נוצר מצב חדש, שיאפשר לגבש תוכנית לקידום הכדורגל".

למעשה התחיל יום הדיונים בסיעת הפועל, בה הועלתה ההצעה ע"י חברי ההנהלה מזרחי, מילר ובירנבוים לבטל את הגבלת שתי ההשאלות בליגה הלאומית ללא קריטריון של גיל. מאחר ובסיעת הפועל היו דעות לכאן או לכאן לא התקבלה החלטה והתאפשר חופש הצבעה בהנהלה.

בסיום הישיבה אמרו אגוזי ובירנבוים: „לא נסכים לדון בזרים לפני יישום הצימצום ל־12 קבוצות. רק לאחר העונה הבאה נוכל לעשות הערכת מצב".

הנהלת ההתאחדות לכדורגל אישרה לוועדת הליגה והגביע לשנות ביתיות אם המשחק הביתי יכול להוות סיכון בטיחותי.

מזכיר ההסתדרות בכפר־שלם

אלי מילר גידף אותי והשליך לעברי כורסה

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

חילופי דברים קשים בין מחזיק תיק הפועל תל־אביב ותיק השכונות במועצת פועלי תל־אביב, אלי מילר, ובין מחזיק תיק מפלגת העבודה ומזכיר ההסתדרות בכפר שלם, צדוק קעידה, התפתחו להתכתשות חמורה. תלונה על כך הוגשה על ידי קעידה למזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.

תחילת הפרשה החמורה בפגישה בין השניים ב־8 במאי 1988, שעניינה העברת כספים לאגודת הפועל כפר שלם על פי סיכום, שהיה למזכ"ל ההסתדרות עם מזכיר מועצת פועלי תל־אביב, תדי קאופמן. באותה פגישה הודיע מילר, כי אין באפשרותו להקציב לאגודת הפועל כפר שלם את הכסף. תחת זאת הוא היפנה את מזכיר הפועל כפר שלם לתדי קאופמן.

קאופמן, אומר קעידה בתלונתו למזכ"ל ההסתדרות, הודיע לו, כי עליו ללכת למילר מאחר וזה צריך לשלם לו את הכסף. „כשהגעתי למשרדו של מילר, לא היה האחרון בחדרו. „השכם בבוקר דיווחתי על כך למזכ"ל ההסתדרות, כי מר מילר הוליך אותי שולל".

ב־9 במאי שב קעידה למשרדו של אלי מילר. „באתי בבוקר לברר את הסיבה להעלמו ומילר החל צועק ומטיח בפני דברים קשים וביקש שאסתלק ממשרדו. עניתי לו, כי אין זה משרדו. הוא החל לגדף ולהשמיץ אותי בביטוים מעליבים ואף החל לאיים, כי אם לא אצא מהמשרד יעיף אותי. עניתי, כי אינני זז משם וכי כל הביטויים שהטיח בי נכונים לגביו. ברצוני לציין, כי אני מכהן כמזכיר ההסתדרות באיזור כפר שלם וכמזכיר המפלגה וחבר מזכירות מועצת פועלי תל־אביב־יפו. לפתע קם על רגליו והפך את השולחן הגדול עם החפצים לעברי. משלא פגע בי, הרים את הכורסה והשליך אותה לעברי. גם לא פגעה בי. אחר כך התפרץ לעברי כדי להכות אותי ורק התערבות האנשים, שהיו במקום, מנעה התכתשות בינינו", מספר קעידה.

על כך הגיב דובר מועצת פועלי תל־אביב, צבי אידלמן: „מאחר ומדובר בבירור פנימי אין עניין להתפלמס מעל דפי העיתונות בבעיה זו. תוך יומיים תידון התלונה של קעידה בפני פורום פנימי, שיקבע על ידי מזכיר מועצת פועלי תל־אביב".

רוד חוליט רוקד טרנטלה

הקפת הנצחון של חוליט וחבריו ממילאנו. קומו סחטה תיקו, אולם מילאן כבשה את האליפות האיטלקית מידי נאפולי

הכל אותו דבר אבל...

האם יוקדם "יום ההרוג ה־200"? מה משמעות האלימות האיר־אלימה של האיר־אלימים האלימים במרכז לחקר אלימותו של המרכז לחקר איר־אלימות? איך ינקום השר שריד באירופה? מתי צפה הליכוד שלא כדאי ליישב את הנגב, כי משאיות ברום שיתהפכו בו, עלולות לסכן את האוכלוסיה? כמה גפרורים ידליק ויכבה השמאל הישראלי בהפגנתו הפרובוקאטיבית ביותר מול בית רה"מ שמיר?

תהיות מול גורל אבוד, ופתרונות של קוסמים

מדור ב„דבר־אחר"

העתון האמצעי היחיד ששורד במדינה המצחיקה ביותר עם „דבר"

בהשתתפות שלמה ניצן, דני קרמן, יאיר גרבוז, איציק בן־נר, אהרל'ה שמי, סמרל, אביב אלחסיד ותומר קרמן, יוני להב ו – קבלו אותו: אבנר כץ!!!

אלפקס יעילה פי 3 במניעת עששת
להשיג בבתי מרקחת:
תל־אביב: בן־יהודה – בן יהודה 142 – 223535; קינג ג'ורג' – קופ"ח מכבי – המלך ג'ורג' 25 – 282650
ירושלים: ביה"ח הדסה־הר צופים – 818111
חיפה: גורדון – גורדון 13 – 664839
פתח־תקוה: עין גנים – חוץ איש פינת גורדון – 905051
בני־ברק – רמת־גן: רמת־גן – ביאליק 51 רמת־גן – 721514
בת־ים: חולון – [illegible] 20 בת־ים – 583360 + בידעון

אלפקס GABA

מודעון

בדיקת מוקדם שלפוחי [illegible]
טלפון 03-433300; בימים א' עד ה' בשעות 6.00 בבוקר עד 20.00 בערב [illegible]
[illegible] 8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ
אגודת תל־אביב: רחוב בר כוכבא 49 – טלפון 03-534649; בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00; בימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00; שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00
אגודת חיפה: רחוב הגפן 26 קומה ג' – 04-523566

הקוים מ־20.00 עד 23.00
ערן עזרה ראשונה נפשית:
בתל־אביב – 03-5461111
קו לילדים ונוער – 03-261113
ירושלים – 02-227171
חיפה – 04-672222
נתניה – 053-335316
כרמיאל (גליל) – 04-988410
באר־שבע – 052-913999
באר־שבע – 057-418111
קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03-221680 (24 שעות)
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03-235922
קו פתוח לקשישים 03-690683
האגודה לזכויות האזרח בישראל – סניף תל־אביב – בן יהודה 146 טל. 239207 בימים א' – ה' 3 – 9

דבר היום

מכה בלי רפואה

ה„אינתיפאדה" נמצאת במגמת דעיכה לטענת שרים, קצינים ופקידים – אותם ממלאי תפקידים שלא השכילו להיערך לקראתה ולהגיב עליה כהלכה. אולי הם צודקים, במובן המצומצם של המעבר מהפגנות אלימות והמוניות לשגרת הפרעות לתחבורה והביטויים האזרחיים מסתריים של התגרות במרותו של השלטון. סביר שהמתקוממים שותפים להערכת המצב של השליטים בדבר כשלון האינתיפאדה בתרגום תשומת הלב התקשורתית בעולם להשגים מדיניים מעשיים. לכן משתרך לו המרי בעוצמה נמוכה יותר, המאפשרת להמשיך בו חודשים ואולי אף שנים. הנזקים החומריים לישראל אינם מבוטלים, גם אם מתנהלים מיקוחים חשבונאיים בין מבקשי הפיצוי לבין הגזברים הלאומיים. צה"ל ניזוק בסדר גודל של מאות מיליוני שקלים; משטרת ישראל מתלוננת על שחיקה בכוחה, על הפקרה מאונס של הלחימה בפשיעה ועל רתיעה מתגייסות אליה לשמע שכר השוטרים, שבמצוקת הזמנים אין תקציב להגדלתו המתבקשת.

נזקים אלה משניים, בכל זאת, בהשוואה למכה הקשה שמנחיתה החברה הישראלית על עצמה בהסתגלה לנורמות התנהגות כלפי השטחים ותושביהם. רבים בציבור האזרחי שומעים מבן, מבעל, מאח או ממכר סיפורים מזעזעים על האלימות הנבקשת לא רק כלפי חשודים ביידוי אבנים, אלא אף כלפי עוברי אורח או דיירים בשכנות, שאין כלפיהם כל חשד מוגדר. זו אלימות שוויונית למדי – היא מכוונת אמנם היטב במוצאו של הקורבן, אך אינה מפלה אותו מטעמי גיל, מין, השכלה או מצב משפחתי ובריאותי. משתתפים בה חיילים בשירות חובה ובמילואים, וכמתברר עתה גם גדודי הנוער, כנראה כהכנה גופנית ונפשית למוזמן לגדנ"עים לאחר גיוסם. פעם נהגו טייסים לעתיד להשתתף בפעילויות של גדנ"ע־אוויר; דומה שיש מי שמתעקש כיום לכונן גודם חדש, גדנ"ע־אלות.

לבד מהדימוי העכור שמקנה התנהגות זו לישראל בעיני זולתה – כמדינה ששוב אין בה הליכי דין לכל ואשר מתיר להתעלל בה בסוג אחד של נתינים במעצרים מינהליים ולעיתים שרירותיים מכאן ובהכאות והשפלות מכאן – מחלחלת לנפשותיהם של הבאים במגע עם התנהגות זו נימה קלוקלת של בהמיות. חיי אדם, שלמות גופו וכבודו נעשים זולים בעיני נער כמבוגר. הם קולטים את המסר המשודר אליהם מלמעלה, מהשלטון על זרועות המימשל ומגיבים בהתאם. משקע המרירות המצטבר באוכלוסיית השטחים ספק אם יתן ל„אינתיפאדה" לדעוך, והבהמיות שעודדה בגושפנקא רשמית אצל ישראלים רבים היא המדאיבה שבהצלחותיה. אם לא יימצא מרפא למכה זו, יהיה זה הכשלון הישראלי הצורב ביותר.

לשיטה הישנה

מאת אמנון אטד

עיון נוסף בדו"ח ה„פירסט בוסטון" מוביל למסקנה שהאוצר חזר פעם נוספת לשיטה הישנה: שימוש בגורמי חוץ לחיזוק רעיונות מבית

בעיון קצת יותר משטחי מתגלה דו"ח המומחים של הבנק האמריקאי „פירסט בוסטון" כמעין פגישת מחזור: כמעט מכל עמוד מציץ מישהו מוכר מהשנה שעברה.

ההצעה להחליף מניות של חברות ממשלתיות במניות הבנקאיות, למשל, הועלתה באוצר כבר לפני יותר משנתיים. ההמלצה לשנות את חוקי המס כדי לעודד עובדים לרכוש את מניות המפעלים בהם הם עובדים מוזכרות במסקנות הוועדה ליעוד המחקר הפיננסי שפורסמו לפני שנה.

נוסף לאיחוזי רעיונות קודמים ניתן למצוא בדו"ח מספר המלצות המעודדות תהייה על מידת הרצינות של מחבריו. כזאת, למשל, ההמלצה המרכזית הנוגעת לשתי החברות הגדולות לשירותים הציבוריים, „בזק" וחברת החשמל.

בשל גודלן של חברות אלה, קובעים המומחים האמריקאים, תצטרך הממשלה להעביר את הבעלות עליהן בצורה הדרגתית, בדרך של הנפקה לציבור במספר שלבים. בשלב המיידי מציעים מחברי הדו"ח להנפיק איגרות חוב של שתי החברות, הן בשוק המקומי והן בשוק הבינלאומי.

מי ששולח חברה ממשלתית ישראלית לגייס הון בשווקים הפיננסיים בחו"ל חייב להיות אחד מן השניים: חסר התחשבות בצורכי המשק או נטול הבנה בתהליכי גיוס ההון. גובה הריבית שתידרש לשלם חברה ישראלית המנפיקה בחו"ל מורכב משלושה גורמים: מחיר ההון, תוספה בגין הסיכון הישראלי ותוספה בגין הסיכון הספציפי לחברה. שני הגורמים האחרונים כמעט אינם קיימים כאשר ממשלת ישראל היא הלווה את הכסף. כתוצאה מכך מסוגלת היום הממשלה ללוות כספים בחו"ל בריבית הנמוכה ב־1.5% בערך מעלות גיוס ההון של חברת החשמל, למשל.

במלים פשוטות, במקום לשלוח את חברת החשמל לבורסה האמריקאית, יכולה הממשלה למכור איגרות „בונדס" לטווח ארוך, להעביר את הכסף שגייסה לחברה שבבעלותה ולחסוך בכך לקופת המדינה כמה מיליוני דולרים.

כיוון שקשה לייחס חוסר הבנה או אי־התחשבות לאמריקאים ששקדו על הכנת הדו"ח כמעט שמונה חודשים – עולה השאלה, מה ראו מומחים אלה להמליץ על מהלך מעין זה.

התשובה: המומחים האמריקאים המליצו על מה שרצו מזמיני הדו"ח לשמוע. האוצר שילם חצי מיליון דולר עבור הדו"ח ובתמורה רצו אנשי המשרד עבודה גדולה והוכחת ידיעה שתקיף את כל החברות הממשלתיות.

המציאות מפריעה קצת: הבורסה בתל אביב קטנה על „בזק" ושוקי ההון הבין־לאומיים עסוקים בליקוק פצעים? לא נורא. תמיד אפשר להציע הצעות לא מעשיות. העיקר שהתמונה הכללית תיראה מרשימה, משהו שיאפשר להצביע על הישגים.

בפרשת „פירסט בוסטון" לא חידש נסים דבר, שכן בשנים האחרונות הפך לו האוצר כמעט למנהג של קבע את השימוש בגורמים חיצוניים לקידום רעיונות מבית. כך היה בעניין „מסמך עשר הנקודות" של הפרופסורים האמריקאים שטיין ופישר ובפרשת מכתב שולץ שסיכתבו למעשה רעיונות שהועלו בלישכת מנכ"ל האוצר הקודם, עמנואל שרון.

נראה כי את פרס המקוריות נסים, הפעם, כבר לא יקבל.

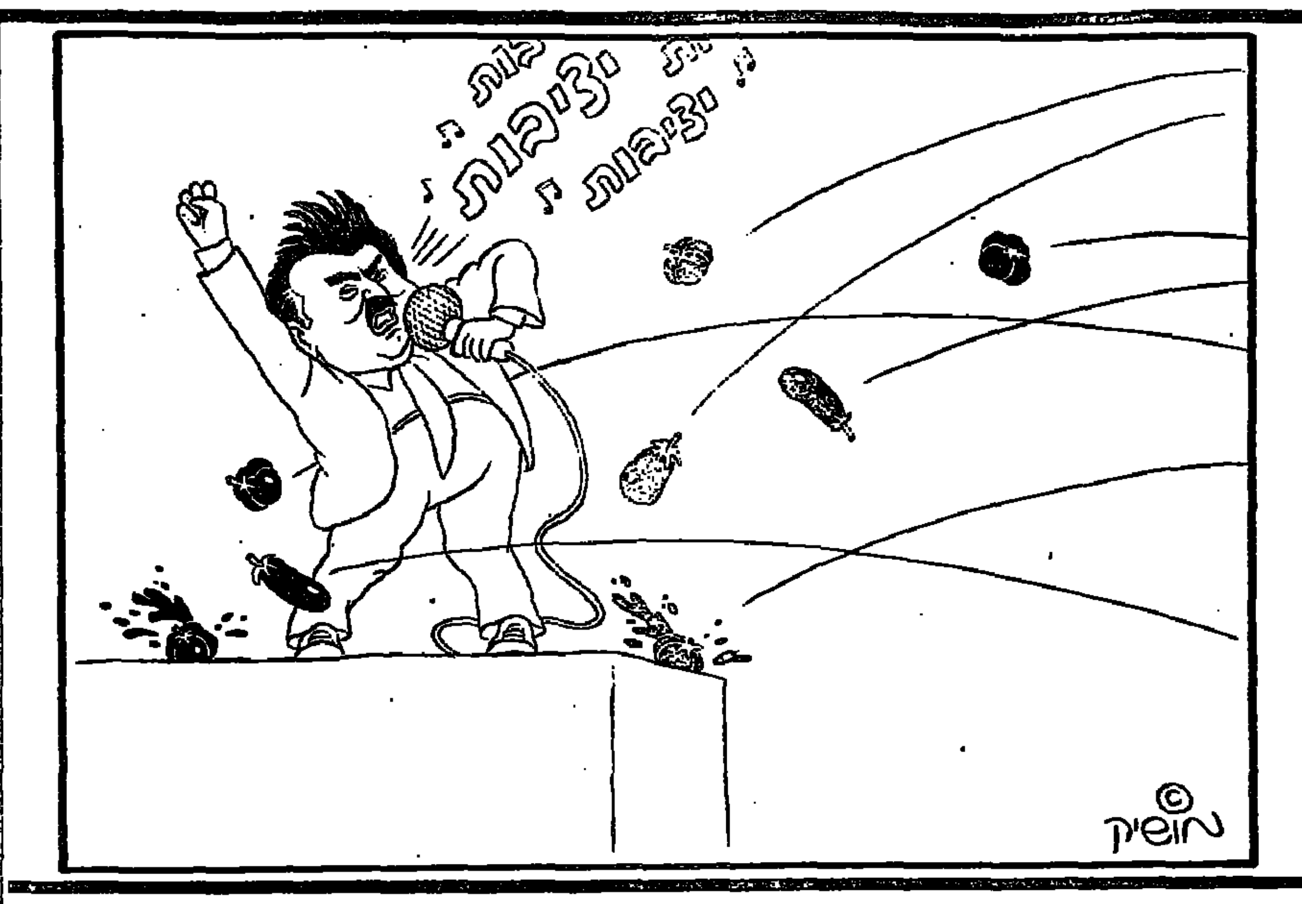

הסכם שמן

מאת עליזה ולך

איש מהיריבים מאתמול לא השלה עצמו; לא היתה התאהבות־מחודש. שם המשחק היה הישרדות.

השפה, זה כבר ידוע, דלה מכדי לבוא לנת עוללות המפלגה הליברלית. לכן יש לי עצה: את לקסיקון הזלזול, הביזוי, הלעג שאימץ המשקיף הפוליטי שעה שהליבראלים קבעו שיאים במריבותיהם הפנימיות אפשר לאמץ כמו שהוא שעה שהליבראלים מתרגלים את שלום־הבית שלהם. ה־Cohabitation – אותם מגורים משותפים בממשל הצרפתי עד לא מזמן – היה גדילדים לעומת הגן־עדן שהודישו לעצמם הליבראלים עלי אדמות. גוש שפ"ן (שריד־פת־נסים) – מת; יחי הסכם שמ"ן (שריד־מודעי־נסים).

כשנה וחצי התרוצצו פרקליטי הליבראלים, וכאלה יש להם יותר ממצביעים, בין בתי־המשפט ברחבי המדינה והוציאו את הנשמה אלה לאלה. כל אותה תקופה היו מוסדות המפלגה משותקים. שום פשרה לא נראתה ליריבים במפלגה הליבראלית הוגנת ומתקבלת על הדעת, כי כל אחד מהם רצה לעלוץ בנפול איביו. רק לוח־השנה, שקירב אותם, כמו את כל הפוליטיקאים, לבחירות, הביא לפירוק הנשק. הליבראלים נזכרו בהסכם האיחוד עם „חירות" וחששו שלא ימומש כל עוד לא יישרו את ההדורים ביניהם.

מושכי החוטים במפלגה הליבראלית לא הסתירו שהתירוץ היחיד לשלום־הבית שהשכינו בין מחנותיהם היה דאגה אגואיסטית למעמדם הפוליטי. אינטרסים של דיירים מוגבים הנחו אותם: חברה לסידור־עבודה בערבון מוגבל. סוף סוף הגיעו מחנה שפ"ן ומחנה מודעי להכרה שבקטטות שלהם אין מנצח ואין מנוצח ושאם ימשיכו לבזבז את מרצם ואונם על הדרת ידיים – יפסידו כולם, כגוף אחד. פתאום נעלם גורם הדחייה ההדדי, והגוף הכללי גייס את מערכת החיסון לתפקוד הרמוני.

איש מהיריבים־מתמול לא השלה את עצמו שהדבק יהיה עמיד לאורך־זמן. לא היתה כאן התאהבות מחודשת. שם המשחק היה הישרדות. כל אחד מהיריבים אמר לעצמו: נעבור את המבול – הקליטה ב„חירות" – ושם ניטמע בין האלפים ותשכח מאין באנו.

התקלה במתכון באה מכיוון התנור, מכור־ההיתוך העתידי. „חירות" נבהלה מגודש החומרים – כאלף מצטרפי הליבראלים, רבים אנונימיים, למרכז שלה ערב הבחירות הפנימיות – ועשתה קצר במערכת. לפתע ניצבו הליבראלים בעוניים והיה עליהם להחליט מה לעשות: לחדש את מריבותיהם ואת ההתמודדות המפוררת, או לנצל את שלום־הבית השביר לתועלתם.

הם בחרו באפשרות השנייה. גם פוליטיקאים בטוחים בעצמם מעדיפים שלא להעמיד במבחן את שיעור־כוחם, בעיקר אחרי התשה ממושכת. ההחלטה להפוך את המועצה הארצית לגוף הבוחר את המועמדים לכנסת היתה כשלעצמה הישג למודעי, שכן מקובל במפלגה הליבראלית – ונסיון העבר מספק קבלות לכך – שבמועצה יש למודעי רוב, גם אם הוא תלוי בפלוגת צבי רנר. מודעי יכול היה להתמודד על ראשות הרשימה, ועם קצת מאמץ והרבה הבטחות, יש להניח שהיה גובר על משה נסים. שריד, יש לציין, לא היה מתמודד מול מודעי על ראשות הרשימה. אלא שמודעי רצה להשיג את מבוקשו על מגש של כסף, בלי מאמץ, והוא הצליח ההוגה לשריד.

גם על שריד נמאסו המריבות. נמאס לו לתאם כל מהלך עם גדעון פת ועם משה נסים. נמאס לו הסידור שהוא מביא את הפלגנות ומשה נסים מביא את היוקרה. נמאסה עליו התווית מתנה שריד־פת. החברות החדשה עם מודעי הבטיחה לו לפחות שהוא עצמו יהיה כסדרה. יוכל לצאת בענייני משרדו לחו"ל. את משרד המשפטים יקחו כמנו מכילא אחרי הבחירות. ויה הדבק בין מודעי לשריד הגיע גם לנהדיו של משה נסים וערב לו. וכך, ביום שהמודד הכללי עלה מאוד, רותהקרב של נסים ירדה מאוד, והוא חבר ליריב־עמיתו ולעמית־יריבו. לזכותו של נסים ייאמר, שהיה היחיד שניסה להשיג הבטחה שלא יפעלו נגד גדעון פת, כדי שתהיה לו לפחות הזדמנות שווה לזו שיש לבני שליטא.

כך מינו את עצמם השלושה לשלישיית הצמרת של המפלגה, קבעו את הסדר ביניהם, והעבירו החלטה במועצה. בשביל הסדר הטוב הם גם ייבחרו בישיבת המועצה הבאה למקומותיהם, אך לא על הליך־הבחירה הזה תהיה תפארתם. בלשון בוטה קוראים לזה לחטוף הנהגה. לכאורה, יכול כל אחד להתמודד נגד השלישיה, אבל אפילו במפלגה הליבראלית לא יימצאו שלושה מטומטמים שיעמידו עצמם מול הרכב שמ"ן המאוחד. קולות המחאה הדמים נגד הצעד אחורה בהליכי הבחירה הדמוקרטיים לא שיקפו את יחסי־הכוחות במועצה, והידיים המורמות אימצו אותה. גדעון פת, שאמר כי לא יעמוד למכשול באימוץ ההצעה, לא השתתף בהצבעה. הוא אמנם פת, אבל לא פתי. גם הוא יודע שלא רק את ענפי הצמרת חילקו ביניהם השרים, אלא גם את מיכסות הח"כים העתידיים, על־פי מתנותיהם. למועמד עצמאי, אם יש כזה, אין סיכוי ב„משחק המכור" במפלגה הליבראלית.

הדבר המעניין בכל הפרשה הזאת – דעת „חירות" עליה. ראשי „חירות" מתכוננים במרץ רב לבחירות הפנימיות במפלגתם, והעצבנות גבוהה בצמרתה היא. פועל יוצא על השוות למיקום של הבכירים ברשימה. והנה רואים ראשי „חירות", שלא־די שעמיתיהם הליבראלים משוריינים ברשימת הליכוד לכנסת, הרי הם אפילו לא מזיעים בדרך אליה. הרי מצביעים הם ממילא לא מביאים, לוחש השד באוזניהם של ראשי „חירות", מדוע לא יעמדו לפחות במבחן פנים־מפלגתי? ראשי הליבראלים היודעים שהם פטורים מיזוע אחרי קולות הבוחרים, כמפלגה עצמאית, לא יזילו דמעה אם „חירות" תנגוס בייצוגם. הם את עורם הצילו.

ניתוח התנהגות פוליטית / אולק נצר

על הראשומון

התופעה הזאת מתרחשת לא מחוסר ציוד נפשי מתאים לקליטת האמת, גם לא בגלל חוסר מידע, אלא בגלל חוסר הגינות

עוד לפני שפורסם הדו"ח הסופי של הוועדה הצבאית שחקרה את אירועי טיול הדמים בכפר ביתא, השתמש אחד העתונים במונח „ראשומון" כדי לכנות את התופעה, שאנשים שונים מתארים אותו הארוע עצמו בתיאורים מנוגדים והאמת תישאר, כנראה, בלתי־ידועה. הסרט היפאני הישן, שעל שמו קרויה התופעה, רצה לרמוז רמיזה פילוסופית, שהאמת תלויה במי שמציג אותה כדי כך, שספק בכלל אם יש „אמת". זו תופעה ראויה לניתוח התנהגותי. מה יכול לעשות צרכן־תקשורת רגיל השומר משקר נפשו? לא להאמין אף לאחד? להימנע מלנקוט עמדה?

העובדות המוצקות ביותר בעולם – בכל שזה נוגע למי שיודע אותן – הן הכאבים שמהם הוא סובל. אדם קרוב שמוטל מת לעיניו, ביתו המנתה בהריסותיו, – אין שום דבר „ראשומוני" בעובדות כאלה, שגם הן התרחשו בביתא. מה שאנחנו קולטים באמצעות החושים הוא, מבחינתנו, עובדה ואמת. מאז המצאת המצלמה, המסרטה והרשמקול, אנחנו מסוגלים גם לשחזר התנסות חושית בדיוק מדהים, לעומת כל גירסה אפשרית הבאה מן הזיכרון. לכן, הביטויים העובדתיים הקרובים ביותר למציאות שיכול היה לקלוט מי שלא היה בעצמו במקום, הם אלה שהועברו על ידי הטלוויזיה: הנערות הבוכות זו בזרועות זו על רקע רחוב הכפר הריק, הנער הפצוע, עובדי האמבולנס הערבי המפנים את המטיילים הפצועים, עובדי רשתות הטלוויזיה הזרות המנסים לעזור לנערים ההמומים. ביטויים אלה של מראות וקולות, המשמרים בדיוק גם את מימד הזמן העובר, קרובים יותר למציאות ממידע באמצעות מלים.

פעולת החשיבה הראשונה בהעברה מן המציאות אל גירסת המציאות היא, אפוא, הקליטה החושית. רצוי להבחין בין עובדות שאנו קולטים ישירות באמצעות חושינו לבין מידע שנמסר לנו מפי אחרים. עיקר הסכנה בקליטת מידע היא, שהמקורות עלולים להעלים מידע או לבדות מידע, כלומר לשקר. כאשר המידע בא מצילומי טלוויזיה, ניתן בקלות להעלים מידע, אבל הרבה יותר קשה לשקר. גם ההתנגדות לסיקור הטלוויזיוני בשטחים מתרכזת, בצורה אופיינית, בכך שהוא מגלה את מה שראוי, לדעת המתנגדים, להעלים, לא בכך שהוא משקר. אני מאמין לגמרי שהתמונות שראיתי הן אמת, ולא הבחנתי, במקרה זה, בשום השפעה של הטלוויזיה על התנהגות האנשים שהיא קלטה.

העלמה ושקר הם האמצעים הגסים לעיוות האמת. כבוננו תחילה. אך גם כאשר אנחנו בעצמנו קולטים עובדות, אנחנו עלולים לחולל „ראשומון" על ידי בחירה, מיון, וזיכרון סלקטיביים. שלב זה בחשיבה על אודות המציאות הוא שלב ההכללה, הוצאת העיקר מן הטפל. השומר משקר נפשו אין לו אלא רק להודות לעצמו לנהוג באחריות – מה שמכנים „כנות אינטלקטואלית" – גם כשמדובר בו, כלומר לשים לב גם לעובדות שנוח לו להתעלם מהן או לשכוח אותן. ביחס למידע צריך להביא בחשבון שאנשים נוטים לשכוח, לזכור, להכליל או להתעלם מדברים, בתהליך חשיבה שאינו שקר אך גם תום־לב גמור אינו. הוא מושפע ממנגנוני החשיבה של הנפש שאינם ניתנים לשליטתנו המלאה, הם עוזרים לנו להאמין במה שנוח לנו להאמין. למשל, מי שזוכר שבתקרית ביתא נהרגה הנערה תרצה פורת, עלול לשכוח שנהרגו גם שלושה נערים. אם השכחה הזאת היא בתום־לב, זהו תום־לב יחסי מאוד לצורך שיש לכל אדם להאמין בצדקת הצד שלו.

פעולת חשיבה הבאה בתהליך היא ההנחה. אנחנו מניחים דברים על אודות מה שלא ידוע לנו, על יסוד מה שידוע. למשל, ועדת החקירה הצבאית הניחה שתרצה פורת נהרגה מכדור שנפלט מנשקו של המאבטח אלדובי, וכי הערבים שלקחו מן המלווים את כלי נשקם לא ירו בהם, וכי הם לא ירו משום נשק אחר ולא זרקו רימונים. בדיקת כל העובדות והגירסאות אישרה את ההנחות הללו והן הפכו ל„אמת" במשמעות של מימצא משפטי. הנחות או השערות יכולות להיות נכונות או לא נכונות ביחס למציאות, אך הן אינן „עובדות". החשיבה המציאותית צריכה לייחס להן סבירות ולדעת שהיא לעולם לא יכולה להגיע ל־100%.

היכולת להניח הנחות היא האנטיביוטיקה מול הראשומון. תופעת הראשומון נוצרת, כאשר החשיבה של המעורבים פוסחת על השלב הזה. הם אינם מניחים הנחות, אין להם כוח להיות שרויים במצב של אי־ודאות. הם „יודעים" בבטחון פסיכולוגי של 100%, בלי לבדוק ולחקור, וזה כמובן בלתי־אפשרי ביחס למציאות. כאשר מדבר מישהו בלשון נחרצת תוך פסיחה על שלב ההנחות – סימן מובהק הוא לסטיה מדרך־האמת לעבר הגירסה הנוחה לדובר. למשל, ראשי מועצת יש"ע שנפגשו עם ראש־הממשלה שמיר לא טענו שהם מניחים כי הנערה נהרגה מאבן, וכי הערבים ירו על המטיילים בנשק שחטפו מהם ובנשק נוסף וזרקו עליהם רימונים. הם טענו שגירסת המקורות הצבאיים „הופרכה". הם לא הניחו שהחוקרים הצבאיים טעו, או שהרמטכ"ל מסר בתום־לב את מה שנתגלה בחקירה. הם טענו באוזני ראש־הממשלה, שהרמטכ"ל „העליל עליהם עלילת־דם". ה„קצר" בחשיבה הגורם עיוות־אמת, ראשומון, סיכסוכים ומלחמות, קשור בפסיחה על תחושת אי־הוודאות האופיינית לשלב ההנחה, לעבר ההודאות הנוחה לאינטרס הנפשי הפוליטי, וודאות נחרצת ודוגמאטית האופיינית לבעלי המנטאליות הפאנאטית.

הביטוי „העליל עליהם עלילת־דם" הוא דוגמה לפעולתו של תהליך החשיבה האחרון בדרך המובילה מן הארוע אל ה„ידיעה" – אל השפיטה הערכית. שפיטה ערכית היא פעולת החשיבה הממיינת את המידע לטוב ורע, צודק ולא צודק, אמת ושקר. זה סופה של הדרך מן האירוע ועד לסוף־התגובה. שפיטה ערכית יכולה להיות הוגנת או בלתי הוגנת, והדבר תלוי גם בפעולות החשיבה הקודמות, לאורך הדרך כולה. צרכן תקשורת רגיל השומר משקר נפשו, ישאף לקלוט את כל המידע הרלוואנטי ולא רק זה הנוח לו; להכליל מתוכו ולשמור בזכרונו את המידע המשמעותי ולא רק את מה שכדאי לו, אישית או פוליטית; להניח הנחות בזהירות ולא „לקפוץ" למסקנות במהירות; לא להתייחס למסקנותיו בבטחון־יתר, בהתחשב במיעוט המידע ובעיוותו המכוון והבלתי־מכוון. צרכן תקשורת נבון הוא יצור ספקני, המשלים עם גודלו להיות בחוסר־וודאות, ועם זאת לא מתעייף מן הרדיפה אחר האמת. במיוחד, עליו להיזהר ממסקנות נוחות המאשרות את האהבות ואת השנאות שלו. תופעת הראשומון מתרחשת לא בגלל חוסר־ציוד נפשי מתאים לקליטת האמת, ולא בגלל חוסר־מידע, אלא בגלל חוסר הגינות.

הרהורי ירידה צעירים

מאת דויד מושיוב

לא רק הנטל הבטחוני – ובראש ובראשונה לא הוא – המעורר בצעירים כוונות להגר לצמיתות, אלא קשייהם הגוברים ברכישת השכלה גבוהה ובנסיונותיהם להשתלב בחברה, להינשא, להשתכן, לקיים משפחה ברמה הוגנת

סקר, שממצאיו פורסמו לאחרונה בעתונות מגלה, כי עשרים אחוז מכלל הצעירים בישראל בגילים שבין 18 ל־29 שנה שוקלים ברצינות אפשרות להגר למדינה אחרת ולעזוב את הארץ לצמיתות. אין זה סקר ראשון בנושא. בהשוואה לסקר דומה שנעשה לפני שנתיים חלה עלייה בשיעור אחוז אחד במספר הצעירים המדווחים על כוונתם להגר לצמיתות מישראל.

בסקר האחרון השתתפו 1200 צעירים בעלי־השכלה על־תיכונית, תיכונית ויסודית והאנשים הם בעלי מקצועות אקדמאיים ומינהליים, עובדי מסחר, פקידות וכן עובדי כפיים. 66 אחוז ממשתתפי הסקר משתכרים שכר גבוה מהממוצע במשק או שווה לו. 28 אחוז משתכרים מתחת לממוצע ואילו השאר אינם עובדים כלל. חמישים אחוז ממשתתפי הסקר הם ילידי הארץ.

מלבד המצאם של מאות אלפי ישראלים בארה"ב, שם הם חיים ומוצאים את פרנסתם, מתגעגעים לישראל אבל אינם חוזרים אליה, אנו עדים גם לתופעה של אלפי צעירים המשוטטים חודשים ארוכים בג'ונגלים של ארצות דרום אמריקה ומרכזה, באירופה, בארה"ב, בקנדה ובארצות המזרח הרחוק. צעירים אלה יוצאים לחו"ל, בדרך כלל אחר השירות הצבאי, ל„ניקוי ראש" ובבריחה מהמתיחות בישראל. לכרבה השמחה רובם חוזרים לישראל, אם כי יש כאלה המתפכים לבודות חיים אחרות ונשארים בנכר.

חיי הצעירים בישראל אינם קלים בהשוואה לחיי גילאיהם באירופה ובארה"ב: שלוש שנות שירות צבאי ויציאה למילואים לתקופות ארוכות מדי שנה בשנה במשך עשרות שנים; לימודים המופרעים בהתמדה משירות מילואים; מתח בלתי פוסק בגלל המצב הבטחוני. אולם אפילו עם המציאות הבטחונית הזאת – שלכאורה אינה בידי איש מאתנו והיא גזירה וגורל – ניתן להתמודד, ויש קשר סיבתי בין הכשלת יוזמות השלום על־ידי הליכוד לבין הגירת צעירים מן הארץ.

אולם, לא רק הנושא הבטחוני – ואולי בראש ובראשונה לא הוא – המכביד. הצעירים נתקלים בקשיים חמורים אגב מאמציהם לרכוש השכלה, להשתלב בחברה, להינשא, לגדל ילדים. דירה היא לחלק גדול מהצעירים בארץ – אלה שהוריהם אינם עתירי ממון – חלום: היא דרושה, היא חיונית, אבל היא מעבר להישג ידם.

לפני שנים רבות נהגה הממשלה לסייע לזוגות צעירים בהשגת דירה – בכך, שדאגה למלאי מתאים של דירות במחירים סבירים שהוצעו לזוגות צעירים. גם העיריות הגדולות דאגו לספק דירות לזוגות צעירים במחירים סבירים ואף נתנו הלוואות משלימות בתנאים נוחים.

הליכוד בעלותו לשלטון בשנת 1977, חיסל מלאי של יותר מחמשת אלפי דירות: אלה נמכרו במחיר זול להפליא לבעלי האמצעים, שברובם הפיקו רווחים נאים ממירות אלה. מאז כמעט אין בונים דירות לזוגות צעירים במרכז הארץ. ממשלת הליכוד והממונים מטעמה על השיכון משקיעים מאות מיליוני דולרים מדי שנה ביו"ש, מציעים שם דירות בחצי חינם לכל הרוצים להתגורר ביו"ש אך כמעט אינם בונים דירות בתחום הקו הירוק ובמידה שבונים, אין נותנים הטבות והקלות ברכישת דירה, להפך, מקשים על רכישת הדירה וגם ההלוואה הנוחה מוגבלת ל־15,000 דולר בלבד.

עורכי הסקר האמור מעריכים, כי הצעירים בישראל מודאגים ממצב התעסוקה המחריף וכן ממצב הדיור בארץ. כדי להתמודד ביעילות עם הירידה מהארץ, חייבת הממשלה לחדש בניית דירות לזוגות צעירים במרכז הארץ ובערים הגדולות ולסבסד דירות אלה, כדי שהזוגות הצעירים יוכלו לרכוש אותן וכדי למנוע מצב שבו זוג משתעבד למשך שנים ארוכות בפרעון ההלוואות לרכישת הדירה הנכספת – אם קיבל בכלל הלוואות כאלה. הצעירים בישראל עושים שירות חובה צבאי בין שלוש שנים (הצעירות שנתיים) לארבע שנים (אלה העוברים קורס קצינים). מן הראוי היה שצעירים אלה – שהשלימו שירות חובה ואינם בעלי אמצעים – יהיו זכאים להקלות לפחות בשני תחומים חיוניים, השיכון והלימודים האקדמאיים (שכר הלימוד וההוצאות הנלוות גבוהים וגם תנאי הקבלה קשים). חייל המשתחרר מצה"ל ראוי היה להנחה בשיעור חמישים אחוז משכר הלימוד לכל שנת שירות צבאי (במקום הקלות ומתנות לאלה הנמצאים בעשירונים העליונים של רמת ההכנסה).

גורם נוסף המשמש מניע לירידה מהארץ היא רמת השכר הנמוכה הנהוגה בארץ לחלקים רבים של האוכלוסיה.

בחזרה ליער קאטין

מאת ראול טייטלבאום

ועדת־היסטוריונים משותפת פולנית־סובייטית החלה בחקירת הפרשה הטעונה של רצח שנים־עשר אלף קצינים שבויים פולנים ב־1940 ובהכרח מעלה את ההקשר ההיסטורי המחפיר: הסכם היטלר־סטאלין לחלוקת פולין

הנושא נפיץ ורגיש ביותר: הסכם מולוטוב־ריבנטרופ משנת 1939, שהביא לחלוקת פולין בין גרמניה הנאצית וברה"מ של סטאלין. גם קומוניסט פולני נאמן ביותר יתקשה לתרץ אותו. מי מן הפולנים יכול היה בכלל לקבל את התירוץ שהיה שגור אז בעתונות הסובייטית: „עונש מוצדק לפולין האימפריאליסטית"? אפילו בספרי ההיסטוריה הסובייטיים אין אוהבים לטפל בפרשה מבישה זו. חלוקת פולין בין היטלר וסטאלין מעוררת עד היום רגשות עזים ביותר בקרב הפולנים ומצטרפת לחשבון הארוך עם השכנה הגדולה ממזרח. פצע עמוק שלא הגליד אף כי שנים רבות אסור היה לטפל בו ולדבר עליו.

אבל באווירת הגלאסנוסט צפה גם סוגיה היסטורית־פוליטית זו. גם גורבאצ'וב וגם יארוזלסקי הגיעו למסקנה שלמען טיהור האווירה וגידול היחסים בין שתי המדינות, אי אפשר להמשיך יותר בהתעלמות מן הפרשיות ההיסטוריות האלו: הבוערות כאש בעצמות כל אזרח פולני. בסוף השנה שעברה הסכימו השניים להקים ועדות משותפות של היסטוריונים סובייטים ופולנים אשר יבחנו ביחד עובדות ויחברו פרשנויות ואולי גם יפרסמו תעודות בסוגיה זו ודומות לה שהיו עד כה בבחינת טאבו. וכבר בתחילת תהליך זהיר זה מצא מנהיגה של פולין גנרל יארוזלסקי לנכון לדחות סיעוני פירסומים סובייטים בסוף מלחמת העולם השניה, בדבר היות פולין „ראויה לעונש" כזה.

יש פרשה אחת בולטת במכלול הזה: רצח כ־12 אלף הקצינים הפולנים ביער קאטין בשנת 1940. אלפי שבויים פולנים נרצחו באכזריות. מי רצח 10־12 אלף קצינים פולנים ביער קאטין? היה זמן שבפולין חל איסור על עצם הצגת השאלה הזאת. התשובה הרשמית היתה: מעשה פשע נאצי. אבל עוד במהלך המלחמה נשמעו האשמות הדדיות בין הגרמנים לסובייטים בקשר לטבח הזה וכבר הלכו ורבו הסימנים שהיה זה מעשה ידיהם של הסובייטים. עד היום לא הסביר איש במוסקווה מדוע נתן סטאלין הוראה זוועתית כזאת. אבל, הפולנים לא זכו לתשובות מוסמכות. במרוצת השנים הפכה האופוזיציה הפולנית את טקסי הזיכרון לקורבנות יער קאטין למפגן לאומי עממי אנטי־סובייטי. ואילו פולין הרשמית נאלמה שנים רבות למלא פיה מים בסוגיה. עתה הותרה הרצועה.

לא מזמן כתב ההיסטוריון הסובייטי אינג'ייב בשבועון היוקרתי „פוליטיקה": „אין שום בעיה בתולדות היחסים הפולניים־סובייטיים שצריך לברוח ממנה. אפילו לא פרשת קאטין. ואולי, קודם כל, פרשת קאטין חייבת להיות נושא לעיסוק היסטוריונים פולנים וסובייטים..." ואכן, הבהרת הנסיבות של הרצח הזוועתי ביער קאטין היא מן התפקידים הרגישים ביותר שהוטלו על ועדת ההיסטוריונים המשותפת.

בימים האחרונים החלה העתונות הפולנית מפרסמת הדלפות מעבודתה של ועדת היסטוריונים זו. אחד מחבריה, ההיסטוריון הפולני הנודע וולדימייז' קובאלסקי סיפר בראיון עתונאי, כי על פי מסמכים שנאספו מתברר כי השלטונות הסובייטיים הקימו שלושה מחנות שבויים לקצינים הפולנים שנשבו כאשר הצבא הסובייטי נכנס לחלקים המזרחיים של פולין: מחנות אלה הוקמו בקוזלסק, באוסטשקוב ובסטארובייסלק, בכולם יחד היו עד 12 אלף קצינים שבויים. „ביער קאטין נרצחו אלה שהיו בקוזלסק. עד כה יש הוכחות וראיות לרצח 4500 קצינים שבויים," אומר ההיסטוריון הפולני. כאשר יתפרסם הדו"ח המלא של ועדת ההיסטוריונים, יגרום בוודאי פרץ רגשות אדיר בפולין.

אבל, זו רק אחת הסוגיות. בעתונות הפולנית החלו לראשונה מזכירים קיומם של מסמכים העשויים לתרום לחשיפת האמת בדבר גורלם של מאות אלפי פולנים שנעלמו בשנים של הטרור הסטאליניסטי. מסתבר כי לאחר כניסת הצבא הסובייטי למזרח פולין ב־17 בספטמבר 1939, הועברו לעומקה של ברית־המועצות 220 אלף חיילים פולנים, 12 אלף קצינים ו־12 גנרלים של צבא פולין. זמן רב היה היחס כלפיהם כמו לשבויי מלחמה למרות העובדה שברה"מ מעולם לא הכריזה מלחמה על פולין אלא פלשה לתוכה על סמך ההסכם עם גרמניה על חלוקתה. לא ברור גם גורלם של 20 עד 40 אלף לוחמי ה„ארמיה קראיובה" (צבא המחתרת הפולנית, שהיה נאמן לממשלה בלונדון) אשר נשלחו אחרי המלחמה למחנות סובייטיים ורק מיעוטם חזר לפולין. כל התעלומות הכואבות והמסעירות האלה שוב מטרידות את הפולנים בגלוי.

לא רק העתונות הפולנית – גם גנרל יארוזלסקי עצמו ושר החוץ שלו העלו במגעים האחרונים עם מוסקווה את שאלת גורלם של מיליוני פולנים שגורשו או ברחו לברה"מ (ביניהם יהודים לא מעטים). למרבה ההפתעה מתברר כי לא מעט מבין פולנים אלה נשארו בברה"מ. וארשה תובעת עתה ממוסקווה לאפשר לפולנים אלה החיים בברה"מ מגע חופשי עם מולדתם הפולנית ולהבטיח להם את זכויותיהם כמיעוט לאומי בתוך ברה"מ.

הפולנים לא שכחו גם את השטחים שסופחו לברה"מ. אומנם, קיבלו פיצוי בשטחים גרמניים במערב על קו הנהרות אודר־נייסה. ואף על פי כן, להיסטוריונים פולנים צפוי תפקיד לא קל להאיר ולהעריך את האופן בו גזר סטאלין בשרירות לבו את גבולותיה של פולין אחרי המלחמה. אפילו כאשר החליט למסור לפולין כפיצוי את פרוסיה המזרחית, משך סטאלין קו בסרגלו כך שחלק מפרוסיה המזרחית עם עיר־הנמל החשובה קניגסברג שהפולנים מכנים אותה קרולבייץ, תהיה בתחומי ברה"מ ותיהפך לקאלינינגראד. האם תיאור פולני זה הוא רמז שיש לא רק בעיות היסטוריות עם ברה"מ אלא, אולי, שגם בעיית הגבול בין שתיהן עדיין לא נפתרה?

هكذا من الأصل

مكزامن الأصل

מכתבים למערכת דבר

מה היה עיקר ההסכם עם עבדאללה

במסגרת תוכנית הטלוויזיה „מחברות מלחמה – רשימות מיומנו של דוד בן־גוריון" שודרו ב־5 במאי קטעים מתוך ראיון אתי. בראיון זה חלה השמטה מתמיהה ומרגיזה של חצי־משפט עיקרי, ואני רואה חובה לתקן את המעוות.

שאלו מה היתה תמצית ההסכם הלא־כתוב והסודי שעשתה ההנהגה הציונית, ב־1946/47 עם המלך עבדאללה, והשבתי: עבדאללה התחייב שלא להפריע להקמת המדינה היהודית תוך חלוקת ארץ־ישראל, ואנחנו התחייבנו שלא להפריע לעבדאללה לבצע את תוכניותיו בזירה הערבית ובעיקר להשתלט על החלק הערבי של ארץ־ישראל. (אינני מצטט את דברי בדיוק מילולי, כי אין בידי רישום של הדברים שנאמרו בשיחה חופשית). חצי־המשפט האחרון – שהוא העיקר, כי שאר תוכניותיו של עבדאללה לא נגעו לנו מקרוב ומבצעית, ואילו השתלטותו על החלק הערבי של הארץ היתה לדידנו עניין מדיני ומבצעי בעל חשיבות עליונה – הושמט מן השידור.

אינני יודע את סיבת המחיקה המוזרה. אני חייב להניח, שעורך מנוסה ידע להבחין שהמשפט המחוק הכיל את העיקר – העורך יגאל בורשטיין, בשיחה טלפונית אתי אחרי השידור, מסכים עימי – כך שלא שיקולי עריכה מקצועיים גרמו למחיקה. כתעודה אישית חשד שאולי ניתנה לעורכים עצה או הנחיה להשמיט חצי־משפט זה כיוון שיש אולי גורמים שלא נוח להם לשמוע בצורה כה ברורה על הסכמתנו ראז להשתלטות עבדאללה על החלק הערבי של הארץ. בורשטיין אומר לי בביטחון, כי לא היתה צנזורה פוליטית כזאת בשום צורה – ואני חייב לקבל את דבריו.

הסיבה למחיקה המתמיהה נשארת איפוא בלתי־ברורה. לגוף העניין צריך להיות ברור, כי תרומתנו/השומתנו העיקרית להסכם 1946 היתה הסכמתנו להשתלטותו של עבדאללה על החלק הערבי של הארץ.

יורשה לי בהזדמנות זו לתקן את התואר ש„הוענק" לי בשידור שלא כדין. הוצגתי פעמים כמי שהיה אז ראש האגף הערבי של המחלקה המדינית של הסוכנות. לא הייתי ראש האגף, וברור שלא הצגתי את עצמי בתור כזה. ראש האגף היה אליהו ששון ז"ל. אני הייתי מזכיר האגף וראש מדור המחקר שלו.

יעקב שמעוני
ירושלים

הכלכלה המקולקלת...

בשעה ארבע אחה"צ כל יום, אני מתיישב ליד הרדיו ומאזין למדור הכלכלי בגל ב'. בזחיחות־דעת ושביעות־רצון, אפשר להגיד כמעט בתאווה, מגוללים לפנינו הכתבים – כל אחד בתורו – את סיפורי ה„קלקלה" שלנו – „פצע וחבורה ומכה טריה, אין בה מתום": ב„אליאנס" מבעירים צמיגים ומאשימים את קיסר וההסתדרות; במפעלי בית־שמש מפגינים וצועקים ומאשימים את האוצר; ב„הארגז" – סכנת סגירה ופיטורים ושם מאשימים את „אגד" שהזמין את המרכבים לאוטובוסים מגרמניה; במפעלי השימורים „יונה" ו„גת" משבר עודפים, סכנת סגירה ופיטורים, ושם מאשימים את היבוא המתחרה במחירי היצף של שימורי דגים מארצות המזרח־הרחוק...

ועוד לא הזכרנו את רפא"ל, שם מחפשים רפואה לחוסר ההזמנות מצד משרד־הביטחון ואת ה„קלקלות" שבין משרדי האוצר והבריאות על שירותי הרפואה החולים. אל כל אלה נוסף להם בשבוע שעבר הכרך העבה של דו"ח מבקר המדינה וזו היתה „חגיגה אמיתית" למדור הקלקלה ברדיו, שרש בו יום אחר יום...

וההסתדרות? עולם כמנהגו נוהג: שם, לאחר המצעד המנצלת באחד במאי, מחליפים מנכ"לים, עסוקים בוויכוחים על הסכמי־שכר, תוספת־יוקר והמעבר לחמישה ימי עבודה בשבוע, כאשר חלק מהעסקנים כבר פוזל אל קלפי הבחירות לכנסת הבאה...

א. סדומי
חולון

דרוש נשיא הנינגר לאן פולארד

לכבוד השבעתו של הנשיא הרצוג לכהונה נוספת, צץ במוחי רעיון: ייטיב הנשיא אם כאחת מפעולותיו הראשונות בתקופה החדשה, יהפוך לרגע ממעניק חנינות למבקש חנינה מנשיא אחר – מנשיא רייגן עבור אן פולארד.

אן הנעבת בכלאה בזעקה דוממת ודועכת, ואין מושיע. רק בידי הנשיא (באישור הממשלה כמובן) היכולת לייצג את בקשת העם בישראל להצלה. הממשלה חייבת לאן צעד זה. על כך היום כבר אין עוררין.

אולי תוכל הגברת הרצוג לפנות לגברת הראשונה, ננסי רייגן, כאשת נשיא אחת לרעותה בעניין אשה שלישית הנמקה בכלאה ואשר אין מי שישים קץ למצוקתה המיותרת.

ללא חנינה שכזו אני חרדה שמא בעתיד הלא־רחוק נצטער כולנו על שלא פעלנו בזמן.

נילי לאופרט
רמת גן

ריכוז מספרי של תפקיד הדירקטור

לאחרונה קראתי באחת העתונות, שעם פרסום הדו"חות התקופתיים (לשנת 1987) של בנק הפועלים, מתגלים עתה פרטים מאלפים ומעוררי התפעלות, על כושרם ותיפקודם הבלתי־רגיל של כמה מנהלים, שמכוח תפקידם במוסד הנ"ל, נאלצים לחלק את זמנם, כישוריהם ודעותיהם בין החברות השונות בהן הם משמשים בתפקיד דירקטור של מועצות מנהלים. מספר החברות בהן משמש בו־זמנית אדם אחד בתפקיד חשוב זה, נע לפי אותה הכתבה בין 13 ועד 41 (ארבעים ואחת) חברות בקבוצה. המחזיק בשיא הנ"ל, כפי שפורסם, הוא המשנה למנכ"ל בנק הפועלים אמנון שדה. כל הכבוד!

סביר להניח, כי בפועל חלק מהחברות הנ"ל הן כמעט פיקטיביות, ולמעשה אינן „מעסיקות" יתר על המידה את ה„דירקטור" שלהן. אף־על־פי־כן נראית לי תופעה זו של ריכוז אינפלציוני של תפקידי „דירקטור" בידי אדם אחד, כ„קצת" מופרזת, ויתכן והיא ראויה למחקר ובעיקר – לתשומת לב וביקורת ציבורית. כל בר בי רב שאינו מתמצא בדרכי המינהל הציבורי התקין, ואינו מודע גם לנורמות ולקריטריונים המקובלים אצל גופים פיננסיים גדולים, מכיר ולו רק אינסטינקטיבית, את מגבלותיו הפיסיות והרוחניות של היצור הנפלא ששמו אדם. מן ההכרח איפוא להגיע לאחת משתי המסקנות: או שהתפקיד „דירקטור" משמש במקרים מסויימים רק כ„שם־תואר" כמו לדוגמה „ד"ר לשם כבוד" שאינו מחייב דבר. או סמל וביטוי של יוקרה חברתית וציבורית, אשר במקרים לא מעטים יש עימה גם פיצוי חומרי נאות... דוגמאות לכך אנו מוצאים לא מעט מעל דפי העיתונות ובכלי התקשורת האלקטרוניים גם בימים אלה.

דב רוזנטל
רמת דוד

מדינה פלשתינאית תהא תלויה בישראל

מפלגת העבודה דבקה עדיין באופציה הירדנית ומתנגדת להקמת יישות פלשתינאית נפרדת ברצועה ובגדה. המלך חוסיין הודיע, שירדן אינה מולדת חליפית לפלשתינאים ולאלה הזכות למולדת על אדמתם.

חוסיין למד לקח מאירועי ספטמבר השחור ומבין, שסיפוח הפלשתינאים שבשטחים למלכותו תסכן את שלטונו. את הדבר הזה לא מבינים אנשי ארץ ישראל השלימה בתוכנו הרוצים לספח את השטחים עם מיליון וחצי פלשתינאים למדינת ישראל.

שר הביטחון, יצחק רבין טוען, שהקמת מדינה פלשתינאית נפרדת תסכן את קיומה של מדינת ישראל. טענה זו נראית מגוחכת. אנו מוקפים במדינות ערביות גדולות שבצבאותיהן חמושים באמצעי מלחמה משוכללים, מהם רבין לא חושש, ואילו אם תקום מדינה קטנה ומפורזת ותעשה שלום עם ישראל ובמידה רבה תהיה תלויה כלכלית בישראל היא תהווה סכנה למדינת ישראל. האומנם? מומחים לביטחון כאהרון יריב, שהוא ראש המכון ללימודים אסטרטגיים, אלוף מיל. ינוש בן גל, החבר הטרי של מפלגת העבודה ואנשי ביטחון אחרים גורסים בדיוק ההיפך ואינם רואים שום סכנה בכינון יישות לאומית נפרדת בשטחים.

מפלגת העבודה שהיא מפלגה סוציאל־דמוקרטית רוצה להכתיב לפלשתינאים צורת שלטון מלוכני לא דמוקרטי. נשאלת השאלה: אולי הפלשתינאים רוצים לחיות במשטר דמוקרטי כדוגמת מדינת ישראל?

במלחמת הבחירות הקרובה הליכוד ינצל את עמדת המערך ויטען שהואיל וחוסיין לא מסכים לספח את השטחים הרי שאם נחזיר את השטחים שם תקום מדינה פלשתינאית עצמאית שלפי דברי רבין ופרס תהווה סכנה למדינת ישראל, ועל כן עמדת הליכוד, הגורסת אף שעל היא הנכונה. אין ספק, שחלק גדול מהציבור יקבל את הנימוקים הללו וכל הסיכויים שתוצאות הבחירות תהיינה לטובת הליכוד שירכיב את הממשלה הבאה והסטטוס קוו יימשך עד למלחמה הבאה.

שמואל כגן
תל־אביב

להסביר במקום להתנקה על מקום

אני חבר בתנועת צ.ס. משנת 1918 כשנוסדה ה„פרקציה" צעירי ציון על יד ההסתדרות הציונית בוועידה בחרקוב רוסיה. הגעתי לגיל 90 שנה ו־56 שנה בארץ. נזדעזעתי לקרוא בכתבה של עליזה ולך במה עוסקים במצב חירום זה לתנועה ולמדינה חברים מרכזיים במפלגה. במקום לבאת לעם לבקר מבית לבית, להסביר ולשכנע עוסקים בכבוד עצמי.

כאילו זה חשוב לנו מקומם ברשימה באיזו עשיריה יהיו אם בכלל ברשימה לכנסת. זה פגע בי קשות ובפרט לוותיק שעוד זוכר את ימי „צו התנועה". ולכן, אני פונה מעל דפי העיתון להביע את הרגשתי ואולי יהא זה כאילו תרמתי משהו לתיקון המצב.

יוסף לפשיץ
תל־אביב

על סמך מה

כשהוא משים עצמו נציגם של אוהדי ישראל קובע נתן אהרון ספירו („דבר", 26.4.88), שהמשפט „ה' עוז לעמו יתן" וגו' „המבטא את כמיהת אוהדי ישראל מכל המגזרים לשלום בין כל עמי האיזור".

על סמך מה הוא מבא שכמיהת אוהדי ישראל כולם היא לשלום בין כל עמי האיזור? כלום בקביעה זו כלל גם את חרדי מאה־שערים ובני־ברק, את כל ערביי ישראל, את מאיר כהנא ואלפי תומכיו, את חולמי רעיון הטרנספר, את חברי המחתרות הלאומניות ואת אנשי גוש אמונים? שהרי כל אלה ואחרים אוהדי ישראל המה!

המשפט „ה' עוז לעמו יתן" איננו אומר דבר שלא למי שמאמין בקיומו של אלוהים כאלוהיו של העם היהודי. לכל יתר אוהדי המדינה, והם רבים מאוד, אין למשפט זה כל משמעות, ונסיונותיהם של מאמינים דתיים לצקת בו משמעות מעבר למה שיש בו לא ישנו בהוראה מעובדת־יסוד זו.

לגבי, על כל פנים, מובן משפט זה בדיוק בכל יתר התפילות הפולחניות, יהודיות, מוסלמיות או נוצריות.

יורם לוי
גבעתיים

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

ידידות חמה

„עצם ביקורי כאן מעיד על ידידותי כלפיכם", אמר בהתרגשות נשיא הבונדסטאג פיליפ יינינגר כשנפגש אתמול בירושלים עם רה"מ יצחק שמיר ועם השר עזר וייצמן הממלא את מקומו של שר החוץ שמעון פרס הנמצא בחו"ל. נשיא הפרלמנט של גרמניה ציין כי זה לו ביקורו השני בארץ תוך שנתיים והפעם בא על פי הזמנת יו"ר הכנסת שלמה הלל לרגל 40 שנה לקומה של מדינת ישראל. „דווקא בימים קשים אלה נבחנת הידידות שלי כלפיכם", ציין האורח הגרמני המלווה ברעייתו. רה"מ הביע הוקרתו על הביקור „המסמל גם את היחסים הטובים בין גרמניה לישראל". על אף השרב הכבד עמדה המשלחת הגרמנית בלוח הביקורים שנקבע לה וסרבה אפילו לוותר על הביקור במצדה. במהלך הביקור חשה הגברת יינינגר ברע, התעלפה, ולאחר טיפול קצר התאוששה.

צנחנים ותיקים

קבוצה של 150 צנחנים ותיקים יקיימו היום יום של צניחה עם צנחני צה"ל במסגרת חגיגות ה־40 לישראל. הצנחנים שישתתפו בארוע הם מארה"ב, גרמניה, קנדה, דנמרק וסינגפור. בין המבקרים בעלי דרגות גבוהות. חלקם השתתפו במלחמת העולם השניה, מלחמת קוריאה וויטנאם וחלקם עדיין בשירות פעיל. הקבוצה, בראשה עומד מייק אפשטיין, יוצא הדיוויזיה ה־82 של ארה"ב, תסייר במשך עשרה ימים בכל רחבי הארץ וחבריה ייפגשו עם אישי ציבור ביניהם ח"כ רפאל איתן. הצניחה תתקיים אחה"צ בפלמחים. בשעות הבוקר יניחו המבקרים זר לזכר חללי הצנחנים הישראלים ויוענקו להם כנפי צניחה מטעם צה"ל.

יורם לוי

חתונה מלכותית

הנסיכה עליה, בתו הבכירה של חוסיין מלך ירדן, עומדת להינשא לאיש מפשוטי העם, מוחמד אנואר מאריר סאלח בן ה־26. טקס האירוסים נערך ביום א' בלילה בארמון נאדוה שברבת עמון. הנסיכה אמרה לכתב רויטר כי בעלה לעתיד משרת עתה בחיל ההנדסה המלכותי. לנסיכה בת ה־32, שזכתה לחינוך בריטי, בן ושמו חוסיין מנישואין קודמים שנסתיימו ב־1983. היא בתו של המלך חוסיין מנישואיו עם אשתו הראשונה הנסיכה דינה. הנסיכה עליה מנהלת את האורוות המלכותיות בקרבת רבת עמון, שם היא מטפלת בכ־100 סוסים, מרביתם סוסים ערביים טהורי גזע.

קרב כדורסל

זה היה קרב כדורסל שבו השתתפו לא רק השחקנים במגרש, אלא גם מאות אוהדים שצעקו, ספקו, רקעו ברגליהם, שאגו והרעישו עולמות, כדי לעודד את שחקניהם. המשתתפים בתחרות: הפועל חברת החשמל נגד נבחרת קבוצת „השמירה". הארוע – משחק גמר בגביע מקומות העבודה, שאורגן השבוע ע"י ההסתדרות והפועל במכון וינגייט. מעניק הגביע – מנכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר. על מחנה אוהדי חב' החשמל ניצח יהודה אברמוביץ'. מולו המנכ"ל החדש של קב' „השמירה", עודד שרמיסטר. השחקנים נאבקו 40 דקות בקרב כדורסל דרמטי ומותח, שבסיומו גברו אנשי „השמירה" על נבחרת הב' החשמל בהפרש של 6 נקודות. מנכ"ל ההסתדרות, בהיותו ספורטיבי, העניק את הגביע לאנשי „השמירה" – החברה הפרטית־משפחתית הגדולה בישראל.

הגדה ירושלמית לפסח, ראשונה מהמהדורה, בעלת 68 הדפסים הרמים והמוספרים, נמסרה היום לנשיא המדינה מר **חיים הרצוג**, במשכן נשיאי ישראל, ע"י היוצרת, אמנית היודאיקה **לאה הירושלמית**. הירושלמית, מוסמכת בחינוך, ממפתחי ימיה, הגיעה לטקס ממקום מגוריה בישוב חיספין ברמת הגולן מלווה בחמשת ילדיה – ששלושה מהם כבדי שמיעה – וסיפרה לנשיא כי אמנות, אהבת הארץ ואהבת ים הם ענין שבמסורת במשפחתה: ציורי בניה אריאל (12.5) ואופיר (9.5) נבחרו השבוע מקרב 1600 ציורי ילדים לתערוכת ציורים במרכז הרבנות העמים לנוער. התערוכה נערכה בחסות אשת הנשיא **אורה הרצוג** לקראת יום ירושלים. בתמונה: הנשיא הרצוג ולאה הירושלמית.
צילום: אילן זוסטרדייבר / ישראל סאן בע"מ

שתיים מתוך עשר

שתי החלטות אנטי־ישראליות היו בין עשר ההחלטות שקיבלה הוועידה הבינלאומית ה־11 של האו"ם בנושאי „קורת גג" שננעלה לאחרונה בניו־דלהי. דבריהם של חברי המשלחת הישראלית בוועידה הופרעו בצורה ביטתית על־ידי נציגי מדינות ערב. דוד בלר מברג (בתמונה), מנכ"ל „אנגלו־סכסון" שהיה חבר המשלחת הישראלית לוועידה, מגדיר אותה כ„קשה במיוחד מבחינת ישראל", בעיקר על רקע מדיניות ישראל להרוס בתיהם של מחבלים. יחד עם זאת נוצרו קשרים אישיים בינו לבין כמה מנציגי מדינות ערב, כולל שר. בלר מברג שימש בוועידה גם כנציג הרשמי של „פיאבצ"י", הפדרציה הבינלאומית לנכסי־דלא־ניידי בתוקף תפקידו כיו"ר ועדת האדמיניסטרציה העולמית של הארגון וחבר הנשיאות העולמית שלה. חברי המשלחת הישראלית היו דוד גרניט ממשרד החוץ, עמוס רדיאן קונסול בבומביי ובני צרניבצקי ממשרד הבינוי והשיכון.

תחזית לעתיד

„מדינת ישראל צריכה להיערך לקראת האפשרות שערביי ישראל יהוו בסוף המאה ה־20 מגרסים וקיימת סבירות כי הערבים יגיעו להכרה כי השפעתם יכולה לבוא לידי ביטוי רק במסגרת המערכת הפוליטית הקיימת. מצב זה מעודד הקמת רשימה ערבית כוללת שראשיה יהיו בעיקר מהשלטון המקומי", אמר השבוע בחיפה רפאל כהן (בתמונה), שהביע גם כי כוח אלקטורלי מאוחד כזה יוכל לקבוע בעתיד את מבנה השלטון במדינת ישראל. כהן הוסיף של ראשונה בתולדות מפלגת העבודה, מסתמנת אפשרות שנציגים ערבים לכנסת ייבחרו בעזרת קולות יהודיים וקרא לערביי ישראל להצביע עבור מפלגת העבודה, משום שרק היא מציגה תוכנית ריאלית להסדר שלום באזורנו. קולות אשר לא יינתנו למפלגת העבודה יהיו קולות מבוזבזים ומנוגדים לאינטרסים של ערביי ישראל.

המדור נערך ע"י אורית זרניצקי

חברת הכנסת **שרה דורון** נבחרה לתפקיד יו"ר הנהלת קופת חולים „מכבי". ח"כ דורון תבוא במקומו של עו"ד **אליהו גינצלר** שנפטר לפני מספר חודשים. היא נבחרה לתפקיד פה אחד ע"י חברי ההנהלה החדשה של הקופה. בקבלה את התפקיד אמרה ח"כ שרה דורון, כי קופת חולים „מכבי" פרצה בשנים האחרונות פירצה גדולה מאד לקידום מערכת הבריאות הציבורית בישראל וכי היא תשים לה למטרה לדאוג להמשך דרך א. „זאת, כדי שכשאעביר את התפקיד לדור ההמשך תהיה הקופה יותר אטרקטיבית ותביא פתרונות נוספים למבוטחיה ולחברה". ח"כ דורון הביעה תקווה כי תזכה לשיתוף פעולה מלא מצד כל מרכיבי הקופה והגורמים הפועלים בה שכן פעילות הקופה וניהולה בנויים על שיתוף שכזה. מנכ"ל קופ"ח „מכבי" **רפי רוטר** בירך את ח"כ דורון על בחירתה לתפקיד והביע תקווה לשיתוף פעולה פורה לקידומה והמשך שגשוגה של „מכבי".

רכלים וקריסטול אלופים

שחמט

מאת אהרן איסרס

האמן הבינלאומי גדי רכליס, ואלופת העולם בשחמט בכתב, לובה קריסטול, הוכתרו כאלופי המדינה לשנתיים הקרובות, לאחר שזכו בגמר אליפות הארץ, שנסתיימה בשבוע שעבר בירושלים.

רכליס, שצבר 11 נק' מ־14 משחקים, זכה בנצחון מוצדק. הוא הוביל לאורך כל שלבי התחרות, ונצחונו כמעט שלא עמד בספק.

בזכייתו בכתר האליפות, עשה רכליס היסטוריה. הוא היה לאלוף הצעיר ביותר שזכה בתואר הנכסף.

רכליס הקדים במחצית הנקודה את רב־האמן ולדימיר ליברזון, שהיה השחקן היחיד שצלח את התחרות ללא הפסד. ליברזון הוכיח יכולת רבה, והנחיל לאלוף את הפסדו היחיד.

במקום השלישי עם 9½ נק' סיים הא.ב.ל. אילן מנור, בהקדימו את החייל רונן לב 9, סגן האלוף הקודם, יצחק ויינגר 8, אמציה אבני 7½, עופר ברוק, האלוף היוצא, נתן בירנבוים והראל אליהו 7 נק' כ"א, יוסף סבי ואהוד להב 6½ כ"א, ידעאל סטפק 6, מלכיאל פרץ 5, משה כנען 2½ וגדעון ליס 2 נק'.

הצעירים מנור ולב הצדיקו את התקוות. הם השתלבו בצמרת השחמט הישראלי, ועל איגוד השחמט להפנות משאבים נוספים לטיפוח כשרונות אלה.

נתן בירנבוים, הנמצא בעת האחרונה במשבר, לא הצליח להתאושש גם בתחרות זו.

מאהוד להב, שהפתיע בתחרות הבינלאומית ע"ש משה צ'רניאק, ניתן היה לצפות להישג טוב יותר.

רמת התחרות היתה בדרך־כלל חלשה, והעדרם של שחקני הצמרת פגע בה קשות. מוסדות האיגוד חייבים כעת לנקוט צעד אמיץ ולבצע ניתוח חד בנבחרת הישראלית. יש לבנות נבחרת צעירה, הן במישור המקצועי והן במישור האירגוני, אשר תוכל לייצג את ישראל שנים רבות.

האלוף החדש גילה בתחרות הבנת וראיית משחק מעולה, כפי שנראה במשחק הבא:

לבן: עופר ברוק
שחור: גדי רכליס

גמביט המלכה

1. פו3 ר5 2. ד4 פו6 3. ג4 ד־ג4 4. פג3 ג5 5. ה4 א6 6. ה3 ו5 7. ר־ג4 ... 8. 0–0 ... 9. מהה2 ... 10. 0–0 ... 11. ... 12. ... 13. ... 14. ... 15. ... 16. ... 17. ... 18. ... 19. ... (השחור הצליח במשימתו והחליש את מבנה הרגלים של הלבן) ... 20. ... 21. מהה4+ ... 22. ... 23. ... מהג7 24. ... 25. ... 26. ... 27. ... 28. ... 29. ... 30. ... 31. ... 32. ... 33. ... 34. ... 35. ... 36. ... 37. ... 39. ... והלבן נכנע.

בסיום הבא, מקריב רכליס רגלי וטומן ליריבו מלכודת.

יצחק ויינגר

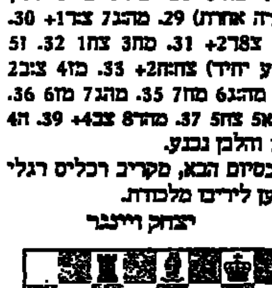

גדי רכליס

27. ... 28. ... 29. ... 30. ... 31. פו6 השחור נכבע.

הקרב על המקום השני היה מרתק, והסתיים במיתקפה גדולה של המנצח.

לבן: ולדימיר ליברזון
שחור: אילן מנור

הגנה סיציליאנית

1. ה4 ג5 2. פו3 פג6 3. ד4 ג־ד4 4. פד4 פו6 5. פג3 ה5 6. פרב5 ד6 7. ... 8. ... 9. ... 10. ... 11. ... 12. ... 13. ... 14. ... 15. 0–0 ... 16. ... 17. ... 18. ... 19. ... 20. ... 21. ... 22. ... 23. ... 24. ... 25. ... 26. ... 27. ... 28. ... 29. ... 30. ... 31. ... 32. ... 33. ... 34. ... 35. ... 36. ... 37. ... 38. ... 39. ... 40. ... 41. ... השחור נכנע (לא ...) 42. ... 43. ... ואין מנוס מאובדן כלי.

מוסף בנשים

אליפות הנשים הסתיימה בדרמה, אשר לא היתה מביישת את סרטי היצ'קוק. לובה קריסטול, שצברה 9 נק' מ־10, היתה חופשית בסיבוב האחרון, והמתינה בדריכות לתוצאת המשחק של אולגה פודרדנסקיה מול הותיקה, עדה זקריה.

בתום מאבק שנמשך כ־8 שעות, התחוללה הפתעה מרעישה. זקריה הנחילה ליריבתה את הפסד הבכורה, אשר מנע ממנה את התואר.

פודרדנסקיה סיימה עם 8½ נק', לפני זקריה ומרים וייס 5½ כ"א, מלכה שוורץ 4½, חייבוביץ', ברנשטיין וצ'רבנסקו 4 נק' כ"א, קאופמן ופרל 3½ כ"א ופלרבן 3 נק'.

המחזיק מחזיק

בגמר אליפות הארץ בנוער, זכה רב־האמן יהודה גרינפלד על תואר כשצבר 8 נק', בהקדימו את ... אליהו שוהלר והדריאן סוורץ 6 נק' כ"א. 28 שחקנים נטלו חלק בתחרות זו.

בטקס הסיום בירכו שלמה קרלשיין – יו"ר האיגוד, ... זיסמן – חבר מועצת עיריית ירושלים, אשר נהגה את הבריחה לאירוע. ניהלו ללא דופי יואל תמבליב, [illegible]

ב"ש בליגת העל [illegible]

אלופת הארץ, באר־שבע, הבטיחה לעצמה את תואר אליפות הליגה, לאחר שניצחה במשחק הקובע את הפועל תל־אביב בתוצאה 3½–½ (גרינפלד ניצח את בירנבוים. האלוף הטרי, גדי רכליס, נוצח בידי שוהלר, ובכך שבר על המסורת של העשור האחרון – הפסד האלוף במשחקו הראשון בתום האליפות. לדרכן גבר על גלפר, דיקר על ברוק ופרידניק סיים בתיקו עם אלתרמן).

במשחק תחתית, סייבו הפועל הרצליה ו[illegible] את ת"א בתיקו 2½–2½ (כל המפגשים הסתיימו בתיקו. [illegible]–כבי, אפק–סטפק, [illegible]–אליהו, שבתאי–בנק, בלום–[illegible]).

יתר התוצאות: [illegible] חיפה גברה על [illegible] בתוצאה [illegible] (מנור, וולמן ואברהמי סיימו בתיקו עם לב, [illegible] ו[illegible] זכו בנצחון [illegible] ת"א הביסה את [illegible] בתוצאה 1:4 ([illegible] וקלדור ניצחו את [illegible] קסיסוב ו[illegible]). הפועל [illegible] סיימה בתיקו עם [illegible] ירושלים ([illegible] ומשולם ושוורץ גברו על [illegible] וגוטצייט, וברנקי [illegible] הפסידו לדודקוב [illegible]).

הטבלה: ב"ש [illegible] נק', [illegible] כ"א. אס"א ת"א [illegible] הפועל [illegible] כ"א. [illegible] 21, [illegible] [illegible] ... 12 נק'.

אליפות [illegible]

במסגרת יום [illegible] של ההעפלה הבאה, [illegible] ו[illegible], השתתפו [illegible] בתחרות [illegible]. [illegible] זכתה [illegible] עם 22 נק'. [illegible] 16.

בתחרות בזק [illegible] 22 משתתפים. ניצח [illegible] עם בלוא 7 נקודות. לפני משה אייזנברג ... 5 נק'. ניהל [illegible].

הרהורי ירידה

(המשך מעמוד 7)

ממיסמך שגובש בהסתדרות עובדי המדינה מסתבר, כי 60 אחוז מהעובדים בדירוג האחיד משתכרים בין 628 ל־741 שקל בחודש – פחות ממחצית השכר הממוצע במשק (שהוא כיום 1500 שקל בחודש). אחרים משתכרים בין 900 ל־1100 שקל בחודש. רופאים ואקדמאים מתחילים, לאחר שנות לימודים לא מעטות, משתכרים בין 700 ל־1,000 דולר בחודש. כדי להגדיל את השכר נבנתה מערכת שכר מעוותת הכוללת תוספת מתוספות שונות. במקום זאת יש לקבוע שכר גבוה יותר המאפשר קיום הוגן. שינוי בכיוון זה עשוי גם הוא להפחית את מניעי הירידה מהארץ.

מדיניות המיסוי הנוהגת עכשיו בישראל פוגעת בעיקר בבעלי ההכנסות הבינוניות אשר מס שולי גבוה עליהן בעוד שבעלי ההכנסות הגבוהות משלמים מסים נמוכים מאוד יחסית. גם מצב מעוות זה תורם את חלקו להגברת מניעי הירידה.

אין ספק, כי אם תגבר בקרב האוהדים – ובעיקר בוגרי צה"ל והזוגות הצעירים – התחושה שיש דאגה לעתידם – בעצם לעתיד החברה – ושיש רצון לסייע להם להתבסס, לרכוש השכלה, לקבל סיוע בהשגת דיור, עשויה להשתנות האווירה המעוררת הירהורי ירידה.

[illegible]

מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל„דבר"

מתקבלות
24 שעות ביממה
ב„דבר" דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
246363, 239952

לחברנו אהרן זהבי
איתך באבלך
על מות
אימך ז"ל
בית הסנה

לחברנו אריה גולדואבר
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף קרית מלאכי
ההנהלה והעובדים

עם יעקב והמשפחה
באבלכם במות האם
אמנה שלם
על פטירתה [illegible]
[illegible] להתקשר למשפחה
המשפחה
הקיבוץ נגוד

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149

לפי חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה לשימוש חורג ממסגרים למשרד בדירה בקומת קרקע ברחוב נחמני 45 גוש 6941 חלקה 116 תיק בנין 0045-0596 בקשה מס' 88-0596.
כל קונה או בעל זכות בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר אשר הנ"ל בשימוש זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בכטר
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לבנין ותכנון
עיריית בני־ברק
הודעה עפ"י סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

חברה אליהו הקשעות בע"מ הגישו בקשה להקלה זאת בתוכנית מס' 20162 לבנית תוספת קומה מעל קומה קיימת ביחד לחד 7.9 גוש 6642 חלקה 6, 5, 17 באיזור אחסנה בהקלות הבאות. הבניה בגובה בנין 11.95 מ' במקום 9 מטר המותר בקיר. [illegible] לתכנית בנין ערים 105 [illegible].
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעיריית בני־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מר מ. אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית
לבנין ותכנון עיר בני־ברק

לפני 60 שנה

קפוח זכותם של עובדי עיריה

הועה"פ של עיריית ת"א, יותר נכון – הגוש האוהדי השולט בו – הולים במה החלטות הזרות – לפי הערכתו הנכונה של ועד עובדי העיריה – „להריסת ארגונם ושלילת זכותם של העובדים". החלטות אשר הרתיחו והעמידו עד היסוד את הקבוץ הגדול של פקידי העיריה ופועליה, ההחלטות גררו אחריהן תשובה אולטימאטיבית והעמידו את העיריה בפני סכנת שביתה של כל עובדיה.

ריסון המיסיסיפי

הנשיא קוליג' אישר את „חוק השלטון על המיסיסיפי". נראה שזה יהיה אחד המפעלים הטכניים הכבירים ביותר אשר ישנם בעולם, הוא יעלה יותר מ־60 מיליון לי"ש.

לפני 40 שנה

ויזת־כניסה ראשונה למדינת ישראל

טקס התחמת הפספורט הראשון עם ויזת־כניסה למדינת ישראל נערך אתמול באגף מחלקת העליה של הממשלה העברית בנמל ת"א. הויזה הראשונה ניתנה לשמואל באנה, בן 50, שהגיע ממרסיל לנמל ת"א.

יום ראשון לבול העברי

משרדי הדואר בת"א קושטו אתמול בדגלי הלאום, בפרחים ובכתובת: „היום הראשון לבול העברי". אלפי תושבים השכימו קום ותורים ארוכים עמדו בפתחי משרדי הדואר. נמכרו בולים ומעטפות ועליהם מפת הארץ בצירוף הבולים החדשים. המחיר הרשמי 1760 מיל.

המועמד של אום אל־פחם

מאת יצחק מרידור ומוחמד חלילייה

חאלד אכבריה מאום אל־פחם, בן 37, נשוי ואב לארבעה, מנהל האגף הערבי במרכז החקלאי, הוא נצר למשפחה מסועפת, המונה כעשרת אלפים נפשות. בעבר היה סגן פקיד השומה בנתניה וניהל במס ההכנסה את המחלקה הערבית באיזור המשולש. שלוש שנים עבד כמורה בבית־ספר תיכון. הוא חניך תנועת הנוער העובד והלומד, והיה גם מזכיר התנועה באיזור רמלה, לוד והמרכז. „תנועת העבודה היא חלק ממני ואני חלק ממנה", הוא מעיד על עצמו. כיום הוא מתמודד על המקום ה־35 ברשימת „העבודה" לכנסת, המקום ששריינה המפלגה לערבי מוסלמי. „אני מאמין שאני מספיק מוכשר להיות פארלמנטר מצליח", הוא אומר.

„אם המועמדים האחרים מציינים בכרטיס הביקור שלהם את הנדוניה שהם מביאים למפלגה, גם אני מביא נדוניה גדולה: את משפחתי הגדולה ואת אום אל־פחם, עיר ערבית שמעולם לא היתה מיוצגת בכנסת", אומר אכבריה ומוסיף מיד: „אני רוצה להזכיר, שהמשולש לא זכה, מאז 1969, לייצוג בכנסת וגם אם אני מתכוון לייצג בכנסת את כל ערביי ישראל, חשוב, לדעתי, לקיים מעין רוטאציה בייצוג – גם איזור זה, על בעיותיו המיוחדות, צריך לקבל את המגיע לו".

חאלד אכבריה, כמו המתמודדים האחרים ב„העבודה", עסוק בימים אלה עד מעל לראש בגיוס תומכים בקרב חברי מרכז „העבודה". „אני מתייחס לרשימת חברי המרכז כאל ספר התנ"ך והקוראן גם יחד", הוא אומר. „אני עצמי חבר מרכז ומרבה להשתתף בפעילויות מפלגתיות. רבים מחברי המרכז מכירים אותי, ואני עובד קשה כדי לשכנע איתם שפיצול הקולות בין המועמדים הערבים לא יביא שום תועלת לתנועה ורק ישאיר משקעים מיותרים. אני מקווה שיתכבדו להתלכד סביב מועמד אחד ושיבחרו בי, אבל אני רוצה שיהיה ברור: גם אם לא איבחר, אתגייס במלוא כוחי למערכה. מעולם לא הייתי חבר מפלגה על־תנאי".

– חוץ מהנדוניה שהזכרת, מדוע, לדעתך, אתה מתאים יותר מאחרים להיות חבר כנסת?

חאלד אכבריה: „אני חושב שאני לא רק צעיר בגילי אלא גם רענן ברוחי ולדעתי, הרשימה של מפלגת העבודה כיום זקוקה לאנשים רעננים, במיוחד במגזר הערבי. אני מתמודד יום יום ברחוב הערבי עם חברי רק"ח ו„המתקדמת" ואני חושב שאוכל לייצג בכבוד את האוכלוסיה הערבית בכנסת. כאיש דינאמי אנסה להקים לובי, להשפיע מבפנים. יש כיום פתיחות רבה לנושא הערבי בקרב חברי כנסת רבים במפלגת העבודה, מכירים את הצורך בשילוב אמיתי בין יהודים וערבים. לדעתי, גם בחברה הערבית, הצעירים הם שנותנים כיום את הטון".

– איך צריכה המדינה, לדעתך, לטפל בתופעות ההקצנה במגזר הערבי?

„אחד התהליכים החשובים המתרחשים כיום בחברה הערבית הוא ההשתלבות הגוברת בחיי המדינה. לדעתי, תופעות ההקצנה בקרב הצעירים הערבים בישראל הן הבעת מחאה יותר מאשר הזדהות עם גורמים קיצוניים. לערבים בישראל יש עוד בעיות, נוסף על הבעיה הלאומית, המתמצית בצורך בפתרון הבעיה הפלשתינאית: יש להם בעיות תעסוקה ובעיות קשות של שילוב – המשכילים הערבים אינם מצליחים להשתלב בחברה ובתעסוקה מתאימה. אני איאבק ליישום עקרונות הדמוקרטיה גם בתחומים אלה.

„אני דוגל בשוויון זכויות ושוויון חובות של ערביי ישראל. יתכן שחלק מחברי לא יסכימו איתי, אבל אני משוכנע שאין אזרח יכול לדרוש זכויות מלאות בלי לקיים גם את מלוא החובות. אני מתכוון לחובות החלות על כל אזרח במדינה מתוקנת, אפילו שירות לאומי וגם שירות בצה"ל, בהתנדבות. מי שירצה, שהדרך תהיה פתוחה לפניו. אם כך יהיה, נוכל לומר לכל יהודי בארץ הזאת: אדוני, אתה לא יכול להפלות אותי. אני ממלא את מלוא החובות שלי, ואני רוצה גם את מלוא הזכויות".

– מה אתה מרגיש לגבי האינתיפאדה?

„הרגשה קשה. קשה לי כמי שרואה עצמו שייך לעם הערבי הגדול, שיש לו קרובי משפחה בשטחים וכואב לו מה שעובר עליהם כיום, וקשה לי כאדם, הרואה שזכויות האדם שם נרמסות. כואב לי כדמוקרט, כסוציאליסט וכאזרח המדינה הזאת, הדואג לדימויה ההומאני.

– איך אתה „תמכור" לתושבי אום אל־פחם ולערביי ישראל כולם את יצחק רבין?

„חוץ מרבין יש במפלגה אחרים, הדוגלים בשלום. אני מאמין שמפלגת העבודה, שיצחק רבין משתייך אליה, היא היחידה שמסוגלת לעצור את גל הגזענות. אז גם אם רבין לא הכי אהוד. צריך לזכור שהנעשה בשטחים הוא מצב נתון, שנכפה עלינו, בהיותנו שותפים בממשלת אחדות לאומית. נדמיין לעצמנו מה היה קורה אילו שרון – או אפילו ארנס – היה כיום שר הבטחון. גם אם אינני יכול להצדיק את רבין, קטונתי מללמד אותו איך למלא את תפקידו".

– האם, לדעתך, צריכה ישראל לנהל מו"מ עם אש"ף?

„לדעתי, אש"ף יכול להיות ברשית במו"מ אם יקבל את החלטות מועצת הבטחון 242 ו־338. אי־אפשר לפסול אותו על הסף. אם אש"ף יזנח את הטירור ויכיר במדינת ישראל, אני חושב שכל בר־דעת, שעיניו בראשו, צריך להכיר באש"ף כבן שיח למו"מ".

יש עוד נושא, שולי כביכול, שמטריד מאוד את חאלד אכבריה. „צריך שיהיה ברור", הוא אומר. „שהערבים המוסלמים הם 75 אחוזים מכלל האוכלוסיה הערבית בישראל ואילו הנוצרים הם תשעה או עשרה אחוזים מתוכה. המפלגה שריינה את המקום ה־35 ברשימה לערבי, בלי לציין במפורש שהוא מיועד לערבי מוסלמי ולכן מתמודדים על המקום הזה גם מוסלמים וגם נוצרים. אני מקווה שהמפלגה תדע להבהיר את עמדתה עד 26 במאי: או שתשריין יותר ממקום אחד לערבים או שתגיד בפה מלא שהמקום ה־35 מיועד לגבר ערבי מוסלמי".

חאלד מתמודד כיום מול נאיף בצאלחה מכפר קרע, מול סמיר דרוויש מבאקה אל־גרביה, מול מחמוד דיאב מתמרה, מול נהיד נאפסו, הצ'רקסי מכפר קמא ומול הבדווי ד"ר יונס אבו רביע מהנגב. רשימה „צפופה" דיה, לדעתו, גם בלי לשתף בהתמודדות אישה נוצריה, נילי כרכבי, או את אליאס מכר, הנוצרי, איש חיפה, ועוד לא הזכרנו את שלושת המועמדים הדרוזים, צאלח טריף, מג'ולים, כאמל מנסור, יועצו של הנשיא, ורפעת כדור, איש העסקים מדליית אל־כרמל, הנאבקים על המקום הארבעים.

חאלד אכבריה

חיפה – דיוקן פלוס

מאת אריאלה ראובני

ערכים חברתיים ואסתטיים וכן ציוני־דרך היסטוריים משתקפים בתערוכה „חיפה – דיוקן פלוס", המתקיימת בימים אלה בשלושה מוקדים בעיר. את התערוכה יזמו וערכו עיריית חיפה והמוזיאון לאמנות חדשה בחיפה והיא נועדה לציין בציורים ובתצלומים מלאות 40 שנה להיווסדה ו־110 שנים להכרת השלטון העות'מאני המרכזי בישוב כבעיר.

התערוכה נחלקת לשלושה מדורים: 1. המדור האמנותי – חיפה בעיניהם של ציירי ישראל בכלל ושל ציירי חיפה בפרט – המוצג במוזיאון לאמנות חדשה. 2. בבואתה של חיפה בתצלומי ארכיון העיר: מדור זה מוצג במוזיאון על שם שאגאל; 3. חיפה בעיניהם של ילדי העיר: עבודותיהם מוצגות במרכז היהודי־ערבי, בית הגפן.

יש הטוענים כי התערוכה דלה במוצגיה וכי מוטב היה להשהות את עריכתה, כדי להגדיל את היקפה ורישומה. אנשי המוזיאון לאמנות חדשה, אשר על התערוכה, מסבירים למקטרגים כי אין לתערוכה יומרות מדעיות או מחקריות וכי היא נועדה, למעשה, להקנות לצופיה את ההרגשה, כי חיפה היא עיר בעלת היסטוריה ארוכת ימים, עם יחוד בתחום המעשה היום־יומי, ולהדגיש את יתרונותיה האסתטיים ואת הפוטנציאל בתחום הכלכלי והתרבותי. תדמור, מנהל המוזיאון לאמנות חדשה, שנמנה עם יוזמי התערוכה, מציין בקטלוג של התערוכה, כי אוכלוסיית חיפה היא בעלת פרופיל אינטלקטואלי גבוה ולעיר יש טופוגראפיה ייחודית, המקנה לה „יופי שרק ערים בודדות בעולם, כמו ריו דה ז'נרו, הונג קונג או סאן פראנציסקו, יכולות להתברך בו". הוא מציין את חשיבותה של העיר, מבחינה דתית ורגשית, לשלוש הדתות – היהודית, הנוצרית והמוסלמית, ובשנים האחרונות גם לבהאים, ומצר על שאמנים לא־יהודים יחידים בלבד נענו לפניית יוזמי התערוכה ונטלו בה חלק.

מראות העיר בעבר הרחוק יותר, כפי שהשתקפו בעיניהם של צליינים ותיירים, מוצגים בתערוכה בתחריטים ובתדפיסים. לצידם מוצגות יצירות של חלוצי האמנות הישראלית. 90 אמנים מיוצגים כאן ב־120 יצירות ובאמצעותן אפשר, למעשה, לסקור את שלבי התפתחותו של הציור הישראלי. עם אלה נמנים: שטרוק, שמי, מוהר, שבת, קוק, מאירוביץ, דנציגר ואחרים.

תצוגה של תצלומים דוקומנטאריים, שהושאלו על־ידי הארכיון העירוני, סוקרת את שלבי התהוותה של העיר כיחידה מוניציפאלית – מעיירה מזרחית נידחת לכרך עירוני, עם פוטנציאל מינהלי וכלכלי נכבד. הארכיון העירוני הוקם לפני 11 שנה בלבד ויוזמיו עשו כל השנים הללו באיסוף תצלומים, שהיו פזורים ביחידות העירייה השונות ובאוספים פרטיים של תושבים ותיקים ובני משפחותיהם. חלק מהתצלומים בתערוכה לוקטו מהארכיונים של פנחס כהן, דוד הכהן, משה ביק, אויגן רסנר ומשפחות ותיקות אחרות בארץ ומחוץ לה וכן מהארכיון של ועד הדר הכרמל. על אלה נוספו תצלומים של נופי העיר ואנשיה, שצילמו סטודנטים לצילום במכללה לעיצוב של ויצ"ו. בבית הגפן, כאמור, מוצג מראה העיר, כפי שהוא משתקף בעיני ילדי העיר. המרכז לחינוך במוזיאונים, יחד עם האגף לחינוך של עיריית חיפה, הם שהכריזו על פרוייקט התערוכה בכל בתי־הספר בעיר.

התערוכה „חיפה – דיוקן פלוס" לא נעשתה „בגדול", אך יש בה בהחלט כדי להאיר כמה ציוני־דרך חשובים בהתפתחותה של העיר, תוך הבלטת יחודה בתחומים החברתי, האנושי והאסתטי.

נחלת איבדה עצמאותה

מאת דני צדקוני

חגיגות יום העצמאות השנה עמדו בראשון לציון בסימן איחודה עם המושבה הסמוכה נחלת יהודה, שאיבדה בכך את עצמאותה בת 75 השנים. מועצתה התנגדה להחלטת יצחק שמיר בתפקידו כשר הפנים לספחה לאחותה הגדולה ראשון לציון.

נחלת קרויה על שם יהודה לייב פינסקר, מראשי „חובבי ציון". למי שסבור שפינסקר הוא שמו של רחוב בתל אביב, נזכיר שמדובר במי שלחיבורו „אוטואמנסיפציה" היתה השפעה גדולה על התפתחות הציונות. אזכורו של פינסקר בהקשר עם המושבה על שמו שהוקמה ערב מלחמת העולם הראשונה ב„יהודה", כפי שנקרא אז האיזור שמדרום ליפו עד גדרה, נעשה כאן דווקא בהקשר עם האמנסיפציה שמשמעותה הפורמאלית היא שחרור הבן ממרותו של האב ושאחר כך הפכה למושג המתאר את תהליך הגעתם של מיעוטים או קבוצות נחותות לשוויון וכו'.

למושבה הקטנה על שם פינסקר קרה, כיחידה התיישבותית, ההיפך מאשר אמנסיפציה. נעזוב את המלים הגדולות ואת תולדות הציונות כדי לעסוק באיחוד או בסיפוח שיגדיל את ראשון לציון, בעצמה מושבה שהפכה לעיר (היא נוסדה לפני 106 שנה), המשתרעת על יותר מ־44,000 דונם, ב־4200 דונם של נחלת יהודה ואת אוכלוסייתה, המונה כיום יותר מ־120,000 תושבים ב־2600 הנפש של נחלת יהודה.

ראש עיריית ראשון, מאיר ניצן, אומר כי מאז הוקמה מושבת העובדים נחלת ליד ראשון כמעין מושב עובדים שהכנסתם העיקרית היתה צריכה לבוא מעבודה אצל איכרי ראשון וממשקי עזר ליד בתיהם, נקשר גורלן של השתיים זו בזו. איחודן היה רק עניין של תהליך היסטורי. באחד באפריל השנה מימש שר הפנים את הצורך הזה, שמבחינת יעילותו המוניציפלית קשה לחלוק על נחיצותו.

שיקא גרצברג, מוותיקי בית „דבר", מכהן בעשור האחרון כראש מועצת נחלת יהודה. הוא אינו נרתע מלהגדיר את האיחוד כ„אירוע היסטורי" ומקווה שלא ייהפך לכשלון, אלא יביא עמו שיפורים שישביעו את רצון תושבי נחלת. גרצברג מבהיר שלא אנשי ראשון ולא תושבי נחלת היו יוזמי האיחוד. הוא נכפה עליהם על ידי השלטון המרכזי, הנושא את פניו לאיחודם של ישובים נוספים במסגרת מוניציפלית גדולה ומשותפת.

לא חסרים בעיר ובמושבה המסופחת אליה כאלה שאינם שבעי רצון מהאיחוד. אבל משהוחלט עליו, סבור גרצברג, שגם הוא התנגד לו, כי יש להפיק ממנו את מירב התועלת. גרצברג כולל את רצונה של נחלת יהודה להישאר עצמאית במסכת ההיסטורית הרחבה של עמים, ארצות, ערים וכיו"ב לשמור על עצמאותם, ומצדד בזכותם של בני אדם להגדרה עצמית ולקביעת גורלם בעצמם. אבל בהביטו לאחור הוא שואל מתי היתה נחלת יהודה עצמאית? כדי לבנות בית לעצמם או לבניהם על קרקע ששמרו וטיפחו 75 שנה, הם היו צריכים להתחנן שנים על שנים בפני פקידי מינהל מקרקעי ישראל, כפי שהיו צריכים להיות סמוכים על שולחנו של משרד הפנים לקבלת מענקים ותקציבים למילוי צרכיהם המוניציפליים באין מקורות להכנסות עצמיות.

האיחוד לא צירף למועצת העירייה בראשון את חברי או נציגי מועצת נחלת יהודה. תושביה ישתתפו בבחירות הבאות לראשות ולמועצת עיריית ראשון כ„ראשונים" לכל דבר. כנראה שהם יעשו זאת בהתאם להתפלגותם המפלגתית והפוליטית ולא על רקע „נחלתי". גרצברג מונה ליועץ מיוחד לניצן לענייני נחלת יהודה.

כיום מוסתרת המושבה, שהפכה לשכונה, בצל פרדסיה, מטעיה, ושפע הקסם הירוק האופף אותה, וכל זאת בצמוד לראשון רבת הקומות וצפופת הבנייה שהירוק הכפרי, שהיה בה פעם, נעלם מנופה מאז ה„בום" הקבלני הגדול שהסתער עליה בזמרת רוחות. האם גורל כזה נשקף מעתה ל„שכונה" החדשה שצורפה אליה בעיבוריה? ימים יגידו.

אותו איזור חיוג

מאת נעימה ברזל

כשחזרנו בלילה מצאנו על השולחן פתק. הבן טלפן, מסר גם מספר טלפון, ובסוגריים רשומה תוספת „בלי קידומת, זה אותו איזור חיוג".

שמחנו. כל אותו שבוע חיכינו לידיעה מהבן, משם, והנה הוא קרוב, באותו איזור חיוג... עכשיו אנחנו יודעים איפה הוא נמצא בערב החג. יש לנו שם מקום ומספר טלפון. מנסים לחייג, אין תשובה.

– אתה בטוח שזה אותו איזור חיוג?

– ודאי, תראי בעצמך.

מדריך הטלפון מאשר, גם המפה של „כל מקום ואתר", תומכת במידע האישי המשפחתי הזה. אך דווקא אימות הנתונים לוכד אותי בסבך המלכוד.

אנו מתבוננים במפה, מנסים לתרגם את עולם המושגים שלנו לעולמו שלו שם בשירותו בערב החג, בסיפוח הזיכרון המשותף של היציאה משעבוד לחרות.

– הנה תראי, זה הכפר כאן, יש עליו סימן של נקודת תצפית על הנוף.

מפת ארץ ישראל לחובבי טיולים וטבע. דרכים באיזור מודגשות בצבע ירוק, כלומר, אלו הן דרכי נוף יפות במיוחד והטיול בהן מומלץ.

– אולי אפשר שבחג השני נגיע עד ריחן? תראה זה ממש ליד אום־אל־פחם. לריחן אולי יוכל להגיע, זה ממש כלום, אולי חמש דקות מהכפר...

– מה את מדברת, הוא לא יוכל לצאת, זה סתם יעצבן אותו ואותנו.

ארץ בתוך ארץ, נוגעת, פוצעת, ומתכוערת. של מי המפה הזו? של איזו אמת? שמות, ישובים, דרכים, מראות, אביב המתפרץ אל ספק, אך נעצר על סף הבית, מתדפק על הזיכרון של מי שנדרש לזכור כאילו הוא עצמו יצא ממצרים וכולא אותך בתוך שעבוד מחודש. מסה של עוצמות ריגושיות, זרות מתנכרות, מכסה במעין לבה רותחת, את מורדות האביב של עמך שלך. שם בעמק דותן נמכר לעבדות, אז בימים רחוקים, יוסף בעל החלומות. ואני בתוך הכור קרועה ומיוסרת, מוסרת את עצמי נגד עצמי, לעבדות מדעת.

– לא עושים שם כמעט שום דבר (מספר לנו מי שכבר שירת שם). מאבטחים את הצירים ומלווים את ילדי הישובים לבית־הספר האזורי.

כמה פשוט, והרי זה סדרו של עולם. הצעיר שלי, משוכן עם יחידתו (על פי אותו הפתק), בבית הספר של „הכפר" – של הישוב שלהם – הוא שייך לשתי הארצות בגופו ובמעשיו. איזה זיכרון ישא עמו מנקודת התצפית על הירח... עם ילדים, נגד ילדים, מה יוותר שלו בתוך הערבוביה שהוטל לתוכה?

לימדתי שאצלנו זיכרון הוא נכס שנבנה לתוכך. וכשאתה אומר אני, אתה יודע לומר אנחנו, שנוגע במעגלים המצטללים במים. כאילו אני עצמי יצאתי ממצרים, מבית עבדים. ולא היא, האומנם? צריך לצייר מפות שיאמרו את האמת כדי שאוכל לומר „והגדת לבנך", לצאת מהסחרחורת שבתוכנו. תרמית זו מתעתעת באפשרות לקיים בתוכנו את הזיכרון כמסך של ההווה, ואינני מוכנה שיטלו אותו ממני, שאיעשה עם אחר. יש ארץ והיסטוריה ושייכות: ויש מציאות של חיים, של בני־אדם קיימים ומזוהים, מה שלי ומה שלהם, וצריך שיהיו כאן ימים ואביב בו תיספג הלבה אל תוך האדמה ויראו בה ברכה.

– הלו, שלום, חג שמח, אפשר לדבר עם נ.?

– אין אצלנו אחד כזה.

– סליחה זה לא בית־הספר של י.?

– לא, טעית במספר, כאן ריחן, זה אותו איזור חיוג אבל חייגת 32... וצריך להוסיף עוד ספרה אחת.

ארץ חמדה / צבי אילן

„דפי הכתר" בתערוכה

דפים מ„כתר ארם צובא" הקדום, המיוחס שבספרי המקרא שבידינו, וצילומים נדירים של בית־הכנסת „יואב בן צרויה" בחלב שבסוריה, שם הוחזק בעבר, מוצגים מהשבוע במוזיאון ישראל. „הכתר" נכתב בארץ לפני אלף שנה, נשדד בידי הסלג'וקים והורד למצרים בסוף המאה הי"א. יהודי מצרים פדוהו במאה הי"ד ושמוהו בבית־הכנסת של הירושלמים בקאהיר, משם הועבר לחלב, ארם צובא במקורותינו. 600 שנה נשמר בבית־הכנסת „יואב בן צרויה", העתיק בבתי־הכנסת הפעילים בעולם. בפרעות שערכו ערביי חלב בשכניהם היהודים, עם הכרזת המדינה נשרף בית־הכנסת. „הכתר" ניצל והועבר במסתרים ממקום למקום במשך עשר שנים. ב־1957 הוברח לישראל והופקד בידי הנשיא יצחק בן צבי, חוקר יהדות המזרח.

במשך השנים הורע מצב כתב היד. חיידקים ופטריות תקפו אותו והדיו, שהוכנה מחומרים חומציים, עיכלה מהחומר האורגאני, הוא הקלף, שעליו נכתב. ב־1986 הועבר לשיקום במוזיאון ישראל, ועל המלאכה הופקד מיכאל מגן. עד כה שיקם 90 מתוך 295 דפי „הכתר" שבידינו. במוזיאון מוצגים מלאכת השיקום ולצידה צילומים נדירים של בית־הכנסת „יואב בן צרויה". הצילומים נעשו ב־1947, זמן קצר לפני הפרעות, כאשר שרה שמאע, יהודיה תושבת חלב, שכרה צלם ארמני לתיעוד בית־הכנסת. הוא צילם 40 צילומים ושמאע הביאתם עמה לארץ. לתערוכה, באולם הכניסה לספריה, נלווה קטלוג, המכיל צילומים של בית־הכנסת ומתאר את גילגולי „הכתר".

עופות הדורסים

הקניה השחורה, עוף דורס נדיר, שלאחרונה נודע כי קינן בישראל במאה הקודמת, נצפה בסקר קינון דורסים שקיימה בצפון הארץ החברה להגנת הטבע ורשות שמורות הטבע. אנשי החברה ראו זוג עזניות שחורות, אך קינונו לא אותר. עשרות צפרים סקרו במשך שבוע את המצוקים בגליל ובגולן, כדי לקבוע את מפת קינון הדורסים בשלמותה. מהסקר מסתמן גידול באוכלוסיית הנשרים, החוויאים והעקב העיטי בצפון. נצפו 88 זוגות נשרים, מהם 70 מקננים, לעומת 45 זוגות מקננים שנצפו בעבר. כן נצפו 65 זוגות החוויאים ויותר ממאה זוגות עקבים עיטיים. בסך הכל נצפו בסקר 500 זוגות דורסים מקננים.

בניגוד למגמת הגידול שהסתמנה בנשרים, הצטמצמה באזור אוכלוסיית הבז האדום והעיט הניצי. נצפו ארבעה זוגות בזים אדומים מקננים בלבד, לעומת 26 זוגות שנצפו ב־1982. כן נצפו חמישה זוגות בלבד של עיט ניצי, מהם רק זוג אחד נראה מגדל גוזל, לעומת עשרות זוגות שקיננו בישראל בשנות ה־40.

טיולי חרמון

חג השבועות השנה, שמצטרפים אליו גם ימי שישי ושבת, יהיה כנראה חג הטיולים, אם הגשם לא ישאיר את המוני המטיילים בבית. נוסף על טיולי שמירת אתרים והסיור לארבל, ששלב א' בשיפוצו הושלם, מקיימת החברה להגנת הטבע מבצע טיולים מיוחד בחרמון. המבצע יתקיים ב־21.5, לזכר יהודה וייס, שהיה מדריך בבית־ספר שדה חרמון ונהרג בלבנון ב־1982. במהלך המבצע יתקיימו טיולים של יום ויומיים וסיורים ללא תשלום במסלולים בחרמון: הר כחל, הר דוב, עמק מן, החרמון הגבוה ועוד. בחרמון הגבוה האביב מאוחר והמטיילים יוכלו עדיין ליהנות שם מפריחה בעיצומה. הסיורים ללא תשלום יצאו מציון הכבל התחתון החל ב־10 בבוקר. במקום תהיה תחנת מידע למטיילים (לפרטים – מודיעין טבע, 03־375222).

דגי ים סוף

רבים התלהבו מהשידורים על עולם החי של מפרץ אילת. אפשר להשלים אותם בתערוכת „דגי ים סוף בסביבתם", שנפתחה בבנייני ברמן ולובין בקריית האוניברסיטה העברית בגבעת רם, ירושלים (ימים א'–ה', שעות 3–9). בתערוכה מוצגים דגמי דגים, כפי שהם נראים בטבע. הם עוצבו בידי סידני קורקוס מהאוניברסיטה ובתערוכה מודגמת שיטת יצירת דגמי הדגים. התערוכה היא מפעל של המכון למדעי החיים באוניברסיטה והאיגוד אוספים לאומיים במדעי הטבע, בראשות פרופסור דב פור. זו אחת התערוכות שנועדו להשתלב במוזיאון טבע הארץ, העתיד לקום ברצועת המוזיאונים המתוכננת בין גבעת רם ובנייני מוזיאון ישראל.

הצלת הצמחים

מאות צמחי בר מוגנים, בהם צבעוני השרון, אירוס הארגמן וסוגים שונים של סחלב הועברו מנאות אפקה לגן הבוטאני של אוניברסיטת תל־אביב בידי סטודנטים ובני נוער. על גבעה, ליד צומת דרך הרצליה ורחוב אברהם שלונסקי בנאות אפקה, עומדים להתחיל בבנייה. לצמחים הגדלים שם נשקפה סכנה. ברשיון רשות שמורות הטבע העבירו הסטודנטים, יחד עם תלמידי בתי־ספר וילדי השכונה, שהתריעו על הסכנה הצפויה, את הצמחים למקום מבטחים.

עוצרים לניקוי: דג דורס מים־סוף עוצר בתחנת הניקוי וזוכה לטיפולם של דגי הניקוי. קטע מתערוכת „דגי ים־סוף" המוצגת באוניברסיטה העברית בירושלים

סרנדה לערד

מאת אמיר רוזנבליט

שיר שנכתב לפני כ־20 שנה והיה עד כה עלום עומד להיגאל ויועלה, ככל הנראה, במסגרת פסטיבל הזמר העברי בערד, שיתקיים בחודש יולי הקרוב, בסימן חגיגות ה־40 למדינה.

מדובר בשיר שכתבה רחל בנעדקיפן, ברגע של התרגשות והתרוממות־רוח, בעקבות ביקור מקרי בישוב, כשזה היה רק עוד נקודה קטנטנה על מפת הארץ, אי־שם בקצה הנגב. על הולדת שירה סיפרה רחל במכתב, ששלחה בימים אלה לראש המועצה המקומית, אברהם (בייגה) שוחט, ממקום מושבה הנוכחי במדינת מישיגן בארה"ב.

לפני שנים, סיפרה רחל בנעדקיפן, כשערד היתה עדיין בחיתוליה, ביקרה במקום. מה שראתה שם עורר בה התרגשות רבה והיא כתבה שיר בשם „סרנדה לערד", שהמוטו הוא הפסוק מספר איוב: „אם גם ראשיתך מצער/ אחריתך ישגה מאד". את מלות השיר הניחה במגירתה ונזכרה בהם רק בסוף שנות ה־70, כשהכירה בניו־יורק את המלחין נחום נרדי. המלחין שהה בעיר באותה עת והופיע בקרנגי־הול עם הזמרת מרים יעקבי, שהגישה תכנית משיריו. לדברי רחל בנעדקיפן התלהב נרדי מהשיר שכתבה, חיבר לו לחן ואף שילב אותו במהדורת השירים שהגישו בניו־יורק.

„בימים אלה קראתי בעתון כתבה על ערד", מספרת רחל בנעדקיפן במכתבה לשוחט. „ונזכרתי בשיר שכתבתי. במשך שנים היה בידי דף עם התווים שחיבר נחום נרדי, אך לצערי נעלם הדף בנדודים הרבים שעברו על משפחתי. מה שנותר הוא המלים של השיר ואני מצרפת קלטת, כדי שתוכל לשמוע את השיר בביצוע שלי. אם תרצו, תוכלו לכתוב את התווים ולעבד את השיר, כרצונכם..."

מיותר לציין, שמכתבה של בנעדקיפן והקלטת שצירפה אליו עוררו התרגשות רבה בלשכת ראש המועצה המקומית. עתה, כאמור, מקווים מפיקי הפסטיבל לשלב את השיר בפסטיבל שיתקיים בישוב בעוד כחודשיים, בהנהלתו המוסיקאלית של יאיר שרגאי.

שוב ביצות בעמק יזרעאל

מאת יצחק מרידור

האם יקומו לתחיה ביצות עמק יזרעאל? האם אורבת סכנת בליה לאדמות העמק? אפרים בךמאיר, איש מושב רם־און שבחבל תענך ומנכ"ל אגודת „פלגי מים" של המועצה האזורית עמק יזרעאל, סבור שתרחיש קודר זה אינו בלתי־אפשרי.

„תהליך המלחת קרקעות עמק יזרעאל, שהחל לפני שנים", אומר בךמאיר, „הואץ בשלוש השנים האחרונות בקצב מבהיל, שאיש לא חזה. האחראים למשק המים שיערו כי התהליך איטי, וגם אם הבעיה חמורה מאד, היא תהיה קריטית רק בעוד עשר, חמש־עשרה או עשרים שנה. בפועל, בשטח, התפתחו הדברים אחרת".

ההאצה המדהימה של התהליך באה לידי ביטוי בהמלחת הקרקעות עצמן, וביתר חריפות, במצבו של אגם כפר ברוך, שהותקן ב־1954 כדי לקלוט מים מכמה מקורות: מעודפי הקידוחים בגליל המערבי, ממי שטפונות, ממי קולחין ומעודפי קידוחים באיזור עצמו. האגם שימש יעדים אלה עד להקמת המוביל הארצי, באמצע שנות השישים. השלמת תשלובת הקישון בשנות ה־80 הוליכה חלק ממי המוביל שהגיעו לאגם במי קולחין, והגדילה במקצת, אך במתוכנן, את מידת מליחות המים באגם. זו הגיעה לשיעור 350 עד 360 מיליגרם כלור לליטר.

כל עוד היה המצב „משביע רצון עד סביר", לא התעמק איש יותר על המידה במה שקורה מתחת לפני הקרקע. לאחרונה, כאשר הצביעו ממצאים על מליחות באגם בשיעור 600־700 מיליגרם כלור לליטר מים, נדלקו נורות אדומות. מומחים העלו סברות וצוות מוקד החל באיסוף נתונים.

לגבי מקור הצרה העיקרי הצטברו הוכחות ברורות, שנהפכו השנה למוצקות: מי התהום באיזור, המצויים זה שנים בעומק שמונה עד עשרה מטרים, גאו והגיעו לגובה מטר עד חצי־מטר (!) מפני הקרקע. רמת המליחות של מי התהום היא, כידוע, כמחצית רמת המליחות של מי הים, היינו 15,000 עד 20,000 מיליגרם כלור לליטר, מים המכלים כל קרקע.

אומר בךמאיר: „כ־15,000 טון מלח מיתוספים בשנים האחרונות, מדי שנה, למי התהום. מאגר כפר־ברוך, המשתרע על 3700 דונם של אדמה כבדה, קולט זרימות מלוחות ובשל בעיות הניקוז הקשות של העמק הסגור בין הרי נצרת והרי מנשה – חלקו המזרחי מצוי בשיפוע אל העמק המערבי – אין לכמויות המלח האדירות האלה לאן להשתחרר".

אגם כפר ברוך הוקם באמצעו של נחל וחסם את זרימתו הטבעית. ייתכן – מביע בךמאיר סברה – שהאגם שיבש ב־34 שנות קיומו את הזרימה ואת הניקוז הטבעיים בעמק, וכעת משלמים החקלאים את מחיר ההתערבות של הקידמה באיזון ההידרולוגי והגיאולוגי של הטבע.

עליית מי התהום, הפגישה הגורלית בינם לבין המים שבמאגר, הלחץ המתמיד של האגם על מי התהום, יצרו נזק סביבתי עצום. אגם כפר ברוך חדל להיות מקור ברכה לחקלאות ונהפך לגולם שקם על יוצרו.

חקלאי העמק שואלים עתה את עצמם לשם מה נחוץ להם בכלל האגם הזה. המאזן האכזרי הראשון שנעשה מצביע על השלילה שבקיומו של האגם, מכל הבחינות. אין לו, לאגם, אף יתרון אחד במישור כלשהו: ראשית, הוא גורם להמלחת המים הטובים המוזרמים אליו: שנית, מי המוביל המגיעים אליו מבית נטופה מאבדים בו את כל האנרגיה שהיתה בהם וצריך לשאוב אותם, אל החקלאים, בשאיבה חוזרת. בשל כך מתבזבזים כל שנה 300,000 דולר: שלישית, קיים חשש שהתופעה הקשה של התפתחות אצות באגם, כפי שהיתה ב־1985, כשהאצות סתמו את כל מערכות ההספקה בעמק, תחזור.

יש עוד היבטים שליליים. בעצם, ההיבט החיובי הכמעט יחיד שחסידי האגם מציינים הוא, שהמאגר משמש כאוגר אופראטיבי למצבי חירום או למצבים קשים בתפעול המוביל. הכוונה לתקלות במוביל או למחסור במים. „גם זה לא מדויק", אומר בן מאיר, „כי מיום שהוקם מפעל מעלה־הקישון יש בעמק רזרווה של עד 12 מיליון קוב מים, שאפשר להשתמש בהם במקרי חירום כאלה".

ב„פלגי מים" סבורים, שאם תתקבל דרישתם לחיסול האגם, יוחזר בעמק כושר אגירה אופראטיבי של מיליון עד שני מיליון קוב, אבל על מחסור זה אפשר להתגבר בעזרת מאגרי־צד, על שטח של 400 דונם, במקום 3700 הדונמים שתופש כיום האגם הגדול.

יש הטוענים שזאת מסקנה פזיזה. ב„פלגי מים" דוחים טענה זו. „כל הנתונים לגבי האגם כבר בידינו", הם אומרים. „צריך להושיב לחודש, חודש וחצי, צוות מומחים אוביקטיבי, שיבדוק את הממצאים ויסיק מסקנות".

חקלאי העמק מרגישים בשיחה, שהשנה היתה להם קשה מאד, ואין להם כל רצון „לראות את הסרט הזה פעם נוספת". הם רוצים לקבל שוב מים באיכותם המקורית.

את דאגתם של החקלאים מבינים שר החקלאות שהוא איש נהלל, נציב המים, ולמעשה כל מי שעוסק בנושא. השאלה היא איך פותרים בעיה כזאת בפרק זמן קצר. קשה לאנשים להשתחרר מסיבה של 34 שנים, ואגם כפר ברוך הלא הוא כבר חלק מנוף של העמק. אבל חקלאי העמק אינם פנויים לעסוק בנוסטאלגיה. מבחינתם, מנוי וגמור איתם שלא לאפשר לסחבת ולביורוקרטיה, להחזיר את העמק 60 שנה לאחור, לתקופת הביצות והשממה.

לוח הכל

דירות למכירה

• בבנין יוקרתי ברמת-אביב ג' בנין בשלבי יסוד 4, 5 חדרים 146 מ"ר בהוספה מרפסת גג. "אפריקה-ישראל להשקעות" (9848) 03-650281

• בגבעתיים ברחוב הגליל 4, 5 חדרים 146 מ"ר דירות גג מפוארות. מרכז מכירות בבנין: א'-ה' 16.00-18.00, 9.00-12.30, ו' 03-357191 "אפריקה ישראל להשקעות" (9826) 03-650281

• בגבעתיים בנין חדש ביותר דירות 4, 5 חדרים, דירות עם מרפסת גג, דירות גג. מרכז מכירות: א'-ה' 16.00-18.00, 9.00-12.30, ו' 03-357191 "אפריקה-ישראל להשקעות" (9804) 03-650281

• בגבעתיים חברה היכן עוד בע"מ בונה את בנות ארלוזורוב, דירות יוקרה בנות 4 חדרים לכל דירה 4 כ"א (4271) 03-494051 ,03-758750

"פרל-בינגבוים" קבלנים: בבנין הנבנה ברחוב קליו בצפון ת"א נותרו 4 חדרים +פנטהאוז 5 חדרים 03-867690 03-597344 מ-9.00 עד 16.00 בערב (24432) 03-459608

דירות למכירה

• באריאל כשורות, דירת קוטג' 4 חדרים חדשה ומסודרת +גינה וחצר בכשורים (22847) 03-9365202

• בעירה רז קומתי 2 דירות נפרדות במגרש 750 מ"ר מרכזי ושקט 03-470294 03-5465492 06-331914 (18110)

דירות למכירה 4 חדרים ומעלה

• בכלוחאס 5 קומה גבוהה מושקעת (7702) 03-497914 03-471433

• ליד בית-חולים 4 יוקרתיים קלב+ מעלית +חניה $198,000 03-216750 (26958)

• בהדרנכות 4 יוקרתיים $131,800 בתוספת מ.ע.מ (26597) 03-426295

• ברמת-אביב ג' 4+ פ"א מושקעת (26568) 03-412804 דיפה

• בהדרנכות בקומתי 4 מסודרת להשכיר 135,000 דולר 03-426297 (26552)

חדש לראשונה ברמת-אביב ג', פרוייקט עם מעלית שבת, מרפסות פתוחות, אינטרקום T.V, שיש בסלון, לובי מפואר, 4 חדרים, 138 מ"ר, החל מ-$141,500, 5 חדרים, 154 מ"ר החל מ-$173,500, פנטהאוז דופלקס, בתוספת מע"מ במזומן, אפשרות לתשלומים נוחים ומשכנתאות "ישקו" "ISCO" 03-426293-4-5-6 (26457)

• מולדיים בבניה דירת גן ברחוב (26423) 03-455285

• רמת-אביב ג' 6 חדרים חדשה קומה גבוהה בניה פרטית 052-559406 (25815)

• בנאות-אפקה פ"א ע"ע מושקעת, פרוזים, מזגן מסוגל (21697) 03-484412

נוה אלון בע"מ מציעה בת"א בצפון השקט ברח' ברוריה 15 פרויקט יוקרה החלה מכירה שלב ב' 4*-5 חדרים+ דירות גג משכנתאות עד 30,000 ש"ח תנאי תשלום נוחים! לקדותכם משרד מכירות מהוה באתר הבניה טל' 03-250149 (15015) 03-250149

• בנאות-אפקה 4 פ"א ע"ע חדשה 112 מ"ר (24328) 052-552991

• באריאל דירת קוטג' 4 חדרים חדשה +גינה וחצר בכשורים (21964) 03-219522 03-9365202

• ברמת-החייל הר הוליווסקי, 4+ הסקה+ חניה פרטית 03-612751 (19466)

ברמת-אביב' לרציניים. חדשה. מפוארת. מיידית. קומה 11. מוגדלת. חזית ליה. 295,000 דולר. במקור 6 חדרים. ניתנת לתכנון. ברזיל 5. אפשרות למשכנתא 100,000 דולר. לקביעת פגישה, טלפון: 03-9644980 (19392)

מבצע! ברמת-אביב ג' 4*-5 יוקרתיים (לובי מפואר, אינטרקום T.V תריסים חשמליים אנטנה לוויינית, שיש בסלון, ברמפת עיצוף ועוד..) 4 ברווחים 107 מ"ר החל מ-212,000 ש"ח. 5 אקסקלוסיביים 148 מ"ר החל מ-257,000 ש"ח. פנטהאוז אמיתי (במפלס אחד) ודירות גג בתוספת מע"מ במזומן, אפשרות להשלומים נוחים ומשכנתאות. "ישקו" "ISCO" 03-426293 (17762)

• רמת-אביב ג' 4½ ק"א חדרה+ תוספת 149,800 (16992) 03-5462140

• 5 בילא בגבעלא, יחסניה פונה לגורים 03-5411954 ,03-5412627 (16787)

• בנאות-אפקה 4½ סקפה+ השקעות לבחור השלכה 03-5447587-8 (15899)

• בבבלי-ברגהלה 4 מקסימה מרווחת מושקעת+ גוף 5447489 5446864 (15703)

• בבבלי בהדרנכות הר מעבודי 3 נהדרה +מעלית 03-454525 (15685) 03-5464532

• בשיכוני דירה אחרונה לגינלים מיידי 5 חדרים רחוב לי-ראשכול 40 פרטים חברת "אביב" 03-7512203 (10165)

• בבבלי נותרו מספר דירות בנות 5 חדרים בפרויקט מגורים המבוא בשלבי בניה לפרטים חברת "אביב" באילן 155 רמת-גן (8870) 03-7512203

• 4 ק"ר בנאות-אפקה ב' בלי פינוי מיידי (3283) 03-464543

• 4½ בחודות במרכזות בגבעת-אביב בעבודה 03-411242 (3081) 03-374251

במגדל-דיזנגוף 3* 4 מפוארות גבוהה+ נוף! (2750) 03-220952

• בבתי-אביב 5 חדרים קומה גבוהה נוף לים (23798) 03-418972

• בבבלי 5 חדרים מרפסה לחליא לכניסה מיידית 03-426293-4-5-6 (21825)

• בנאות-אפקה [illegible] 03-424472

• [illegible] 03-257776

• בגבעת השקמה [illegible] 03-460409 70,000

הנפוץ ביותר — דבר ראשון בבוקר

• להשכרה [illegible] 285943 292610 (15522)

• [illegible] (15497)

• [illegible] 2000 [illegible] 4½ דולר (7231)

• [illegible] 03-9562166 (10611)

• למלצרות אבנדון דרושים עובדים במאפה תל-אביב (6290) 03-614124

• דרוש מתוך מטבח, חירות-ג'ים (6271) 03-596459 03-581598

• לחברת לעבודה במרכזה בבניין יוקרתי בשעות ביוקר, נמדה חלקית (6268) 03-286086

• כאחר הדספרו אלינו לעבודה מעניינת ומגוונת תנאים טובים ושכר עד יותר. מתאים לצעירים/ות עד גיל 28 (6266) 03-612195

• מוהים בוגרים לעבודה במנייה מסבירות בשעות בלתי רגילות (6255) 03-726762

• דרוש בחור חזק ואמין לעבודה במשבר אייר (5243) 03-374911

• בייה לאיתור מיקודים של בני בר-לב מודיע שנפתחה ההרשמה לקורס קלנוע ולולינה 03-282823 (5268)

• למפעל אלקטרוניקה עובדות/ים ליוצר לעבודות עדינות הכשרה במקום (5226) 03-9617031 03-9613323

• לבלון ג'נרל-בייק תדריכות +מניון לבחרה בלאה 03-5466555 (5223)

• לבלון ג'נרל-בייק תקופה עבודות תקבלות במנופיק מלאה 03-5466555 לשכד (5218)

• לבלון גרנד-בייק לת"א ולליבי מלצרים ות +נסיון 03-5466555 לעבוד (5216)

• למפעל, צבעים תעשיתים +עוזר יצור לעבודה קבועה 03-9251969 (5214) 14.00-10.00-ם

• למוזק בבנק, נערים ליום שלם, (5286) 03-653246 750 ש"ח

• מנהלת משרד לחברת יבוא רכב בארדה. "אמלמ" (5087) 03-225083

• חיילים משוחררים לעבודה בתמשטיות במצעל מסורך. "אמלמ" (4989) 03-225083

• עובד ממלקה מ-15.00- 24.00 לעבודה מבוהרת. "אמלמ" 03-228949 (5001)

• פקידה מ-8.00 עד 12.00 שבוע מלא. "אמלמ" (4988) 03-221726

• לחברה לביתוג אדיר באזור התעשיה הצפון האזוק-לבייק ע"י, בית-גינה, דרוש בעל מכונה (4962) 03-9611148

• מדפיסה ידע במודרפל לעבודה (4988) 14.00-8.00 למירי 03-250151

• לחברה לאלקטרוניקה דרוש בחור אחרי צבא בעל רקע טכני לעבודות כלליות "סיגנל" 03-822110 (4898) 03-836297

• טכנאי סלולריה לשרותי חוץ עריכות בעלי רכב. "סיגנל" 03-822110 (4889) 03-836287

• מנהל עבודה רקע בביפוף מח +ריתוך נסיונו+ CNC משכורות "תנופה" 052-547777 ,03-883636 (4843) 03-734288-9

• מאמנים ל"תנובה" לזר פרופיל 65 ומעלה משכורות "תנופה" ,03-734288-9 ,03-883636 (4825) 052-547777

• מבנאור אופקה (מנופה במשאבות) "תנופה" 03-734288-9 ,03-883636 (4818) 052-547777 053-618749

• לספי סנאים למפעל תעשיתי הסעות +ארוחות 03-734288-9 ,03-883636 ,052-547777 (4799) 053-618749

• מלצרים בכל מקל 3 שנים פרופיל 72 +לת"א "חבר" (4772) 03-5101420

• עובד יציבה בעל כ"ס מקצוע פרופיל 72+ גיל 35+ "חבר" (4761) 03-5101420

עובדי ייצור בוגרי בי"ס מקצועי להפעלת מכונות תעשיה במשמרות הסעות מרמלה ולוד "החבר" 03-5101420 (4757)

מלחימות מנוסות ל"חבר" דרושות בתנאים טובים (4730) 03-5101420

• בוגר בי"ס מקצועי לאחר שרות בצבאי להתמלמות במקצוע תרש התרבר פ"ת ר"ג חולון "חבר" (4720) 03-5101420

• 5000 ש"ח דרושות טכנאיות נאות בתקבוקיות/ מתלמרות (4732) 03-232965

• הזה להיות חשבל בעין מעל שנה לעבודה בת"א "חבר" 03-5101420 (4711)

מלחימות /מרכיבות/ מהוועות מנוסות למפעלי אלקטרוניקה בחולון והרצליה 03-286111 (4685) 03-9659733

לקריירה: מלגזנים מנוסים לפ"ת, ב"ב ורמת-השרון. (4420) 03-5449848

• נסים הבנים בעלי יזמה ושאפתנים עבודה מלאה סיעה האתגר בחבירות בכל חלקי הארץ הכנסה 2000 (4423) 052-541946

• הלי אבנית באה להגשה בריסקה בר במלון, לפעמיים בשבוע (4376) 03-286645

עובדי יצור למפעלי תעשיה באזור ראשל"צ, חולון, פ"ת ובת-ים 03-286111 (4370) 03-9659733

מלחימות מנוסות להיוזע והרכבת מעגלים מודפסים. למפעל אלקטרוניקה בבני-ברק דרוש ניסיון קודם של שנתיים לפחות, 5 ימי עבודה בשבוע 03-5791555 לכוכבה (4391)

• דרוש מלטשיק מקצועי לקבלן שיפוצים +ניסיון נהינה 03-5538838 (4346)

קופאים/יות לרשתות השיווק לאזורים: רמת-אביב, רמת-השרון ות"א 03-286111 (4360)

• דרושות מלצריות למסעדת יסית (4328) 03-825353

• מספקה ניסיון עם נסיון תנאים טובים (4335) 03-441525

• דרושים עובדי מטבח +עוזר טבח (4514) 03-825353

• לעבודה עם קהל, לאחר שרות צבאי, רקע טכני רצוי (4501) 03-5101515

למפעלי עץ ברמיאל בע"מ דרושים קבלני משנה להרכבת נגרות בנין באזורי המרכז ומודיעין 04-986661-2 בערב למני 04-988218 (4289)

סטודנטים למרכז מידע ומודיעין (למשמרות) באזור הרצליה, נתניה ורמלה 03-286111 (4264) 03-9659733

• לבית אבות גאולה בבתיים דרושות משלות למשמרות (4265) 03-313846 03-361143

• עובדים בלתי מקצועיים לעבודה תנאים טובים (4235) 053-23773

• [illegible] (4233) 03-900207 03-906198

• למפעל מזון דרושות מגישות לחדר אוכל, תנאי מעולה (4194) 03-504853

• מתכנת או/ 38 שנה ארוניב/ 2, 3* 3 שנות נסיון ,03-292190 (4152) ,03-296384

• מעיל מחשב. או/ 38 3* 2 שנות נסיון (4147) ,03-296384 ,03-292190

• לרשת מרפאות שיניים למניפור בלוד דרושות מיינות מוסמכות ומתלמדות, הסעה מתל-אביב (4138) 08-235126

• לרשת מרפאות שיניים למניפור בתל-אביב 1) דרוש/ה הנובנאי/ת 2) סייעת לצילומי שיניים. 03-5446132 (4133)

• עוזר כללי לסופרמרקט וסוכר להגנת כשר 03-5514579 03-5519155 (4121)

טכנאי מעבדה, בוגרי מגמת כימיה או לבורנט, לעבודה ממושכת בת"א. "מנפאואר" ת"א בן-יהודה 12 א'-ה' 14:00-8:00 03-298877 (4117)

• מנהל עבודה למכבסה +נסיון +פועלים למכבסה 03-653347 (4106) 06-658541

• אחיות מוסמכות וכח עזר לבית חולים סיעודי-אמבולנט בית הנדבה בטסם (4091) 03-9525538

דרושים צעירים/ות אחרי צבא עד 25 בלבד לעבודה במשרה מלאה בשכר גבוה תנאים מלאים מספר המקומות מוגבל 03-621587 (3968)

• למשרד תיווך ברמת-גן דרושה מזכירה או בעלת (3552) 03-797198

• לדרוך לילד בע"מ ברמלה דרוש בחור צעיר אחרי צבא לעבודה מעניינת טלפון 03-9325977 9325003 (3264)

• לברילי דרושה ריילת מכירות (3271) 03-793136 טלפון

• בוגרי בי"ס מקצועי לאחר שרות צבאי ומגמה מכניקה ממכונות לעבודה מיידית "תיגבור" 03-289597 (3213)

• עובדי יצור (משמרות) מאזור ת"א -חולון- פ"ת רחובות ק-מלאכי "תיגבור" ת"א 08-397848 "תיגבור" כ"ס 052-917318 רחובות (3208) 08-461095

לחברת יבוא בענף הרהיטים דרושים: 1. מנהלת משרד+ ניסיון ואנגלית טובה 2. מוכר/ת לאולם תצוגה (3205) 03-5566655

• דרוש בחג ליום עבודה מלא (3119) 03-379908

• עובדים בלתי מקצועיים בעלי רקע טכני לעבודה בחולון 03-5030146 (3100)

• איש אחזקה+ ניסיון במכבסות, נגרות ומטסטיל "תיגבור" כפר-סבא (3062) 052-917318

עובדי יצור ליבנה, נס-ציונה, רמלה "יעד" (3072) 08-476173

• מבקרים סטודנטים ובוגרי תיכון 12480 15.00-10.00 03-286862 03-298459 (3048)

לקריירה: מנהלי עבודה בתחום התעופה האזנית. ניסיון על מטוסים גדולים 03-5449848 08-465277 (3048) 053-338901

• דרושה מרכזנית זהבות אנגלית לעבודה במשמרות (3028) 03-815830-1-2-3-6

• מסייעת/ אחראית, חולון ראשל"צ "מאנרי-אבשל" ,03-5030555 (3084) 08-476906

• למפעל מזון בחולון עובדי יצור למשמרת בוקר או אחה"צ "מאנרי-אבשל" ,03-5030555 ,03-333420 (2992)

• דרושים אנשי מכירות לעבודה עם אתגר, אוירה צעירה. 03-840126 (2995) 03-592638 לרחל.

• עובדי יצור מאפורה והסביבה, תנאים טובים 03-284459 03-282964 (2916)

• למשנן מזור בת"א דרושות עוזרות בשעות היום מתאים לסטודנטיות (2918) 03-331034

• עובדים כלליים לעבודת הרכבה בחולון, 5 ימים ארוחות "מאנרי-אבשל" (2898) ,03-5030553 ,03-333428

• דרוש מפ"ם ח"ק (2860) 03-838110

• דרושות צעירות (2744) 03-5748298

• למלון דירות תיירנית לעשות הבוקר 03-440022 (13.00 - 8.00) (2641)

• מוקה שמשמו/ פלים אמשרי ללא ניסיון קודם (2575) 03-815794

• $3600 לנעורה (2562) 03-5464514

• איש אחזקה מעל גיל 30 לעבודה מיידית למספר חודשים. "תיגבור" (2309) 03-295828

• עובדים רצוי רקע טכני ,03-5103811-2 (2375)

• עובדים בלתי מקצועיים למפעל מזון בת"א פרופיל 65 ומעלה "מאנרי-אבשל" (2542) 03-5030553 03-531118

• בוגרים בוגרי תיכון לעבודה מיידית "תיגבור" (2258) 03-295828

• לחברת ביטוח פקיד/ה למחלקת בירורים ומעקב. משרה מלאה, בת"א, לפנות בכתב: ת"ד 1392 ת"א 61013 (494)

• [illegible] (465) 052-543241

לחברה בשרותי כח-אדם שוכנת דינמית ונחוצה +רכב בתנאים טובים (484) 03-5103811-2

פקידים/ות

• לחברה דרושה פקידה למשרה מלאה עם נסיון במרכזיה, ת"ד 1845 ר"ג (2580)

• לחברה מסחרית דרושה מזכירת אנגלית (7141) 03-218186

• מזכירה עברית אנגלית מנוסה לכפר-סבא חולון ות"א "א.ו.ת" (6481) 03-371465

• כתבנית עברית אנגלית מנוסה תנאים טובים "אגות" 03-371465 (6396)

• כתבנית אנגלית שפת אם מנוסה לחולון ת"א ופ"ת תנאים טובים "א.ו.ת" (6390) 03-371465

• פקיד/ה חשבונות לבנק בשעות "אגות" 03-371470 (6379)

מעבדת תמלילים מנוסה ב-א'-ב' לעבודה בת"א בשעות 13.00- 19.00 ותנאים מצוינים "א.ו.ת" (6378) 03-371465

• מעבדת תמלילים עברית/ אנגלית מנוסה לחברת ביטוח. בת"א "אגות" (6370) 03-371465

מזכירה אנגלית שפת אם, לתפקיד בכיר בחברה גדולה בת"א, תנאים טובים "א.ו.ת" (6368) 03-371465

• מזכירה מנוסה +ידיעה באנגלית +הדפסה לעבודה בת"א, כפר-סבא, תנאים טובים "אגות" 03-371465 (6351)

• לחברת ביטוח בת"א דרושים: א. שומר רכב בעל רישיון, ונסיון. ב. פקיד, לסילוק תביעות אלמנטרי בעל ניסיון. "יערים" 9659216 19.00 מ-885636 (6318) 03-240790

• לחברה פקידה למשרה שעות גמישות 03-5516577 (6305)

• מזכירה בכירה למנהל מפעל, ניסיון ידע באנגלית, הדפסה באנגלית תנאים טובים "יערים" 03-885686 מ-19.00 (6298) 03-9659216

• ברמת-השרון פקידה שפת אם אנגלית הדפסה, 5 ימים 15.00-0800 (6270) 03-493681

• פקידה לטלפנים במשרד למשרה מלאה 03-735918 (6186)

• למשרד דרושה מזכירה ידע במעבד תמלילים (5251) 03-624582

• דרושה פקידה +הדפסות עברית אנגלית למפעל בפ"ת, שעות 8.00- 10.00 מ-03-9231631-2 14.00- (5222)

• לחברה ליבוא בת"א דרושה מרכזנית/ שליחה 03-381631 לרחל (5212)

• לבית אשפה קלדנית עם נסיון על לוטוס (5210) 03-217737

• למשרד גדול פקידה כללית למשרה מלאה ידע באנגלית. (4915) 03-216271

• מזכירה/ כתבנית מנוסה למשרד רואה חשבון בתל-אביב 03-650841 (4912)

• 1100 לקלדנית 0800- 16.00 בר"צ "תגבור" (4795) 03-734288-9

• למשרד פרסום פקידה כתבנית למשרה מלאה 03-5467299 לשלומית (4775)

• פקידה לעבודות הדפסה מ-15.00- 17.00 5 ימים בשבוע ידע באנגלית (4717) 03-5101515 לאילנה

• דרושה מזכירה לעבודה עם אתגר עם ידע בהנהלה +משכורות 8.00-16.30 יום ו' 8.00-12.30 (4666) 03-225571 03-247211

• פקידות למשרה מלאה (4539) 04-663462

לחברת מחשבים בת"א מרכזנית למשרה מלאה. 03-337370 קיקי/ סלי. (4372)

• לחברת שיווק באזור תל-אביב, דרושה פקידה עם נסיון בהנהלה"ש, רצוי ידע בהדפסה אנגלית, עברית, משרה מלאה 03-490234 (4364) (11.00- 14.00)

• למשרד ע"ד דרושה פקידה מנוסה מעבד תמלילים א-ב 5 ימים (4518) 03-611582

• דרושה מזכירה מנוסה בעלת שליטה מלאה באנגלית ובעברית +הדפסה. לפנות בכתב בצירוף פרטים מלאים ת"א (4304) 66080

מזכירות עברית/ אנגלית מנוסות +ידע בהדפסה לחברות בת"א ורחובות 03-286111 (4286) 03-9659733

• פקידות קבלה/ מרכזנית למשרה קבועה בחברה בת"א 03-286111 (4275)

• למשרד ע"ד פקידה לאחה"צ 14.30- 19.00 רצוי ידע במעבד 03-5462575 (4255) 03-5464883

• מזכירה ע/ א לעבודה קבועה תנאים טובים 053-23773 ,053-547377 (4256)

• מזכירה מנוסה לחברה קבלנית ברמת-השרון לשעת אחה"צ (4215) 03-5400663-4

• פקידת יבוא, נסיון קודם הכרחי, לחברה לעמילות מכס (4190) 03-9659733 03-286111

• קלדנית לעבודה במסוף בבנק ב"ב בשעות 0800- 15.30 03-5612444 (4170)

לנוטקס דרושה פקידת יבוא, בעלת נסיון למשרה מלאה. (4141) 03-337725

• פקידה +מעבד/ת תמלילים עברית אנגלית למחלקת ההנהח"ש (4092) 03-839806 03-838381

• פקידה כללית +מרכזיה +ניסיון נהיגה מ-8.00- 17.00 9230855 (3995)

• לסוכנות ביטוח גדולה בת"א: 1. איש ביטוח בשעות אחה"צ 2. פקידת תיקה למשרה מלאה 03-281715 (3863)

• מזכירה/ פקידה +עבוד תמלילים/ קלדנית (3672) 03-289505

• לקריירה פקידה בוגרת תיכון אחרי שרות צבאי למשרה מלאה בחולון. (3566) 03-5449848

• למוסך פקידה לניהול משרד ידע בהנח"ש +רשיון נהיגה 03-815082 (3510)

לקריירה: מזכירה מנוסה ידע בכתבנות וקלדנות לצפון ת"א (7.30-15.00) 03-5449848 (3526)

• כתבנית עברית/אנגלית, משרה מלאה 03-284494 (3290)

• תמלילנית/ קלדנית בכל התוכנות, לעבודה מיידית "תיגבור" (3289) 03-297013

• דרושה פקידה מנוסה +הנהלה (3159) 03-383811

• מזכירה ליום עבודה מלא באיזור כפר-סבא "תיגבור" כפר-סבא 052-917318 (3066)

• פקידה קלדנית לחב' גדולה 03-282964 (3009) 03-284459

• לחברה בת"א דרושה פקידת מכירות, במשרה מלאה (2962) 03-9341866

• פקידה עם ניסיון למשרה מלאה (2919) 03-810194

• למשרד רו"ח דרושה קלדנית 13.00- 19.00 03-5611871 (2618)

• פקידת למפעל באזור ראשל"צ 08.45 - 16.30 ארוחות +הסעות "מאנרי-אבשל" (2587) 08-467178

• פקידה +ידע בהדפסה 5 ימים 03-810992 (2432)

• לחברת תקשורת בצפון תל-אביב כתבנית, קלדנית אנגלית שפת אם. (2428) 03-200716-7

• כתבניות עברית/ אנגלית בת"א ור"ג "מאנרי-אבשל" (2269) 03-5030553 03-336079

• פקידה/ כתבנית עברית אנגלית לחברה גדולה +תנאים טובים (1492) 03-284439 03-282964

• לאזור רמת-גן פקידה לעבודה מעניינת ומגוונת למשרה מלאה "תיגבור" 03-297013 (1322)

עובדי מחשב

• מעבדות תמלילים עברית/ אנגלית מנוסות תנאים טובים "אגות" (9488) 03-371465

מתכנתי ידע ונסיון בשפת NATURAL מחשב I.B.M לעבודה ממושכת באזור ת"א. "מנפאואר" ביהודה 12 א'-ה' 8:00-14:00 (4137) 03-298877

לקריירה: קלדנית/ מפעילת מחשב דשה ג'נל. למשרה מלאה 03-5449848 בת"א (3370)

לקריירה: תוכניתן+ ניסיון רב במחשב דשה פוינט, תוכנת RMS לת"א (DATA BUS) (3025) 03-5449848

מורים וגננות

עוזרות ומטפלות

למעון נעמת בת"א מטפלת אחראית למעון. נסיון קודם משרה מלאה, 03-396885 (5236) 03-282211

טבחים – קונדיטורים

דרוש טבח +נסיון (למטבח קבוצי) 03-757211 או 03-757390 במשך היום (6279)

למפעל אופנה לייצוא בת"א דרושים/ות גזרנים/יות ממיינים/ות למשרה מלאה, תנאים מצויינים 03-835154 (4165)

למתפרה דרושות/ מתלמדות, אוברלוק וזיגזג בעלות רקע תפירה או מסיימי קורס תפירה 03-837724 (4084)

תופרות לזיגזג. אוברלוק. מקצועיות שכר 7 ש"ח לשעה. מוסף כל חודש משכורת עידוד 03-837724 (בוסים) (4081)

הנהלת חשבונות

מנהה"ש סוג 3 +נסיון לאלקטרון המלה, תנאים מצויינים. 03-9666139 (4872)

טכנאים הנדסאים

הנדסאי ייצור, נסיון שנה בעבודת מחשב +תפ"י, למפעל מתכת בפ"ת 03-286111 (4674)

הנדסאי אלקטרוניקה מוסמך, נסיון בהנדסה/ פיתוח/ תיב"מ למפעל אלקטרוניקה בלוד 03-286111 (4670) 03-9659733

לקריירה: הנדסאי/ טכנאי מזוג אויר לשרות ותחזוקה של מתקני מזוג אויר מרכזיים בהרצליה 03-5449848 (3343) 053-338901

לאנרג'ימזוגים דרושים טכנאי קירור 03-812720 03-827334 (3231)

שרטוט וגרפיקה

שרטוט הנדסה אזרחית, בעל ידע ונסיון של שנתיים לפחות לעבודה בת"א "מנפאואר" ת"א בן יהודה 12 א'-ה' 8:00-14:00 (4128) 03-298877

שרטוט אדריכלות בעל ידע ונסיון של שנתיים לפחות, לעבודה בת"א. "מנפאואר" ת"א בן יהודה 12 א'-ה' 8:00-14:00 03-298877 (3952)

עובדי דפוס

לשרותי ליטו מיידי מונטז'ים מעולים, 5 שנות נסיון העבודה באוירה ותנאים מיוחדים +בונוסים בגובה המשכורת 03-380988 (22397)

חשמל ואלקטרוניקה

חשמלאי מוסמך ומנוסה לעבודה קבועה ומיידית בת"א, ראטל"צ "א.ו.ת" (6360) 03-371465

חשמלאי מוסמך עם נסיון בתעשיה לאשדוד ורחובות 03-9666139 (4855)

לקריירה: עובדים +נסיון בציפוי מעגלים מודפסים לרמה"ש. 03-5449848 08-465277 (3666) 053-338901

לקריירה: מרכיבים מכניים +נסיון להרכבת מכלולים אלקטרו-מכניים, רצוי בוגרי מכשור ובקרה לרמה"ש. 03-5449848 08-465277 (3556) 053-338901

לקריירה: מרכיבות מעגלים מודפסים +נסיון בצהלי, אזור לרמה"ש. 03-5449848 08-465277 (3379) 053-338901

ספרים/ות

נגרים

נהגים

מחסנאים

מח"ס מנוסה להרצליה, כפר-סבא, יהוד ובני-ברק תנאים טובים 03-371465 "א.ו.ת" (6324)

מחסנאי למוסך כלים/ קבלה/ רכיבים +ידע באנגלית ודיון למפעלי אלקטרוניקה בהרצליה 03-286111 הרמה"ש (4367)

לקריירה: מחסנאי מנוסה+ הפעלת מסוף+ רשיון לת"א (3249) 03-5449848

מוכרים/ות

"לנוטקס" דרושה מוכרת מנוסה למשרה מלאה טל: 03-337725 (4113)

סוכנים – מקדמי מכירות

מקדמות מכירות לעבודה קבועה ומבטיחה באזור ת"א (4344) 5711095

פועלים/ות

עובדי נקיון

עובדי מתכת

מפעילי מכונות, חרטים, מסגרים +נסיון ללוד ולאשדוד 03-9666139 (4869)

מפעיל/ מקב C.N.C נסיון וידע בקריאת שרטוטים למפעל עתיר ידע באזור לוד 03-286111 (4652) 03-9659733

בעל ידע ונסיון בקונסטרוקציה, לעבודה בר"ג. "מנפאואר" בת"א בן יהודה 12, א'-ה' 8:00-14:00 (5809) .03-298877

כרסם קונבנציונאלי +קריאת שרטוט לקביעות בשכר גבוה (559) 03-5103611-2

עובדי מוסך

דרושים: מרכיבי אגוזים מקצועיים +רתכים, תנאים טובים (5225) 03-625544

שומרים

לבית הוליס במרכז תל-אביב, מבוגרים, פנסיונרים, לעבודה קבועה במשמרות שבר הוגן, 03-239860 דיזנגוף 23 תל-אביב (5196)

אלפא רומיאו

אמריקאים

ב.מ.וו.

פולקסווגן

פיאט פיורנו 1988 לאספקה מהירה!! I.C.T, תל-אביב 03-5440799 חולון 03-5440104 03-848444 (2861) 03-848729

סובארו

פיאט

מסחריות

סיטרואן

אופנועים וקטנועים

השכרת רכב

רהיטים

מקררים

מכונות כתיבה

חיות בית

כלי נגינה

הלוואות

מכונות תפירה

ריפוי והרזיה

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה בתחום מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה. העברינים צפויים לעונש על-פי החוק.

طبق الأصل

مكزا من الأصل

אורט ישראל

דרושים
לשנת הלימודים תשמ"ט

חצור הגלילית

1. לבי"ס התיכון מקיף דתי אורט ע"ש אברט טלפון 06-937760
★ מורה לתנ"ך
★ מורה למתמטיקה [illegible]
★ מורה למתמטיקה [illegible]

2. לבי"ס תיכון מקיף כללי אורט ע"ש אברט טלפון 06-937572/37730
★ מורה לפיסיקה
★ מורה לאנגלית
★ מורה לספרות
★ מורה לחינוך מיוחד

הרצליה

לבי"ס תיכון מקיף אורט "יד גיורא" – שד' שבעת הכוכבים טלפון 052-551614
★ מורה לתנ"ך
★ יועץ/ת

רמת־גן

לבי"ס טכנולוגי אורט ע"ש אבזן רח' שלם 1 טלפון 03-774030
★ מורה לספרות והבעה (משרה חלקית)

חולון

לבי"ס התיכון טכני [illegible] רח' פרופסור שור 2 טלפון 03-805282
★ מורה לבקרה (מהנדס/ת – הנדסאי/ת מיכשור ובקרה או מכונות)
★ מורה לפיסיקה
★ מורה לאנגלית
★ מורה למתמטיקה

לוד

לבי"ס תיכון טכני אורט ע"ש זייל טלפון 08-224441
★ מורה למתמטיקה
★ מורה לספרות (משרה חלקית)
★ מורה להיסטוריה (משרה חלקית)
★ מורה לחינוך גופני (בנים – משרה חלקית)

ירושלים

למכללה אורט ע"י האוניברסיטה העברית גבעת־רם טלפון 02-585141
★ מורה לחינוך גופני (בנים)

אילת

לבי"ס תיכון מקיף אורט ע"ש גולדווטר טלפון 059-72105/6 (אגף החינוך בעיריית אילת טלפון 059-74306 059-57116/7)
לרגל הרחבת ביה"ס מוצעות המשרות:
★ מורה לאנגלית
★ מורה לפיסיקה (עזרה בדיור – מוצעת)

ooo

המועמדים מתבקשים לפנות לביה"ס – לפי הכתובות הנ"ל

מגמות: אזורית, מקצועית, עיונית – [illegible]
לבית ספר נוקיף אזורי – "[illegible]" – אורט בקצרין – דרוש
מנהל/ת בית הספר
לשנת הלימודים תשמ"ט
על המועמד/ת להיות בעל/ת נסיון בהוראה בבית ספר תיכון בעל/ת תעודת הוראה בעל/ת השכלה אקדמאית, נסיון בניהול ואירגון בעל/ת יכולת לנהל מערכת משקית סגורה. המועמד/ת יידרש להתגורר בקצרין.
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב עד [illegible] 23.5.88

דרושים
אנשי מכירות
[illegible]
המעוניינים לייצג סוף סוף את העיתון הנפוץ ביותר במדינה.
★ עמלות גבוהות מהרגיל.
★ עצמאות מוחלטת בעבודה.
★ הדרכה וליווי במידת הצורך.
נא להתקשר אחה"צ 03-622704.
דרוש צלם [illegible]
(שחור לבן / צבע)

להברת שמירה ובטחון
– דרושים –
מאבטחים למתקנים ביטחוניים
★ תושבי נתניה, כפר סבא, רעננה, הרצליה, פתח תקוה והוד השרון עד גיל 50, בריאות תקינה לעבודה במשמרות.
★ אנשים להיות כיבוי אש.
★ המעוניינים יפנו לרח' הנגב 8 (תחנה מרכזית) תל־אביב כל יום בין השעות 09.00–13.00.
★ נא להביא פנקס מילואים, תעודת זהות ותמונה.
תנאים טובים – שכר גבוה – 1300 נטו + נסיעות
כל' – 370452 (03)

קריאה לבל החיים!
[illegible]
למספר אנשים המוכנים להשקיע זמן ומאמץ בלימודים ובעבודה
אם הנך:
שאפתן, בעל יכולת יצירת קשרים עם אנשים ומעל גיל 25
טלפן [illegible] 03-539922

לחברה קבלנית לאינסטלציה
דרוש
מנהל עבודה מנוסה
עם נסיון בביצוע מערכות במבנים ציבוריים.
התנאים ייקבעו בהתאם לכישורים.
לקביעת ראיון נא לפנות לטלפונים
[illegible]

למפעל המייצר ומשווק [illegible]
דרוש/ה
סוכן/ת מכירות
לאזור הדרום
מהסוכן נדרש: מגורים באזור הדרום, לפתח את האזור, חריצות, יוזמה ויכולת ניהול מו"מ עם החנויות. מועמד מתאים ובעל קשרים, נסיון והופעה ייצוגית ואמינה יקבל הדרכה.
המעוניינים לעבוד קשה ולהרוויח הרבה יותר יפנו בכתב עם קורות חיים לת.ד. 6649 ת"א.

לחברת בטוח גדולה בתל־אביב
דרושה:
מעבדת תמלילים
דו־לשונית, אנגלית־עברית
הכישורים הדרושים:
★ ידע בתוכנת WORDMULL – יתרון.
★ שליטה באנגלית ובעברית.
★ משרה מלאה, 5 ימים בשבוע.
לקביעת ראיון נא לפנות לנורית
טלפון: 03-626312

לכפר הנוער דוד רזיאל
דרושים לשנה"ל תשמ"ט
1) רכז הדרכה
2) אם־בית מרכזת
3) עובדת סוציאלית
בעלי נסיון קודם יפנו בכתב לת.ד. 211 הרצליה 46101

דרוש
הנדסאי/טכנאי אלקטרוניקה
לשרות + מעבדה
נסיון 3 שנים
★ אנגלית + פי.סי
★ ידע בתקשורת נתונים
בפרטים: 03-642466

[illegible]
בוגר מבנים או אוניברסיטה
אם רצונך לשלב גיאודזיה מתקדמת עם עבודה על מערכת ממוחשבת
התקשר ל־03-453184

דרושים
★ **מבנאי מטוסים**
בעלי נסיון במטוסי בואינג
עדיפות למטוסי ג'מבו
★ **מנהלי עבודה בכירים**
במכונאות, אלקטרוניקה ומבנאות מטוסים. 10 שנות נסיון במטוסי ג'מבו.
תנאים מצויינים למתאימים
להתקשר 03-245222

ליחידת אבטחה בנמל אשדוד
דרושים
מאבטחים וצוותי בידוק
[illegible]
לעבודה אחראית [illegible]
דרישות התפקיד:
★ בעלי הופעה נאה עד גיל 45 שנה
★ לאחר שירות צבאי או משטרתי עם עבר נקי
★ 11 שנות לימוד (לפחות)
★ מצב בריאותי תקין (פרופיל 82 לפחות)
★ שליטה מלאה בעברית וידע בהיסוי באנגלית
★ תושב העיר אשדוד, ק. גת, אשקלון, רחובות, ק. מלאכי
לעובדים יוצע שכר חודשי של 1000 ש"ח לפחות, בתוספת [illegible]
תנסיעה לתחיל בתום שנת עבודה.
עדיפות לבעלי רשיון נהיגה.
המועמד יידרש להתחייב על התחייבות של עבודה רצופה [illegible] חודשים לפחות.
לפנות בכתב יד לת.ד. [illegible]
רק מועמדים מתאימים יוזמנו לראיון.

[illegible]
דרוש/ה
[illegible]
[illegible]

[illegible]
דרושים
[illegible]
★ בעל/ת תואר של שנתיים להיות בהנהלת החשבונות
★ נהירות לנסיון בעבודה על מחשב
★ יכולת עבודה עצמאית
[illegible] 03-[illegible], לאדי

[illegible]
איש מכירות למחשבים
לעבודה דינאמית
[illegible]

[illegible]
דרושה
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
דרוש/ה
[illegible]

[illegible]
יועץ/ת משפטי/ת
[illegible]

[illegible]
דרושים
★ [illegible]
★ [illegible]
לעבודת [illegible]

[illegible]
[illegible]
1) גיל 25–30
2) נסיון בעיתון מוניון
3) מגורים באזור [illegible]
4) לאחר שירות צבאי
5) בעל רשיון [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
בעלי נסיון של 2–3 שנים לעבודות [illegible]
[illegible]

[illegible]
– עדיפות לבעלי רקע בהוראה
[illegible]
ידע מעמיק במעבדי אינטל 86.x.x
חומרה + תוכנה.
★ 3 שנות נסיון לפחות
[illegible] 03-[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
הכישורים הדרושים:
★ 12 שנות לימוד ★ לאחר שירות צבאי מלא ★ דוברי אנגלית ★ מגורים בגוש דן.
תנאים טובים למתאימים כולל ארוחות
[illegible] 03-[illegible]

[illegible]
[illegible]
★ נסיון רב ויכולת ניהול עבודה ופיקוח בנטות.
★ [illegible]
★ [illegible]
★ בעל רשיון נהיגה + כלפי בביתו.
★ מגורים באזור גוש דן.
עבודה בעלת אתגר ותנאי שכר הולמים.
[illegible]

[illegible]
עורך/ת [illegible]
במחשב, בעל ענף האלקטרוני,
ידע בחינוך – הבה"ד, עדיפות לבעלי נסיון עם [illegible]
נא לפנות טלפונית: 03-[illegible]

דרישות התפקיד:
★ אחריות כוללת לשיווק והפעלה אנשי מכירות ברחבי העולם.
★ יכולת ונסיון בתכנון אסטרטגי ושיווקי.
★ איפיון מוצרים, תמיכה בלקוחות, איתור הזדמנויות וקשירת חוזי OEM.
כישורים:
★ מהנדס אלקטרוניקה בעל נסיון עשיר ומוכח בדרישות התפקיד.
★ עדיפות למועמד ששהה בחו"ל תקופה ממושכת.
המועמד המתאים יזכה לתנאי שכר הולמים ואפשרות להגות מכירות ההצלחה, יהיה חבר הנהלה וידווח ישירות למנכ"ל
[illegible]
דרוש
מנהל שיווק בינלאומי
המעוניינים יפנו בכתב יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 912 ת"א 61008

דרושים בפ"ת
★ מבצעים [illegible]
★ [illegible]
★ [illegible]
03-918731

הכנסה טובה ובטוחה
למקדמי מכירות
בכל הארץ
[illegible] 03-452194 03-445924 מ־9.00 בבוקר.

לחברה לביטוח אשראי בע"מ
דרושים:
בוגרי תואר ראשון
★ בכלכלה ו/או מינהל עסקים.
★ למשרה מלאה.
לקביעת ראיון נא לפנות טלפונית
03-664861

עיריית רמת־גן
דרוש/ה
עובד/ת סוציאלי/ת לטפול כוללני
דרישות המשרה:
עו"ס אקדמאי/ת רצוי נסיון קודם בטפול.
דרוג: לפי דרוג העו"ס בעיריית רמת־גן.
בפרטים נא לפנות טלפונית 774111-4 אל חיבי יונה.
מאיר פאור, מנהל אגף כח אדם

לחברת טריגון בע"מ בתל־אביב
דרוש
עובד שרות
לתיקון מנועי בנזין קטנים
לפנות: 03-371477/8 ליוסי

בית־ספר תיכון ע"ש יגאל אלון רמת־השרון
דרושים מורים
★ ספרות ★ אנגלית ★ כימיה ★ תנ"ך
נא לפנות בכתב/בע"פ להנהלת ביה"ס רח' אוסישקין 99, רמת־השרון טל: 03-5403528

למלון גדול ויוקרתי בירושלים
דרוש/ה
מנהל/ת אירועים
צעיר ונמרץ
נא לפנות בכתב יד עם קורות חיים לת.ד. 33529 ת"א 61334 בציון "מנהל אירועים"

דרוש
מהנדס בנין
(מגוש דן)
עם נסיון בקונסטרוקציה פלדה או עץ (עדיפות לעץ) בעל ידע ונסיון בתוכניות ייצור ופיקוח על ביצוע.
טלפונים 03-5465249, 03-5467473

אטלס ATLAS
שרותי כח־אדם בע"מ
לעבודה עם אתגר בתל־אביב דרושים:
★ כרסמים - קונבנציונליים ו־CNC
★ חרטים - קונבנציונליים.
★ משחיזנים - נסיון בהשחזה שטוחה או עגולה.
★ רתכים - חשמל, CO_2 וארגון.
★ בוגרי בתי"ס מקצועיים במגמת מכניקה - לעבודה במשמרות.
נא לפנות עם פנקס מילואים ותעודת שבוי לרח' ארלוזורוב 58 תל־אביב.
טל: 03-225083, 03-228949.
למתאימים שכר גבוה, הסעות וארוחות.

קיבוץ להבות הבשן – ד.נ. גליל עליון
מחפש
מציל/ה
לבריכת השחיה במשק
להתקשר בבוקר 06-952245 ואחה"צ 06-952360

לי.ב אחזקות מערכות בע"מ
דרוש
חשמלאי מוסמך
להפעלה ואחזקת מערכות מיזוג אויר באזור תל־אביב
לפנות בטלפון:
057-37740, 73244

לחברה גדולה בענף המזון
דרוש
לסניף חיפה והצפון
מחלק
תושב חיפה והקריות
נסיון מעשי בחלוקת מזון
רשיון נהיגה ג' הכרחי
הכרת אזור הצפון
להתקשר לטלפונים הנ"ל
מיום ג' בשעה 9.00
04-725766 04-727859

לחברת הלבשה דרושים
סוכנים עצמאיים
עם רכב למכירה לחנויות באזור המרכז, צפון הדרום.
אפשרות גם לנשים לחצי יום עבודה.
03-822294, 03-827473 עמי/בועז

הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ
להושבי גוש דן
בוא לבנות קריירה עצמאית מכניסה, בעיסוק דינמי ורב־אתגרים ולהיות.
יועץ ביטוח חיים
אנו מעניק לך:
★ הכשרה מקצועית יסודית בתחומי ביטוח חיים, פנסיות, כלכלה, דיני עבודה, תיכנון וייעוץ פנסיונים.
★ הכנה לבחינות של האוצר.
★ סיוע מקצועי צמוד.
★ הכנסה הולמת לכישוריך.
★ מסלולי קידום אישיים.
תצליח אם אתה:
★ בעל יכולת גבוהה בתקשורת בין אישית.
★ גיל 25 ומעלה.
★ השכלה תיכונית מלאה לפחות.
לפנות אישית
באזור ת"א 621548
איילדר שרה
נא לצלצל מיום ג' ואילך
משעה 8:30 עד 15:30
הסנה

החברה למתנ"סים
דרושה
עוזר/ת למבקר החברה
כישורים נדרשים:
תואר אקדמאי במדעי ההנהלה וכלכלה או מנהל עסקים או סטטיסטיקה) ● ידע תכנון בהפעלת מחשב אישי (גליון עבודה, מסד מידע, עבוד תמלילים) ידע בתוכנות SPSS – יתרון) ● נסיון בעריכה, הפצה ומעקב שאלוני בקרה/סקרים ● נסיון בעיבוד מימצאים באופן ממוחשב ● כושר ביטוי מעולה בכתב ובע"פ ● נסיון בבקורת פנימית – יתרון ● המשרה המוצעת היא בהקף של 50%, בשעות עבודה גמישות בכפיפות ישירה למבקר החברה ● תנאי שכר הולמים ● מקום העבודה – ירושלים. נדרשות ניידות בכל הארץ לפי צורכי התפקיד.
המעוניינים, יש לפנות בכתב ובצירוף קורות חיים ופירוט נסיון אל עמי עגב החברה למתנ"סים, בנטנת ג'ירום, ירושלים 91034. על הפניות להגיע עד ליום 24.5.88

SONY
דרושים
מתכנת/ת מחשבים 36 I.B.M.
* בעלי נסיון של 3 שנים לפחות בתכנות.
* לאחר שרות צבאי העונים על הדרישות הנ"ל יפנו לאיריס בטלפון: 03-5101515 עם המלצות
ישפאר
[illegible]
מגדל שלום, ת"א,
טל' 03-5101515

רשות הנמלים
נמל אשדוד
לנמל אשדוד – דרוש
חשמלאי מוסמך
לעבודות תחזוקה במערכות פיקוד מתקדמות
רצוי נסיון קודם.
תושבי אשדוד והסביבה המעוניינים יפנו בכתב יד לטח' כ"א בנמל אשדוד. ת.ד. 9001, אשדוד 77191.

דרושה
קלדנית מחשב עם נסיון בהוה"ח.
052-558722/3/6

למפעל קונפקציה בצפון ובדרום הארץ
דרושים/ות
מנהלי מתפרות
★ נסיון וידע מעמיק בקונפקציה
★ הכשרה פורמלית: "שנקר" או "תעשיה וניהול"
פניות בכתב יד בצרוף תולדות חיים יש להפנות לת.ד. 1270 קרית־טבעון עבור "מנהל"

לחברה מסחרית
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
מנוסה
בעל/ת נסיון במחשב.
נא לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 6276 תל־אביב (62280)

דרושים
מורים לאילת
לבתי הספר היסודיים באילת
דרושים
מורים
למורים שיתקבלו מובטח דיור.
פרטים נוספים: באגף החינוך עיריית אילת
ת.ד. 14 טל. 57116-7, 059-74306

להחזיר את המשק לעובדים

מאת מאיר גת

בתנועת הנוער ההסתדרותית, שבה הבשילה תפיסת עולמנו, ספגנו את בשורת הסוציאליזם הצאיבי, כי הנהגה עומדות רגלינו בשערי עולם חדש. מעל המשקוף, למלוא רוחב השער, נמתחה סיסמה אוטופית: „כל אדם עובד לפי יכולתו, כל אדם מקבל לפי צרכיו".

כבר אז כרסם בלבנו ספק, אם אכן אפשר לרתום את הטבע האנושי ליצולי מטרה נעלה זו.

העבודה, שעליה מצווה היחיד, איננה המלצה סתם, בבחינת „ירצו – יאכלו". היא חובה יסודית, חובת היחיד לעצמו, למשפחתו, לחברה כולה. בעצם, היא תמצית משמעות הקיום בזכות ולא בחסד. איכות העבודה וכמותה הן פונקציה של צרכי החברה הקולקטיבית ומידת הקידמה שלה, בהנחה שחופשיה אנושיים ונאורים. למרבה הצער מוכיח הנסיון, שלא ניתן לסמוך על שיפוטו של היחיד בעניין התרומה מרצון, תרומה על־ידי עבודה, ליצירת ה„יש" הכלכלי של הקולקטיב; לפיכך רצוי, מוצדק, ואפילו חיוני, הקשר המותנה בין תמורה לעבודה, בין תרומת העובד לקופה הכללית ובין תגמוליו מאותה קופה.

דין קופת הקולקטיב כדין הקופה הפרטית. כל הוצאה יש לאזן על־ידי הכנסה. תשלומים שוטפים אסור שימומנו על־ידי הגדלת גרעון וכבוד הלוואות יש להציב בהתאמות הולמים. אולי מיותר לשנן ולהזהיר, אך אוי לה לחברה מאורגנת, המתפתה ל„אכול ושתה" על חשבון הדורות הבאים.

אם חובת היחיד לעבוד, אזי חובת החברה המאורגנת להבטיח מקום עבודה לכל יחיד, להכינו לחיי עבודה, להכשירו מקצועית, לאפשר לו להשתלם, ולא פחות חשוב – לחנכו וללמדו כללי התנהגות ומשחק. מקום העבודה, אסור שינוצל לרעה על־ידי היחיד או קבוצת יחידים, כדי ללחוץ על הקולקטיב ולסחוט מקופתו הנאות והטבות, השמות לאל כל נסיון לחלוקה צודקת של עוגת השכר בין העובדים לבין עצמם.

העדר סולידריות פנימית מחליש, כמובן, את כוח העמידה ואת סיכויי ההצלחה של העובדים, במאבק על חלקה של העבודה בעוגה הלאומית. יחודה של ההסתדרות – כלליותה. אחד מביטויי השיא של אותה כלליות הוא המדיניות המקצועית הכוללת, המבדילה בינה לבין עמיתיה בשאר ארצות העולם.

לא סוד הוא, שגורלה של ההסתדרות מונח כיום על הכף. המבחן הקובע הוא, בסופו של דבר: האם יעמוד להנהגת ההסתדרות הכוח הדרוש להדוף את נטיית העובדים „החזקים" להעדיף אינטרסים אנוכיים וצרים על־פני זיקה לעקרונות העזרה ההדדית המחוייבות להגשימם, לא רק בחברה ובמדינה, אלא גם בתוך משפחת העובדים.

המשבר הקשה הפוקד את מפעלי חברת העובדים הוא קריאת תגר על כושרה של ההסתדרות, כמערכת פוליטית־מקצועית, לשלוט על משק עצמי ולנהל אותו. כל עוד היה המשק ההסתדרותי איתן ורווחי, הוא שירת ביעילות את יעדי המדיניות המקצועית וסייע ביצירת נורמות שכר ותנאי עבודה, שהקדימו לרוב את שאר חלקי המשק, הפרטי והציבורי. משעה שכשל, ברמה מפעלית או קונצרנית, חדל לספק את ציפיות העובדים, נחשפה תולשת ההזדהות של אותם עובדים עם המשק העצמי.

אמנם ראויים ארגוני העובדים ב„סולל־בונה" וב„כור" לציון לשבח על בואם, אם־כי לא תמיד „שכם אחד", לעזרת משקם, אך הטון נקבע על־ידי גילויי ניכור ואיבה דווקא, שרק פסע מפריד בינם ובין כפירה בעיקר. ויש אף המגדילים להרע ועושים יד אחת עם אוייבי ההסתדרות, מבית ומחוץ, שמעולם לא ויתרו על חלומם הגנוז „לשבור".

הבה נכה על חטא. חטא הקפיאה על שמרים ושביעות־הרצון העצמית. זה עידן ועידנים שלא כיתתנו רגלינו בחיפוש דרך חדשה, התואמת את התנאים והצרכים המשתנים. הנחנו לסטיכיה להשתולל. ואמנם, התוצאות הבלתי־מחמיאות חוזרות אלינו כבומרנג. במקום המקפים המחברים בין „עובדים" לבין „שיתוף", „מעורבות", „אחריות", אבני־היסוד של חברת העובדים, צמחו כיבלית פרא מעמדות חדשים וגישה אינטרסנטית צרה.

עלינו להשיב העובדים לדרך האמונה בעקרונותיה של חברת העובדים, ובמקביל – להחזיר את המשק לידי העובדים. זהו תהליך מכאיב אך מבטיח. המטרה – לקיים שליחות חברתית ערכית בתוך משק קולקטיבי, העומד על רגליו מבחינה כלכלית־עסקית, ובה בעת, לנער את העובדים משאננות ומזחיחות־דעת, ולעורר בהם מוטיבאציה לעבודה יוצרת, לאחריות ולמעורבות חיובית.

המודל האידיאלי היה ונשאר, בעיני, המפעל הקואופרטיבי, המבוסס על בעלות העובדים על אמצעי פרנסתם, שותפות בקבלת ההחלטות הקובעות ושוויון בחלוקת ההכנסות בין כל חברי הקואופרטיב. יש לפתח מודלים חדשים של דמוקראטיה תעשייתית במפעלי ההסתדרות, על־פי מדרגות שיתוף משתנות, שבין המשק האדמיניסטראטיבי הנוכחי מחד גיסא ובין הקואופרטיב המושלם מאידך.

גיבוש המדיניות הכלכלית־משקית של חברת העובדים, על־פי היעדים החברתיים כלכליים, שקבעה ועידת ההסתדרות, וכן הפיקוח והבקרה על ביצוע אותה מדיניות, הם עניין למוסד הסתדרותי, שיכלול בהרכבו נציגים בעלי הכשרה מתאימה, ידע מקצועי רחב והכרות בלתי־אמצעית עם בעיות של ניהול משק בתנאי תחרות. יש מקום להקמת ועד פועל לעניינים כלכליים־משקיים, בנפרד ובמקביל לוועד־הפועל לעניינים פוליטיים מקצועיים, שיהיה מוסד עליון של חברת העובדים. הוא יורכב מנציגי כל זרועות המשק ההסתדרותי־הקיבוצי, המושבי, הקואופרטיבי, מפעלי התעשיה, רשתות השיווק, בעלי תפקידים ניהוליים ונבחרי ציבור העובדים, במפעלים ובקונצרנים.

עוצמה משקית, ללא תוכן אנושי־חברתי, היא מרשם בדוק לשדרה ביורוקראטית, לתרבות כוחנית, לאובדן דרך ולהתפוררות ארגונית. הצבירה העצומה של נכסים חומריים הרבתה את הדאגה לאחזקתם ולשמירתם, לעיתים על חשבון הדאגה לחבר מן השורה. חשוב לרענן את תודעת כולנו: האדם העובד הוא לב ההסתדרות וכל קיומה של ההסתדרות לא בא אלא לעילויו בארצות החיים.

פיתוח התעשיה תלוי בשכר

מאת צבי נתנזון

„התעשיה איננה רק תעשיינים ומכונות, התעשיה היא בראש וראשונה – העובדים", אמר ח"כ ישראל קיסר בדיון מיוחד שקיימה הכנסת לכבוד מלאות 100 שנה לתעשיה בישראל. לדיון הוזמנו נציגי התעשיינים, המייצגים צ"ת המפעלים שבבעלות פרטית, את מפעלי התעשיה של חברת העובדים ואת התעשיה הממלכתית־הציבורית. לא מובן מדוע לא הוזמנו גם נציגי העובדים, האיגודים המקצועיים של ההסתדרות וחברי ועדי העובדים.

בדיון בכנסת היה ח"כ ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות, דוברם של פועלי התעשיה ושל האיגודים המקצועיים, בעת שאמר, בין היתר: „עתידה של התעשיה טמון בשלושה גורמים: פריון־עבודה גבוה, שכר הוגן ומלחמה בעבודה זולה". עתה, לקראת שנת ה־2000 ובפתח המאה השניה של התעשיה בארץ מצפים מפעלי תעשיה רבים לחידוש התנופה והצמיחה, למדיניות כלכלית של הממשלה והאוצר שתסייע לתעשיה במצוקתיה, שתגדיל את היצוא, שתמנע סגירת מפעלים ואבטלה של עובדים.

האם למדו התעשיינים את לקח השגיאות שנעשו במשך השנים כלפי העובדים? הרי העובדים הם הנכס היקר מכל של התעשיה, הם המניעים יום־יום, שנה־שנה, את המכונות במפעלים. הם המהנדסים, הטכנאים הפקידים, המשרתים והמקדמים את המפעל.

האם הנהגת התאחדות התעשיינים הצעירה והנמרצת תשכיל לשנות את הכיוון ביחסי עבודה? האם תימשך העבודה הזולה? האם ימשיכו לשלם לעובד, בכניסה לעבודה, „שכר־הכנסה מינימום", שהוא הרבה פחות מהמינימום המאפשר קיום? הרי מרכיב השכר במחיר המוצר בתעשיה נע בין 10% עד 25% בלבד.

התעשיה בישראל לא תיבנה משכר נמוך ומעבודה זולה. אפשר לקיים תעשיה מפותחת ומצליחה רק אם היא מסוגלת לתת לעובדים ותיקים וצעירים רמת שכר גבוהה, מסלולי קידום מקצועי, ותנאי עבודה משופרים. שכר נמוך ובינוני, כמו זה שניתן לעובדים רבים בתעשיה, משמעותו גם פנסיה נמוכה מאד לאנשים שעבדו עשרות שנים במפעלים. הפנסיונרים לא זכו לגמול שהם היו זכאים וראויים לו. רבים מהם לא זכו כלל לפנסיה, כי המעבידים פשוט סירבו לשלם. הם, ותיקי־הוותיקים של פועלי התעשיה, מתקיימים בזיקנתם במצוקה רבה, מקיצבת הביטוח הלאומי בלבד.

ביתר־שאת צריך להדגיש את ערכה הרב של העבודה בתעשיה ובמפעלי הייצור. אסור להשלים עם דחיקת העבודה ועמל־הכפיים לתחתית הסולם, אסור להשלים עם המוסכמה החברתית, שאין זה מכובד להיות פועל במפעל.

ההסתדרות הכללית והאיגודים המקצועיים של פועלי התעשיה חייבים להיאבק על הגנת זכויות פועלי התעשיה, וגם להתייצב בראש המערכה החברתית להחזרת פועלי הייצור למעמד של כבוד בחברה הישראלית. זאת משימה חברתית ממדרגה ראשונה, והיא מוטלת גם על ממשלת ישראל ועל שר החינוך והתרבות: ללמד בבתי־ספר ובאוניברסיטאות את ערך ההסתדרות, את ערך העבודה, ללמד את ילדי ישראל לכבד את האדם העובד, החי מעבודתו, מעמל־כפיים, בלי לנצל את זולתו.

בגלל המדיניות הכלכלית של הממשלה נעצרה הצמיחה של התעשיה. היו מפעלים שצימצמו את הייצור ומפעלים שנסגרו, האבטלה גברה ופגעה בעובדים. הם שילמו את המחיר היקר ביותר. אולם המכה הגדולה שנחתה על פועלי התעשיה, מכה שלא תשולח, שאסור היה להשלים אתה, היתה סגירת המפעל התעשייתי הגדול והוותיק, „אתא", ופיטורי כל עובדיו. היו אלה פועלים ופועלות מאומנים, מסורים עשרות שנים ל„אתא", מפעל חייהם. באשמת ניהול כושל ובזבוני של בעלי המפעל החדשים נסגר „אתא", ואת המחיר שילמו הפועלים.

עוד לא ניתנה התשובה לפועלי „אתא" מדוע לא עשו הממשלה, האוצר, התאחדות התעשיינים, ההסתדרות הכללית וכל המאמצים למניעת סגירת המפעל. האם נלמד הלקח?

במשך השנים ניהלו ההסתדרות והעובדים מערכה ממושכת להבטחת זכויות העובדים. בהסכמי השכר עם בעלי התעשיה נקבעו עובדות להגנת העובדים בתעשיה ולקידומם. מאבק תקיף ניהלה ההסתדרות במשך השנים להבטחת חופש המאבק המקצועי וזכות השביתה, והתנגדה להצעות החקיקה להנהגת בוררות־חובה. בין השגי ההסתדרות הכללית מן הראוי לציין את חתימת הסכמי תוספת־היוקר עם התאחדות התעשיינים, במטרה לפצות את העובדים על התייקרות מחירים של מוצרים ושירותים; הקמת קופת הגמל הגדולה „מבטחים", המיועדת לעובדים ולפועלים במפעלי התעשיה: היוזמה לחקיקת חוקי עבודה על־ידי הכנסת, במטרה להבטיח בחוק את הזכויות הבסיסיות של כל ציבור העובדים.

במפעלי חברת העובדים ובמשק העובדים של ההסתדרות השיגו העובדים בתעשיה תנאי עבודה משופרים, שכר עבודה ותנאים סוציאליים טובים יותר. עתה יכולים מפעלי התעשיה של חברת העובדים ומשק העובדים להעלות על שלב גבוה יותר את שיתוף העובדים בניהול ובאחריות, ולהרחיב את שיתוף־הפעולה עם העובדים. נכונות לשיתוף־אמת בין הדרג המנהל את המפעל לבין העובדים, חיוב המנהלים בהקפדה על נורמות של התנהגות ועל מתן דוגמה אישית, יכולים לסייע למפעלים להתגבר על הרבה ליקויים, למנוע כשלונות ולהצעיד אותם קדימה. מן הדין לקיים תיאום בין חברת העובדים לבין האגף לאיגוד מקצועי – לפעול ביחד, להתגבר על משברים ולהבטיח צמיחה ותנופה מחודשת.

השנה ניצבים לפני התעשיה ועובדיה אתגרים חשובים. העיקרי שבהם – להחזיר פועלים צעירים לעבודה. הדבר מותנה, כמובן, בשכר הוגן ובתנאים משופרים, לרבות השתלמויות ומסלולי קידום מקצועי וחברתי. בד בבד יש לייעל את הניהול ולהגדיל את פריון־העבודה.

בית המשפט המחוזי בתל־אביב–יפו

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להוי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ירושות

מס' התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
2787/88	רחל מלמד	25.2.88	דניאלה מלמד
2821/88	בדי ישראל בוק	6.1.88	בדי ורחיקה
2825/88	ישורון חנה מרים	15.11.87	[illegible]
2853/88	שקר חנן	15.2.88	גבריה שקר
2854/88	אסנת בלאט	18.9.83	דוד נעמן עיד
2855/88	שלום ירנר	27.5.88	שלום ישראל רנר
2858/88	אברהם קפטנה	17.4.85	וינשטוק חיה
2859/88	נידה רחל לאה	27.8.72	וינשטוק חיה
2906/88	חוה הירש	25.11.85	יוסף הירש
2665/88	ביטאל פינה	23.11.87	חלבר פנה
2666/88	לבן נחום	30.8.87	רחומה אבלר
2667/88	מייבר צילה	28.3.88	מאיר מייבר
2668/88	שרגא מיקלר	30.1.88	מיקלר יהודית
2816/88	בוך אליהו	7.3.88	ביבי פרידה
2862/88	פיקס משה	6.11.85	פיקס דוד
2864/88	רחל רגב	15.5.87	שמואל רגב
2865/88	שלמה כבילביצקי	29.9.87	כבילביצקי ישראל
2866/88	מלכה רוזנפלד	18.5.86	אברהם רוזנפלד
2867/88	ברוסנפלד משה	1.3.88	יהודית גרוספניין
2868/88	חנה בירנבוים	4.3.88	אלחרוביה כהנא
2871/88	ליליה שושנה רחל רביבה	27.1.88	ליליה ודניאל – אושר
2875/88	מסוף יוסף	28.11.82	מסוף משה
2877/88	בירבז מרדכי	21.2.88	ביכמן יהודה
2880/88	פרלל לוי	29.4.87	אלה לוי
2883/88	שלום אביים	7.4.87	דניאל אביים
2884/88	בריה אביים	3.4.86	רונאל אביים
2886/88	בצלאל מוסבריש	5.7.84	שושנה מוסבריש
2889/88	רוברה אורנטר	31.8.75	סלומית אורנטר
2890/88	רמה אורנטר	21.10.85	יורם אורנטר
2891/88	שושנה ואלין	25.12.87	דניאל ולין
2895/88	מרים נוסבאום	19.7.87	צבי נוסבאום
2896/88	יעקב נוסבאום	6.5.78	צבי נוסבאום
2897/88	רחל משיח	22.5.76	רפאל רחל
2985/88	נוסבאום לורטך	18.1.87	נוסבאום אירינה
2900/88	יעקב רובק	15.11.79	אזה רבקה מיילליש
2921/88	מוסקלה חסיבה	13.2.85	שושנה גלט
2923/88	הארנטון תיאודור (יעקוב)	13.4.88	אברמסון בניסין
2924/88	יעקב דוישם	5.1.88	יצחק דוישם
2925/88	יעקסבורן בנימין	5.1.88	משה יעקסבורין
2927/88	מיכאל הירוביץ	16.2.88	אביגיל יוסוף הירוביץ
2928/88	נימון בלנקה	2.3.88	נבטפי אלכסנדר
2932/88	קופן שלמה	3.4.88	קופן לאה
2933/88	אביגייל בדוך	24.3.88	רחל בדוך
2934/88	אסתר אסא	6.7.88	אסא אברהם
2937/88	חויבן מנחם	5.11.80	חויבן אברן
2941/88	פויבה יעקב	7.12.87	פויבה מרים
2946/88	בנימין מרמן	6.9.86	אלונה מרמן
2947/88	יוסף פריד	28.3.81	פיטאל אוגניה פריד
2948/88	המבקן חנה	11.4.88	המבקן צבי האד
2956/88	לואיס מלישיין	13.4.88	גילה כהן
1465/88	חיים רוזולף	15.2.88	יוסי אוסטביאק
2736/88	רוסים משה	1.2.88	רוסים רחל
2811/88	סולשיצקי אברהם	12.2.88	סולשיצקי הלנה
2892/88	בן יעקב אדי	3.10.87	בן יעקב צביה
2911/88	יצחק פריהר	16.2.88	אסתר פריהר
2913/88	מופס לאה	15.3.88	מרת אליעזר
2914/88	אהרן משה	20.5.87	רחל אהרון
2915/88	אהרן שלום	8.12.87	רחל אהרון
2917/88	פרידמן משה מנחם	4.2.88	פרידמן רבקה
2930/88	מרדכי גולדברג	29.3.88	שושנה גולדברג
2952/88	מרינא חנה	8.10.86	סיון חיים
2953/88	משה הענדי	28.12.87	יהודית הענדי
2963/88	יהודר הדוק	21.3.86	יהודר אריה
2966/88	חנהנה שלמה	3.3.80	פרחנה כהל דוד
2967/88	ישראל דינר פורסט	15.7.83	רחל קאופמן
2968/88	יבלונוביץ אהרן ליב	28.10.87	יכל ישעיהו
2970/88	מינטוריה אברהם	31.3.88	מינטוריה צפורה
3011/88	מבלניק חרון מיכאל	27.5.86	איזק מבלניק
2974/88	אבנון פיסבכל	12.3.88	יהודה פיסבכל
2978/88	סתן יוסף	18.6.87	סבי יוסף
2982/88	בשרבי שלמה חיים	28.7.78	בשרבי יצחק
2985/88	פיה מנחטוב	17.3.88	גבריאל מנחטוב
2986/88	אליבר רוסב	26.3.88	בלהה רוסב
2987/88	שמואל לוי	16.10.77	חיים לוי
2990/88	פריבה בנחק	20.2.87	בחבה בהלל
2991/88	אברהם בדוני	27.3.88	כל בדוני
2992/88	רוד שהרי	14.1.87	בבכבד שהרי
2993/88	ראובן ספר	9.4.88	בהורה ספר
2994/88	שמיים יהודית	26.12.81	סיטר יעקב
2995/88	גבל חיים	14.1.83	גבל אליהו
3000/88	סקס הלנדר	13.7.85	[illegible] הלנדר
3001/88	ריזל ברנבוים	00.02.65	עמנואל עבכון
3007/88	רחום אילנה	17.7.87	הדסל ובוה
3008/88	שלום אילום	15.9.87	שרה ברכימון
3009/88	רחבין גזולה	19.12.83	שושנה מבו
3010/88	לרבן חנה	10.3.88	לרבן בדוני
3012/88	הילדה קם	19.2.87	ראובן קם
3014/88	עזר יצחק	9.6.86	עזר אסתר
3015/88	שרה בלומברג	19.2.86	חיה בלומברג
3016/88	הדף בלומברג	16.3.87	חיה בלומברג
3019/88	בריך יעקב	29.3.88	חיים שבריך
3020/88	בידיה אלתן	16.2.88	בדירה רחל
3021/88	לבקטבסקי חנה	00.06.78	מיכאל לבקטבסקי
3025/88	שמואל יוסל נוסביבין	3.3.88	נוסביבין רבקה
3028/88	מנה דילברגן	1.9.80	שלמה כספי
3031/88	יונה אזילמן	28.12.87	יפה ספירא
3032/88	ברנשטיין סוניה	11.12.87	הלבן בריבן
3033/88	ישפיהו קלינן	3.3.88	שלמית בור
3035/88	שבתאי טילה	26.1.84	שבתאי בן צבן
3036/88	אריה ועיראי	14.11.86	יהושוע ועיראי
3040/88	נבל יצחק	31.1.88	צפורה מלוי
3045/88	נבחון לוסר	26.12.87	בכחון בנואה
5189/87	שרה רזנבלד	30.4.87	אידה לוי, אסתר קיטר
2881/88	נייטן עליבה	29.2.88	ניינן שמואל
2885/88	נתן זכאי	23.2.88	חיים זכאי

צוואות

מס' התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
2888/88	פלשמן פינה (מנוחה)	25.1.88	הדר רחל
2926/88	כהן משה	24.12.86	גרנייה כהן
2945/88	יוסף כהן	4.4.88	מרים כהן
2749/88	אידיהר קילוב	15.10.88	השלין קילוב
2820/88	יוסף גינה	21.3.88	יוסף גינה
2839/88	מלכה דוד אורן	11.4.88	רחל אשכנזי
2851/88	קרוזינסקי פליקס	18.4.88	להדילה קרוזינסקי
2852/88	יעקב זמלר	22.5.88	המר זמילר
2856/88	שנטוק יצחק	8.2.88	אילנה שנטוק
2857/88	שפלי הבזל	00.04.77	טל ניסימוב
2860/88	ליזוי יעקב (הסידל)	7.9.87	רחל הרשקוביץ
2924/88	יעקב הירש	5.1.88	הגנו הילדה פוסטר
2664/88	שמואל הולמיד	31.8.87	קטרין הולמיד
2815/88	אברמוביץ הינדה	8.2.88	קופרר יוכבד
2861/88	שגורה ליכנו	9.11.82	רחל הרשקוביץ
2863/88	שושנה נראני	28.2.88	יוסף נראני
2869/88	קיסמן יעקב	00.06.75	בן שלמה שלמית
2870/88	קיסמן ויזה	25.1.88	תגר מאיר
2874/88	יעקב גוט אור	1.4.88	גוט אור
2876/88	יוסי כץ	19.2.88	שחר כץ
2879/88	רוזה בני	5.6.86	ליוסה בני
2894/88	מרמשה שטיינברג	21.4.88	מרסין שטיינברג
2899/88	שמואל קרן	18.1.87	סמרי אהרן
2901/88	שבטא יציק	10.3.88	בתה רינה יציק
2902/88	חנה רייסר	30.12.78	סקס רייסר
2903/88	מיזל לאוס	6.12.54	סל תבינגר
2904/88	סלודס מייזל	28.7.83	סל תבינגר
2906/88	חנה הירש	25.11.85	יוסף הירש
2907/88	רבודה יעקסביץ	29.3.88	יצחק יעקסביץ
2922/88	סביה לוי	17.11.84	רדיה לאון לוי
2935/88	יוסטלסקי אסלה	6.17.86	שמואל יוסטלסקי
2939/88	הגר אורנגיה	15.9.86	ישיכה ורליין
2940/88	הגר סמיר	22.10.83	ישיכה וילין
2945/88	הולדי שמחה	26.3.88	חיים שמואל הולדי
2942/88	יוכבד רובדק	13.6.87	יפה רובדקסקי
2936/88	זאב לבנה	23.5.88	פנחס לוזין
2949/88	פרמשיין הלמן (וינטון)	6.12.87	שושנה פרמשיין
2950/88	מלדציק אישה	14.12.87	ישראלי אליהו
2872/88	לסקלי דוד שרמונה	2.4.88	לסקלי חנה
2873/88	דייס דוד	18.6.81	דייס אסתר
2931/88	שבציק יוסף	18.2.88	שבציק סולה
2893/88	ביסל בן דוד	17.1.88	שלום בן דוד
2938/88	רוס יצחק	23.3.88	דליה רוס דניאל
2957/88	אברהם פריינר	11.4.88	יצחק פריינר
2878/88	הוגן נאור	23.1.88	לולו חוד
2715/88	יוסף אליגנור	9.3.88	אריה דן
2809/88	ליבוביץ אודל	23.12.84	בלבוביץ יבגני
2819/88	הוניג ימים	11.8.87	הוניג מרים
2812/88	הוניג בכסלנה	22.7.87	הוניג מרים
2813/88	ברוכה סטר	3.3.88	שטרן רשאל
2893/88	סבינה גולדשטיין	30.11.87	השומדם גינה
2989/88	גרסנביין יוסף	5.4.88	יחיאל מריבר
2912/88	שלבה צילר	15.12.?	קלרה צילר
2916/88	זיבגי טוחם רוזה	29.3.88	בגין יעקסבמן
2918/88	רן אריה גלזר	11.4.88	רינה גלזר
2929/88	אברהם נגורים	23.5.84	נפתלי מגורים
2954/88	שפרין לאה	8.4.88	יחזבן שפרין
2955/88	רי הילה	23.6.87	הוננר זיליון, שלמה
2958/88	ליאנגה מיזר	24.3.88	מיזר מקס
2959/88	עבליה שטוביץ	28.8.83	נפש ויגברג
2960/88	רבקה שפרבין	10.3.88	נפש ויגברג
2962/88	בן אמוץ לוסר לאה	22.1.88	חיה דוד
2964/88	בן דוד שלמה	30.3.88	בן דוד עליים
2965/88	יונה אורנוולד	1.1.88	יוסף אורנוולד
2969/88	אנטונה מרחבסקי	22.12.87	אילנה רידשמר (שפטמון פרנן)
2971/88	אברהם ולבבן	11.2.88	קורבן יוהן
2972/88	רחמבן ברסל	8.2.88	פרשר ברזכי
2973/88	אברהם סרספולד	4.3.88	פינה סרספולד
2975/88	בישון נדר	13.12.87	רן נדר
2977/88	סאוזג צבי מוקסי	14.6.87	צפורה רבינשטיין
2979/88	צבישלסק משה	11.4.88	מסה ביבסאוק
2980/88	הרבין שסר	13.3.88	מיכה סיבון
2981/88	אלהרט כלב	5.5.88	רבקה כלב
2983/88	לולה פרלמבר	19.1.84	למבינר גבריאל
2984/88	עשה רייבי	ז' תבת. תשכ"ו	קים דוד
2988/88	ריספלד ברדכי	3.2.87	ריספלד שרה
2989/88	שניאורבין שרה	10.4.87	רותי בראון
2996/88	צינבוזין בצורה	1.4.88	סורזבן משה
2997/88	תחנש רקת	16.8.84	בליבין רקה
2998/88	שמואל חגן	5.8.87	שמואל עליזה
2999/88	בריה זק	08.12.77	אלכבנד זק
3002/88	סולן גאברילה	9.1.88	דוד לואין
3003/88	חנה ציון	28.3.88	ציונה ארז
3004/88	בלה כאור	17.4.88	משה כאור
3013/88	צפורה קליין	25.6.87	חנה כוורסק
3018/88	בלהבטר רוזה	5.1.88	גדי רוזו
3022/88	אסתר סמין והשע	17.1.86	מיכאל לנקכנסק
3023/88	ספירא בכבין	28.3.88	צבי ספירא
3024/88	רבקה בנרסקי	18.3.85	טוביה בנרסקי
3026/88	אליהו פרוזן	24.2.88	ליאנטורה פרוזן
3027/88	צילה דילבינן	10.3.88	סלבה מכבי
3030/88	כבוה מיסבי	11.1.87	מיסבן עליזה
4967/87	אביליה פרסיגר	27.10.85	פורין סבי פרסיגר
3034/88	הינבלום ישראל	31.3.88	ר"ד הינבלום שמואל
3037/88	ברטשיין פרידה ביבלה	20.4.88	אורנה בן אור
3038/88	עינה ברגר	29.1.88	רחל שורק
3039/88	ליבנה ברגר	24.3.88	אברהם סיבי
3041/88	ריוה חק	12.1.82	רחל יעקבי
3043/88	דוד חק	18.10.74	רחל יעקבי
2814/88	יונה ורצל	11.2.88	כרמלה ורצל
2887/88	ברס יצחק	9.5.83	גוס חנה
2944/88	סלומון דיויסון	30.6.87	חיים דוד בסיקה ט"ד

אהוד גורן, רשם־שופט

המועצה האזורית הגליל העליון

מכרז מס' 3/88

1. המועצה האזורית מעמידה למכירה את המכוניות כדלקמן:

א. מרצדס 1300 מס' רשוי 22־803־53
ב. מרצדס 1300 מס' רשוי 24־269־55
ג. מרצדס 1300 מס' רשוי 24־270־53
ד. רנו 4 1100 מס' רשוי 84־047־82
ה. פיאט אונו 1000 מס' רשוי 38־261־84

2. פרטים נוספים אפשר לקבל אצל רכז התחבורה במועצה.
3. הצעות יש לשים בתיבת המכרזים בחדר המזכיר עד יום ו' 3.6.88.
4. על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מגובה הצעתו, תוקף הערבות יהיה עד 30 יום לאחר תאריך סגירת המכרז.
5. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
6. על הקונה להעביר בעלות ביום הרכישה ולשלם את האגרה.

יהלום בכור
ראש המועצה

רים תעשיות בע"מ

הודעה לחברים על כינוס אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזה הודעה כי אסיפה כללית שנתית של החברה תתכנס ביום חמישי י"ז בסיון תשמ"ח 2 ביוני 1988, בשעה 9.00 בבוקר במשרדה הרשום של החברה באזור התעשיה גבעת שאול ב' ירושלים.

על סדר היום:
1. אישור הדו"ח החשבון הכספי לשנת 1987.
2. בחירת מנהלים.
3. מינוי רו"ח וקביעת שכרם.
4. שונות

במקודת ההנהלה
ברוך רובס – מזכיר החברה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי דרום השרון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה דרום השרון מופקד שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר שד/104/5"

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: ירחיב
גושים 7506, 7637, 7638, 7639.

עיקרי הוראות התכנית:
א. קביעת אזורים והשימושים (תכליות) המותרים בהם.
ב. ביטול דרכים קיימות והתוויית דרכים חדשות.
ג. ביטול מקרקעי יעוד.
ד. קביעת מספר נחלות והגרשים למשקי עזר לבעלי מקצוע.
ה. ביטול ואיחוד חלקות קיימות וחלוקתן מחדש בהתאם למצב הקיים ופיתוח השטח בעתיד.

כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

דב שריס
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז המרכז

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מבודים לבית על חלקה 523, בגוש 8274, רח' מסריק, בחריגות מבוקשות בהקלה: עד 6% בניה 95–75 ס"מ מקו בניין קדמי (מזרחי), 1.2 מ' מקו בניין צדדי (מערבי), 4.0 מ' בקו בניין צדדי צפוני, 1.3 מ' מקו בניין צדדי למרפסת פתוחה. ת.ב. 6930, 6931.

את התכניות 178/88, 179/88 ניתן לראות במשרדי הועדה.
התנגדויות אפשר להגיש בכתב שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הועדה המקומית

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי נתניה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' נת/114/3/ד".
אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8264 חלקה 39.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: תוספת קומה חלקית על גג הבנין, קומת משרדים בתחום מקורי המתאר של הבניין הקיים.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים: מס' 3479 תשמ"ז עמ' 2394 ופורסם בעיתון על המכר בתאריך 4.8.87 ובעיתון ערב ידיעות אחרונות בתאריך 7.9.87 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף דבר בתאריך 4.8.87 בשפה העברית.
שינוי התכנית האמור כצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

דב שריס
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

25.2.1988

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 חשבון פשוט (ד') ריצופים (כ).
08.40 ראשית הקריאה: בלי סודות, חולם 4.
09.00 אנגלית (ח').
09.20 חשבון: דיאגרמות וגרפים (בתרגום לערבית).
10.10 אנגלית (ז').
10.30 רחוב סומסום: כרטיס רכבת.
11.00 צרפתית (על יסודי).
11.15 חשבון (ה') מוטי סופל שברים.
11.30 ארץ מולדת: עיר קמה מן החולות (כ).
12.00 גיאוגרפיה (ז'–ט') נהר הקולורדו.
12.25 ספרות (על יסודי) סיפור קצר מהוד
13.00 מוסיקה ע"י העשרה: צורות מוסיקליות, הקנון.
13.30 מדעי הטבע: חורפן.
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 סרט קולנוע: „פאליקרי שלי". אמריקאי ממוצא יווני חוזר לביקור לארץ מולדתו. הוא לא ביקר ביוון זה שלושים שנה והפעם הוא לוקח למסע היכרות עם המשפחה את בנו. במהלך הביקור מתהדקים היחסים בין האב לבנו המטיב להכיר את אביו בנוף הולדתו.
15.35 יוצא מן הכלל: לקראת בחינת הבגרות בידיעת הלשון, משדר 8: הדגשים.
15.55 פרפר נחמד „אדום, כחול, צהוב".
16.20 עיר הזהב הנסתרת (פרק 7) זיאה, אסטבאן וטאו גילו ספינה ענקית השייכת לבני מו. אוניות ספרדיות מתקרבות אליהם במהירות ומתחילה לירות בהם. כדי להימלט מרודפיהם, עליהם לגלות את סוד סולאריס.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 זגג לחדשות.
17.55 מרובעים: „חגיגת בר־מצווה של מאפי". מאפי חוגגת בר־מצווה, והחבריה הפופולאריים מוזמנים. היא מזמינה את להקת הזיקו... הלהקה מבטלת את ההופעה, ומאפי מזמינה במקומה את ג'וני סלאש ולהקתו. ג'וני ומרשל מתנים את הופעת הלהקה בכך שמאפי תזמין גם את מאט ולורן.
18.20 קטטון.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 נקודת מוצא הנושא לדיון: „פרסומאים". משתתפים: מיקי קאופמן, לוטפי משעור, גסאן סיאק, רוני כהן, מוסא חסדיא ויוסי קליין, עורך העיתון „חדשות". הפרסומאים משוחחים על כוחו הרב של הפרסום ודנים בשאלות, כמו למשל: האם פרסומאי יכול למכור צפרדע בתור נסיך? האם „מוכרים" פוליטיקאי, כמו שמוכרים קוקה־קולה? האם כל פרסומאי יכול למכור הכול למשל: מתנגד מושבע לעישון. האם הוא יכול לפרסם סיגריות (עברי־ערבי).
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 1 יותר מדי.
20.30 כלבוטק.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.40 מבט שני.
22.20 שלי ורק שלי – (פרק שישי) אולי וויקיאן מאשימים זה את זה בבגידה, והיחסים ביניהם נעשים בלתי נסבלים. אן מנסה לבנות לעצמה דמות חדשה, לאחר שנודע לה כי דאג איננו אביה. קו נקרע בין אהבתו לאן לבין המשימה שהוא חש לויקיאן (עברי־ערבי).
23.10 משך אישי אורח התכנית הפעם: חבר הכנסת אמנון רובינשטיין.
23.50 מפתקו של מקום, מבט אל מקומות ישראל. חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 „קימבה – האריה הלבן".
19.00 „פטגוניה" – ארץ ערפלים ואש – סרט תיעודי של שלושה הרפתקנים היוצאים לחקור את „פטגוניה". שהיא קרחון ענק אשר עדיין לא נחקר.
19.30 „אופרה" – נבוכדנאצר. האופרה „נבוכדנאצר" שהיתה אמורה להיות חלק מתכנית הפסטיבל בוטלה. הערב נשדר הפקה מיוחדת של האופרה „נבוכדנאצר" שהוקלטה בשידור חי בבית האופרה „לה סקאלה" במילנו, בדצמבר 1986, והיא תוקרן באורך מלא, כשעתיים וחצי. האופרה, שנכתבה על־ידי ג'וזפה ורדי מספרת על המאבק בישראל בכובש הבבלי ולמעשה נכתבה כדי לתאר את לחימתם של האיטלקים לחירות במאה ה־19. על רקע המלחמה שוזר סיפור אהבה בלתי אפשרי בין בתו של הכובש נבוכדנאצר לבין המצביא, מנהיג בני ישראל, ישמעאל. מנצח ריקרדו מוטי. היטמן העבדיסי הנודע ששר כאן פעמיים, לפי בקשת הקהל. במשדר זה משתתפים 130 שחקנים ותווים בתפקידים הראשיים: רנאטו ברוזון וברונו „לה סקאלה".

מזרח תיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 המעמלות; 15.00 האזור הלוליוני (סידרה); 15.30 חבית המעופף (מצויר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „רקדי בגדוד הקטנה" עם מאי זטרלינג; 18.00 נסיעה בחלל (המשך); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 צוות לענין (פעולה); 21.00 מקגייור (סוכן חשאי); 22.00 זאב מעופף (פעולה); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

15.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 16.40 רחוב סומסום (בערבית, ער' 1); 18.00 אות ומספר (סידרה בצרפתית); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 20.30 אני נשאתי ללורה (קומדיה אמריקאית); 21.10 היכון צלם (דוקומנטרי על פעלולים בעת הסרטת סרטים); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 רצח במשיכת קולמוס (סידרת מתח אמריקאית); 23.10 עשיר ועני (סידרה אמריקאית).

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניטוחה – באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 3, בסול מג'ור; מוצרט: סרנטה נוטורנה, ק. 239; שוברט: חמישיה בלה מג'ור, לפסנתר וכלי־קשת, „הטרוטה"; בטהובן: סימפוניה מס' 5 בדו מינור, אופ' 67; ברהמס: רפסודיה בסי מינור, אופ' 79, מס' 1.
09.00 קונצרט בוקר – שוברט: סונטה בלה מינור „ארפג'יוני" פסנתר / צ'לו; דבוז'ק: סרנדה במי, אופוס 20; שופן: אטיודים אופוס 10; ורדי: 3 אריות (מתוך „ארנאני", „איל טרובטורה" ו„אאידה"); רודריגו: קונצ'רטו דה־ארנחואס לגיטרה ותזמורת; פאיה: „הכובע המשולש"; גרנדוס: 3 קטעים לגיטרה.
11.57 פינת השיר – משירי גבריאלה אלישע.
12.00 מן הסריסית.
13.05 בהאזנה ניטוחה – קודאי: וריאציות הטווס; קורנגולד: קונצ'רטו לכנור ותז'; גלזונוב: קונצ'רטו לסקסופון אלט ותז'. כלי קשת; מוסורגסקי־סטוקובסקי: „תמונות בתערוכה".
15.00 מוסיקה צעירה.
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – שלישיית דיאבלי (חליל ויולה וגיטרה) – דיאבלי: סרנדה מס. 1 בסול מג'ור, אופ. 1; פלטה פולה: אימפרומפטו אופ. 84 מס. 5; סקוט ג'ופלין: סוויטה – רגטיים; מטייגקה: נוטורנו אופ. 21.
17.30 קולות – זמר הבס בוריס חריסטוב בשירים מאת: בלקירב, קאוי וצ'ייקובסקי.
18.00 ממדור התקליטיה.
19.00 פניני אופרה – פוצ'יני: לקט מתוך „לה בוהם".
20.05 אינטרלוד.
20.30 מהקלטות התזמורת הסימפונית רים רשות השידור מנצח: גארי ברתיני/סולנית איזה חגדל – בן ציון אורגד: „הלל", בטהובן: קונצ'רטו לכנור ותז'; באך: אנדנטה מתוך סונטה בלה מינור לכנור סולו, דבוז'ק: סימפוניה מס' 9 (מן העולם החדש).
22.30 ג'ז קלאסי.
23.00 מחזורי יצירות – סן סנס: קונצ'רטי לכנור, פורה: שירים.

רשת א'

10.05 שלכם בברכה, משדר ברכות בשידור חי.
15.30 האוניברסיטה הפתוחה – „מבוא למוסיקה ולדרכי האזנה" והפעם: „צורות הומופוניות".
16.05 מועדון שעון הזהב מעולמו של האדם המבוגר.
17.10 צבעי הקשת – והפעם: „שירים ממזרח אירופה".
22.05 שנינו יחד וכל אחד לחוד – והפעם: „קו פתוח" עם יעל גירון, עובדת סוציאלית, ועמי פרגרנדר, פסיכולוג.

רשת ב'

17.05 רגעי קסם.
17.55 קראתי ספר, קוראים ממליצים.
18.06 אצבע על הדופק – ענייני בריאות ורפואה.
19.35 עולם חדש, ענייני האדם וסביבתו.
20.05 פרקי חזנות „בבקשתך", מאמר שיר.
22.05 שוטטות.
00.15 להאזין בחלום, שירים לסיומו של יום.

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת, מצעד הפזמונים הישראליים.
21.05 אדום עתיק שירים שלא נס ליחם.
23.05 פניני ג'ז.

גלי צה"ל

13.55 40 לאחור, סיפור היום בחשית.
16.05 יומן פסטיבל ישראל 88 – מוסף יומי מיוחד.
16.15 ארבע אחר הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.45 חמש עשרה קטנות.

צה"ל 1

19.05 קצת אחרות על מלני, שלוש תמונות (ש.ח.).
19.55 פינה חמה לבבית.
20.05 כוכב הערב – להקת פיקוד מרכז.
21.30 אוניברסיטה משודרת – מבוא לתולדות המתמטיקה (חלק ב') – משוואות קוביות וקוחרסות.
23.55 שיחות חצות עם המטאורולוג יהודה טוקטלי.

צה"ל 2

19.05 שליפה מהמותן.
20.05 צר – 8.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הלילה.

סרטים

תל־אביב

אסתר: בלש צמוד 9.45, 7.30, 5
אורלי: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
בית ליסין: בית החיות 23.15
בן־יהודה: היהוד גורלי 9.30, 7.15, 4.30
גורדון: המאבק לבכורה 9.45, 7, 5.00
גת: שאלה של שפיות 9.45, 7.30, 5.00
דיזנגוף 1: סמי ורוזי עושים את זה 9.50, 7.30, 5.00, 1.30, 11.00
דיזנגוף 2: מאבק 9.50, 5.00, 1.30, 11.00 לאן דה פלורט 7.30
דיזנגוף 3: להתראות ילדים 7.30, 5.00, 1.30, 11.00, 9.50 תקוה ותהילה
דקל: משודרים חרשות 9.45, 7.00
דרייב־אין: נשואה לשניים 9.45, 7.45, 12.00 סקס
הוד: נשואה לשניים 9.30, 7.15, 5.00
הקולנוע (בית ציוני אמריקה) גברת מס הכנסה 9.45, 7.30, 5
חן 1: חל סטרים 9.50, 7.25, 4.50
חן 2: זר שומר עלי 9.55, 7.30, 5.00
חן 3: הקיסר האחרון 9.30, 6.30, 3.30, 12.30
חן 4: אימפריית השמש 9.30, 6.30, 2, 11
חן 5: מעקב צמוד 9.50, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: תופסה בכפר 10.00, 7.40, 5, 2.00
לב 2: הסכנר הנכחד 9.45, 7.15, 4.45, 2.00
לב 3: החבר של החבורה שלי 10.00, 7.50, 5, 2.00
לב 4: עסקי משפחה 10.00, 2.00, מלאכים בשמי ברלין 7.30, 5
ליבנה: פסיכיאטר ליום אחד 9.30, 7.15, 5
מוזיאון: סגור לרגל שיפוצים
הסינמטק הישראלי: 7.30 האם ההונה – חלק א' 9.30 האם ההונה – חלק ב'
מקסים: עבודה בעיניים 9.30, 7.30, 4.30
סיון (לשעבר אלנבי): התפוז המכני 9.30, 7.00, 4.30
סיילת 1: שם המשחק 9.30, 7.15, 5.00
סיילת 2: ערות בבנון 9.30, 7.15, 5.00
סיילת 3: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
סטודיו: סגור
כוכב: עיניים שחורות 9.30, 7.00
פאר: מועדון לגברים בלבד 9.30, 7.30, 5.00
פריז: ליידי אינג 9.30, 7.15, 4, 2, 12, 23.30 הבאה
צפון: תשוקות באפריקה 9.50, 7.30, 5.00
שחף: חנה כגש 9.15, 6.15
תכלת – רמת־אביב: העולם לפי גארפ 9.30, 7.00
תמלות: הקיסר האחרון 9.30, 6.30
תל־אביב: מבצע בעורף האויב 3 9.30, 7.15, 5.00
[illegible]

ירושלים

אדיסון: נשואה לשניים 9.30, 7.15, 4.30
אורנע: עיניים שחורות 9.15, 7.00, 4.30
אדיר 1: עצות בבנון 9.15, 7.15, 4.30
אדיר 2: הקיסר האחרון 8.30, 5.30
אדיר 3: פסיכיאטר ליום אחד 9.00, 7.30, 4.30
אדיר 4: הסיציליאני 9.15, 6.45, 4.15 הבטלנים כאישתר 11.15
אדיר 5: מעקב צמוד 9.00, 7.00, 4.30 שובו של הנוסע השביעי 10.00
בית אגרון: 5.00 שובו של הנ'די 7.30 כמבחון 9.30 אשה פילבש 12.00 סרטים אישיים

אורגיל: חל סטרים 9.15, 6.50, 4.30
במה: מוכת ירח 9.15, 7.15, 4.30
מישמש: חנה כגש 9, 6.00
מטמר: תופסה בכפר 9.30, 7.30
עדן: בראדוק – מבצע בעורף האויב 3 9.15, 7.15, 4.30
רון: משודרים חרשות 9.15, 7.45, 4.15
תיאטרון ירושלים:
אינמאריה: גברת מס הכנסה 9.45, 7.30, 5

חיפה

אורה: פסיכיאטר ליום אחד 9.15, 7, 4.30
אורלי: עשבי פרא 9.15, 6.50
אמפיתיאטרון: סגור
ארמון: סגור
חן: הרגילים בחיזור 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: מבצע בעורף האויב 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: חיזור גורלי 9.00, 6.45, 4.30
עצמון 3: חנה כגש 9.00, 6.00
פאר: חל סטרים 9.15, 6.50, 4.30
קריה־אורה: האב בדלת 9.15, 7.00, 5
רון: מוכת ירח 9.15, 7.00, 4.30
רב גת 1: משודרים חרשות 9.15, 6.45, 4.15
רב גת 2: עיניים שחורות 9.15, 7.00, 4.30
רב אור 1: הקיסר האחרון 8.15, 5.00
רב אור 2: שאלה של שפיות 9.15, 7, 4.30
רב אור 3: זר שומר עלי 9.15, 7, 4.30

קריות חיפה

ספיר: ארוני המנהל 9.30, 7.15
סביון: אי אפשר לקנות אהבה 9.15, 7
אורות: מוכת ירח 9.15, 7
בית העם: עשבי פרא 9.15
הדובל: בראדוק 9.15
צ'צק: חיזור גורלי 9.15, 7

אשדוד

צמרת: בראדוק 9.30, 7.15
אשדוד: ארוני המנהל 9.30, 7.15

אשקלון

אסתר: חיזור גורלי 10, 8
סטור: בראדוק 9.30, 7.30
רחל: חשוד 10.15, 8.00

באר־שבע

חן: מבצע בעורף האויב 3 9.30, 7.15, 5.00
היכל התרבות: עשבי פרא 9.15, 7

הרצליה ■ רמת השרון

היכל: סגור
כוכב דניאל אדמסרויום: סמי ורוזי עושים את זה 9.30, 7.15
4.15 נוחת מכוכב אחר
סביב: אי אפשר לקנות אהבה 7.00
ללא מוצא 9.45

עפולה

מיסיורון: סגור

חולון ■ בת־ים

אורנה: יופיו של ההמון 9.30, 7.15
ארמון: יופיו של ההמון 9.30, 7.30
מגדל: חל סטרים 9.40, 7.30
עצמאות: בראדוק – מבצע בעורף האויב 3 9.30, 7.30, 5.00
סביון: בראדוק – מבצע בעורף האויב 3 9.30, 7.30, 5.00
רויאל: מוכת ירח 9.30, 7.15

חדרה

חדרה: לאן דה פלורט 9.30, 7

כפר־סבא ■ רעננה

עמל: 7.15 בראדוק 9.30 לאן דה פלורט
חן: מאבק 9.15, 7.15
אורות: סגור

לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
נגה וחן: הפשיטה על הפשע 9.30, 7.15
ארון: תל־אביב לוס אנג'לס 9.30, 7.30

נהריה ■ עכו

היכל: שאלה של שפיות 9.00, 7.00
רון: סגור
אמפיתיאטרון: סגור

נתניה

אסתר: בראדוק 9.15, 7.00
שרון: לאן דה פלורט 9.30, 7
סמדר: חשוד 9.30, 7.15, 5.00
דקל: סגור

קרית אונו

ממנים: 8.00 עבודה בעיניים

פתח־תקוה

שלום: יופיו של ההמון 9.30, 7
היכל 1: בראדוק – מבצע בעורף האויב 3 9.30, 7.15, 5.00
היכל 2: חנה כגש 9.10, 6.15
היכל 3: הקיסר האחרון 9.10, 6.15

קרית שמונה

שגיא: עבודה בעיניים 9.30, 7.15

ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
ג.ג. רון 2: חנה כגש 9.30, 6.45
נעמן: לאן דה פלורט 9.30, 7.30
ראשון: סגור
בית העם: הסיציליאני 8.30
חדרה: חל סטרים 9.30, 7.15
חן: חשוד 9.30, 7.15

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: ערות בבנון 9.45, 7.30
אורנים: סגור
לילי: שם המשחק 9.30, 7.30
הדר: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
רב חן 1: חל סטרים 9.55, 7.30, 5.00
רב חן 2: שאלה של שפיות 9.50, 7.25, 5.00
רב חן 3: מעקב צמוד 9.50, 7.30, 5.00
רב חן 4: הקיסר האחרון 9.15, 6.15
שבעת: ריקוד מושחת 9.30, 7.15

مكذا من الأصل

مكان الأصل

נבון בין מחוננים

(יצחק מרידור). — „משרד החינוך שם לעצמו למטרה בשנתיים האחרונות לגלות ולטפח כשרונות וילדים מחוננים, בעיקר בשכונות, בפרברים ובערי הפיתוח, כי בערים הגדולות, שם מצויות גם המשפחות המבוססות, ההורים מודעים לנושא, וכשהם חשים שלילד שלהם יש ייחוד או כישרון מיוחד, הם דוחפים ועוזרים. אבל יש מקומות אחרים, שם כשרונות אלה הולכים לטמיון", אמר אתמול שר החינוך יצחק נבון בכפר תבור, שם ביקר בבית הספר למחוננים בו לומדים 500 תלמידים, דתיים יחד עם חילונים, בני קיבוצים ועיירות פיתוח.. נבון מסר ל„דבר" כי משרדו איתר בשנה שעברה 800 נערים ונערות מחוננים בשכונות, בפרברים ובערי פיתוח. „איתור המחוננים הוא רק תחילתה של הדרך" אמר, „ועל דרכי הטיפול בתלמידים אלה יש אסכולות שונות ויותר משיטה אחת. אני מאמין שיש לנסות ולהתנסות: הביקור שלי בבית הספר למחוננים נערך משום היותו בית ספר כללי, המחנך תלמידים מסוגי התיישבות שונים בגליל, ואני רוצה לראותו בפעולה ולשמוע על הנעשה בו", אמר השר. בתמונה: תלמיד מראה לנבון מודל של מיתקן תעשייתי שפיתח. באמצע: יו"ר מועצת כפר תבור מיכה גולדמן
(צילום: יונתן סלינגר־ישראל סאן)

34,000 ירדו בשנים 86'–87'

(ע). — 31.5 אחוז מהצעירים רואים את תופעת הירידה מן הארץ כמובנת מאליה זאת, על רקע המצב הבטחוני, המדיני והכלכלי. 27 אחוז רואים עצמם יורדים פוטנציאליים ו־15.5 אחוז היו רוצים לרדת עם משפחותיהם שנה.

כך עולה מתוצאות סקר שנעשה לפני שבועות אחדים בקרב 2000 תלמידי כיתות בי"ב הארץ. הסקר הוזמן על ידי האגודה הישראלית לעצירת הירידה שקיימה אתמול מסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל אביב. במסיבה נמסר, על פי נתונים רשמיים, כי בשנתיים האחרונות ירדו מהארץ כ־34,000 איש.

יו"ר האגודה, רינה בר טל, ויו"ר ועדת החינוך שלה, ציפי לוין, אמרו כי כתוצאה מתוצאות הסקר החליטה האגודה להכין מסמך למדיניות לאומית בנושא עצירת הירידה.

המסמך הוגש באחרונה לנשיא המדינה חיים הרצוג, שהיה בין התומכים בהקמת האגודה, ולדבריהן הבטיח עזרתו בהקמת רשות ממלכתית לעצירת הירידה.

האגודה הוקמה לפני כשנה ביוזמת בוגרי תנועות הנוער הציוניות בישראל.

הפקידה שלא מתעניינת בכדורגל זכתה ב־300,000 שקל

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

"כדורגל לא מעניין אותי. אני ממלאת טפסי טוטו לפי תחושה. ביום שזכיתי, לא עניין אותי לשמוע את התוכנית שירים ושערים. הלכתי לים ורק בערב, כשהגעתי לאחי בנהריה, שמעתי ממנו על זכייתי", סיפרה אתמול ש.ו., מוכירה מעיירה בגליל המערבי שזכתה השבוע ביותר מ־300,000 שקל בטוטו, ארבעה חודשים לאחר זכייתו של אזיה בפרס ב־1.4 מיליון שקל.

ש.ו. השקיעה 16 שקל בלבד ושלחה את הטופס כשותפה יחד עם גיסה למרות שלא שילם בעד הטופס. היא הספיקה להחתים את הטופס בעכו דקות ספורות לפני סגירת התחנה.

ש.ו., רווקה, רוצה כעת לקנות בית לעצמה, ובינתיים הפקידה את הכסף בבנק. "לא אשתנה. אשאר אותה אשה אבל אינני רוצה להתפרסם. ראיתי מה קרה אחרי שאזי מאיר זכה כמה הטרידו אותו בטלפון. אני לא רוצה את זה", אמרה.

„חזירים החוצה"

(דוד מושיוב). — 12 מגדלי חזירים יהודיים בכפר הערבי ריינה שליד נצרת טוענים, כי המועצה המקומית מתנכלת לפרנסתם והחליטה לחסל את דירי החזירים שלהם ולנשלם מפרנסתם. במסיבת עיתונאים בכפר מסרו (מימין לשמאל) יעקב לוי ויוסף טריבלסקי, כי באו למקום לפני יותר מ־20 שנה, רכשו אדמות והקימו חוות לגידול חזירים מאחר שהמקום נקבע לפני 25 שנה כאיזור שבו מותר לעשות זאת. באחרונה אינם מצליחים לקבל רשיון להמשך הפעלת החוות ממועצת הכפר, בו כיום יש רוב מוסלמי המתנגד לגידול חזירים. המגדלים טוענים כי ניתן צו סגירה נגד החוות האמור להיכנס לתוקפו ב־19 במאי. הם טוענים כי המדובר בניסיון לנשלם מאדמותם מסיבות דתיות ולאומניות. הם מונים 11 יהודים וערבי־נוצרי אחד והם משווקים כל חודש כ־500 טונות בשר
(צילום: יפפא)

יוקם מרכז מגורים גדול בחיפה

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

חברת „מגנות חיפה", המורכבת מיזמים מקומיים, מחברת „כלל" ומקבוצת אם.אס.סי. של משקיעים מחו"ל, חתמה בימים אלה על חוזה עם עיריית חיפה לחכירת שטח של 11 דונם ברחוב גיבורים על הכרמל לתקופה של 49 שנה להקמת מרכז מגורים לאוכלוסיה מבוגרת ברמה גבוהה.

הכוונה לבנות במקום מרכז מגורים עם 160 דירות בנות חדר או שניים לעצמאיים ומחלקה נפרדת עם 120 מיטות לקשישים תשושים.

המרכז ייבנה כדוגמת מרכז המגורים „מגדלי הים התיכון" שהקימה „כלל" בבת ים. תוכניות הבנייה כבר הוגשו לאישורה של הוועדה לתכנון ובנייה ומקווים להתחיל בעבודה בהקדם. נמסר כי יש היענות רבה.

עמנואל מאור מ„כלל" מסר כי מרכז המגורים יכלול גם שירותים ציבוריים, שירותי בריאות, ניקיון, אחזקה ופעילויות תרבותיות וחברתיות, ספורט, מזנון ומסעדה.

קורא לתכנון גידול עגבניות

מאת דויד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

הירקות אינם מוצר תעשייתי אשר ניתן לייצר בכמויות קבועות כדי שתהיה אספקה רצופה במחירים סבירים: חייבים לתכנן כמות גדולה יותר עם אפשרות של עודפים. דבר זה אפשרי רק במסגרת של תכנון מחד גיסא ומחירים מובטחים לחקלאי מאידך גיסא – אמר אתמול מזכיר תנועת המושבים גדליה גל בכינוס פעילים של תנועת המושבים בצפון.

גל הוסיף ואמר כי מי שאינו רוצה תכנון אלא משטר ליברלי, אל יבוא בטענות על שהמחירים עולים משום שזה הדבר המאפיין שוק בלתי מתוכנן, בו יש תקופה של עודף ותקופה של מחסור והדבר צפוי.

3000 בצעדת „סובו ציון והקיפוה"

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

למרות החום הכבד ששרר אתמול בירושלים השתתפו 3000 מבוגרים ובני נוער בצעדת „סובו ציון והקיפוה" המסורתית שנערכה בחסות ראש העיריה טדי קולק ומזכיר ההסתדרות בירושלים ניסן הרפז.

בניגוד לשנים קודמות הוסט השנה מסלול הצעדה ולא עבר בעיר העתיקה מסיבות בטחוניות ובגלל פניות תרבות של הורי ילדים שהשתתפו בצעדה. החום הכבד גרם ביטול השתתפותם של רבים, אולם המארגנים הביעו סיפוק כי למרות הכל השתתפו כ־3000 צועדים. עקב מזג האוויר גם קוצרו מסלולי הצעידה.

מפקד הצעדה אלי סופר מסר כי בצעדה התחרותית זכתה בין הבוגרים קבוצת צנחנים אמריקאיים המבקרים בישראל. בין מקומות העבודה זכתה קבוצה של התעשיה האווירית ובין בני הנוער זכתה קבוצה מכפר נחמן.

סכסוך במשרד הביטחון

העילה: סירוב להחיל הסכמי מסגרת על עובדי־מחקר

האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות הכריז אתמול על סכסוך עבודה עם משרד הביטחון. בהודעה שנמסרה לממונה על יחסי עבודה, בהתאם לחוק יישוב סכסוכי עבודה, נאמר כי המשרד מסרב להחיל את הסכמי המסגרת לשנים 86/87 על עובדי המחקר במערכת הביטחון.

סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, מאיר גת, ציין כי נעשה ניסיון ליישב את הסכסוך בדרך של מו"מ, אולם ללא תוצאות.

★ עיריית תל־אביב ומועצת רמת השרון מנהלות מו"מ להעתקת המזבלה ברמת אביב ג' לאתר אחר שיאושר על ידי מועצת רמת השרון.

קצין משטרה יחקור הדלפת מכתב מפקד המחוז ל„דבר"

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

מפקד המחוז הצפוני של המשטרה, ניצב שלמה חרזן, מינה קצין בודק במרחב הגליל והורה לחקור כיצד הודלף לסופר „דבר" מסמך שנמסר אליו באופן אישי על־ידי ראש האגף המבצעי במשטרה, ניצב משולם עמית.

המסמך מתייחס לבקשתו של עמית לחקור מקרה, שבו הגיעו חבלני המשטרה לבדוק מעטפת דואר השדה באיחור רב.

כדי להגיע לממצאים יתשאל הקצין הבודק, סגן־ניצב חיים צפריר, ארבעה קציני משטרה במחוז הצפוני, ביניהם את הקצין הבודק הראשון שמינה לפרשת „מעטפת נפץ", סגן־ניצב דובי שכטר. אתמול תושאל סופר „דבר" במשך כשעה במשרדו של סנ"צ צפריר במשטרת מרחב הגליל בעכו. הוא נתבקש לספר מי הדליף לו את המסמך.

"ב־12 בינואר השנה, הגיעו חבלני משטרת זבולון לבדוק מעטפה החשודה כמעטפת נפץ באיחור של יותר משעתיים. הפרשה פורסמה בלעדית ב„דבר" ובעקבות פרסומה מינה מפקד המחוז הצפוני את סנ"צ דובי שכטר כקצין בודק לבירור נסיבות הפרשה. לאחר פרסום הממצאים הורה ניצב שלמה חרזן להעמיד לדין משמעתי שני קצינים ממרחב חיפה וכן חבלן משטרתי על טיפולם הכושל במעטפה החשודה.

סגן מפקד תחנת זבולון ננזף, וקיבל „הערת מפקד" על דיווח לא נכון שמסר לסופר „דבר". אולם ב־25 במארס, בעקבות פרסום ממצאי הקצין הבודק, הוסיף סופר „דבר" בכתבה שפרסם כי בין הגורמים שהשפיעו על מפקד המחוז הצפוני למנות קצין בודק היה מכתב ששלח אליו ניצב משולם עמית, שהתבסס במכתבו על הידיעה שפורסמה ב„דבר".

נודע, כי מייד לאחר פרסום הידיעה ב„דבר" ניצב עמית רתח מזעם ושיגר מכתב נוסף למפקד המחוז הצפוני, כדי שיורה לקצין בודק נוסף לבדוק מי הדליף את מכתבו.

„תיעוש" בוחנת הצעות למכירת מפעל „חגור" ליזמים פרטיים

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

מפעל "חגור" בכרמיאל, השייך לחברת "תיעוש" ההסתדרותית, נקלע באחרונה לקשיים ומנהלי החברה בוחנים בימים אלה הצעות כדי למכרו ליזמים פרטיים.

במפעל, המעסיק 45 עובדים, שוררת תסיסה והעובדים מפחדים כי בקרוב ייוותרו ללא מקורות פרנסה. מזכיר מועצת פועלי כרמיאל עזרא פיק יפגש בשבוע הבא עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר כדי שיתערב למניעת סגירת המפעל.

"חגור" פועל בכרמיאל כמתפרה מזה שמונה שנים, אולם בשנים האחרונות, לאחר סגירת המפעל המרכזי בבני ברק, הועתק עיקר הפעילות לכרמיאל. אך קשיים תפעוליים וגירעון של כ־7.5 מיליון שקל מכבידים על תפעולו השוטף. סמנכ"ל "תיעוש" צבי עגנון אישר בשיחה עם פיק כי המפעל נקלע לקשיים וכעת בוחנים הצעות למכירתו.

יו"ר ועד העובדים במפעל, שרה בוידיסקי, אמרה שכרגע העבודה מתבצעת כרגיל, אבל העובדים "תלויים באוויר ואינם יודעים מה ילד יום".

פיק הוסיף כי מועצת הפועלים תיאבק כדי למנוע את סגירת המפעל או הפיכתו למתפרה כמקודם. "בכרמיאל יש לנו כמה מתפרות. מאלה אי־אפשר לבנות עיר פיתוח", אמר.

נסיונותיו של סופר "דבר" לקבל תשובה מוסמכת ממנכ"ל "תיעוש" בן ציון בצלאל במשך היומיים האחרונים עלו בתוהו.

„פרחיה מושביץ שקרה" טוען סניגורו של סַפָּק הקוקאין

(ע). — "פרחיה מושביץ, המואשמת בקניית קוקאין מהנאשם אבי כהן, שקרה בעדותה במשטרה לאחר שהחוקרים הבטיחו לה כי אם תפליל את כהן, תשוחרר ממעצרה, למרות שהשוטרים תפסו ברשותה 0.5 גרם קוקאין", טען אתמול סניגורו של כהן במהלך הדיון בבית המשפט המחוזי בתל אביב לבקשת המשטרה לעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים.

כזכור מואשם כהן (32) בכך שמראשית השנה עד מוצאי אפריל מכר קוקאין לאנשי הבוהמה בתל אביב ביניהם פרחיה מושביץ במחיר של 180 לגרם ואילו פרחיה (33) ובעלה התעשיין דוד (41) מהרצליה מואשמים בהחזקה ובשימוש בקוקאין וכן בהחזקת כלים המיועדים לשימוש בסם אשר נתפסו בדירתם בהרצליה.

פרקליטו של כהן, עו"ד דוד יפתח, טען כי בעדותה של פרחיה נמצאו סתירות ואי־דיוקים. היא תיארה את כהן כבחור מקריח בחלק הקדמי של ראשו בעוד שאינו מקריח כלל. היא מסרה שמספר הטלפון של כהן מתחיל בספרות 45 בעוד שמספרו מתחיל בספרה 2.

עו"ד יפתח טען עוד כי למרות שמרשו אמר שאינו מכיר כלל את פרחיה ולא ראה אותה מימיו, לא טרחה המשטרה לערוך מסדר זיהוי או עימות בין השניים.

התביעה טענה בדיון כי כהן סיפק קוקאין לפחות לחמישה אנשים וחלק מן הקונים עישנו את הסם בחברתו. בין השאר נעצרו נשים שקנו אצלו את הסם.

השופט אריה אבן־ארי הודיע כי יתן החלטתו בקשר לבקשת המעצר מחרתיים.

★ רוכבי אופניים בתל אביב יכולים לחנות מעתה בכל המעברים ברחובי העיר ללא תשלום במתקנים מיוחדים. הוראה בנושא זה הוצאה לכל התניינים על ידי אגף התנועה בעיריית תל אביב.

لكل عام وانتم بخير

כֹּל עאם וַאַנְתֻם בְּחֵיר

כל שנה ואתם בטוב

זוהי ברכת החג "עיד אל פיטר" אשר חל בגמר חודש הרמדאן אצל המוסלמים. ברכה זו תלווה מבצע יחיד במינו שיוזמת נעמת שבו תתארחנה משפחות יהודיות בבתי חברותיהן המוסלמיות בסיומו של החג.

המפגש יהיה במסגרת פעילותה של נעמת לקירוב הלבבות ולסובלנות. היום, יום ג' 17.5.88 תתארחנה המשפחות הבאות לארוחת צהריים של החג "עיד אל פיטר".

להלן רשימת המשפחות המארחות והמתארחים עפ"י מקומות ישוב:

עילוט מארחת
טייסר אבו ראס
עטיף עישמעאל
ראסם אבו ראס
מוחמד עיסמאיל
תאופיק חטיב

בקעה אל גרביה מארחת
נסור מואסי
נימר מסרווי
פאוז נדף
נאזית עאוייסת
עבד אבו חסיין
מוחמד מועסי
חוסני אבו טועמי

פרדיס מארחת
זאכריה חארדן
תאופיק מחסן
ראסמי תאושי

ערב שיבלי מארחת
מחמוד שיבלי
עלי שיבלי
יחיא שיבלי
דיאב שיבלי
חיתאם שיבלי
חאלד ועריפה שיבלי

כפר קרע מארח
באסם מסרי
נאף מצאלחה
מוסטפה עבאדי
פטמה יחיה

קלנסואה מארחת
עבד אל קרים חדיגיה
גיאזי אבו שאח
תחסין זמירו
עבד אל ראזק אבו ראס

מגדל העמק מתארחת
מירה ואלכס גלבוע
בן נעים ויקטור ואסתר
טוני סינגר ורעיתו
דוד ומרים אבוטבול
מיכאל ומרים גור
עדה ואורי רמון

פרדס חנה מתארחת
אילן פורת
יוחנן קטיעי
ורדה גפן
פנינה ואלך
אסתר שובל
גורש מאיר
ירדנה שגיא
דוד כהן
דפנה אברהם
שגיא מאיר
סימונה נדרי
פרידה מיכאלי
חיה בן צבי
אוסוביצקי מזל

חיפה מתארחת
מיכל ושמעון תקנין
טלי וצביקה שמילו
עדינה וצבי רון

יבניאל מתארחת
מאיר לוי
חיים בן עזר
אילנה מרמור
חנה קרת
ויקי סאלם
חנה גילן
עליזה דיגמי
ציפי צעירי

קיבוץ ברקאי מתארח
פליקס סאוברמן
כרמי ודב פייר
בינן ויהודית

ג'יסר אל זרקא מארחים
עבד עמאש
אחמד עמאש
מורד עמאש

טירה מארחת
נעימה ובוסינה מנסור
עבד ומייסר מנסור
סלים ואיתלאס מנסור
מחמד וסאליאס סמארה
אחמד וסמר בשארה

טייבה מארחת
עתמאן וסמייה בראנסי
מהלי ועגאן שיר יוסף
יוסף ונחמה מרעי
מחמוד אודריס
סאלם תאני יחיא

לוד מארחת
חסונה מוחמד ראגי
גיעסוס סוריה

קרית חיים מתארחת
אביבה וגדעון זוניץ
חיים ואלה קורן
אילנה הראל ובעלה

קרית ים מתארחת
חוה ניסנקורן ובעלה
רבקה שם-טוב ובעלה
יהודה וגנר

קרית מוצקין מתארחת
שרה רוזן ובעלה

קרית טבעון מתארחת
אברהם ומאירה חן

קבוץ מענית מתארח
משפחת כהן
משפחת בנטל
משפחת אטלס
אבי עופר
דליה עשת

בנימינה מתארחת
בנציון אשף
שוש מאיו
זיתוני אריה

כפר סבא מתארחת
נתנאלי רות ובעלה
צירנוברודה יהודה ורעיתו
גיוסה שמשון
שרה קדם
ד"ר צור מרדכי ורעיתו

קיבוץ געש מתארח
גל פז יוסף ורבקה
זילבר שושנה ויצחק
קלימן בלימה ושמואלי
שטוריק זהבה ומשה
נחום זמירה ויוסף

גבעתיים מתארחת
משה שכטר
דרורה מאיר
אפי שטיינפלד
מעם ורונית שרי

לוד מתארחת
מרציאנו דוד
בלומה בן צור
רוחמה גולדשמיט
קשלס שמואל

מרכז נעמת מתארחת
חיה כהן
חנה מרון
גילה אלמגור
יעל דיין
שאול ואורנה בינר
אל"ם (מיל) רוחמה חרמון
צביה בר ציון
ריטה ומוטה גור
דרורה מאיר

חביבה אביגיא
בלה הס
ענת נור

חדרה מתארחת
חנן ששון ורעיתו
עובדיה שמע ורעיתו
יוסי חן ורעיתו
פנינה שפירא
יוסי מישלין
יונה ציון
בוזגלו מאיר ורעיתו
יצחק אפנין ורעייתו
מר טסלר
ציפי צוקרמן
יוסי חרמוני ורעיתו
שולה ונסים קורקיס

נצרת עילית מתארחת
משה יצחק
שמעון מתן
יצחק עובד
הדר ישראל
פנינה מור
גד עובדיה
רות אבירם

נחף מארחת

ביענה מארחת

דיר אל אסד מארחת

מג'דל כרום מארחת

כרמיאל מתארחת
20 משפחות

איכסל מארחת
ויאלד שלאבינה
קאסם שלבי
תאלד שלבי
סאיף דראושה
אחמד שלבי

מגדל העמק מתארחת
גבאי יהויכין ונילי
אריה גור
נילי ואשר הל
פנינה נזית
יורם ביכונסקי
דרורה ויוסי קרן

נעמת קוראת לקיים מפגשים בין יהודים וערבים שיתרמו לדו קיום בשלום.

נעמת תנועת נשים עובדות ומתנדבות
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

מודעה זו מוגשת בסיוע:

בנק הפועלים | קו־אופ | כור | כור מוצרי צריכה | תלמה־בלובנד
שיכון עובדים | הסנה | כור מזון | (מגה, פניציה, קלאס)

לחברנו **שייקה זילברמן**

זר ברכות לקבלת פרס
השירות בהסתדרות 1988

בית „דבר"

לחברנו **הנרי אלקוקין**

זר ברכות
לקבלת פרס
השירות בהסתדרות 1988

בית „דבר"

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הוועדה לקידום החינוך המקצועי בהסתדרות

חלוקת פרס ע"ש
ישראל ישעיהו ז"ל

הינך מוזמן/ת לטקס חלוקת פרסים לתלמידים המצטיינים בחינוך המקצועי
ע"ש ישראל ישעיהו ז"ל

במעמד
מר **שלמה הלל** – יו"ר הכנסת
הח' **ישראל קיסר** – מזכ"ל ההסתדרות
הח' **חיים שרון** – ראש העיר חולון
הח' **אורי אגמי** – חבר הוועדה המרכזת ויו"ר הוועדה
הח' **משה רינת** – מזכיר מועצת פועלי חולון

ישא דברים
יו"ר הכנסת, מר **שלמה הלל**

הטקס יתקיים
מחר יום ד' ב' בסיון תשמ"ח
ה־18.5.88 בשעה 18.00
באולם "מופת"
רח' ליאון בלום 41, חולון.

הנהלת הפרס

למרים אינגבר ובנ"ב

אתכם באבלכם בהלקח ראש המשפחה

שלומקה

היקר באדם

ידידיכם:
רב־חן הניה, אשכנזי אריאלה, יודפין שרה,
שור רבקה, בלומניק ציפורה ואברהם,
נצר פנינה ושלמה, ראובני חיה וזאב

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

יוסף חנני ז"ל

נעלה לקברו לגילוי המצבה
מחר, יום רביעי ב' בסיון תשמ"ח 18.5.88 בשעה 4.00
אחה"צ בבית העלמין סגולה בפתח־תקוה.
בשעה 7.30 בערב תיערך אזכרה ב„בית זרובבל"
רח' ההגנה 10 פ"ת.

המשפחה